

PONDELOK 20. OKTÓBRA 2008

PREDSEDÁ: PÁN PÖTTERING

predseda

(Rokovanie sa začalo o 17.00 hod.)

1. Pokračovanie prerušeného zasadania

Predseda. – Otváram zasadnutie Európskeho parlamentu, ktoré bolo prerušené vo štvrtok 9. októbra 2008.

2. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

3. Zloženie Parlamentu: pozri zápisnicu

4. Zloženie výborov a delegácií

Predseda. – Dostal som návrh od Skupiny nezávislosť/demokracia na menovanie pána Faragea za člena Výboru pre medzinárodný obchod namiesto pána Colmana. – Sú proti tomu nejaké námietky?

Hannes Swoboda (PSE). – *(DE)* Vážený pán predseda, existuje minimálne obdobie na vykonávanie práce vo výbore alebo by to malo byť len na dnešný deň?

Predseda. – Samozrejme, to by ste sa mali spýtať Skupiny nezávislosť/demokracia, ale môžem vás uistiť, že predseda Parlamentu bude podporovať úplnú transparentnosť v tejto záležitosti.

Nigel Farage (IND/DEM). - Vážený pán predseda, len aby som upokojil môjho rakúskeho kolegu, chcem povedať, že v skutočnosti som bol členom Výboru pre medzinárodný obchod v priebehu prvého dva a pol roka tohto parlamentného obdobia. Potom som uvoľnil miesto kolegovi, ktorý pred dvoma týždňami ukončil svoju prácu v Parlamente. Takže toto nie je len na poslednú chvíľu naplánovaný podvod, čoho sa asi obávate.

Predseda. – Neodpovedali ste na otázku, ako dlho plánujete pracovať v tomto výbore, ale usudzujem z vašich pripomienok, že budete pokračovať do konca tohto parlamentného obdobia.

5. Podpis aktov prijatých v spolurozhodovacom postupe: pozri zápisnicu

6. Korigendum k textu prijatému Parlamentom (článok 204a rokovacieho poriadku): pozri zápisnicu

7. Predložené dokumenty: pozri zápisnicu

8. Otázky na ústne zodpovedanie a písomné vyhlásenia (predložené dokumenty): pozri zápisnicu

9. Prepadanuté písomné vyhlásenia: pozri zápisnicu

10. Petície: zápisnicu

11. Program práce

Predseda. - Konečné znenie návrhu programu tejto schôdze, ktorý navrhla konferencia predsedov na svojom zasadnutí vo štvrtok 16. októbra 2008 v súlade s článkami 130 a 131 rokovacieho poriadku, bolo rozdane.

Pondelok, utorok a štvrtok:

žiadne pozmeňujúce a doplňujúce návrhy

Streda:

Výbor pre regionálny rozvoj žiadal, aby bola otázka na ústne zodpovedanie pre Komisiu o Fonde solidarity Európskej únie odložená na nasledujúcu schôdzu.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Vážený pán predseda, skutočne je to tak, že na žiadosť Výboru pre regionálny rozvoj bola do programu na strednú pridaná rozprava o otázkach týkajúcich sa Fondu solidarity. Ukazuje sa však, že príslušná komisárka pani Hübnerová, s ktorou by sme veľmi chceli diskutovať o tejto záležitosti, sa nebude môcť zúčastniť.

Práve preto by úrad Komisie, ako aj koordinátori z rôznych skupín navrhovali uskutočniť túto rozpravu, ktorá je taká dôležitá pre Parlament, počas novembrového plenárneho zasadania. Preto žiadame presunúť túto rozpravu na novembrovú schôdzu. Chcel by som vysloviť túto žiadosť

(Parlament prijal návrh.)

(Program práce bol prijatý.)

o

o o

Philip Bradbourn (PPE-DE). – Vážený pán predseda, chcel by som len pred vami spomenúť skutočnosť, že keď sme boli naposledy v Štrasburgu, na ôsmom poschodí budovy Tower boli otvorené prinajmenšom dve kancelárie poslancov a stratili sa z nich veci. Chcel by som vedieť, či je to len náhodná udalosť, alebo existujú aj iné dôkazy, že v období, keď sme neboli v Štrasburgu, niekto vstupoval do kancelárií poslancov a, povedzme, odľahčil ich o nejaké veci. Je to pre mňa veľmi znepokojujúce. Ak nevieme zabezpečiť, aby naše kancelárie boli bezpečné, kým tam nie sme, tak je to veľmi zlý obchod.

Predseda. – Veľmi pekne ďakujem, pán Bradbourn. Túto záležitosť preveríme; generálny tajomník sa o to postará.

12. Jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu

Predseda. – Nasledujúcim bodom programu sú jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu.

Petya Stavreva (PPE-DE). – (BG) Vážený pán predseda, kolegyne a kolegovia, jedným z najväčších problémov, ktorým čelí Bulharsko, je transparentné využívanie finančných prostriedkov z európskych fondov. Naša krajina ukázala vážne nedostatky v práci s predvstupovými programami, následkom čoho bolo zablokovanie stoviek miliónov eur v programoch PHARE, ISPA a SAPARD. Zablokovanie týchto finančných prostriedkov je vážnym signálom z Európskej komisie, čo musí bulharská vláda správne pochopiť a musí zaviesť naliehavé opatrenia, ktoré sľúbila.

Podobne ako naši európski partneri, aj všetci bulharskí občania musia ukázať väčšie odhodlanie a rozhodnosť v boji proti korupcii a organizovanému zločinu a v zabezpečení spoľahlivej a účinnej kontroly využívania európskych fondov. Nemôžeme si dovoliť žiadne nevydarené začiatky pri hospodárení s finančnými prostriedkami zo štrukturálnych fondov Spoločenstva, pretože by to bolo osudné pre rozvoj bulharského hospodárstva, poľnohospodárstva, infraštruktúry, odvetvia malých a stredných podnikov a nakoniec aj pre životne dôležitý rast životnej úrovne Bulharov. Žiaľ, sú to práve bežní občania a nie tí, ktorí riadia krajinu, ktorí sú hlavnými obeťami chýb a nedostatkov v čerpaní európskych fondov našou krajinou.

Vstup do Európskeho spoločenstva nám umožnil hospodáriť s európskymi peniazmi, ale musíme to robiť podľa európskych pravidiel. Je to tiež v národnom záujme. Nemali by sme si preto namýšľať, že svoje chyby môžeme napraviť bez toho, aby sme reformovali systém.

Iliana Malinova Iotova (PSE). – (BG) Dámy a páni, svet čelí finančnej kríze, ktorej rozsah a následky zatiaľ nikto nevie presne predpovedať. Dokonca sa porovnáva s Veľkou hospodárskou krízou z dvadsiatych rokov minulého storočia v Spojených štátoch. V tejto chvíli je nevyhnutné, aby sme konali spoločne s cieľom prekonať túto krízu. Rok pred voľbami, v krízovej situácii, stojíme pred veľkou skúškou. Buď ľudí presvedčíme o význame a úlohe európskeho projektu, alebo dosiahneme opačný účinok a posilníme ich skepticizmus. V tejto chvíli viac ako hocičo iné potrebujeme podpísanú Lisabonskú zmluvu.

Naše doterajšie spoločné úsilie už prináša prvé pozitívne výsledky. Mali by sme pokračovať v tomto úsilí prinajmenšom v troch smeroch, pretože hoci stabilizácia bankového sektora je základnou nevyhnutnosťou, sama osebe nestačí. V súčasnosti sa len zaoberáme príznakmi bez toho, aby sme riešili príčiny. Budúce európske právne predpisy musia posilniť mechanizmy na kontrolu a reguláciu finančných trhov. Potrebujeme veľký balík konkrétnych opatrení, ktoré zmiernia vplyv krízy na hospodárstvo, výrobu a najmä na sociálnu oblasť.

V neposlednom rade potrebujeme samostatný, špecifický program opatrení pre nové členské štáty, ktoré ešte nedosiahli úroveň rozvoja európskych finančných trhov, ale sú ohrozované nepriamymi dôsledkami krízy, ako sú klesajúce investície, rastúce náklady na úvery a pokles vývozu.

Alexander Alvaro (ALDE). – (DE) Vážený pán predseda, tak pred, ako aj po voľbách do Európskeho parlamentu budeme počúvať zvyčajné poľutovaniahodné hodnotenie, že Európa je príliš vzdialená od svojich občanov. Pýtam sa sám seba, čo v tejto veci robí Európsky parlament.

Pred nejakým časom som s kolegyňou poslankyňou spustil online petíciu, ktorou sa výbor zaoberá takisto ako inými petíciami. Túto online petíciu podpísalo približne jeden a pol milióna ľudí; zhruba rovnaký počet ako počet obyvateľov Estónska. Pod tlakom predsedu Výboru pre petície, pána Libického, sa táto záležitosť predložila konferencii predsedov so žiadosťou, aby sa povolila rozprava v Parlamente o tom, ako sa budú vo všeobecnosti riešiť online petície. Skutočnosť, že príslušná petícia je o sídle Parlamentu, by mala byť nepodstatná, keďže často diskutujeme o sporných otázkach – a tiež si uvedomujem, že nie všetci sa stotožňujú s mojim názorom. Avšak nepovolenie takejto rozpravy a sťažnosti o tom, ako veľmi je Európa vzdialená od svojich občanov, sú vzájomne nezlučiteľné.

Bol by som rád, keby konferencia predsedov v tejto záležitosti niečo podnikla a prípadne to mala na pamäti, keď sa bude znovu lamentovať nad tým, ako vzdialená je Európa od svojich občanov.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (PL) Vážený pán predseda, hospodárska kríza, ktorá postihuje európske a celosvetové hospodárstvo, môže slúžiť na to, aby istých príliš oduševnených jednotlivcov priviedla k rozumu. Kríza poskytuje ďalší dôvod na to, aby sa nevybudoval severný plynovod. Verím, že ekonomické údaje nakoniec presvedčia tých, ktorí sa nechcú nechať ovplyvniť geopolitickými argumentmi, konkrétne že je nerozumné stať sa závislým od jediného dodávateľa zdrojov energie, potrebou vnútornej solidarity medzi členskými štátmi Únie alebo skutočnou hrozbou pre ekosystém Baltského mora.

Je všeobecne známe, že výstavba a využitie plynovodu na morskom dne je výrazne drahšie ako navrhovaná alternatíva po zemi. Gazprom vôbec nezvažoval plánovanie alternatívnej trasy cez politicky a hospodársky stabilné krajiny, ktoré sú všetky členmi NATO alebo Únie. To naznačuje, že investori majú prinajlepšom pochybné úmysly. Moskovská burza bola obzvlášť ťažko postihnutá počas pádu svetových búr. Jej problémy však môžu dosiahnuť viac ako všetky predložené rozumné argumenty vrátane stanoviska Európskeho parlamentu, ktoré žiada o seriózne zváženie pozemnej trasy pre tento projekt. V Poľsku sa v takýchto prípadoch hovorí, že všetko zlé je na niečo dobré. Bohužiaľ, v tomto prípade je to zlé veľmi zlé.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Vážený pán predseda, minulý týždeň organizácia Amnesty International informovala o možnom pokuse o zabitie ruskej právničky a obhajkyne ľudských práv Kariny Moskalenkovej. V jej aute sa našli guľôčky ortuti. Pani Moskalenkova vyhrala na Európskom súde pre ľudské práva v Štrasburgu približne 30 prípadov v prospech ruských občanov v sporoch s ruským štátom. A práve tu, v Štrasburgu, sa ju pokúsili otráviť. Nasledujúci deň mala zastupovať rodinu zavraždenej Anny Politkovskej na súdnom pojednávaní v Moskve. Teraz sa zdá, že po slede vražd nezávislých novinárov v Rusku sú na rade nezávislí právnici. Preto musíme bezodkladne čo najdôraznejšie preukázať solidaritu, aby sme chránili tých ľudí, ktorí pomáhajú tým, ktorí si nevedia pomôcť sami.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). – Vážený pán predseda, akákoľvek inštitucionálna štruktúra vrátane EÚ sa skutočne preverí v čase krízy a my sme momentálne v kríze. Integrácia takzvaných nových členov nie je ukončená, Lisabonskú zmluvu ešte neratifikovali všetky členské štáty a naša závislosť od dovážanej energie stúpa.

Žiaľ, hoci je to nevyhnutné, spoločné kroky však často prichádzajú pomaly a ťažko, pretože členovia uprednostňujú individuálny prístup. Ak dovolíme, aby prevládol individuálny prístup nad spoločným, bude naša Únia veľmi ohrozená – bez ohľadu na morálne hľadisko, že tí, ktorí z nej najviac ťazia, by mali viac dohliadať na to, aby sa stávala silnejšou a nie slabšou. A to isté platí aj pre NATO. Teraz, viac ako kedykoľvek predtým, potrebujeme spoločné analýzy, spoločné vnímanie, spoločné stanoviská a spoločné kroky v súvislosti s rastúcimi problémami, ktorým čelíme.

Urobme to, aby nás neobvinili z premárnenia najpozoruhodnejšieho príkladu úspešnej spolupráce na kontinente, ktorý bol príliš dlho ničený vojnami.

Fiona Hall (ALDE). – Vážený pán predseda, keďže zlepšenie energetickej účinnosti je najúčinnším spôsobom zníženia emisií CO₂, a keďže verejný sektor má podľa smernice z roku 2006 byť v tejto záležitosti príkladom, som sklamaná, že v súvislosti s veľkými opravami parlamentnej budovy v Štrasburgu nenastalo žiadne zlepšenie energetickej účinnosti. Rada by som vedela, kde je vystavený certifikát o energetickej hospodárnosti budovy.

Navyše je úplne rozporuplné, že orgány povolili poslancom, aby sa podpísali na model býka v životnej veľkosti, ktorý je umiestnený na chodbe Parlamentu, a tým vyjadrili podporu písomnému vyhláseniu proti býčím zápasom, ale nedovolili im podpísať transparent podporujúci písomné vyhlásenie požadujúce len jedno sídlo Európskeho parlamentu. Jedno sídlo je najlepším spôsobom, ako znížiť našu spotrebu energie a ušetriť ročne 200 miliónov EUR.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Vážený pán predseda, Európska komisia by teraz mala prehodnotiť uplatňovanie smernice o prirodzených biotopoch v Európskej únii. Podľa môjho názoru táto smernica sa uplatňuje príliš prísne, ale teraz sa vyžaduje väčšia pružnosť.

Uplatňovanie smernice sťažuje rozvoj veľkých infraštruktúrnych projektov na západe Írska a následky znáša vonkajší obchvat mesta Galway. Táto cesta je naliehavo potrebná a mesto Galway a jeho obyvatelia budú trpieť, ak tento projekt nebude môcť pokračovať.

Táto smernica nikdy nemala brzdiť veľké verejné práce. Komisár Dimas musí teraz konať a prehodnotiť túto smernicu s cieľom zabezpečiť, aby nenarušovala dôležité rozvojové projekty, ktoré môžu zlepšiť hospodárstvo regiónu.

Brigitte Fouré (PPE-DE). – (FR) Vážený pán predseda, už niekoľko týždňov svet prekonáva vážnu finančnú krízu. Veľakrát bolo povedané, že je výsledkom nekontrolovaného kapitalizmu, hľadania zisku, ktorý nie je založený na ničom konkrétnom, a neschopnosti riadiť náš finančný systém. A samozrejme, táto analýza je celkom pravdivá. Menší dôraz sa však kládol na to, v akom vire by sa ocitla naša mena bez hospodárskej a menovej politiky Európskej únie. Euro – ako bolo zdôraznené – odoláva kríze oveľa lepšie, ako by jej mohli odolať marka, frank alebo líra. Tiež je celkom jasné, že rozhodnutia, ktoré urobila pred ôsmimi dňami Euroskupina v súvislosti s iniciatívou úradujúceho predsedu Rady Európskej únie, mali okamžitý účinok na finančné trhy. Samozrejme, budeme musieť zaviesť opatrenia, aby sme v budúcnosti zabránili vypuknutiu ďalšej finančnej krízy. Ak však majú byť účinné, musia byť prijaté na európskej úrovni. Táto kríza nám ukazuje, že Európska únia je silná, keď hovorí jedným hlasom. Ukazuje nám, ak je to potrebné, že inštitucionálne vylepšenia zahrnuté v Lisabonskej zmluve sú potrebnéjšie ako kedykoľvek predtým. Preto potrebujeme viac Európy a lepšiu Európu.

Antonio Masip Hidalgo (PSE). – (ES) Európska futbalová federácia (UEFA) zle zaobchádza s futbalovým družstvom Atlético Madrid, jeho fanúšikmi a ešte aj so španielskou políciou. Problém je však širší, keďže tieto federatívne orgány majú sklon zvyšovať sankcie, ak sa ľudia obrátia na bežné súdy.

Tento stredoveký koncept, že jeden zákon neplatí pre všetkých, je proti nášmu právu a proti európskym inštitúciám. Musíme preto reagovať. V skutočnosti budeme nakoniec musieť reagovať, keďže títo svojvoľní stredovekí tyrani musia rešpektovať zákon a bežné procesné záruky našej Európy.

Magor Imre Csibi (ALDE). – (RO) Legislatívny návrh týkajúci sa nelegálnej ťažby dreva, ktorý minulý týždeň predložila Európska komisia, by znamenal veľké víťazstvo pre všetkých tých, ktorí aktívne viedli kampaň v priebehu rokov boja proti nelegálnemu výrubu stromov. Komisia sa však rozhodla prijať minimalistické až idealistické riešenie na veľmi reálny problém.

Neexistuje žiadna norma, ktorá by certifikovala zákonnosť pôvodu dreva. Dodávatelia nemusia dokázať zákonnosť pôvodu svojich produktov. Dokonca ani vlastníctvo a predaj tohto dreva sa nepovažujú za trestný čin. Ak hocikto môže vytvoriť normy podľa vlastnej vôle a neexistuje žiadny nezávislý verejný mechanizmus na monitorovanie tejto činnosti, Európska únia len podporuje súčasnú nezákonnú prax. Hanbou je, že sa potľapkávame po chrbte a hovoríme, že sme odvedli dobrú prácu, keď v skutočnosti kontrola zákonnosti pôvodu dreva na trhu Európskej únie zostáva mimoriadne voľná.

Európsky parlament musí prijať rozhodnejší postoj vo svojom boji za zastavenie nekontrolovaného výrubu stromov. V tomto duchu vyzývam kolegov poslancov zo všetkých politických skupín, aby spolupracovali

na výraznom zlepšení návrhu Komisie. Len prijatím jasného a účinného zákona budeme schopní vyslať silný odkaz dodávateľom, že nebudeme tolerovať nezákonné obchodovanie s drevom v EÚ.

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predseda, premiér Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko, pán Gruevski, sa minulý týždeň pokúsil vyvolať veľký rozruch, ktorý dokonca priniesol do Bruselu. Fakty sú jednoduché: štyroch novinárov z Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko, ktorí sa snažili zaznamenať reakcie malej skupiny na vojenské cvičenia uskutočňované v oblasti, odviezli na policajnú stanicu, aby preverili ich totožnosť, pretože nemali so sebou doklady totožnosti. Na policajnej stanici ich zadržovali len 20 minút. Konanie pána Gruevského považujem za úplne neprijateľné.

Chcel by som tiež odsúdiť konanie pána Gruevského, pretože pred niekoľkými dňami zabránil prejsť cez Skopje gréckym vojenským jednotkám, ktoré boli súčasťou ozbrojených síl NATO na ceste do Kosova. A pritom chce vstúpiť do NATO.

Evgeni Kirilov (PSE). – Vážený pán predseda, minulý týždeň som spolu s delegáciou Európskeho parlamentu navštívil Azerbajdžan, aby som pozoroval prezidentské voľby, ktoré prebehli väčšinou v súlade s demokratickými normami. Mali sme mnoho stretnutí s poslancami a vysokopostavenými úradníkmi vrátane ministra zahraničných vecí. Následne musím povedať, že moje počiatočné obavy, že sa prakticky neurobilo nič pre projekt Nabucco, sa prehĺbili. Azerbajdžan dokonca ani nevie o rámci tohto projektu.

Európska komisia neurobila zatiaľ nič okrem podpísania všeobecnej dohody o spolupráci v oblasti energetiky. Myslím, že je smiešne počuť komisárov stále hovoriť vznešenými slovami o dôležitosti tohto projektu pre celú Európu a zároveň ponechať dohodnutie podmienok na jednotlivé štáty EÚ. V mojej krajine, Bulharsku, často hovoríme, že niet dymu bez ohňa. V tomto konkrétnom prípade je príliš veľa dymu a žiadny oheň. Všetci pritom vieme, že čelíme veľmi silnej konkurencii. Ak Komisia nezačne dostatočne rýchlo konať, celý projekt sa rozplyní ako dym.

Eoin Ryan (UEN). – Vážený pán predseda, myslím si, že všetci uvítame skutočnosť, že na finančný trh sa začína vracaať akýsi druh normalizácie. Žiaľ, nie je to len jednorazová kríza. Sú tu aj ďalšie oblasti, na ktoré sa treba zamerať. Jednou z nich je celá oblasť kreditných kariet.

Potvrdilo sa, že súčasný postoj k úverom je neudržateľný tak na individuálnej, ako aj na všeobecnej úrovni. Televízne programy, noviny a časopisy v posledných rokoch zdôrazňujú riziko vlastníctva viacerých kreditných kariet ľuďmi, ktorí majú problémy splácať čo i len jednu z nich. Samozrejme, je na každom jednotlivcovi, aby v tejto súvislosti konal zodpovedne, ale je tiež na finančných inštitúciách a čoraz viac na maloobchodníkoch, aby konali zodpovedne pri ponuke reklamy a udeľovaní týchto kariet.

Je na nás, verejných predstaviteľoch, aby sme zabezpečili primeranú informovanosť našich občanov. Môžeme stabilizovať naše trhy, pokúsiť sa dodať likviditu na trhy, ale ak budeme riešiť otázku zodpovednej úverovej činnosti len na národnej a medzinárodnej úrovni, a nie na všetkých úrovniach hospodárskeho systému, bude konečné oživenie pravdepodobne obmedzené a neudržateľné. Aby som to dal do súvislosti, trh s cennými papiermi naviazaný na kreditné karty je taký veľký ako trh s rizikovými hypotékami.

Livia Járóka (PPE-DE). – Vážený pán predseda, každý rok sa tisíce starých mám, mám a dcér stanú obeťami rakoviny prsníka. Táto choroba postihuje najmä Európanky, keďže najbežnejšou rakovinou európskych žien je rakovina prsníka. Každý rok sa diagnostikuje približne 430 000 nových prípadov.

Prvým krokom v boji proti tejto hroznej chorobe je informovanosť. Európania sa tento mesiac musia zamerať na včasnú diagnostiku, ktorá je základným prostriedkom prevencie. Diagnostika je v tomto veľmi dôležitá a kľúčová, pretože napríklad v Spojených štátoch je 41 % prípadov diagnostikovaných vo veľmičasnej fáze, kým v Európe je to len 29 - 30 %.

U jednej z desiatich žien v EÚ sa však vyskytne rakovina prsníka skôr, ako dosiahne 80 rokov a navyše každé dve a pol minúty ďalšej žene diagnostikujú rakovinu prsníka. Krutá skutočnosť rakoviny prsníka je, že každú sedem a pol minútu na túto chorobu umrie jedna žena. V roku 2006 zomrelo v Európe na rakovinu prsníka 132 000 žien. Opatrenia na zvýšenie informovanosti o rakovine prsníka, včasnej diagnostiky a prevencie musia tento október vziť zo všetkých úrovní rozhodovania.

Richard Corbett (PSE). – Vážený pán predseda, zvlášť v čase hospodárskej krízy verejnosť v mnohých našich členských štátoch nevie pochopiť, ako môžeme minúť skoro 200 miliónov EUR ročne na to, aby sme chodili sem do Štrasburgu, hlavne po tom, ako sme štvrt' roka tak nerobili a úspešne sme absolvovali naše zasadania v Bruseli.

Okrem toho je v tejto veci veľmi často obviňovaný práve Parlament, hoci sú to, samozrejme, členské štáty, ich vlády, ktoré majú právomoc napraviť túto situáciu.

Keďže je tu zástupca francúzskeho predsedníctva, smiem vyzvať zástupcov vlád, aby znovu prehodnotili túto záležitosť? Keďže všetci vieme, že budeme musieť nájsť prijateľné riešenie pre Francúzsko a Štrasburg, smiem navrhnúť, aby sa Európska rada stretávala v Štrasburgu a aby sa zasadania Parlamentu konali v Bruseli? Malo by to určitú inštitucionálnu logiku. Komisia, Parlament a pravidelná Rada ministrov, ktoré komunikujú denne, by mali byť v tom istom meste, Bruseli. Európska rada, ktorá je strategickým orgánom, by mala mať určitý odstup od každodenných aktivít. Mohla by zasadať v Štrasburgu, čo by dávalo Štrasburgu takú istú prestíž, akú by mu priniesli zasadania Európskeho parlamentu.

Philip Bradbourn (PPE-DE). – Vážený pán predseda, v posledných rokoch je čoraz zjavnejšie, že daňoví poplatníci EÚ sú znechutení a unavení z každoročného platenia 200 miliónov EUR, aby sme mohli štyri dni v mesiaci pracovať v Štrasburgu. Najmä vplyv týchto ciest na životné prostredie v priebehu roka je porovnateľný, ako mi bolo povedané, s 13 000 transatlantickými cestami veľkokapacitným prúdovým lietadlom, a to teraz, keď sa samotný Parlament snaží uvaliť na európske podniky prísne nariadenia v oblasti životného prostredia. Bezpochyby je to prípad správania typu „vodu káže, víno pije“.

Udalosti z augusta a septembra dokázali, že nie je potrebné sem cestovať, že budova Parlamentu v Bruseli je viac ako dostatočná na naše oficiálne rokovania a že občania EÚ by boli oveľa šťastnejší, keby sme skončili toto pravidelné mesačné cestovanie. Považujem to za dosť nezmyselné, že Parlament je tak dlho neschopný riešiť tento problém a vyvinúť tlak na Radu, aby ukončila tento „lietajúci cirkus“.

Predseda. – Ďakujem. Vždy sa nájdu nové argumenty.

Glyn Ford (PSE). – Vážený pán predseda, budete potešený, že nejdem hovoriť o Štrasburgu a dokonca ani o skutočnosti, že sa vám zhoršuje zrak, keďže sa zdá, že skoro polovica poslancov, ktorých ste oslovili, sa nenachádza v miestnosti.

Chcem hovoriť o požiari v hoteli Penhallow, ktorý som už spomenul v tomto Parlamente, o katastrofe, ktorá sa odohrala 17. a 18. augusta minulého roku v mojom volebnom obvode. Nedávno bol vydaný informačný bulletin, ktorý tvrdí, že protipožiarne dvere neboli postačujúce, že samočinné hasiace vodné sprchy by vlastne zabránili vyhoreniu hotela a že v skutočnosti bol tento požiar podpaľáctvom. Sú to špekulácie hasiča, pripúšťam, že neskúseného, ale problémom je, že ani hasičský zbor, ani polícia nevydali oficiálnu správu.

Keďže pani komisárka Kunevová sa teraz venuje návrhom na zlepšenie požiarnej bezpečnosti v európskych hoteloch, smiem ju požiadať, aby naliehala na orgány Spojeného kráľovstva, nech naozaj vydajú správu, aby sme sa mohli dostať k jadrú tejto záležitosti?

Anna Záborská (PPE-DE). – (SK) V týchto dňoch sa často hovorí, že nikomu nerastú stromy až do neba. Slabých a chudobných banky presviedčali, že s kreditom 1 % dosiahnu blahobyť, ale nepovedali im, že to 1 % je len krátkodobé a bude neskôr veľmi rýchlo stúpať. Tvorba zisku za každú cenu vyprovokovala zrútenie finančného systému. Hlbšiu analýzu ponechám na finančných odborníkov. Ja chcem vystríhať pred bezhraničnou slobodou v oblasti, ktorá sa ma dotýka a ktorá mi bola v tejto inštitúcii zverená.

Dnes v spoločenstvách, kde sa muži a ženy počítajú na miliardy, sa na milióny likvidujú dievčatá. Slobodná voľba ženy spolu s prenatalnou diagnostikou sa stali nástrojom na likvidáciu ženského rodu. Dnes už vieme, že ekonomické zisky nemôžu rásť donekonečna a to isté platí aj v morálnej oblasti. Bezhraničná sloboda sa vždy obráti proti nám. Treba dávať pozor, kedy stromy dosiahnu svoju prirodzenú výšku a riešpektovať ju.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Vážený pán predseda, v dvoch susedných krajinách Maďarska, Rakúsku a Slovinsku, sa konali voľby a v oboch vyhrali sociálni demokrati. Spomenuli ste, že Borut Pahor, náš kolega poslanec, sa vzdal svojho mandátu a bude pravdepodobne budúcim slovinským premiérom. Zároveň, a preto som požiadal o slovo, je veľmi znepokojujúce, čo sa stalo v Rakúsku, konkrétne, že extrémna pravica získala v týchto posledných voľbách skoro 30 % hlasov. Tento výsledok naplňuje obavami každého európskeho občana. Okrem prekonania finančnej krízy je najdôležitejšou úlohou čeliť prípadom extrémizmu v celej Európe. Víťam, že vedúci predstaviteľ sociálnych demokratov a budúci kancelár, pán Faymann, trval pevne na tom, že spolupráca s extrémnou praviciou v Rakúsku nie je možná. Tvárou v tvár hnedej hrozbe sa musia v Európe spojiť všetky demokratické sily sprava aj zľava. Ďakujem za vašu pozornosť.

Csaba Sógor (PPE-DE). – (HU) Viacjazyčnosť a medzikultúrny dialóg nevylučujú možnosť, aby sa tí, ktorí patria k rovnakej kultúre a hovoria rovnakým jazykom, stretávali a vytvárali medzinárodné organizácie a poradné orgány. Medzinárodná organizácia zastupujúca francúzsky hovoriacich ľudí v 55 členských štátoch na piatich svetadieloch podporuje politickú, kultúrnu a hospodársku spoluprácu približne 200 miliónov francúzsky hovoriacich ľudí. Svetový židovský kongres od roku 1936 koordinuje ochranu záujmov svojich členov v 100 krajinách. Existuje aj Medzinárodná rada židovských poslancov parlamentu. Rumunsko má v rámci svojho Ministerstva zahraničných vecí odbor, ktorý sa stará o záujmy Rumunov žijúcich v zahraničí. Z podobného dôvodu vzniklo Fórum maďarských poslancov Karpatskej kotliny. Politickí predstavitelia Maďarov roztrúsených po ôsmich krajinách sa raz do roka stretávajú, aby diskutovali o problémoch a budúcnosti ich spoločenstiev a krajín. S európskymi normami je nezlučiteľné, aby sa na akékoľvek spoločenstvo, či už francúzske, židovské, rumunské, alebo maďarské, útočilo pre jeho mierové úsilie chrániť svoje záujmy, ako sa to deje v týchto dňoch na Slovensku. Ďakujem.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Transeurópska dopravná sieť (TEN-T) v súčasnosti čelí mnohým veľkým problémom. Na jednej strane sme zaznamenali oneskorenie realizácie niektorých z 30 prioritných projektov vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov od zúčastnených členských štátov, zatiaľ čo na druhej strane od roku 2005 je tu želanie rozšíriť transeurópsku dopravnú sieť s cieľom prepojiť európsky systém dopravy so systémami susedných štátov Únie.

Seminár, ktorý nedávno organizovala Komisia, naštartoval sériu praktických rozhovorov a konzultácií týkajúcich sa prehodnotenia zoznamu prioritných projektov transeurópskej dopravnej siete na rok 2010. Podľa mňa potrebujeme vysokorýchlostné vlaky, ktoré prepoja Bukurešť, Konšancu a Sofiu s inými európskymi hlavnými mestami. Navyše rozvoj prístavov a letísk v Rumunsku a realizácia cezhraničných dopravných projektov na hraniciach medzi Rumunskom, Moldavskom a Ukrajinou musia znovu figurovať medzi prioritnými projektmi transeurópskej dopravnej siete.

Okrem toho delegácia Výboru pre dopravu a cestovný ruch, ktorá začiatkom októbra navštívila Rumunsko, podporuje potrebu dať rieke Dunaj väčšiu prioritu v rozvoji európskej dopravnej politiky.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Vážený pán predseda, pred tromi týždňami si celosvetová finančná kríza, ktorá hrozila americkému bankovému systému rozpadom, začala vyberať svoju daň aj na tejto strane Atlantiku. Pre mnohých voličov z môjho volebného obvodu bola hospodárska katastrofa len teoretická, ale odvtedy sa stala skôr tvrdou realitou ako len vzdialenou hrozbou, pretože ľudia prichádzajú o prácu, ceny domov sa prepádajú a sociálne služby sa obmedzujú.

Vítam rýchle opatrenia Komisie a členských štátov v súvislosti so zabezpečením vkladov a navýšením kapitálu bánk, pretože netrvá dlho, kým sa celosvetová kríza stane domácou.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Komunistické režimy v strednej Európe sa začali obávať cirkvi, ktorá bola považovaná za vnútorného nepriateľa, zvlášť v roku 1978, keď bol Poliak Karol Wojtyła 16. októbra zvolený za pápeža.

Využívam túto príležitosť, aby som sa poďakovala poľským kolegom za možnosť byť v kolektíve organizátorov podujatia, ktorým sme si pripomenuli v Európskom parlamente 30. výročie začiatku pontifikátu Jána Pavla II. a 20 rokov odvtedy, čo prehovoril na pôde Európskeho parlamentu v Štrasburgu. Jeho slová: „Nebojte sa!“ boli kľúčom k odvahe predovšetkým kresťanov, ktorá v strednej Európe v revolúciách ducha priniesla pád totalitného komunizmu.

Ľudstvo sa dnes opäť nachádza na rázcestí. Buď zmení svet v kvitnúcu záhradu, alebo ho obráti v ruiny. Som presvedčená, že odkazu Jána Pavla II. musíme dať práve dnes oveľa väčšiu váhu ako kedykoľvek v minulosti.

Harlem Désir (PSE). – (FR) Vážený pán predseda, rád by som reagoval na prejavy pána Corbetta a ostatných týkajúce sa nášho návratu do Štrasburgu a prevádzkových nákladov s tým súvisiacich.

Pravdou je, že Európa nie je len o tom, čo je rozumné. Hoci sa snaží byť rozumná, funguje tiež na základe symbolov. Nie je to unitárny štát a nemáme len jedno hlavné mesto, v ktorom by sídlili všetky naše inštitúcie. Niektoré sú tu v Štrasburgu; Európska centrálna banka je vo Frankfurtu a myslím, že Európska agentúra pre lieky je v Spojenom kráľovstve.

Všetko to niečo stojí. Vieme však aj koľko stojí nemať Európu. V našej histórii sme už za to dosť zaplatili. A preto, ak je 200 miliónov EUR jedným z prvkov, ktoré umožňujú inštitúciám riadne fungovať, a napríklad umožňujú Európe lepšie pochopiť problémy finančných trhov a možno v budúcnosti ušetriť vyše 1 000

miliárd EUR na plány záchrany finančných inštitúcií, potom verím, že je to cena, ktorú sa oplatí zaplatiť za riadne fungujúcu demokraciu.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE). - (RO) Žiadal som o slovo, aby som mohol upriamiť pozornosť Parlamentu na vážny problém s procesom využívania európskych fondov na rozvoj vidieka v Rumunsku. S ľútosťou musím povedať, že rumunské úrady systematicky porušujú zásady poskytovania správnych a transparentných informácií možným príjemcom týchto finančných prostriedkov.

Nedávno bola zverejnená príručka pre žiadateľov o finančné prostriedky z dvoch dôležitých úrovní rumunského národného programu rozvoja vidieka bez čo i len minimálnej propagačnej a informačnej kampane, a to len jeden deň pred termínom na podanie žiadostí o finančné prostriedky. Byrokracia spojená s pridelením finančných prostriedkov na rozvoj vidieka je absolútne hrozná pre ktoréhokoľvek občana. Najmenej jeden mesiac je potrebný na prípravu niektorých požadovaných dokumentov, zatiaľ čo príslušné obdobie na predloženie projektov sa má skončiť koncom toho mesiaca.

Myslím si, že právne predpisy Spoločenstva by mali stanoviť jasnejšie a prísnejšie nariadenia, aby sme sa vyhlili takýmto situáciám. V opačnom prípade európske fondy nebudú schopné dosiahnuť príslušné ciele.

Britta Thomsen (PSE). - (DA) Vážený pán predseda, pán komisár, dámy a páni, chcela by som upriamiť pozornosť Parlamentu na skutočnosť, že dánska vláda neprijala smernicu 2002/73/ES o rovnakom zaobchádzaní. 21. marca 2007 poslala Komisia písomné upozornenie dánskej vláde, v ktorom upozorňuje okrem iného na to, že Dánsko nedodržiava ustanovenia smernice týkajúce sa menovania orgánu na propagáciu, analýzu, monitorovanie a podporu rovnakého zaobchádzania so ženami a s mužmi. Dánsko malo takýto orgán za minulej vlády, ale súčasná vláda ho zrušila v tom istom roku, ako bola prijatá smernica. Komisia musí teraz konať a nariadiť dánskej vláde zriadiť orgán, ktorý zabezpečí, aby dánske ženy neboli ešte viac znevýhodňované v oblasti rovnakého zaobchádzania a rovnakého odmeňovania.

Colm Burke (PPE-DE). – Vážený pán predseda, návrh Komisie o právach pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti sa snaží rozšíriť práva pacientov na oštenie v zahraničí v prípade, že sa ich oštenie v domovskej krajine zbytočne odkladá.

Na opakované príklady zbytočných odkladov ma upozornili v mojom vlastnom volebnom obvode. Deti, ktoré spadajú pod južný región vládnej organizácie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, musia čakať až 48 mesiacov na ortodontické oštenie. Čakacia doba je okrem toho v posledných troch rokoch oveľa dlhšia. Úprimne dúfam, že schválením návrhu cezhraničnej zdravotnej starostlivosti môžeme skrátiť takéto zbytočné odklady, a to tak, že umožníme pacientom cestovať za kvalitnejším a včasným ošetrením. Napokon všetci pacienti by mali mať právo byť veľmi kvalitne ošetrení blízko miesta bydliska, ale v prípade zjavej medzery v poskytovaní zdravotnej starostlivosti by sme mali mať právo slobodne cestovať za potrebným ošetrením do zahraničia.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (EL) Vážený pán predseda, nedávna kríza nás naučila, že sa musíme spoliehať na solidaritu, nie na individualizmus, a že musíme zmeniť náš spôsob života. Európska únia musí kľásť mimoriadny dôraz na to, ako môže každý jeden členský štát účinne riešiť svoje vlastné problémy.

Malo by sa to však vzťahovať na všetky problémy života, nielen na hospodárske. Malo by sa to tiež týkať rešpektovania spôsobov života jednotlivých národov a tu mám na mysli nedeľu ako deň odpočinku. Nedeľa bola schválená ako deň odpočinku v štvrtom storočí nášho letopočtu a nemali by sme prijať európsky model, ktorý to ruší.

Verím, že niečo také sa v Európe nikdy nestane.

Pál Schmitt (PPE-DE). - (HU) Ďakujem, pán predseda. Presne pred tromi rokmi Chorvátsko začalo prístupové rokovania s Európskou úniou. Na ôsmej schôdzi spoločného parlamentného výboru, ktorá sa konala pred niekoľkými dňami, sme skonštatovali, že odvtedy Chorvátsko dosiahlo vo všetkých oblastiach značný pokrok. Rokovania sú teraz otvorené v 21 z 35 kapitol. Krajina okrem toho vynakladá obrovské úsilie na vykonanie potrebných reforiem a splnenie kritérií vstupu. Som presvedčený, že Európska komisia predstaví spolu so správou o pokroku v Chorvátsku, ktorá sa očakáva 5. novembra, časový harmonogram s jasným strategickým plánom, ktorý ukáže, ako môžu byť ukončené prístupové rozhovory do konca roku 2009, čiže do konca funkčného obdobia komisára Barrosa. Tento časový harmonogram bude však realizovateľný, len ak sa nám podarí urýchliť rokovania a ak bude Rada ochotná do konca roku otvoriť ďalšie kapitoly. Som

presvedčený, že vstup Chorvátska bude príkladom pre jeho susedné štáty a zároveň bude dôležitým stabilizačným faktorom v regióne. Ďakujem.

James Nicholson (PPE-DE). – Vážený pán predseda, ako jeden z troch poslancov zo Severného Írska zapojených do zabezpečenia pôvodného financovania programu PEACE z roku 1994, o ktorom som presvedčený, že v obrovskej miere prispel k sociálnemu a hospodárskemu blahobytu Severného Írska, by som osobne rád poďakoval a vzdal hold všetkým tým, ktorí odvtedy celé roky usilovne pracovali, venovali svoj čas zadarmo a vložili značné úsilie do práce partnerstiev pre miestnu stratégiu. Vzali na seba bremeno realizácie, čo viem, že bola veľmi náročná úloha.

Tento rok v decembri budú odvolaní, pričom sa nedočkali dostatočnej vďaky za to, čo dosiahli. Mnohí kritizovali program PEACE, pričom mu vyčítali, že má nemerateľné ciele. Kritikom však hovorím, že sa mýlia: Program umožňoval spoluprácu a partnerstvá na miestnej úrovni, a to by sa nebolo stalo bez financovania z programu PEACE. V partnerstvách sa dali dokopy ľudia, ktorí by neboli mali túto príležitosť, keby neexistoval program PEACE.

Pán predseda, môžem vás požiadať, aby ste napísali rade pre celkovú stratégiu partnerstiev a vyjadrili poďakovanie tohto Parlamentu – pretože sme zohrali dôležitú úlohu v tom, čo sa dosiahlo – tým ľuďom, ktorí boli drsne odvolaní po všetkých tých rokoch práce a prispievania zadarmo ľuďom, ktorým dúfali, že pomôžu?

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predseda, 16. októbra sme oslavovali Svetový deň potravín. Keď sa v roku 1980 stanovil tento deň, cieľom bolo znížiť hlad. Dnes sme však v paradoxnej situácii, keď musíme riešiť dve pohromy: hlad a obezitu. Hlad postihuje rozvojový svet a obezita vyspelé krajiny.

Hlad ohrozuje v súčasnosti približne 850 miliónov ľudí tejto planéty a ročne umrie od hladu približne 40 miliónov ľudí. Odhaduje sa, že 2 miliardy ľudí trpí hladom a že 55 % úmrtí detí v rozvojových krajinách je spôsobených nedostatočným stravovaním.

Na druhej strane, západný model spôsobil choroby, ako sú obezita, rôzne druhy rakoviny a cukrovka – choroby, ktoré budú podľa odhadov príčinou 72 % úmrtí do roku 2020. Navrhujem, aby Európsky parlament začal kampaň za osvojenie si stredomorskej stravy.

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážený pán predseda, je úplne nevyhnutné, aby nastávajúca komisárka, pani barónka Ashtonová, ak bude schválené jej vymenovanie tento týždeň, bez ohľadu na náš existujúci vzťah so štátmi AKT, ktorý je veľmi dôležitý pre nich aj pre nás, dosiahla správnu rovnováhu medzi potravinovou bezpečnosťou EÚ a potravinovou nezávislosťou na jednej strane a napomáhaním rozvíjajúcim sa trhom pri podpore voľného obchodu na strane druhej.

Multilaterálny obchodný systém najvýraznejšie prispel k celosvetovej prosperite otvorením takýchto trhov a Svetová obchodná organizácia (WTO) dosiahla naväčší účinok v poskytovaní rovnakých podmienok pre chudobnejšie národy.

Žiadna budúca dohoda Svetovej obchodnej organizácie však nesmie zbytočne ohroziť dôležité odvetvia hospodárstva EÚ. Čo sa týka súčasných existujúcich návrhov, budúca poľnohospodárska výroba v EÚ by bola ohrozená. Predpokladá sa, že len v Írsku by sa mohla hodnota výnosov z chovu hovädzieho dobytku znížiť o 120 miliónov EUR ročne a celkový pokles hodnoty poľnohospodárskych výnosov v celom Írsku by mohol dosiahnuť až 450 miliónov EUR ročne.

Nikdy nemôžeme súhlasiť s ohrozením strategickej potravinovej bezpečnosti v EÚ a bolo by rozumné, keby komisárka vo svojej náročnej novej pozícii pozorne načúvala obavám tohto Parlamentu a dodržiavala mandát, ktorý dostala od vlád členských štátov EÚ.

Predseda. – Týmto uzatváram tento bod rokovania. Navrhoval by som, aby poslanci žiadali o slovo, len ak sa plánujú zúčastniť.

13. Dočasná agentúrna práca (rozprava)

Predseda. – Ďalším bodom programu je odporúčanie do druhého čítania (A6-0373/2008) v mene Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci o spoločnej pozícii prijatej Radou na účely prijatia smernice Európskeho parlamentu a Rady o dočasnej agentúrnej práci (10599/2/2008 – C6-0327/2008 – 2002/0072(COD)) (spravodajca: pán Désir).

Harlem Désir, spravodajca. – (FR) Vážený pán predseda, pán komisár, dámy a páni – dúfam, že predsedníctvo Rady sa k nám pridá – uplynulo viac ako šesť rokov od odloženia prijatia smernice o dočasnej agentúrnej práci, nie zapríčinením Parlamentu, ktorý vyjadril svoj názor, hneď ako mu Komisia tento návrh postúpila v roku 2002, ale práve pre patovú situáciu spôsobenú určitými členskými štátmi v rámci Rady.

V súčasnosti, po prijatí spoločnej pozície medzi členskými štátmi a v čase, keď sú očakávania sociálnej Európy vysoké, máme príležitosť rozhodnúť o tejto dôležitej časti právnych predpisov v sociálnej oblasti. Túto príležitosť musíme využiť. Dočasná agentúrna práca predstavuje v Únii viac ako tri milióny pracovných miest. Dočasní agentúrni pracovníci sú zamestnaní približne v 20 000 spoločnostiach, ktoré majú obrát 75 miliárd EUR.

Je to odvetvie, ktoré zjavne podlieha výkyvom v raste, a dočasných agentúrnych pracovníkov v súčasnosti ako prvých postihuje útlm v hospodárstve a nárast nezamestnanosti. Podobne však ako iné druhy neistého a netypického zamestnania, aj dočasná agentúrna práca zaznamenala počas posledných niekoľkých rokov štrukturálny rast, ktorý sa odhaduje na takmer 60 % v priebehu posledných piatich rokov. Ide o rast, ktorý pokračoval mimoriadnou intenzitou v nových členských štátoch.

Dočasná agentúrna práca sa týka veľkého počtu odvetví, ktoré sa líšia v každom členskom štáte: v niektorých štátoch priemysel, v iných služby a v ďalších stavebníctvo, poľnohospodárstvo a doprava. Jej rozsah sa v jednotlivých krajinách tiež veľmi líši. V krajinách, ako Spojené kráľovstvo, to môže byť až 5 % všetkých pracovníkov. Trvanie pracovného pridelenia sa tiež líši. V niektorých krajinách je doba pracovného pridelenia krátka, napríklad vo Francúzsku trvá približne 10 dní, v Španielsku menej ako týždeň alebo vo Fínsku približne 20 dní. Avšak v iných krajinách, ako sú Írsko, Belgicko a Holandsko, to môže byť niekoľko mesiacov, dokonca v Rakúsku aj rok alebo viac.

Ako vieme, dočasní agentúrni pracovníci sú viac vystavení fyzickým rizikám, intenzite práce a nehodám pri práci. Ich zaškolenie je často menej rozsiahle. Veľmi bežný je tiež stres spojený s neistotou ich pracovných miest.

Skutočnosťou je, že zákony a typy právneho rámca týkajúce sa ich situácie sa veľmi líšia v jednotlivých členských štátoch – tak veľmi, že dočasní agentúrni pracovníci sú napríklad skutočne chránení rovnakým zaobchádzaním, najmä čo sa týka mzdy, len v 10 z 27 štátov Európskej únie. Ich prístup k školeniam, sociálnej ochrane, materskej dovolenke – tieto témy sú všetky rôzne a vôbec nie sú zabezpečené rovnakým spôsobom vo všetkých členských štátoch.

Preto chcela Európska komisia na žiadosť sociálnych partnerov a s podporou Parlamentu právne predpisy, ktoré by zabezpečovali takéto rovnaké zaobchádzanie. Potom ako Európsky parlament dostal pôvodný návrh vyplývajúci zo správy mojej kolegyne poslankyne, pani van den Burgovej, ktorá je ešte stále v tomto Parlamente a ktorej by som chcel vzdať úctu, v novembri 2002 posilnil tento návrh právnych predpisov tým, že umožnil zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie od prvého dňa zamestnania, najmä čo sa týka mzdy.

Keď bola prijatá spoločná pozícia minulý rok v júni, Rada nakoniec zmenila názor a dospela k rovnakej pozícii ako Parlament. Preto sa Rada domnievala, že rovnaké zaobchádzanie od prvého dňa zamestnania by malo byť všeobecným pravidlom a že akékoľvek odchýlky od tejto zásady by mali byť stanovené na základe dohody sociálnych partnerov, prostredníctvom kolektívneho vyjednávania alebo prostredníctvom zmlúv uzavretých so sociálnymi partnermi na vnútroštátnej úrovni. V spoločnej pozícii boli zachované aj pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Európskeho parlamentu týkajúce sa vymedzenia základných pracovných podmienok a podmienok zamestnávania, najmä zahrnutie mzdy v článku 3.

V spoločnej pozícii Rady boli nakoniec ponechané pozmeňujúce a doplňujúce návrhy týkajúce sa prístupu k zamestnaniu, ku kolektívnym zariadeniam a k odbornej príprave, ako aj práva dočasných agentúrnych pracovníkov na zastúpenie za rovnakých podmienok ako majú trvalí pracovníci zamestnaní užívateľským podnikom.

V rámci Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci sa uskutočnila rozprava o pôvodnom návrhu na zmenu a doplnenie návrhu Komisie pridať prvky týkajúce sa zdravia, bezpečnosti a hygieny pri práci, ktoré Rada neprijala. Tieto záruky však existujú v rámci inej smernice, smernice Rady z 25. júna 1991, ktorá dopĺňa opatrenia na podporu zlepšení v ochrane zdravia a bezpečnosti pri práci pracovníkov s pracovným pomerom na dobu určitú alebo s dočasným pracovným pomerom.

Ako viete, dámy a páni, svoj prvý prejav skončím týmto bodom – Európska konfederácia odborových zväzov na jednej strane a profesionálne organizácie zastupujúce agentúry dočasného zamestnávania na strane druhej chcú, aby sme prijali tieto právne predpisy. Prijatie tohto právneho predpisu dnes znamená zabezpečenie

toho, že pozície Európskeho parlamentu v prvom čítaní sa odteraz stanú zákonom; že tento rámec pre ochranu dočasných agentúrnych pracovníkov môže byť transponovaný v priebehu troch rokov; a že Pandorina skrinka neistých rokovaní v rámci Rady nemôže byť znovu otvorená. Preto sa Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci 7. októbra rozhodol odporučiť prijatie spoločnej pozície bez pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov s cieľom chrániť toto najneistejšie odvetvie zamestnania v Európe.

PREDSEDÁ: PANI ROTHE

podpredsedníčka

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, v prvom rade by som chcel poďakovať pánovi spravodajcovi Harlemovi Désirovi za prácu, ktorú odvedol. Myslím si, že k všeobecnému zdôvodneniu, ktoré bolo teraz prednesené, nemám čo dodať. Dovoľte mi len, aby som sa sústredil na výsledky politickej dohody zo dňa 10. júna a poukázal na úspech, ktorý sa dosiahol v rade kľúčových bodov v záujme Európskeho parlamentu. Ide o priame uplatnenie zásady rovnakého zaobchádzania na dočasných agentúrnych pracovníkoch od prvého dňa ich zamestnania, neexistenciu akýchkoľvek výnimiek v prípade krátkodobých pridelení, tzv. doba odkladu, objasnenie definícií a konzultácie so sociálnymi partnermi alebo ich zapojenie do navrhovania výnimiek, ktoré umožňujú určité odchýlky od zásad rovnakého zaobchádzania. Komisia je spokojná s konsenzom, ktorý sa týka spoločnej pozície Rady v rámci Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a znovu musím povedať, že blahoželám pánovi spravodajcovi a politickým skupinám, že potvrdili svoju vôľu prijať spoločnú pozíciu bez ďalších zmien a doplnení.

Dámy a páni, súčasťou politického konceptu Európskej únie je úcta k sociálnym partnerom, a preto som zaznamenal s veľkým uspokojením tak pozíciu odborov, ako aj pozíciu zamestnávateľov. Dámy a páni, myslím si, že podmienky na prijatie návrhu v prvom čítaní sú splnené.

Xavier Bertrand, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, hoci som vás, pán Désir, fyzicky nemohol počuť, verím, že mi vaše poznámky boli verne pretlmočené, podobne ako vaše, pán komisár.

Rada dosiahla 9. júna v Luxemburgu dohodu o dvoch textoch, o ktorých členské štáty Európskej únie diskutovali niekoľko rokov. Ako viete, prvým je návrh na revíziu smernice o pracovnom čase, ktorá bola predmetom rokovaní od roku 2004. Toto nie je predmetom dnešnej večernej rozpravy.

Druhým je návrh smernice o pracovných podmienkach dočasných agentúrnych pracovníkov, o ktorom sa diskutuje od roku 2002. Cieľom tohto návrhu je zvýšiť ochranu poskytovanú dočasným agentúrnym pracovníkom a zlepšiť kvalitu dočasnej agentúrnej práce. Dnes sa stretávame, aby sme ho definitívne prijali.

V prvom rade by som vám rád povedal, že podľa mňa prijatie tohto textu o dočasných agentúrnych pracovníkoch vyšle veľmi silný signál všetkým Európanom, že rok 2008 môže byť rokom oživenia sociálnej Európy. Roky sme čakali na dosiahnutie podstatného legislatívneho pokroku v sociálnej oblasti. V prípade definitívneho prijatia smernice o dočasnej agentúrnej práci sa po týchto rokoch patovej situácie začíname posúvať ďalej.

Ľudia v Európe čakali na tento signál viac ochraňujúcej Európy. Ako vieme, ich očakávania sú v súčasnom kontexte ešte väčšie v dôsledku finančnej krízy a jej následkov na hospodárstvo. Teraz viac ako inokedy predtým nastal čas poskytnúť im jasné znamenia o našej schopnosti zosúladiť ciele hospodárskej prosperity s cieľmi sociálnej súdržnosti a o našom odhodlaní brániť a podporovať európsky sociálny model.

Návrh smernice, o ktorom dnes večer diskutujeme, je extrémne dôležitým textom, predovšetkým pre počet Európanov, ktorých ovplyvní. V roku 2006 bolo v Európe 3,4 milióna dočasných agentúrnych pracovníkov. Ak však rátame počet ľudí, ktorí sa niekedy ocitnú na zozname agentúr sprostredkujúcich dočasné zamestnanie, dospejeme k 6 miliónom ľudí, ktorých sa to dotkne.

Dodal by som, že dočasná agentúrna práca je tým druhom netypickej práce, ktorá za 20 rokov vzrástla najviac. Okrem toho podľa európskej nadácie sídliacej v Dubline sa prinajmenšom zdvojnásobila skoro vo všetkých členských štátoch a v Dánsku, Taliansku, Španielsku a Švédsku vzrástla päťnásobne – je tam rastúci počet európskych firiem, ktoré sa uchýľujú k dočasnej agentúrnej práci, aby našli pracovníkov, ktorí spĺňajú ich špecifické požiadavky.

Dnes teda hovoríme o kľúčovom sektore európskeho hospodárstva a pre tento kľúčový sektor ste vy, pán Désir, predložili kľúčový text, ktorý európskym pracovníkom poskytne naozajstné dodatočné záruky.

Prvou z týchto záruk je zásada rovnakého zaobchádzania od prvého dňa s trvalými aj dočasnými agentúrnymi pracovníkmi. Táto inovácia je významným pokrokom pre dočasných agentúrnych pracovníkov v Európe, pre ktorých zákony predtým nestanovovali takéto ochranné ustanovenia. Odtiaľ budú mať títo pracovníci počas svojho pracovného pridelenia také isté pracovné podmienky ako tí, ktorých na rovnaké pracovné miesto prijala priamo firma. Bude to platiť, pokiaľ ide o pracovný čas, nadčasy, prestávky, dobu na odpočinok, nočnú prácu, platenú dovolenku, ochranu zdravia pracovníkov, právo na nediskrimináciu a ochranu tehotných žien.

Toto je podstatné, pretože čo sa týka všetkých týchto tém tiež vieme, že dočasní agentúrni pracovníci sú v súčasnosti vystavení prinajmenšom takisto závažným fyzickým rizikám ako trvalí pracovníci a pracovnému tempu, ktoré je niekedy rýchlejšie.

Zásada rovnakého zaobchádzania od prvého dňa zamestnania bude tiež platiť, pokiaľ ide o mzdu. Od začiatku svojho pracovného pridelenia budú dočasní agentúrni pracovníci dostávať rovnakú mzdu ako ľudia, ktorých na výkon tej istej práce zamestnala užívateľská spoločnosť.

Odchýlky od tejto zásady a predovšetkým zavedenie kvalifikačných období sú možné, len ak existuje dohoda medzi sociálnymi partnermi, inými slovami odškodnenie pre pracovníkov.

Nakoniec smernica poskytne nové záruky, pokiaľ ide o prístup dočasných agentúrnych pracovníkov k trvalým pracovným miestam, kolektívnym zariadeniam, stravovacím službám, zariadeniam detskej starostlivosti a dopravným službám a pokiaľ ide o prístup k odborným školeniam alebo zastúpeniu.

Ako úradujúci predseda Rady by som vám rád povedal, že s potešením sledujem, že dnes existujú podmienky na prijatie tohto textu. Tiež je pravdou, že tento text zahŕňa veľké množstvo pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktoré boli prijaté Parlamentom v prvom čítaní v novembri 2002. Toto tiež bezpochyby vysvetľuje, prečo sa prakticky všetci členovia Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci rozhodli, že ho nezmenia a nedoplnia. Ešte raz by som sa chcel poďakovať za konštruktívny prístup spravodajcovi textu a všetkým poslancom, ktorí na ňom aktívne pracovali.

Táto prakticky jednomyselná podpora je tiež jasným znakom užitočnosti a kvality tohto textu a chcel by som v tomto parlamente vzdať poctu pánovi Špidlovi, ktorý túto iniciatívu vždy podporoval a ktorý súhlasil s tým, že tento text nestiahne napriek tomu, že rozpravy sa zdali byť v decembri 2007 zastavené, ako napríklad v Bruseli.

Ako viete, pozitívny výsledok sme boli schopní dosiahnuť počas slovinského predsedníctva. Chcel by som tiež vyzdvihnúť úsilie vyvinuté v tejto záležitosti Spojeným kráľovstvom tým, že vzdám hold dohode dosiahnutej medzi sociálnymi partnermi v Spojenom kráľovstve 19. mája 2008. Toto bola dôležitá súčasť. Nakoniec by som sa rád zmienil o podpore poskytnutej európskymi sociálnymi partnermi spoločnej pozícii prijatej 9. júna, týkajúcej sa jednej súčasti dočasnej agentúrnej práce.

Dnes teda môžeme povedať, že v tejto záležitosti existuje dohoda medzi všetkými hráčmi. Dokazuje to tiež, že s vytrvalosťou, tvorivosťou a dialógom sa môžeme dostať zo situácií, ktoré sú zdanlivo na mŕtvom bode, dokonca aj keď ide o sociálne veci, dokonca aj v Európe a dokonca aj s cieľom prijatia smerníc.

Elisabeth Morin, *v mene skupiny PPE-DE.* – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán Bertrand, pán Špidla, po prvé, máme tu záver veľmi konštruktívnej práce európskych inštitúcií na jednej strane a členských štátov na strane druhej, ale aj politických skupín a sociálnych partnerov. Text, ku ktorému sme dospeli, je založený na všeobecnej zhode so sociálnymi partnermi. Tento návrh smernice teraz stanovuje všeobecný rámec pre dočasných agentúrnych pracovníkov v 27 členských štátoch a je to veľmi dôležitý pokrok založený na zásade nediskriminácie medzi trvalými a dočasnými agentúrnymi pracovníkmi.

Zahrnuli sme doňho povinnosť transparentnosti, pokiaľ ide o podmienky poskytované pracovníkom, ale aj povinnosť dôverylosti medzi pracovníkmi a zamestnávateľmi. Bezpečnosť pracovníkov a flexibilita požadovaná podnikmi sú veľmi dôležité. Preto sa dnes skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov, ktorá je postavená na základoch rovnakého zaobchádzania, na prístupe k odborným školeniam a na spôsobe zastupovania dočasných agentúrnych pracovníkov v súlade s kolektívnymi zmluvami, tiež usiluje o pokrok v tejto práci a dosiahnutie zhody.

Európa dnes týchto pracovníkov chráni. Táto rámcová smernica o ochrane dočasných agentúrnych pracovníkov stanovuje nové pracovné podmienky. Pevne veríme, že spolu zlepšujeme sociálnu Európu. Preto budeme, samozrejme, hlasovať za túto smernicu bez akýchkoľvek pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov v takej podobe, v akej bola dnes predložená.

Ieke van den Burg, *v mene skupiny PSE*. – Vážená pani predsedajúca, niektoré veci, na ktorých usilovne pracujete, sa neuskutočnia nikdy a niektoré len veľmi neskoro. Toto bol aj prípad tejto smernice. Nečakali by ste, že ešte môže byť prijatá.

Pred šiestimi rokmi, v roku 2002, som ako vaša spravodajkyňa v prvom čítaní usilovne pracovala na tomto návrhu Komisie po tom, ako sa uskutočnili rokovania v rámci sociálneho dialógu s partnermi zo sociálnej oblasti.

Podarilo sa nám presvedčiť Komisiu a veľkú väčšinu Rady, aby prijali 95 % našich pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov a zlepšení textu a len blokačná menšina, v tom čase 4 z 15 členských štátov, sa nechcela pridať k tejto väčšine. Niekoľko predsedníctiev sa usilovne snažilo prelomiť túto patovú situáciu, ale po niekoľkých rokoch bol tento návrh ak nie úplne mŕtv, tak prinajmenšom v kóme.

Bola to hanba, pretože problémy, ktoré táto smernica rieši, zďaleka nezmizli, ale práve naopak v období rozširovania EÚ sa zväčšili. Smernica tiež úplne nerieši problémy vykorisťovania migrujúcich pracovníkov, takže v práci na tomto probléme musíme pokračovať, ale smernica o agentúrach sprostredkujúcich dočasné zamestnanie je prvým krokom. Vyjasňuje postavenie a práva pri zamestnávaní dočasných agentúrnych pracovníkov tým, že posilňuje zásadu rovnakého zaobchádzania ako základného princípu pracovného práva a zároveň nemenej významne tým, že zdôrazňuje úlohu kolektívneho vyjednávania a slušných pracovných vzťahov v rastúcom a dospievajúcom odvetví agentúr dočasného zamestnávania.

Toto zdôrazňujem a je to spojené s negatívnou konotáciou využívania zo strany vodcov zločineckých skupín z odvetvia organizovaných profesionálnych agentúr dočasného zamestnávania. Podľa súčasnej smernice môže toto odvetvie naozaj dokázať svoju zrelosť a viesť kvalitný sociálny dialóg s odbormi a tiež pomôcť dosiahnuť veľmi pokrokové opatrenia na zabezpečenie pružnosti a bezpečnosti pracovného trhu.

Ona Juknevičienė, *v mene skupiny ALDE*. – Vážená pani predsedajúca, hovorím dnes v mene svojej kolegyne, Liz Lynnovej, ktorá je tieňovou spravodajkyňou za skupinu ALDE pre túto smernicu. Nemôže tu dnes s nami byť vzhľadom na problémy s letmi do Štrasburgu.

Stotožňujem sa s jej všeobecnými obavami týkajúcimi sa tohto dokumentu a najmä s jej presvedčením, že táto smernica má ďaleko od ideálu, ale mohla by byť aj horšia. Veľa agentúr dočasného zamestnávania v Spojenom kráľovstve chce teraz vidieť prijatie tejto smernice, ale len preto, že je to voľba najmenšieho zla. Vždy sme tvrdili, že niečo také by sa nemalo robiť na európskej úrovni vzhľadom na jasné rozdiely a odlišné tradície, ktoré existujú v každom členskom štáte. Rozumieme však účelu agentúr dočasného zamestnávania, ktorým je vytvoriť viac pracovných miest pre ľudí a vytvoriť pružnejší pracovný trh.

Samozrejme, túto smernicu Rada naviazala na smernicu o pracovnom čase a tieňová spravodajkyňa skupiny ALDE verí, že tieto dve záležitosti budú naďalej prepojené. Za daných okolností tieňová spravodajkyňa skupiny ALDE podporí tento dokument a naša politická skupina sa bude pri hlasovaní riadiť jej odporúčaniami.

Jean Lambert, *v mene skupiny Verts/ALE*. – Vážená pani predsedajúca, v mene našej skupiny tiež vítam túto dohodu. Nemyslíme si, že dosiahneme viac, ak to pôjde do zmierovacieho konania, takže sme podporili spravodajcu.

Uznávam, že vzhľadom k tomu, že predsedníctvo to vníma ako krok smerom k sociálnej Európe, chceli by sme veriť, že je to krok tým smerom. Rozhodne ako britská poslankyňa vítam vrúcne slová tentoraz o pozícii vlády Spojeného kráľovstva. Dúfam, že bude rovnako konštruktívna aj v ostatných záležitostiach v tejto oblasti, ktoré sú momentálne pred nami v Parlamente. Myslím si, že je veľmi dôležité, že v súčasnej klíme skutočne robíme pokrok v oblasti práv pracovníkov a nesnažíme sa naznačovať, že tí, ktorí pracujú dočasne, sú určitým spôsobom ako jednotlivci alebo z hľadiska hospodárstva menej dôležití. Ako niekto povedal, zatiaľ čo niektorí pracujú týmto spôsobom z vlastnej vôle, iní pracujú v tejto oblasti, pretože nemajú inú možnosť. Napríklad v mnohých vidieckych oblastiach môžete nájsť obmedzené možnosti zamestnania, pričom v podstate väčšinu pracovných miest poskytuje jeden zamestnávateľ. Ak sa ako dočasný pracovník odvážite spochybňovať podmienky, v ktorých pracujete, môžete nakoniec zistiť, že vás tá konkrétna spoločnosť už nikdy viac nezamestná.

Preto si myslím, že právna istota, ktorú poskytuje táto dohoda, je mimoriadne dôležitá. Môže pomôcť napríklad osobe, ktorú som stretla v Londýne. Jediná osoba pracujúca v hotelovej kuchyni, ktorá nemala zmluvu na trvalý pracovný pomer, bola osoba, ktorá bola zodpovedná za čistenie sporákov a rúr so silnými chemikáliami, a to bez zaškolenia alebo ochranného odevu. Keďže tento pracovník bol len dočasný, na jeho

zdraví a bezpečnosti tak nezáležalo. Takže pre týchto ľudí bude táto legislatíva nesmierne dôležitá a tešíme sa na jej rýchle zavedenie.

Ewa Tomaszewska, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážená pani predsedajúca, neustála vysoká miera nezamestnanosti v posledných rokoch vedie k nerovnováhe v príslušných pozíciách zamestnávateľov a zamestnancov na pracovnom trhu. Zamestnanci sa ocitli vo veľmi zložitej situácii a boli nútení prijať akúkoľvek prácu, aby zabezpečili svoje rodiny. Preto súhlasili s takzvanými pružnými podmienkami zamestnávania, ktoré im nezaručujú dôstojné pracovné podmienky. Väčšina zamestnávateľov bezohľadne využívala situáciu.

Smernica, ktorá zaručuje rovnaké odmeňovanie, zdravie a bezpečnosť pri práci, úľavy pre ženy na materskej dovolenke a možnosti odbornej prípravy pre dočasných pracovníkov, predstavuje dôležitý krok smerom k opätovnému zavedeniu slušných podmienok na trhu práce. Dôležité je, aby sa tieto rovnaké podmienky uplatňovali od prvého dňa v práci. Dohoda, ktorá sa dosiahla medzi sociálnymi partnermi, dáva tejto smernici zvláštnu hodnotu. Dočasní agentúrni pracovníci nesmú byť zbavení ochrany.

Preto považujeme za nevyhnutné, aby bol tento dokument prijatý bez akýchkoľvek zmien a doplnení. Právna ochrana by mala byť čo najskôr zavedená do praxe.

(potlesk)

Pedro Guerreiro, v mene skupiny GUE/NGL. – (PT) Vážená pani predsedajúca, napriek hlásaniu zásady rovnakého zaobchádzania so všetkými zamestnancami čo sa týka pracovných podmienok, maximálneho limitu počtu hodín práce a týždenného odpočinku, tento nový návrh smernice, o ktorom teraz diskutujeme, umožňuje rad výnimiek, ktoré môžu v praxi ohroziť tieto konkrétne zásady. Čo musíme predovšetkým urobiť je, že budeme bojovať proti rozširovaniu agentúr sprostredkujúcich dočasné zamestnanie a snažiť sa ich minimalizovať, aby sme ukončili neisté zamestnávanie a neustále spochybňovanie práv zamestnancov.

Prostredníctvom súboru pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov chceme preto napríklad zabezpečiť, aby bolo používanie dočasnej agentúrnej práce obmedzené na výnimočné situácie, ako napríklad obdobia mimoriadnej činnosti a obdobia dočasnej prekážky trvalého pracovníka; tiež aby mohli dočasní agentúrni pracovníci využívať pracovné a sociálne práva, ktoré sú poskytované ostatným pracovníkom vrátane práv zakotvených v kolektívnych pracovných zmluvách pre príslušné odvetvie; ďalej aby využívanie dočasnej agentúrnej práce neohrozilo právo na štrajk a aby sa na dočasných agentúrnych pracovníkov vzťahovali rovnaké ustanovenia o zdraví a bezpečnosti pri práci ako na pracovníkov užívateľského podniku.

Derek Roland Clark, v mene skupiny IND/DEM. – Vážená pani predsedajúca, Komisia a Rada si to medzi sebou prehadzujú od roku 2002 – už šesť rokov. Do júna tohto roku neexistovala spoločná pozícia, ale teraz to prehodili Parlamentu ako horúci zemiak.

Chcel by som vedieť, či je táto náhla zmena myslenia spôsobená súčasným hospodárskym poklesom. Či je to tak, alebo nie, v týchto časoch rastúcej nezamestnanosti to nepomôže, pretože správa uvádza, že dočasní agentúrni pracovníci budú platení rovnako ako pracovníci na plný úväzok. To je nesprávne. Na jednej strane to agentúry dočasného zamestnávania využívajú na to, aby naštartovali mladých ľudí do života alebo im dali ďalšiu šancu. Na druhej strane neskúsení pracovníci budú platení rovnako ako skúsení dlhodobí zamestnanci, čo je priamo v rozpore so zaužívanou praxou. Odrádza to zamestnancov od lojality, ktorú potrebuje každá firma. Viac skúsenosti rovná sa viac zručností, rovná sa väčšia mzda. To je krok nesprávnym smerom. Odmietnite ho.

Roger Helmer (NI). – Vážená pani predsedajúca, je to zlá legislatíva – nie tak zlá, ako mohla byť, ale predsa len zlá. Podobne ako mnoho iných nariadení o zamestnávaní, aj táto legislatíva je predložená v tomto Parlamente v mene práv pracovníkov a predsa jej hlavným účinkom bude, že sa tisícom a tisícom ľudí úplne odoprie právo pracovať. Spôsobuje, že naše pracovné trhy sú menej konkurencieschopné a menej pružné. Poškodzuje naše hospodárstvo práve v čase, keď si to najmenej môžeme dovoliť.

Dočasná agentúrna práca je všeobecne a správne uznávaná ako rebrík naspäť k trvalému zamestnaniu pre tých pracovníkov, ktorí boli z nejakých dôvodov dočasne vylúčení z trhu práce.

To, čo dnes robíme v tomto Parlamente, je odkopávanie tohto rebríka, ktorý pomáhal pracovníkom dostať sa naspäť do zamestnania. Britská vláda dlhú dobu odmietala toto opatrenie, ale nakoniec zistila, že mu nie je schopná odolať. Nemohli by ste žiadať jasnejší príklad toho, ako EÚ podkopáva demokraciu v členských štátoch.

José Albino Silva Peneda (PPE-DE). – (PT) Vážená pani predsedajúca, pán Bertrand, pán komisár, dámy a páni, veľmi sa teším z tejto správy, ktorá uzatvára záležitosť čakajúcu na prerokovanie od roku 2002. Podľa môjho názoru je to vyvážený výsledok, ktorý chráni dočasných agentúrnych pracovníkov, zvyšuje pružnosť trhu práce a rešpektuje zásadu subsidiarity.

Tento návrh vo všeobecnosti zabezpečuje rovnaké zaobchádzanie od prvého dňa zamestnania pre pracovníkov zamestnaných prostredníctvom agentúr sprostredkujúcich dočasné zamestnanie. Návrh však tiež ponúka sociálnym partnerom možnosť, aby sa, ak chcú, dohodli inak. Majúc na pamäti rozdielnú prax a právne predpisy členských štátov v tejto oblasti je povzbudzujúce, že Parlament, Rada a Komisia dosiahli dohodu. Táto dohoda zabezpečí stabilný rámec pre agentúry sprostredkujúce dočasné zamestnanie, ktorých úloha na európskom trhu práce je nepopierateľná. Zvýšená regulačná transparentnosť môže pomôcť vytvoriť pracovné miesta a umožniť nové a pružnejšie formy zamestnania.

Viem, že hospodársky rozvoj vyžaduje pružnejší pracovný trh, ale táto pružnosť bude prínosom pre všetkých, len ak sa dosiahne zároveň so zabezpečením dodržiavania práv pracovníkov vo všetkých aspektoch, najmä v súvislosti so zdravím a bezpečnosťou pri práci. Podľa mňa je záverečný text tejto smernice dobrým príkladom tejto rovnováhy. Dúfam, pán Bertrand, že budem to isté môcť povedať budúci mesiac aj o smernici o pracovnom čase.

Musím poďakovať pánovi Désirovi za jeho prácu a tiež tieňovej spravodajkyni, pani Morinovej, ktorá je z mojej politickej skupiny. Gratulujem jej k tomu, že tak významne prispela k tomuto konečnému výsledku.

Richard Falbr (PSE). – (CS) V úvode by som rád poznamenal, že budem hlasovať za návrh, pretože jeho znenie jasne predstavuje maximum, čo bolo možné dosiahnuť. Za ďalší krok by som považoval dôkladné preskúmanie jeho realizácie v praxi členských štátov. V niektorých z nich existuje síce slušná právna úprava postavenia agentúrnych pracovníkov, ale úplne nedostatočne je upravené poskytovanie akreditácií vznikajúcim agentúram. Inými slovami, ľudí môže zamestnávať hocikto a kontrola činností niektorých týchto pochybných agentúr sprostredkujúcich zamestnanie prakticky neexistuje. Hovorím, samozrejme, o praxi v Českej republike. Agentúry často v záujme zarábania peňazí zamestnávajú pracovníkov nie na základe pracovných zmlúv, ale na základe dohôd o pracovnej činnosti, takže nemusia platiť sociálne a zdravotné poistenie za svojich zamestnancov. To vedie k tomu, že pokiaľ je zárobok postavený na rešpektovaní minimálnej mzdy, tak je jasné, že pracovníkom zostáva po zaplatení odvodov oveľa menej peňazí. Celkovo je podozrivé, že sa počet agentúrnych zamestnancov neustále zvyšuje na úkor tých, ktorí pracujú na zmluvu na trvalý pracovný úväzok. Preto je úlohou orgánov inšpekcie práce a odborov poukazovať na nečestné praktiky poskytujúce sa v niektorých krajinách a nedovoliť obmedzovať právo agentúrnych pracovníkov združovať sa v odboroch. Napriek dobrej vôli, ktorú je vidieť v znení návrhu smernice, ktorý sa predkladá, zostáva ešte veľa vykonať, aby nezostalo len pri tom, čo je na papieri. Nakoniec by som k tomu, čo tu zaznelo, rád poznamenal, že by som niektorých poslancov Európskeho parlamentu zamestnal ako agentúrnych pracovníkov, aby vedeli, aká je to slasť.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni. V Estónsku hovoríme, že je radšej neskoro ako nikdy. To, že nakoniec schválime smernicu o dočasných agentúrnych pracovníkoch, je pozitívny vývoj. Dočasná agentúrna práca je čoraz rozšírenejšia, a preto je veľmi dôležité, aby bola regulovaná. Smernica je tiež mimoriadne dôležitá pre tie krajiny, ktoré ešte nemajú prístup k trhu práce štátov Európskej únie a ktorých pracovníci sú v prvom rade využívaní na nečestné účely, pričom sa porušujú ich rovnaké práva.

Dnes vieme, že ochrana dočasných agentúrnych pracovníkov je zaručovaná veľmi rozdielne v každom členskom štáte. V niektorých členských štátoch takáto ochrana vôbec neexistuje. Preto verím, že návrh smernice v jej súčasnom znení pomôže zabezpečiť aspoň minimálnu úroveň základnej ochrany pre dočasných agentúrnych pracovníkov v celej Európe, ktorá vylúči diskrimináciu pracovníkov zamestnaných touto formou v porovnaní s inými formami zamestnania.

Dúfam, že schválime túto smernicu. Rovnako tiež dúfam, že neposkytneme veľmi veľa času na jej zavedenie.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, v súvislosti s rozpravou o smernici týkajúcej sa dočasných agentúrnych pracovníkov by som rád zdôraznil, že počet dočasných agentúrnych pracovníkov v Európskej únii sa výrazne zvýšil najmä v posledných rokoch. Tento nárast často spôsobuje hospodárska situácia, a preto je nevyhnutné urýchliť právnu reguláciu tohto javu na európskej úrovni. Ďalší problém, ktorý by som chcel spomenúť, je to, že je poľutovaniahodné, že hoci Európska komisia predložila návrhy k tejto téme, ktoré potom Európsky parlament zmenil a doplnil v roku 2002, Európska rada v nich nedosiahla kompromis až do júna 2008. Odvtedy uplynulo viac ako šesť rokov.

Predovšetkým by sme mali podporiť riešenia obsiahnuté v návrhu smernice týkajúcej sa rovnakého zaobchádzania s dočasnými agentúrnymi pracovníkmi a inými pracovníkmi, čo sa týka ich postavenia a bezpečnosti spolu s rešpektovaním sociálnych noriem, ktoré musia dodržiavať podniky v oblasti rovnakého zaobchádzania z hľadiska odmeňovania a pracovných podmienok dočasných agentúrnych pracovníkov a iných zamestnancov.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). - (EL) Vážená pani predsedajúca, zamestnávateľia využívajú dočasných agentúrnych pracovníkov, ktorí potrebujú rovnaké zaobchádzanie, aby sa chránili ich istoty. Zámery Európskej komisie sa však prikláňajú k deregulácii zamestnaneckých vzťahov a k rozvoju pružných foriem práce.

Podľa oficiálnych štatistík Komisie v roku 2007 dosiahla nezamestnanosť 4,7 %, pričom dlhodobá nezamestnanosť bola 2,8 %. Podpora tohto modelu pružnosti a istôt poskytuje zamestnávateľom silný nástroj na nárast dočasného agentúrneho zamestnávania, ktoré má za následok menej priaznivé pracovné podmienky a oslabuje kolektívne zmluvy. Cieľom zrušenia možnosti toho, aby členské štáty regulovali tieto záležitosti a cieľom ich presunutia na sociálnu úroveň je dosiahnuť finančnú integráciu európskeho pracovného trhu.

Sme proti neustálym krokom týmto smerom, pretože tieto kroky posilňujú možnosť Európskej únie podporovať neoliberálne politiky na úkor pracovníkov. Naším hlavným cieľom by mala byť ochrana všetkých pracovníkov. Dočasní agentúrni pracovníci musia byť chránení, ale hlavné priority musia byť prinajmenšom pokoj a bezpečnosť pri práci a ochrana všetkých práv, ktoré pracovníci nadobudli.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, smiem na úvod zablahoželať spravodajcovi k jeho správe, nielen k tomu, čo povedal, ale aj k dĺžke správy alebo, mal by som povedať, krátkosti správy? V priebehu deviatich rokov môjho pôsobenia ako poslanec Parlamentu je to najkratšia správa, akú som kedy videl od ktoréhokoľvek socialistu vo Výbore pre zamestnanosť a sociálne veci, a dúfam, že vytvoril precedens pre niektorých svojich kolegov, aby ho nasledovali – ale k tomu sa vrátíme neskôr.

Bol som tiež rád, a za to pánovi spravodajcovi ďakujem, že povedal, že dôvodom tejto krátkej správy je to, že obidve hlavné zainteresované strany povedali, čo je správne, že podporia túto spoločnú pozíciu, pričom nútili Radu, aby ju podporila. Odbory a podniky, nielen podniky všeobecne, ale aj špecifické podniky, ktoré majú na starosti agentúrnych pracovníkov, všetci spoločne povedali z akýchkoľvek dôvodov tomuto návrhu „áno“: môžu sa k nemu prihlásiť.

Myslím si, že pre nás, politikov, je tu ponaučenie, že keď samotné zainteresované strany povedia, čo chcú, máme povinnosť pokúsiť sa uľahčiť im to všade, kde je to možné. Preto mu ďakujem, že na presadenie tohto návrhu použil argument konsenzu.

Na záver by som chcel poďakovať pánovi ministrovi za jeho pripomenutie tým, ktorí to možno potrebujú, že keď Rada dospela k tejto spoločnej pozícii, bolo to súčasťou balíka spolu so smernicou o pracovnom čase. Naša skupina skutočne krátku dobu zvažovala, že v načasovaní parlamentnej práce by sme mali spojiť obidva návrhy a diskutovať o nich v decembri. Ale po ďalšom zvážení a pretože viem, že francúzske predsedníctvo chcelo veľmi začať v tejto veci konať, sme s tým veľmi radi súhlasili, aby sme sa skutočne mohli posunúť ďalej. Myslím si, že poslanstvo tohto návrhu je, aby sme sa posunuli ďalej. Keď sa dostaneme k druhej časti balíka smernice o pracovnom čase, dúfam, že z našej strany prejavíme zodpovednosť a posunieme sa ďalej.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, najmä zamestnávateľia využívajú každú príležitosť, aby žiadali viac a viac mobility a pružnosti na európskom pracovnom trhu. Rovnaké zaobchádzanie a minimálne sociálne normy sú jediným spôsobom, ako zmierniť znepokojenie pracovníkov nad otvorenými pracovnými trhmi a dereguláciou. Európska únia potrebuje preventívne opatrenia pre pracovný trh, ktorý sa našťastie čoraz viac otvára.

Súčasný návrh správy o dočasnej agentúrnej práci ukazuje, aké ťažké je dosiahnuť pokrok v tejto oblasti. Rada túto smernicu blokovala šesť rokov argumentmi, ktorých oprávnenosť sa veľmi líšila. Tento návrh zaručuje, že s dočasnými agentúrnymi pracovníkmi sa bude od prvého dňa zamestnania zaobchádzať rovnako ako s inými pracovníkmi, aj keď s obmedzeniami. Právo využívať výhody pracovného práva a rovnaká odmena za rovnakú prácu sú kľúčové zásady rovnakého zaobchádzania. Kľúčové je, že nariadenia v členských štátoch, ktoré sú založené na veľmi rozdielnom základe a ktoré sú lepšie ako súčasná smernica, nie sú ňou narušené. Počas francúzskeho predsedníctva sme sa v tejto oblasti ubrali správnym smerom.

Tí, ktorí blokovali smernicu o pracovnom čase, a týka sa to tiež smernice o zlepšení prenosnosti práv na doplnkový dôchodok, by mali takisto teraz napraviť svoje chybné myslenie v oblasti sociálnych otázok a pochopiť, že sociálna Európa potrebuje minimálne normy. To je jediný spôsob, ako zvýšiť schvaľovanie a chápanie Európskej únie a dokonca aj stotožnenie sa s ňou.

Csaba Óry (PPE-DE). - (HU) Vážená pani predsedajúca, pán minister, pán komisár, kolegovia poslanci, smernica, o ktorej diskutujeme, predstavuje významný pokrok z pohľadu vytvorenia jednotného európskeho pracovného trhu a zabezpečenia rovnakých príležitostí pre všetkých pracovníkov v EÚ. Samozrejme, to neznamená, že tento právny predpis EÚ vytvorí harmonizovaný rámec na úrovni Spoločenstva pre zamestnávanie dočasných agentúrnych pracovníkov. Nie je to dokonca ani potrebné alebo žiaduce, keďže v súlade s princípom subsidiarity bude v tejto súvislosti základná regulácia zamestnávania aj naďalej spadať do kompetencie členských štátov. Avšak úsilie zaviesť jasné a jednoznačné minimálne požiadavky na celom území EÚ, prostredníctvom ktorých budú dočasní agentúrni pracovníci v celom Spoločenstve chránení, je nepochybne vítané a je krokom správnym smerom.

Podľa môjho názoru, bez nejakého ideologického podtónu a nezávisle od našej príslušnosti k politickej strane môžeme všetci súhlasiť s tým, že ochrana tehotných žien, záruka rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami, boj proti všetkým diskrimináciám na základe etnického pôvodu, náboženstva, názorov, veku alebo členstva v menšinovej skupine sú cieľmi zásadného významu. Všetko toto odôvodňuje úsilie regulovať tieto otázky jednotným spôsobom v celej EÚ. Zákonodarcovia EÚ vypracovali tento systém minimálnych požiadaviek práve preto, aby sa dosiahol tento cieľ. Dôležité je, že okrem podporovania individuálneho profesionálneho rozvoja táto smernica tiež slúži hospodárskym záujmom Európy tým, že zabezpečuje aj dočasným agentúrnym pracovníkom rovnaké príležitosti v oblasti prístupu k školeniam, starostlivosti o deti a k iným infraštruktúrnym programom. Platí to aj pre obdobia medzi pracovnými prideleniami. V záujme nás všetkých je, aby dočasní agentúrni pracovníci neboli vystavení diskriminácii, aby aj oni boli schopní zvýšiť svoje vedomosti a aby sa dosiahnutie rovnováhy medzi prácou a súkromným životom nestalo pre nich neprekonateľným problémom. V tejto oblasti určite potrebujeme jednotnú pozíciu, a preto ja osobne podporujem schválenie tejto smernice. Veľmi pekne vám ďakujem, pani predsedajúca.

Dumitru Oprea (PPE-DE). - (RO) Na základe toho, čo urobil pán spravodajca Désir, to môžeme opísať použitím latinskej frázy *Multum in parvum* (veľa v jednom). Takto môžeme kategorizovať dnešný návrh smernice, keďže ponúka záruku práva na prácu, aj keď pracovná činnosť zamestnanca je vzhľadom na určité špecifické stránky vykonanej práce dočasná. Verím, že profesie, ktoré sú zriedkavé alebo ktoré sa dajú ťažko obsadiť na určitých pracoviskách, budú vďaka opatreniu tohto druhu podporené kombináciou tých, ktorí ovládajú niektoré z týchto zručností, a podľa dopytu na trhu. Vznikne tým profesionálna mozaika vytvorená z ľudí, ktorých môžeme opísať výrazom z obdobia renesancie *homo universale*.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Rada by som poďakovala spravodajcovi, pánovi Désirovi. Táto rozprava je súčasťou opatrení, ktoré potrebujeme prijať, aby sme vytvorili európsky rámec, ktorý môže zaistiť európskym občanom dôstojné pracovné a životné podmienky. Zabezpečenie minimálnej úrovne ochrany dočasných agentúrnych pracovníkov je súčasťou vytvárania sociálnej Európy. Ak chceme, aby sa Európska únia stala najviac konkurencieschopným hospodárstvom založeným na znalostiach, európske spoločnosti by mali mať možnosť vybrať si zamestnancov a zručnosti, ktoré potrebujú.

Osobne si myslím, že ak zaručíme dočasným agentúrnym pracovníkom rovnaké podmienky, aké majú pracovníci z užívateľských podnikov, chránime nielen dočasných agentúrnych pracovníkov, ale predovšetkým aj miestnych trvalých zamestnancov. Tieto rovnaké podmienky sa týkajú pracovného času, času na odpočinok, platenej dovolenky, platovej úrovne, postavenia a bezpečnosti. Zabezpečenie riadnych pracovných podmienok pre dočasných agentúrnych pracovníkov ukončí nelegálnu prácu a sociálny damping. Podľa môjho osobného názoru sociálna Európa bude posilnená, ak sa budú odbory podieľať na rozhodovaní o udelení určitých výnimiek prostredníctvom využívania kolektívnych pracovných zmlúv.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). - (DE) Vážená pani predsedajúca, ako už povedala moja kolegyňa pani Lambertová, je to veľmi dôležitý pokrok na ceste k sociálnej Európe, hoci je to len prvý krok. Občania od nás očakávajú, že podnikneme skutočné kroky smerom k sociálnej Európe a že zabezpečíme, aby svoju úlohu zohrali zamestnanecké práva vo vnútornom trhu a rovnaká odmena za rovnakú prácu na rovnakom mieste.

Európskemu parlamentu sa podarilo stanoviť v smernici tento princíp rovnosti, ktorý chýbal v pôvodnom návrhu Komisie. Veľmi dôležité je, že nás Rada v tomto podporila, keďže je nevyhnutné, aby sa konkurencieschopnosť v tomto vnútornom trhu zakladala radšej na kvalite ako na mzdách.

Na záver by som chcela dodať jednu vec. Rovnako dôležitým pokrokom je pokrok v smernici o pracovnom čase; nie však tak, ako to navrhol pán Bushill-Matthews, ale bez absolútne žiadnej možnosti neúčasti, ako sa navrhlo v čítaní v Parlamente. Môžem len vyzvať Radu, aby nás aj v tomto podporila.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Zaoberáme sa mimoriadne dôležitou témou. Som si vedomý mnohých obáv týkajúcich sa postavenia a situácie dočasne zamestnaných osôb. Mám na mysli formálne a právne otázky, ako aj podmienky zamestnávania. Zvlášť je to viditeľné v súvislosti so zamestnávaním veľkého počtu jednotlivcov z nových členských štátov. Tieto osoby sú pripravené prijať akúkoľvek pracovnú ponuku doma alebo v zahraničí v dôsledku vysokej miery nezamestnanosti. Pracovné podmienky nemôžu byť určované situáciou na trhu práce a pripravenosťou na prácu. Zdôrazňujem, že musia byť v zhode s pracovnými normami a požiadavkami platnými v súčasnosti. Týka sa to bezpečnosti, sociálnych podmienok, poistenia a sadzieb odmeňovania.

Richard Howitt (PSE). – Vážená pani predsedajúca, som veľmi hrdý, že som sa zúčastnil hlasovania vo výbore o tejto smernici a že sa zúčastňujem dnešnej rozpravy o hlasovaní o smernici o dočasných agentúrnych pracovníkoch. Bolo to kľúčovou prioritou labouristickej vlády v mojej krajine, Británii, súčasťou dohody s našimi odbormi známej ako dohoda z Warwicku. Dnes sa tento sľub plní.

Som rád, že ho podporujem a viem kampaň za túto smernicu z troch dôvodov.

Jeden je, že dočasní agentúrni pracovníci sú zraniteľní – akokoľvek proti tomu niektorí ľudia protestujú. V prieskume britského Kongresu odborových zväzov sa 80 % ľudí vyjadrilo, že sa s nimi zaobchádzalo horšie v súvislosti so mzdou, odbornou prípravou a plateným pracovným voľnom, a chcú lepšie zaobchádzanie.

Druhým dôvodom je, že od rozšírenia EÚ najvyšší počet prisťahovalcov z východnej Európy, ktorí prišli pracovať do Británie, prišiel do môjho regiónu, východného Anglicka, často cez agentúry sprostredkujúce dočasné zamestnanie, ktoré sú neregulované a príliš často sú zodpovedné za zneužívanie. Tieto zneužívania sa skončia.

Posledným dôvodom je, že máme dohodu o sociálnom partnerstve, ktorá je zriedkavá v Británii, medzi britským Kongresom odborových zväzov (TUC) a Konfederáciou britského priemyslu (CBI). Táto dohoda sa v tomto hlasovaní premietla do zákona.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, rada by som zablahoželala nielen predsedníctvu a Komisii, ale aj spravodajcovi a všetkým, ktorí pomohli schváliť smernicu a zaznamenať nový úspech pre Európsku úniu v prospech občanov. Rada by som tiež pripomenula Parlamentu, že veľká časť dočasných agentúrnych pracovníkov sú ženy.

Je zvlášť potešiteľné vedieť, že dočasné agentúrne pracovníčky budú mať tiež práva od úplne prvého dňa tak, ako rodičia vo všeobecnosti. Nebudú preto znevýhodnené, pretože cieľom tohto nového návrhu Európskej únie pre občanov, zamestnávateľov, ako aj pracovníkov je zaviesť ľudské zaobchádzanie, keď že jeden alebo niekoľko dní práce sú rovnako dôležité a musia byť rovnako rešpektované.

Dúfam, že bude možné uplatniť všetko, čo sa dohodlo, pretože práve v uplatňovaní práva zlyhávame. Napríklad v Grécku zákon zaviedol súbor právnych predpisov a zabezpečuje rovnaké zaobchádzanie pre dočasných aj trvalých pracovníkov. Problém je však v uplatňovaní práva.

Xavier Bertrand, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážená pani predsedajúca, rád by som súhlasil s tým, čo povedali niektorí predchádzajúci rečníci, že prijatie novej smernice o dočasnej práci bude skutočným krokom vpred. Nieкто to nazval „pokrokom“ a myslím si, že je to presne to správne pomenovanie.

Uvedomujem si veľmi dobre, že to nepredstavuje koniec našej práce. V priebehu nasledujúcich týždňov budeme mať ďalšie príležitosti ukázať, že sme schopní dosiahnuť ďalší pokrok smerom k sociálnej Európe. Mám na mysli, samozrejme, smernicu o pracovnom čase, ktorá je ďalšou súčasťou spoločnej pozície prijatej 9. júna v Luxemburgu.

Som si vedomý problémov, ktoré niektorí z vás majú s týmto textom. Rád by som vám však dnes večer pripomenul, že jediným spôsobom, ako sme mohli dosiahnuť súhlas Rady s týmto textom, ktorý sa chystáte prijať a ktorý posilňuje práva dočasných agentúrnych pracovníkov, bolo spojiť ho so smernicou o pracovnom čase.

Mám tiež na mysli smernicu o Európskych zamestnaneckých radách, ktorá potrebuje prepracovanie. V podnikoch, ktoré založili takéto rady, pracuje štrnásť a pol milióna Európanov. Čakajú na prepracovanie

tejto smernice, aby v budúcnosti zlepšila ochranu ich sociálnych práv. Aby som bol úprimný, súčasná hospodárska situácia znamená, že toto prepracovanie je o to viac dôležitejšie, potrebnéjšie a naliehavejšie.

Táto záležitosť bude našou prvou príležitosťou ukázať, ako sa Rada a Parlament s ochotou ujmu svojej úlohy spolutvorcov legislatívy. Milý Vladimír, ako viete, európski sociálni partneri už ukázali, že chápu, čo je v hre. Dokázali to tým, že koncom leta predstavili osem spoločných návrhov, na základe ktorých sú pripravení – povedali, že sú pripravení – prijať návrh Komisie. Teraz je rad na nás, aby sme ukázali, že sme rovnako odhodlaní konať.

Dámy a páni, pán Désir, pán komisár, až doteraz odvetvie dočasnej práce v Európe často rástlo v úplnom právnom vákuu bez žiadnych skutočných záruk pre pracovníkov. Pozajtra budeme môcť povedať, že táto situácia sa skončila. Pozajtra budeme tiež môcť povedať, že v čase, keď náš kontinent čelí vážnym hospodárskym a finančným problémom, sme my, politici, ochotní spojiť sily a konať, aby sme znovu naštartovali sociálnu Európu.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, rozprava podľa mňa jasne ukázala, aká dôležitá je táto smernica, akého veľkého počtu pracovníkov sa týka a aký podstatný pokrok prináša. Ukázala tiež, že v tejto smernici existuje skutočne silný konsenzus, ktorý vyplýva z podrobnej rozpravy a zo súhlasu a z podpory sociálnych partnerov. V rozprave tiež zaznelo, že smernica prichádza oneskorene. Tiež sme v rôznych jazykoch počuli, že radšej neskoro ako nikdy. V češtine sa hovorí, že hoci neskoro, ale predsa. Určite by som našiel obdobné formulácie i v ďalších jazykoch. Po dlhom úsilí sa napriek tomu dosiahol pokrok, pretože dôvod pre túto smernicu je rovnako relevantný alebo ešte relevantnejší, ako bol pred tými šiestimi rokmi.

Dámy a páni, chcel by som ešte zdôrazniť jednu vec, ktorá je podľa mňa do istej miery pozoruhodná, pretože táto smernica, veľmi náročná smernica, ktorá naozaj znovu otvára dvere sociálnej Európy, bola prijatá v Európe s 27 štátmi potom, ako v Európe s 15 štátmi veľmi dlho viazla. Podľa mňa je to jasný príklad toho, že Európa s 27 štátmi je schopná sociálneho pokroku.

Dámy a páni, mnohí z vás spomenuli ďalšie smernice, o ktorých rokujeme v Parlamente. Myslím si, že krok, ktorý teraz robíme, je dobrým znakom toho, ako by sme mali pristupovať aj k nasledujúcim smerniciam. Sú to, samozrejme, náročné a komplikované otázky, ale napriek tomu si myslím, že určitá dynamika už bola vytvorená a že možnosť dospieť ku kladnému výsledku je vyššia ako kedykoľvek predtým.

Harlem Désir, spravodajca. – (FR) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, rád by som začal poďakovaním kolegom poslancom za ich pripomienky a tieňovým spravodajcom, koordinátorom a všetkým, ktorí sa zúčastnili tejto rozpravy, za ich podporu, ktorú prejavili mne a rovnako aj finalizácii tohto procesu.

Pravdou je, že táto správa sa obmedzí na dôvodovú správu a jednu požiadavku: „povedzme áno“. Nastávajúce prijatie tejto smernice, dúfam, že bude o dva dni prijatá, je víťazstvom Európskeho parlamentu a víťazstvom sociálnych partnerov a rád by som využil túto príležitosť odpovedať členom Konfederatívnej skupiny Európskej zjednotenej ľavice/Nordickej zelenej ľavice, ktorí predložili niekoľko pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov. V podstate chápem, odkiaľ tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy pochádzajú, ale chcel by som predsa len zdôrazniť skutočnosť, že pred niekoľkými dňami Európska konfederácia odborových zväzov znovu hovorila s predsedami politických skupín, aby im povedala, že prijatie tejto smernice bez pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov by vyslalo silný signál, že sociálny pokrok na úrovni EÚ je nevyhnutný a možný a že sociálna Európa je stále živá.

V čase, keď odvetvie dočasnej práce rastie, ako aj ďalšie netypické formy zamestnaneckej zmluvy, potrebujeme právny rámec, a práve o tomto teraz rozhodujeme. Európa je priestorom spravodlivosti. Musí ním byť v záujme občianskych práv a tiež z hospodárskeho a sociálneho hľadiska. V rôznych smerniciach sme už zakotvili ochrany a práva poskytnuté všetkým pracovníkom. Teraz, keď stále viac ľudí pracuje dočasne, potrebujeme zabezpečiť, aby mali rovnaké práva a aby sa dočasná agentúrna práca nemohla zneužívať na obchádzanie práv dotknutých pracovníkov alebo iných pracovníkov, ktorí by následne trpeli pod vplyvom tlakov a sociálneho dampingu.

Prijatím smernice chceme tiež ukázať, že sociálna Európa môže napredovať a že môže mať reálnu podstatu na rozdiel od toho, čo občas počujeme od Komisie – nie od pána Špidlu, ale od iných komisárov. Môžeme prijímať a spoluprijímať zákony aj o sociálnych veciach, a tak ukázať členom Rady, ktorí príliš dlho blokovali prijatie tejto a inej legislatívy, že sa nemusia báť pokroku sociálnej Európy. Ak môžeme ukázať, že Európa chráni občanov a pracovníkov, môže to tiež pomôcť dosiahnuť zmierenie medzi občanmi a inštitúciami Únie a zmierniť obavy vyjadrené v Írsku, Holandsku a v mojej vlastnej krajine, Francúzsku.

Verím, že ďalší pokrok v súvislosti so sociálnymi smernicami tiež pomôže podporiť ďalší pokrok, pokiaľ ide o politickú Európu a podporu pokroku politickej Európy zo strany ľudí.

Predseda júca. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční 22. októbra 2008.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Petru Filip (PPE-DE), písomne. – (RO) Využitie smernice na stanovenie práv európskych občanov, ktorí sú zamestnaní ako dočasní agentúrni pracovníci v štátoch EÚ, je pre sociálnu Európu skutočným úspechom. Problémom je, či členské štáty Únie a zamestnávateľia dodržiavajú ustanovenia tejto smernice, pretože veľakrát sú konkrétne príklady z pracovného trhu v rozpore s teóriou. Jedným konkrétnym príkladom je neuznávanie diplomov vzdelania občanom Rumunska a Bulharska po vstupe obidvoch krajín do EÚ, pričom smernica v tejto veci presadzovala niečo iné. Otázkou je, čo môžeme urobiť pre to, aby sme zabránili strate dôvery občanov z nových krajín, ktoré vstúpili do EÚ, a aby tiež prestali hovoriť, že jedna vec sa schváli v Bruseli, zatiaľ čo o niečom inom rozhodnú vlády v hlavných európskych mestách. Musíme tiež vziať do úvahy skutočnosť, že sme v hospodárskej kríze, ktorá v každom prípade ovplyvní spôsob uplatňovania smerníc týkajúcich sa pracovných záležitostí na území jednotlivých štátov Európy. Európska komisia musí okamžite vytvoriť vhodný systém na monitorovanie uplatňovania právnych predpisov týkajúcich sa pracovných záležitostí a uplatniť bez výnimky represívne opatrenia proti príslušným krajinám.

14. Rozhodné právo v manželských veciach – Zmena a doplnenie nariadenia, pokiaľ ide o súdnu právomoc a zavedenie pravidiel týkajúcich sa rozhodného práva v manželských veciach (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je spoločná rozprava na tieto témy:

– správa (A6-0361/2008) pani Gebhardtovej v mene Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci o návrhu nariadenia Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2201/2003, pokiaľ ide o súdnu právomoc a zavedenie pravidiel týkajúcich sa rozhodného práva v manželských veciach (KOM(2006)0399 – C6-0305/2006 – 2006/0135(CNS)) a

– otázka na ústne zodpovedanie pre Komisiu, ktorú predložili pani Gebhardtová a pán Deprez v mene Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci o nariadení Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2201/2003, pokiaľ ide o súdnu právomoc a zavedenie pravidiel týkajúcich sa rozhodného práva v manželských veciach (O-0106/2008 – B6-0477/2008).

Evelyne Gebhardt, spravodajkyňa. – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, dnes diskutujeme o záležitosti, ktorá je pre občanov mimoriadne dôležitá. Naša Európa je príjemným miestom, kde sa ľudia tešia zvyšovaniu mobility. Je to miesto, kde sa uzatvára stále viac manželstiev medzi štátnymi príslušníkmi z rôznych krajín alebo sa páry sťahujú do inej krajiny. To je, samozrejme, dobré a je to jedným z úspechov Európskej únie. Žiaľ, tento úspech má však aj nevýhodu. Tieto manželstvá často končia rozchodom, a potom nastáva otázka nevyhnutného rozvodu.

Súčasný zákon je v niektorých ohľadoch taký neuspokojivý, že manželský pár nemusí byť schopný nájsť kompetentného sudcu alebo príslušný právny poriadok pre svoj rozvod. Prirodzene, pre týchto občanov je to veľmi nepríjemná situácia a my musíme navrhnúť riešenie a odpoveď. Týka sa to životov ľudí, ktoré sú mimoriadne dôležité.

Som rada, že sa Európska komisia pustila do riešenia tejto otázky, a preto by som rada priamo zopakovala, že v tejto záležitosti nebude žiadna harmonizácia práva. Skutočne to nie je dovolené a celkom jasne sa uvádza v Zmluve o Európskej únii a v Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, že zákony v týchto záležitostiach sú v kompetencii členských štátov.

Napriek tomu musíme zabezpečiť transparentnosť a postarať sa o to, aby boli bčania schopní využívať tento zákon. Napokon, legislatíva je veľmi rôznorodá. Na jednej strane na Malte nie sú vôbec žiadne rozvody a na druhej strane v Švédsku sa môže uskutočniť jeden rozvod za šesť mesiacov. V Holandsku sú povolené homosexuálne manželstvá, ale v Poľsku by takéto manželstvo bolo nemysliteľné. To všetko sú otázky, ktoré sa vynárajú a na ktoré musíme odpovedať.

V Európskom parlamente sme odvedli dobrú prácu a pri tom sme konštruktívne spolupracovali s Európskou komisiou a tiež s Radou. Rada je kľúčová – musí jednohlasne rozhodnúť, čo sa v budúcnosti urobí v tejto oblasti. Žiaľ, práve v tom je teraz problém, ale k tomu sa vrátim neskôr. Odpoveď, ktorú nám navrhla Európska komisia, je veľmi pozitívna. Po prvé, chcela by zvýšiť voľbu práva, podľa ktorého sa manželský pár môže rozvieť za predpokladu, že obidve strany súhlasia, aj keď je úplne samozrejmé, že na to, aby to bolo skutočne uplatniteľné, musí byť preukázateľné spojenie so životom, miestom pobytu alebo miestom uzavretia manželstva manželského páru alebo s inými hľadiskami.

Vynára sa tiež otázka, čo sa stane, ak sa manželský pár alebo jeden z partnerov chce rozvieť a nevedia sa dohodnúť na právnom poriadku, ktorý sa uplatní. Za týchto okolností zastávame názor, že nemôže existovať taká veľká sloboda voľby a takisto musíme zabezpečiť, aby existoval zoznam volieb. Nemôžeme akceptovať snahy o vyhľadávanie čo najvýhodnejšieho právneho postavenia (tzv. forum shopping). Nemôžeme akceptovať situáciu, v ktorej si silnejší partner zvolí právo, ktoré je pre neho alebo pre ňu najvýhodnejšie, a ten druhý je znevýhodnený. To je neprijateľné. Preto máme v týchto záležitostiach dve rozdielne odpovede.

Jedna mimoriadne dôležitá zásada sa celkom jasne týka obidvoch prípadov. Musíme zabezpečiť, aby boli obidvaja partneri veľmi dobre informovaní o sociálnych aj právnych dôsledkoch voľby práva. Príkladmi sú záležitosti poručníctva, výživného, ako aj všetky súvisiace otázky. Zúčastnené strany si musia byť vedomé týchto dôsledkov, skôr ako urobia rozhodnutie. Žiadame, aby sudcovia overovali, či sú si partneri skutočne vedomí dôsledkov svojej voľby.

Tiež je dôležité, aby sme zabránili uplatňovaniu právnych predpisov z iných častí sveta, ktoré sú neprijateľné podľa zásad Európskej únie, napríklad právo šaria, čínske právo alebo akékoľvek iné. Aj v tejto súvislosti sme navrhli jasný výklad, najmä v pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch 25 a 30, ktoré som sa pokúsila posilniť svojím pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom 36 – konkrétne vyjadrením, že príslušné právo musí byť v súlade so základnými zásadami Európskej únie alebo sa nemôže uplatniť. To je úplne samozrejmé, pokiaľ ide o nás.

Skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov predložila niekoľko pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktoré sú podľa mňa úplne neprijateľné. Úplne obmedzujú to, čo máme, a okrem toho by porušovali existujúce medzinárodné právo, napríklad Haagsky dohovor. Nemôžeme s tým súhlasiť. Potrebujeme ďalší dialóg a dúfam, že do zajtra budeme schopní nájsť riešenie tohto problému. V každom prípade som veľmi zaviazaná pánovi Demetrioovi za jeho spoluprácu so mnou. Bola veľmi konštruktívna.

Rada má veľký problém: musí prijať jednohlasné rozhodnutie a momentálne jeden členský štát jednoducho stojí v ceste tejto jednohlasnosti. Preto náš výbor predložil túto otázku na ústne zodpovedanie Rade a Európskej komisii. Považujem za veľmi poľutovaniahodné, že Rada tu teraz nie je prítomná, aby zodpovedala našu otázku. Pán minister práve odišiel. Je nevyhnutné, aby sme vedeli, čo máme teraz robiť, a to v našom vlastnom záujme a tiež v záujme občanov a budúcnosti Európskej únie.

Prvá otázka na Európsku komisiu – som rada, že ste tu, pán Barrot, aby ste odpovedali – znie takto: máte v úmysle stiahnuť svoj návrh? Druhá je: máte v úmysle predložiť Rade návrh o ustanovení postupu posilnenej spolupráce podľa článku 11 Zmluvy o ES a v súlade s článkom 43 a 45 Zmluvy? Bola by som rada, keby mi Rada povedala, či skutočne mieni ísť týmto smerom, keďže je to dôležitá otázka, ktorá vznikla.

PREDSEDÁ: PANI MORGANTINI

podpredsedníčka

Jacques Barrot, člen Komisie. – (FR) Vážená pani predsedajúca, vážené poslankyne, vážení poslanci, začnem tým, že sa pokúsím reagovať na správu pani Gebhardtovej a potom prejdem na otázku na ústne zodpovedanie, ktorú ste vo veľmi vhodnej chvíli spojili so správou. Som rád, že je tu aj pán Deprez.

Veľká vďaka, pani Gebhardtová, za vašu správu, ktorá je veľmi pozoruhodná, a najmä za vašu výbornú spoluprácu s Komisiou na takejto delikátnej a citlivej téme.

Návrh nariadenia Rím III je skutočne veľmi dôležitý nielen pre Komisiu, ale aj pre nás – viem, že aj Európsky parlament sa o neho veľmi zaujíma. Verím, že bude veľmi dôležitý v podpore voľného pohybu ľudí v rámci Európskej únie.

Pani predsedajúca, rád by som len prešiel niektorými údajmi, ktoré máme k dispozícii: v súčasnosti sa v Európskej únii uzavrie každý rok 2 200 000 manželstiev, pričom 350 000 z nich sú medzinárodné

manželstvá. Už teraz je to značný počet a očividne je to jav, ktorý bude vzrastať. Tento návrh ovplyvní ročne približne 170 000 rozvodov, čo je približne 19 % z celkového počtu 875 000 rozvodov za rok v rámci Európskej únie. 20 % – to je významné číslo!

Pani Gebhardtová, preto Komisia s vami vo veľkej miere súhlasí, pokiaľ ide o význam návrhu nariadenia Rím III: poskytuje väčšiu predvídateľnosť a právnu istotu pre manželské páry, ktorých sa to týka. Ako ste poukázali, v dôsledku chýbajúceho rámca sa manželské páry buď snažia vyhľadať čo najvýhodnejšie právne postavenie, alebo má posledné slovo dominantný partner.

Komisia preto vo veľkej miere, aj keď s istými výhradami, podporuje správu Európskeho parlamentu o pôvodnom návrhu nariadenia Rím III. Komisia podporuje pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Parlamentu, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby manželia mohli urobiť rozumnú voľbu. Komisia preto súhlasí s Parlamentom, že je potrebné sprísniť formálne podmienky na uzavretie manželských zmlúv a chrániť slabšieho partnera, ale takisto musíme v tejto súvislosti brať do úvahy rozdiely v právnych systémoch členských štátov. Ako ste celkom správne zdôraznili, nie je to záležitosť harmonizácie.

V podobnom duchu Komisia víta návrhy Parlamentu, ktorých cieľom je zlepšiť povedomie verejnosti o vnútroštátnych a európskych zákonoch týkajúcich sa manželských a rozvodových zmlúv. Je tu jeden bod, s ktorým nesúhlasíme: Komisia nevidí potrebu zahrnúť nové kritérium pôsobnosti založené na mieste svadobnej slávnosti, keďže spojenie medzi miestom sobáša a situáciou manželského páru pri rozchode môže byť slabé.

Napriek tomu Komisia súhlasí s pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom Parlamentu týkajúcim sa možnosti manželov ísť k tomuto súdu až v krajnom prípade, keď sa ukáže nemožné dosiahnuť rozvod pred súdom obvyklého pobytu, ale vidíme to skôr ako výnimočný prípad.

Komisia by to tiež radšej nechala na Súdny dvor, aby vysvetlil výraz „obvyklý pobyt“. Tento výraz sa už objavuje v niekoľkých nástrojoch a doteraz nebol formálne definovaný, ale zdá sa, že sudcovia z členských štátov nemajú zatiaľ príliš veľa problémov s jeho používaním. Myslíme si, že v záujme rešpektovania rôznorodosti právnych systémov jednotlivých členských štátov môžeme dôverovať Súdnemu dvoru.

Takisto nepovažujeme za nevyhnutné, aby sa návrh Rím III obmedzil výlučne na právo členských štátov. Ide o dôležitú otázku, pretože členské štáty budú chcieť naďalej uplatňovať rozvodové práva tretích krajín, s ktorými máme spoločné naše demokratické hodnoty. Ak sa napríklad Nemka alebo Francúzka vydá za Švajčiara, zdá sa opodstatnené, aby sa mohli uplatňovať aj pravidlá, ktoré sme si stanovili pre toto manželstvo alebo tento rozvod.

Majte však na pamäti, že Komisia súhlasí s Parlamentom, že do návrhu Rím III sa, samozrejme, musí doplniť doložka o nediskriminácii, ktorá by umožnila ktorémukoľvek európskemu sudcovi vylúčiť cudzie práva, ktoré nie sú v súlade so zásadou rovnosti medzi manželmi. Táto doložka o nediskriminácii nám bezpochyby naďalej umožní uplatniť tento návrh napríklad v prípade manželstiev medzi občanmi zo Švajčiarska a členského štátu alebo Nórska a členského štátu.

Teraz prejdem na otázku, ako môžeme zabezpečiť, aby bol návrh Rím III úspešný. Ešte raz by som chcel ale poďakovať pani Gebhardtovej a pánovi Deprezovi za ich otázku na ústne zodpovedanie a že ma informovali o priebehu návrhu Rím III. Tiež, samozrejme, ľutujem patovú situáciu, ktorá nastala v Rade v súvislosti s rokovaniami o tomto návrhu. Minulý rok v júli sme diskutovali s ministrami spravodlivosti o možnosti posilnenej spolupráce na návrhu Rím III a na konci júla deväť členských štátov predložilo Komisii žiadosť o posilnenú spoluprácu, čiže viac ako tretina členských štátov, ktoré sa podieľajú na prijatí tohto návrhu. Preto je jasné, že sa Komisia musí zaoberať touto žiadosťou o posilnenú spoluprácu, ale ako neskôr pochopíte, ak chceme, aby to bolo úspešné, budeme musieť venovať pozornosť celému kontextu.

Chcel by som odpovedať na tri otázky, ktoré ste položili Komisii. Po prvé, môžem vám povedať, že neexistujú žiadne plány stiahnuť pôvodný návrh Komisie. Ak však Komisia súhlasí s tým, že predloží Rade návrh o posilnenú spoluprácu v rámci návrhu nariadenia Rím III, môže v záujme právnej zrozumiteľnosti stiahnuť svoj pôvodný návrh hneď, ako bude prijaté rozhodnutie, a to s cieľom zmeniť a doplniť tento návrh. Ale to by sa stalo len v tom prípade, ak by sme skutočne mali možnosť začať posilnenú spoluprácu. V každom prípade stiahnutie nie je na programe.

Rád by som využil túto príležitosť, aby som stručne zhrnul postup, ktorý má byť dodržiavaný pri mechanizme posilnenej spolupráce. Najskôr musí aspoň osem členských štátov predložiť žiadosť Komisii, ako sa stalo v tomto prípade. Ak žiadosť spĺňa kritériá stanovené v Zmluve o Európskej únii, ak je v súlade s pravidlami o jednotnom trhu, Komisia môže predložiť žiadosť Rade. Ak sa rozhodne neurobiť to, musí poskytnúť

dôvody. Povoľenie zaviesť posilnenú spoluprácu udeľuje Rada po konzultácii s Parlamentom alebo po jeho súhlase, v závislosti od situácie.

Žiadosť o posilnenú spoluprácu, samozrejme, vyvoláva určité otázky z právneho aj politického hľadiska. Musíme čeliť potrebe pokračovať v našej spoločnej činnosti v súvislosti s rodinným právom čo najbližšie k občanom a porovnať túto potrebu s rizikom rozdrobenia európskeho priestoru spravodlivosti, ktoré by mohlo vyplývať zo série dohôd o posilnenej spolupráci. Skôr než prednesiem vyhlásenie, by som samozrejme rád počul názory poslancov Parlamentu a určite chcem, aby členské štáty objasnili svoje stanovisko.

V každom prípade by som rád uistil Európsky parlament, že je mojím úmyslom – a nielen úmyslom, ale aj túžbou, aby sme sa pohli ďalej v oblasti súdnej spolupráce v občianskych veciach v Európe. Rodinné právo nesmie byť slabý odvar občianskeho práva – bolo by to dosť paradoxné vzhľadom na to, že otázky, ktoré zahŕňa, sú najbližšie k dennému životu ľudí. Našťastie sa pokročilo v súvislosti s rozšírením rozhodnutí v rozvodových konaniach, právami a povinnosťami rodičov a právami na prístup k deťom.

K tejto téme by som tiež rád povedal, že teraz, keď máme texty, ako komisár budem musieť s vašou pomocou zabezpečiť, aby sa tieto pravidlá dodržiavali. Mám na mysli konkrétne práva na prístup k deťom a starostlivosť o ne, v súvislosti s ktorými nie je súčasná situácia v Európe úplne uspokojivá.

Ako zhrnutie by som rád uviedol, že budeme naozaj schopní prísť s legislatívnym návrhom o rozhodnom práve v tejto veci. Rád by som tiež dodal, že súbežne pripravujeme zákon uplatniteľný na manželské systémy, ktorý by mal byť prijatý začiatkom roku 2010.

Pani predsedajúca, práve tu sa nachádzame v tejto záležitosti. Nemôžem, samozrejme, predvídať výsledok konzultácie, ktorú budeme čoskoro viesť s členskými štátmi. Môžem však povedať, že Komisia chce urobiť skutočný pokrok, pričom sa predsa len znovu postará o to, aby sme so sebou stiahli väčšinu členských štátov. Toto je v krátkosti môj názor, ale dúfam podobne ako vy a Parlament – budem vás pozorne počúvať – že sa veci pohnú ďalej.

Carlo Casini, spravodajca Výboru pre právne veci požiadaného o stanovisko. – (IT) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, návrh nariadenia, o ktorom diskutujeme, podrobne preskúmal Výbor pre právne veci, ktorého spravodajcom mám tú česť byť.

Odporúčania predložené v stanovisku, ktorý výbor jednohlasne prijal, sa však stretli len s čiastočným súhlasom vo Výbore pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci. Napriek tomu musím povedať, že sme sa spolu snažili čo najviac racionalizovať pôvodný návrh Rady, a to pridaním prvkov právnej istoty.

Kompromisné pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré schválili dva výbory s pomocou pani Gebhardtovej, ktorej by som chcel poďakovať, sú vítané a podporujú spomínané zásady s cieľom spustiť toto nariadenie. V tejto súvislosti úrady štátu, ktorý nevytvára opatrenia pre prípad rozvodu a ktorý neuznáva manželstvo, o ktorom diskutujeme, nebudú povinné toto manželstvo ukončiť.

V jednom bode je však naďalej rozdiel v názore, ktorý už spomenula pani Gebhardtová. Základná otázka je to, že možnosť výberu zákona je úplná novinka vo svete práva, keďže bežne nie je možné vybrať si právne normy, len sudcu. Tým pádom vzniká úplne nový koncept. Vzhľadom na túto možnosť voľby práva, na ktoré právo sa chceme odvolať? Na právo jedného z 27 štátov Európskej únie alebo na právo hoci ktorej krajiny vo svete? Pravdou je, že existuje obmedzenie. Obmedzenie je to, čo je už stanovené vo verejnej politike a neuplatňovaní v danom štáte akéhokoľvek zákona ustanovujúceho druh manželstva, ktoré sa nepovažuje za existujúce v tom štáte.

Verím, že ak skutočne chceme právnu istotu – moja námietka je technická – ak skutočne chceme zaviesť „nakupovanie“ v súvislosti s voľbou rozhodného práva, ak sa skutočne chceme riadiť najslabším zákonníkom – pretože nezabúdajme, že na to, aby ste si vybrali zákon, potrebujete konsenzus a ten môže tiež podliehať značnému tlaku – ak skutočne chceme vytvoriť európsky právny priestor, v tom prípade je podľa môjho názoru dobré pre všetky tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, aby bola voľba práva obmedzená na práva 27 štátov Európskej únie.

V tomto zmysle napriek tomu, že sme predložili niekoľko pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktoré sú v podstate všetky rovnaké a keďže je to zmena a doplnenie technického charakteru, ktorá nemení naše celkové stanovisko k návrhu, apelujeme na zdravý rozum všetkých poslancov, aby tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh schválili.

Panayiotis Demetriou, v mene skupiny PPE-DE. – (EL) Vážená pani predsedajúca, v prvom rade by som chcel poďakovať pani spravodajkyni za dlhé obdobie spolupráce vedúce ku správe, ktorá je nám dnes predložená, a poznamenať, že sme mali niekoľko stretnutí, na ktorých sme diskutovali o všetkých materiáloch.

Rodinné právo je vážna záležitosť a konkrétny aspekt, ktorý skúmame v súvislosti s rozvodom, čím mám na mysli súdnu právomoc a voľbu práva, je a vždy bol jedným z najvážnejších aspektov rodinného práva.

Rád by som zdôraznil, že našou politikou je podporiť inštitúciu rodiny, a nie povzbudzovať zrušenie manželstva. Rozvod je však dnes sociálny fenomén a my ho skutočne musíme riešiť. Nechceme to uľahčovať, ale keď manželstvo dosiahne bod, v ktorom už nemôže pokračovať, musíme byť schopní poskytnúť zákonné východiská tak, aby ani jedna strana nemusela znášať všetko utrpenie a trest.

Nemyslím si, že je ľahké zvoliť si rozhodné právo vo veci rozvodu, ale mohli by sme byť jasnejší, pokiaľ ide o verejnú politiku a ľudské práva s cieľom dať súdom právo voľného uváženia odmietnuť zákony, ktoré nie sú v súlade s európskymi zvyklosťami, ľudskými právami a verejnou politikou.

Čo sa týka posilnenej spolupráce, zastávam názor, že Komisia – a vám, pán komisár, gratulujem k pozícii, ktorú ste dnes zaujali – by mala posunúť túto záležitosť ešte ďalej, aby sme, pokiaľ je to možné, dospeli k bodu, v ktorom je posilnená spolupráca prijateľná.

Inger Segelström, v mene skupiny PSE. – (SV) Vážená pani predsedajúca, chcem začať poďakovaním pani Gebhardtovej za jej konštruktívnu prácu a vyjadriť svoju ľútosť nad tým, že nebolo možné dospieť k rovnakému názoru, ako zastáva Švédsko a ja sama. V dôsledku toho som nemohla hlasovať za správu vo výbore ani na plenárnom zasadnutí. Pre mňa ako švédsku sociálnu demokratku je tento návrh krok späť, pokiaľ ide o rovnosť medzi ženami a mužmi. Tieto záležitosti by mali byť preto aj v budúcnosti vyriešené na vnútroštátnej úrovni.

Myslím si, že by stačilo, keby bol rozvod umožnený, až keď budú zainteresované strany úplne dohodnuté. Návrh znamená, že slabšej strane, častejšie je to žena, môže teraz vnútiť riešenia druhá strana, čiže muž, a to buď tým, že bude konať prvý, alebo využije nátlak. Súdy môžu byť teda nútené uplatniť zákony, ktoré veľmi kritizujeme, zákony, ktoré sú nekorektné a ktoré považujú ženu, manželstvo a rozvod za zastarané a staromódne. Rýchle rozvodové konanie je pre mňa menej dôležité ako rovnosť a tiež ako to, aby sa ženy mohli cítiť bezpečne. Preto vytrvávam v mojich snahách a budem naďalej hlasovať proti tomuto návrhu, až kým nenájdeme iné riešenie.

Sophia in 't Veld, v mene skupiny ALDE. – (NL) Vážená pani predsedajúca, skôr než sa budem venovať záležitosti, o ktorej teraz diskutujeme, chcela by som navrhnúť, aby sme v budúcnosti požiadali každé predsedníctvo Rady, aby prinieslo do tohto Parlamentu voskovú figurínu alebo nafukovaciu figurínu, keďže samotná Rada je neustále neprítomná na rozpravách tohto druhu a ja rada oslovujem niekoho konkrétného. Možno budete môcť formálne posunúť túto žiadosť predsedníctvu. Verím, že moji kolegovia poslanci so mnou súhlasia.

V prvom rade by som chcela aj v mene svojej skupiny zablahoželať a vyjadriť moju podporu spravodajkyni, ktorá odviedla výbornú prácu v priebehu minulého roku. Patrí jej všetka chvála.

Vážená pani predsedajúca, EÚ sa, samozrejme, nestará o manželskú etiku, ale o zaručenie práv občanom EÚ, kdekoľvek sú a s kýmkoľvek sa rozhodnú uzavrieť manželstvo. Skutočne to nie je naša vec, s kým sa rozhodnú uzavrieť manželstvo, ale čo musíme robiť, je chrániť práva občanov. V tejto súvislosti je mimoriadne poľutovaniahodné, že členské štáty neboli schopné dosiahnuť dohodu.

Chcela by som povedať svojim veľmi váženým švédskym kolegom poslancom, že si myslím, že je to obrovské nedorozumenie. Verím, že ľudské práva, najmä tie ženské, budú týmto posilnené a nie oslabené. Naozaj vítam skutočnosť, že v 21. storočí sa ľudia môžu sami rozhodnúť, pokiaľ ide o ich vlastný život – a rozvod môže byť toho nevyhnutná súčasť.

Navyše ako spravodajkyňa by som chcela povedať, že moja skupina bude tiež hlasovať proti pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom predloženým skupinou Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov a tiež nesúhlasím s argumentmi pána Casiniho.

To je tiež zásadná otázka, pretože si myslím, že by sme sa mali sami rozhodnúť, čo chceme pre našich občanov. Nemali by sme dovoliť, aby nás premohol strach z islamského práva šaría. V súčasnom návrhu a v dodatočnom pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu Socialistickej skupiny v Európskom parlamente, ktoré podporujeme, sú zahrnuté dostatočné záruky. Toto bolo témou predchádzajúcich diskusií.

Okrem toho by som rada povedala nasledovné – a týmto reagujem na poznámky pána Casiniho – že je skutočne veľmi tvrdé, že rovnaké argumenty, ktoré zvykli vylučovať určité právne systémy, napríklad právo šaria, sú tiež použité alebo sa spomínajú v rámci Európskej únie na to, aby neuznali úplne legálne manželstvá uzavreté v rámci EÚ len na základe sexuálnej orientácie manželského páru. Podľa mňa je to úplná anomália.

Rada by som zopakovala, že považujem za mimoriadne poľutovaniahodné, že členské štáty neboli schopné dosiahnuť dohodu.

Ak tomu správne rozumiem, Komisia sa zatiaľ pevne drží európskeho riešenia. To ma naplňuje veľkou radosťou. Uvedomujem si, že je to mimoriadne zložitá vec. Ak sa tento problém aj napriek obrovskej motivácii pána Sarkozyho nevyrieši, určite to bude naozaj veľmi ťažké.

Nakoniec môžem len vyjadriť nádej, že sa napriek všetkému dosiahne bližšia spolupráca, ktorá bude vyhovovať všetkým 26 členským štátom, ktoré dosiahli dohodu, vrátane môjho.

Kathalijne Maria Buitenweg, v mene skupiny Verts/ALE. – (NL) Vážená pani predsedajúca, podľa štúdie Komisie, ktorá bola vydaná tento týždeň, tí, čo dochádzajú do práce na veľké vzdialenosti, často trpia bolesťami hlavy, nedostatkom spánku a majú zlé vzťahy, z čoho vyplýva, že v takýchto medzinárodných prostrediach vrátane nášho je veľmi vysoká miera rozvodovosti. V každom prípade čísla, ktoré pred chvíľou citoval pán komisár Barrot, opäť naznačujú, že oveľa pravdepodobnejšie skončia rozvodom medzinárodné vzťahy ako vzťahy medzi rovnakými národnosťami.

Oveľa zložitejšie je však formalizovať tieto rozvody, keďže ich dosah je značný, keďže jeden z partnerov je neustále v cudzej krajine, v ktorej nemá sociálnu záchrannú sieť alebo nepozná dostatočne situáciu v danej krajine, čo veľmi sťažuje dosiahnutie spravodlivého urovnania.

Práve preto by som rada vyjadrila svoje uznanie za prácu pani spravodajkyne Gebhardtovej. Myslím si, že bola veľmi svedomitá a urobila všetko pre to, aby boli posilnené najmä práva slabších alebo menej informovaných ľudí a aby boli všetci partneri skutočne dobre informovaní o svojich právach a vedeli, čo je pre nich najlepšie.

Považujem v tejto súvislosti za dôležité, že internetová stránka obsahuje nielen určitý súhrn financií a informácie o tom, ako rýchlo môžete byť rozvedení, ale že napríklad pozornosť sa sústreďuje aj na prípadné možnosti rodičovstva. Podľa môjho názoru práva detí by mali byť chránené, hoci je to na rodičoch. Zatiaľ čo sú to rodičia a nie vláda, ktorí by mali rozhodnúť, čo je správne a v záujme dieťaťa, malo by byť možné dosiahnuť vhodné riešenie, pokiaľ možno také, že o deti sa postarajú obidvaja rodičia. Dohoda by mala byť v každom prípade predložená. Nie všetko by malo skončiť na pleciah ženy, ale mala by existovať dohoda o tom, ako budú obaja rodičia riešiť túto záležitosť.

Tiež považujem poznámku našej švédskej kolegyne poslankyne za nepochopiteľnú, pretože ak žena chce ukončiť manželstvo, bezpochyby je to strašné, ak jej manžel nesúhlasí.

Na záver by som chcela povedať pani spravodajkyňi, že manželstvo homosexuálov v Holandsku neexistuje. Máme manželstvo, ktoré je otvorené pre všetky páry bez ohľadu na ich pohlavie. Je to len jedno manželstvo a preto je to Európska únia a nie Holandsko, ktorá robí rozdiel v rámci nášho holandského manželstva.

Eva-Britt Svensson, v mene skupiny GUE/NGL. – (SV) Vážená pani predsedajúca, návrh by mal zabezpečiť, aby ľudia, ktorí sa rozvádzajú, mohli naozaj uplatniť svoje práva a získať informácie, ktoré potrebujú. Právo na informácie a vedomosti však nezávisí od spoločných nariadení. Tieto samy osebe nezvyšia povedomie alebo informovanosť ľudí.

V mojej krajine, Švédsku, je pravidlo také, že pokiaľ manželský pár nemá spoločne malé deti, stačí rozvod len oznámiť. Existujú aj príklady iných štátov EÚ, v ktorých je rozvod úplne zakázaný. Ak existuje niečo, čo dokazuje potrebu legislatívy v tejto oblasti, je to táto situácia. Lisabonská zmluva určite kladie určité aspekty občianskeho a rodinného práva na nadnárodný základ, ale v súčasnosti nemáme žiadnu Lisabonskú zmluvu. Pýtam sa, prečo Komisia predkladá návrhy v oblasti, ktorá doteraz bola oblasťou vnútroštátnej kompetencie. Naša skupina nebude hlasovať za návrh. Tiež som si myslela, že moja kolegyňa zo Socialistickej skupiny v Európskom parlamente, pani Segelströmová, uviedla mimoriadne dobrý argument.

Johannes Blokland, v mene skupiny IND/DEM. – (NL) Vážená pani predsedajúca, medzinárodné súkromné právo sa týka dvoch otázok. Prvá otázka je: ktorý súd je oprávnený? Druhá otázka je: ktorý zákon by mal súd uplatňovať?

Podľa mňa je pochopiteľné, že prvá otázka sa rieši na Európskej úrovni. Zaručuje to, že každý európsky občan môže predložiť svoj prípad pred Súdny dvor.

Druhá otázka sa týka oblasti, ktorú zvyčajne riešia a naozaj by mali riešiť samotné členské štáty. Existujúce vnútroštátne právne predpisy podliehajú mnohým vnútroštátnym zásadám, ktoré sa musia dodržiavať.

Návrh Komisie by však tiež mal harmonizovať tieto rozporné pravidlá. Správa pani Gebhardtovej rešpektuje väčšiu časť správy Komisie a nesnaží sa odstrániť z návrhu kapitolu IIa. Z tohto dôvodu budem hlasovať proti správe a proti návrhu. Preto by som chcela požiadať Radu, aby tiež odmietla návrh Komisie.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). - (RO) V prvom rade by som chcela poďakovať spravodajkyňu, pani Gebhardtovej, za jej výbornú prácu. Čo sa týka návrhu nariadenia, je potešiteľné vidieť, že sa vytvára jasný, úplný právny rámec, ktorý zahŕňa pravidlá týkajúce sa súdnej právomoci, uznávania a výkonu rozsudkov v manželských veciach, ako aj pravidlá týkajúce sa rozhodného práva, pričom umožňuje obidvom stranám určitú samostatnosť.

Návrh Komisie ponúka zainteresovaným stranám na základe vzájomnej dohody možnosť výberu príslušnej súdnej právomoci a rozhodného práva. Skutočnosť, že manželia majú v rozvodovom konaní toto právo, zvyšuje mieru samostatnosti obidvoch strán a umožňuje im slobodne si vybrať v súlade s určitými voliteľnými kritériami. Musíme zabezpečiť, aby voľba zainteresovaných strán bola rozumná. Inými slovami, obidvaja manželia sú riadne informovaní o praktických dôsledkoch ich voľby. V tejto súvislosti je pre nás dôležité zväziť najlepší spôsob, ako zabezpečiť prístup ku všetkým informáciám pred podpisom rozhodnutia. Podobne sa musí poskytnúť prístup k informáciám bez ohľadu na finančnú situáciu každého z manželov.

Gerard Batten (IND/DEM). - Vážená pani predsedajúca, doktora Johnsona sa raz opýtali, akú radu by dal mladému páru, ktorý zvažuje manželstvo. Jeho odpoveď bola, aby to nerobili. Opísal tiež druhé manželstvo ako „víťazstvo nádeje nad skúsenosťou“.

Táto správa musí vyvolať podobné reakcie. Akú radu by sme mali dať národom, ktoré zvažujú ponechať tvorbu ich práva vo veci rozvodu na Európsku úniu? Odpoveď je, samozrejme, aby to nerobili. Ak tak urobia, vzhľadom na všetky precedensy a škodlivú legislatívu EÚ, je to prinajmenšom jednoznačne víťazstvo nádeje nad skúsenosťou. Prekvapivo sa takým zdá byť aj záver Rady v tomto prípade. Rada nechce návrhy od Komisie. Zdá sa, že Rada veľmi rozumne ustupuje a počúva to staré príslovie, že je neskoro plakať nad rozliatym mliekom. Aká to bude zábava, keď Komisia príde s návrhmi na harmonizovanie manželstva homosexuálov a práva šaria!

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Žijeme v časoch, keď miznú hranice a naši občania sa môžu slobodne pohybovať a sobášiť. Napriek tomu sme doposiaľ neboli schopní uľahčiť veci tým, ktorí sa rozhodli rozísť. Príkladmi problémov týkajúcich sa toho, že v Európe chýba jednotné právo vo veci rozvodu, sú prípady manželstiev medzi poľskými a nemeckými občanmi. Od roku 1990 sa zaregistrovalo približne 100 000 takýchto párov. Väčšina z nich neobstála v skúške času.

Minulý rok Európsky parlament hostil Poliakov, ktorí stratili kontakt so svojimi deťmi v dôsledku rozsudkov nemeckých úradov zodpovedných za deti a mládež. Obvinenia z únosu a zákaz používania poľského jazyka sú len dva príklady ponížujúceho zaobchádzania zameraného na týchto rodičov a ich deti. Odpoveďou na porušovanie ľudských práv páchaných spomenutými inštitúciami bolo založenie poľského združenia rodičov proti diskriminácii detí v Nemecku. Ak sa nám podarí zaviesť navrhnuté zmeny v práve vo veci rozvodu, pomôžeme mnohým našim občanom, aby dotiahli určité obdobie ich života do civilizovaného konca. Najdôležitejšie je, aby sme nemuseli umožniť odlúčenie detí od jedného z ich rodičov.

Carlos Coelho (PPE-DE). - (PT) Vážená pani predsedajúca, pán Barrot, vo Výbore pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci som bol svedkom práce pani Gebhardtovej a tiež môjho kolegu, pána Demetrio, na tejto správe. Pani Gebhardtová už zdôraznila, že zvýšená mobilita má za následok zvýšený počet manželstiev, ale rovnako aj zvýšený počet rozvodov. Rozdiely medzi vnútroštátnymi právnymi predpismi majú za následok právnu neistotu a najmä nečestné príležitosti vzhľadom na to, že lepšie informovaný partner sa môže obrátiť na súdy riadené právom, ktoré najlepšie obhajuje jeho záujmy. Preto podporujem túto iniciatívu, ktorá je podľa mňa mimoriadne dôležitá, keďže ukazuje jasný a úplný právny rámec súdnej právomoci, uznávania a výkonu týchto rozsudkov.

Musím povedať, že podľa môjho názoru čokoľvek, čo obmedzuje zbytočný konflikt, nielen zabezpečuje viac spravodlivosti pre ľudí, ale aj hlavne vytvára väčšiu sebadôveru medzi tými, ktorí sú zainteresovaní v súdnom konaní. Vytvára tiež priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, po ktorom všetci túžime.

Konrad Szymański (UEN). – (PL) Pokiaľ viem, neexistuje žiadne ustanovenie v žiadnej zmluve práva v manželských veciach, čiže rodinného práva, riešené na úrovni Únie. Verím preto, že návrh Komisie je typický prípad istej hyperaktivity, ktorá je celkom zbytočná a bude slúžiť len na to, aby vytvárala zmätok, pokiaľ ide o podstatu skutočných právomocí Európskej únie.

Myslím si, že to predstavuje úmyselné narušenie tejto oblasti s cieľom vziať na seba ďalšiu prácu v oblasti práva v manželských veciach a jeho harmonizácie. Takáto činnosť je celkom zbytočná, keďže existujúce súkromné medzinárodné právo veľmi dobre zvláda manželské problémy a tiež rozvody na medzinárodnej úrovni.

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) Rada by som povedala, že počet rozvodov v Európe klesá. Žiaľ, nie je to tak, takže musíme riešiť otázku, ako môžeme zlepšiť pozíciu tých, ktorí predstavujú najzraniteľnejší článok reťaze, konkrétne deti.

Žiaľ, hlavnými obeťami sú deti, najmä v krajinách, v ktorých sa vyskytuje najviac odkladov v súdnych konaniach. Moja vlastná krajina, Slovinsko, je príkladom krajiny, v ktorej deti veľmi trpia, kým súdy rozhodnú, s ktorým rodičom bude dieťa žiť. Vedie to tiež k veľkým rodinným tragédiám a vážnym psychologickým následkom u mnohých detí.

Poznám veľa takýchto prípadov a dúfam, že táto spoločná smernica tiež prispeje k zlepšeniu situácie v jednotlivých členských štátoch.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) V prípade bývalých komunistických krajín bolo jedným zo spôsobov úteku pred nátlakom, ktorému boli vystavené dievčatá z tohto regiónu, vydať sa, niekedy skutočne z lásky, ale vo väčšine prípadov zo zisťných dôvodov. Následkom tohto bolo však množstvo únosov, prípadov spojených s psychologickým a fyzickým týraním a ničenie ľudských bytostí. V dôsledku celej tejto ságy musia trpieť deti, ktoré vznikli z týchto manželstiev. Ignorancia zákona sa používa ako ospravedlnenie, ale je to úplne nesprávne. Zvážme v takýchto prípadoch odporúčanie, že pre prípad ukončenia manželstva by mali byť spísané veľmi jasné podmienky rozvodu v čase, keď ešte prevláda atmosféra lásky, porozumenia a priateľstva prihliadajúc pritom na deti, ktoré vzniknú z manželstva.

Jacques Barrot, podpredseda Komisie. – (FR) Vážená pani predsedajúca, ďakujem všetkým rečníkom. Chcel by som potvrdiť pani Segelströmovej, že som samozrejme začal diskusie so švédskymi úradmi. Máme však veľký problém s pochopením pozície vašej krajiny. Ako povedala pani Gebhardtová, návrh Rím III je zameraný najmä na ochranu slabšieho partnera pri uzatváraní manželských zmlúv. Naozaj je v tomto duchu a je celkom pravda – pravdepodobne musíme pokračovať v našom dialógu – že sme nepochopili, že v prípade páru, v ktorom jeden je Švéd, musíme tiež vziať do úvahy skutočnosť, že ak neexistujú žiadne pravidlá, prevláda zásada, že kto má moc, má aj pravdu. Odtiaľ pochádza náš problém v pochopení. Ešte raz však zohľadníme pozíciu, ktorú vy a vaša švédka kolegyňa zastávate.

Zbežne by som chcel tiež opraviť isté nedorozumenia. Ako niektorí povedali, nie je to v našej kompetencii, tieto otázky sú výlučne v kompetencii každého štátu. Pozrite, je tu paradox. Členský štát nemôže uplatňovať vnútroštátnu právomoc v otázkach týkajúcich sa dvoch jednotlivcov, v ktorých jeden z nich je štátny príslušník toho členského štátu a druhý nie. Logické je, že Európska únia by sa iste mala pokúsiť trochu organizovať tieto záležitosti, najmä ak, na rozdiel od toho, čo sa povedalo, medzinárodné súkromné právo nemá skutočnú odpoveď na tento druh problému, a z hľadiska skutočnosti, že máme priestor, v ktorom je sloboda pohybu, a ten priestor prirodzene bude znamenať viac a viac problémov. Ak táto otázka zaujíma Komisiu tak, ako aj Parlament, nie je to typ mylnej predstavy zápasenia s celým problémom, je to skôr odpoveď na pravdepodobnosť rastúceho počtu párov, ktoré sa chcú vyhnúť tomu, aby sa ocitli vo veľmi konfrontačnej situácii v prípade nezhody alebo rozchodu. V tomto spočíva problém. Určite nemôžem nikomu dovoliť povedať, že Rada povedala „nie“. Nepovedala „nie“, uviedla rozdielne názory. Napriek tomu však deväť členských štátov žiada o posilnenú spoluprácu. Na záver vám chcem pripomenúť, že návrh Rím III obsahuje doložku o nediskriminácii, ktorá umožňuje, aby sa obchádzali cudzie zákony, ktoré by nezaručovali rovnosť manželov. Toto je jasné. Nehovoríme tu o práve šaría, je to otázka zásady rovnosti mužov a žien. Text tiež posilňuje integráciu žien, ktoré žijú na našej spoločnej európskej pôde tým, že uprednostňuje zákon krajiny obvyklého pobytu. Tieto ženy budú môcť požiadať sudcu, aby v ich prípade uplatňoval európske právo, ak viacej zodpovedá rovnosti práv. Verím, že na toto by sme mali myslieť.

V tejto súvislosti bola táto rozprava zaujímavá a som vďačný všetkým rečníkom. Rád by som tiež poďakoval pani Gebhardtovej a pánovi Deprezovi za to, že ochotne využili túto príležitosť, aby zistili, či sa v predvečer nového kola konzultácií s členskými štátmi zaväzujeme k uplatňovaniu posilnenej spolupráce. Táto rozprava sa blíži ku koncu a ďakujem veľmi pekne Európskemu parlamentu, pretože verím, že veľká väčšina poslancov

skutočne chce, aby sme išli touto cestou, pričom musíme dbať na to, aby sme dosiahli čo najväčší možný konsenzus. Ďakujem Parlamentu.

PREDSEDÁ: PÁN SIWIEC

podpredseda

Evelyne Gebhardt, spravodajkyňa. – (DE) Vážený pán predsedajúci, chcela by som sa poďakovať všetkým rečníkom. Chcela by som ešte raz zdôrazniť, že sme posilnili ustanovenia, ktoré navrhla Komisia a ktoré sú už zakotvené v návrhu Rím III, pričom celkom jasne stanovujeme napríklad v pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 25: Ak príslušný právny predpis [...] neuzná právne odlúčenie alebo rozvod alebo ho uzná formou, ktorá je vo vzťahu k jednému z manželov diskriminácia, platí *lex fori*.

To znamená, že v takých prípadoch, napríklad vo Švédsku, sa aj súdna právomoc nachádza vo Švédsku. Jasne sme uviedli, že v takých prípadoch existuje jednoznačná odpoveď. V texte sa to asi už naozaj nedalo vyjadriť jasnejšie, preto nerozumiem, v čom spočíva problém. Mali by sme sa však pokúsiť pochopiť, o čo ide. Som tiež zaviazaná pánovi Barrotovi za to, že tak jasne vyjadril svoj názor a za jeho ochotu hovoriť s kolegami politikmi vo Švédsku, pretože ja som ešte stále bezradná.

V konečnom dôsledku má toto nariadenie ďalej zlepšiť všetky existujúce ustanovenia. Pre mňa ako ženu, ktorá vždy zohrávala úlohu pri formovaní politiky týkajúcej sa žien, je veľmi dôležité nájsť pozitívnu odpoveď, pretože ženy sú zväčša slabšími partnermi. Zvláštnu pozornosť musíme venovať vytvoreniu dobrej pozície.

Dúfam tiež, že v duchu kompromisu, o ktorý sme sa neustále usilovali – a v tejto súvislosti som veľmi zviazaná pánovi Demetrioovi – by sme mali ešte presvedčiť pána Casiniho, aby sme dosiahli v tejto otázke dobrú pozíciu. Základ tohto prístupu možno nájsť v pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 38, v ktorom ešte raz zdôrazňujeme – hoci sa to uvádza v samotnom texte – že v členských štátoch sa má, samozrejme, uplatňovať len právo, ktoré je v súlade so zásadami Európskej únie a Chartou základných práv, aj keď to je úplne samozrejmé, pokiaľ ide o nás. Všetko ostatné by nepripadalo do úvahy. Žiadny súd v Únii by nikdy neuplatňoval právo, ktoré by vlastne ani právom nebolo. Podľa mňa je to úplne nepochopiteľné, čo však už bolo, samozrejme, vyjadrené.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), písomne. – (PL) Zvýšená sociálna mobilita viedla k vyššiemu počtu zmiešaných manželstiev, ale aj rozvodov. Ťažkosti často vznikli v súvislosti s voľbou platného práva, ak každý z manželov pochádza z iného členského štátu EÚ alebo ak jeden z nich pochádza z členského štátu EÚ a druhý nie. Preto naliehavo potrebujeme harmonizáciu ustanovení týkajúcich sa zmiešaných manželstiev, aby sa predišlo diskriminácii počas rozvodového konania.

Voľba súdnej právomoci by sa mala vykonať na základe prístupu oboch manželov k rozsiahlym informáciám o najdôležitejších aspektoch vnútroštátneho práva a práva Spoločenstva. Mali by byť informovaní aj o postupoch v prípade rozvodu a odlúčenia. Možnosť výberu príslušnej súdnej právomoci by nemala obmedziť práva a rovnaké príležitosti žiadneho z manželov. Z toho vyplýva, že voľba práva určitej krajiny musí byť voľbou medzi právom štátu, v ktorom sa manželstvo uzavrelo, a právom štátu, v ktorom boli manželia v priebehu troch posledných rokov prihlásení na pobyt, alebo podľa práva krajiny ich pôvodu.

Okrem toho sa zdá byť vhodné uplatniť tzv. zásadu práva štátu sídla súdu, ak existuje nebezpečenstvo diskriminácie jedného z manželov. Jedným z príkladov by mohol byť prípad žien z tretích krajín, v ktorých sa neuznáva rozvod, ale ktoré majú pobyt v EÚ a ktoré požiadajú o rozvod alebo odlúčenie. V takých prípadoch by prospech jednotlivca, ktorý chce dosiahnuť rozvod alebo odlúčenie, mal prevážiť ako vyjadrenie jeho individuálnej nezávislosti nad argumentmi v prospech uplatňovania vnútroštátneho práva.

Gyula Hegyi (PSE), písomne. – (HU) V maďarskej verejnosti niekedy veľmi zarezonujú prípady, keď jeden z manželov, ktorý je cudzinec, odvezie deti maďarského rodiča do zahraničia. Verejnosť sympatizuje v prvom rade s matkou, ktorej bolo odňaté dieťa, ale prejavuje aj ľútosť s otcom, ktorý bol pripravený o svoje dieťa, ak toto dieťa skončí v neznámych a nepriaznivých podmienkach. V rámci Európskej únie rastie počet zmiešaných manželstiev, ale pravidlá upravujúce zrušenie manželstva a zverenie starostlivosti o dieťa sú často chaotické a nejednoznačné. Právo Spoločenstva doteraz upravovalo len rámec pre spory, ako napríklad

otázku súdnej právomoci, to znamená, ktorý súd je kompetentný posúdiť žiadosť o rozvod alebo rozhodnúť o starostlivosti o dieťa. Neposkytuje však riešenie vzhľadom na rozhodné právo v manželských veciach, inými slovami nestanovuje, právo ktorého štátu majú súdy uplatňovať v súdnych konaniach. Veľké rozdiely medzi právnymi predpismi členských štátov preto vyvolali právnú neistotu, čím jednotlivé strany sporu často nútia k tomu, aby konanie iniciovali čo najrýchlejšie a aby tak dosiahli uplatňovanie najvýhodnejších právnych noriem. Nariadenie, ktoré sa pripravuje, má za cieľ odstrániť túto situáciu predovšetkým uprednostnením dohody medzi stranami sporu. Toto by mohlo byť vhodné v prípade rozvodu na základe vzájomnej dohody, ale keďže viem, ako veci často vyzerajú v praxi, obávam sa, že to pomôže vyriešiť len málo právnych sporov. Správnym riešením by bolo, keby sa nám počas dlhšieho obdobia podarilo vypracovať jednotný súbor európskych ustanovení upravujúcich starostlivosť o deti.

Antonio Masip Hidalgo (PSE), písomne. – (ES) V tomto prípade podporujeme zlepšenie kooperačného mechanizmu, pretože to zabezpečí vyššiu právnú istotu a stabilitu, zabráni svojvoľnému výberu legislatívy a prehĺbi európsku integráciu.

Nový systém je navyše výhodný aj preto, lebo stanovuje právo platné v bydlisku manželov ako právo, ktoré sa uplatňuje ako prvé. V prípade Španielska to nahradí kritérium práva ich spoločnej štátnej príslušnosti, čo je vzhľadom na počet prisťahovaleckých manželských párov žijúcich v Španielsku veľmi praktické pre súdy i občanov, ktorí hľadajú spravodlivosť.

15. Zhodnotenie dohody o údajoch PNR medzi EÚ a Austráliou – Osobné záznamy cestujúcich (PNR) na úrovni EÚ (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je spoločná rozprava na tieto témy:

– správa (A6-0403/2008) pani in 't Veldovej v mene Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci o uzavretí dohody medzi Európskou úniou a Austráliou o spracúvaní a prenose údajov zo záznamu o cestujúcich (PNR) s pôvodom v Európskej únii leteckými dopravcami Austrálskej colnej správy [2008/2187(INI)] a

– otázka na ústne zodpovedanie – (B6-0476/2008) Komisii týkajúca sa údajov Európskej únie a PNR, ktorú predkladajú pani in 't Veldová, pani Rourová, pán Bradbourn a pani Kaufmannová v mene Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (O-0100/2008).

Sophia in 't Veld, spravodajkyňa. – Vážený pán predsedajúci, začnem inou poznámkou o neprítomnosti Rady, pretože v mojich materiáloch som mala niekoľko poznámok o dobrej spolupráci medzi Európskym parlamentom a Radou, o dialógu, o duchu Lisabonskej zmluvy atď., ale Rada ani na tejto rozprave nie je prítomná. Myslím, že je to absolútne hanebné, pretože práve Rada vypracovala politiku PNR, má odpovedať na otázky, a pritom tu nie je. Rada verejne vyjadrila slávnostný prísľub, že zapojí Európsky parlament, ale teraz vidíme, čo sú hodné sľuby Rady – nič. Myslím si, že toto nie je urážka Európskeho parlamentu, ale urážka občanov, ktorí majú právo na odpoveď a transparentné rozhodovanie. Vážený pán predsedajúci, sprostredkujte, prosím, moju nespokojnosť zástupcom predsedníctva.

Na jednej strane je to spoločná rozprava o návrhoch PNR EÚ, na druhej strane o dohode o PNR medzi EÚ a Austráliou. Ide v podstate o rovnaké problémy a tieto problémy sa vynorili aj v súvislosti s dohodou s USA a neskôr s Kanadou.

Jedným z hlavných bodov je obmedzenie účelu, pretože všetko ostatné vyplýva z tohto bodu – obmedzenie účelu, alebo inými slovami odôvodnenie na začiatku návrhu. No odôvodnenie je úplne nesprávne, aj obmedzenie účelu je úplne nesprávne. Vysvetlím vám to.

Začnem so zásadou subsidiarity. Komisia a Rada uvádzajú, že cieľom návrhu je harmonizácia vnútroštátnych postupov. No systém PNR alebo plány na jeho zavedenie má len málo členských štátov, myslím, že doteraz sú to len tri. Návrh preto nemôže harmonizovať vnútroštátne systémy, pretože neexistujú. Všetkým členským štátom len ukladá povinnosť vytvoriť takýto systém na zber údajov PNR. Označila by som to ako „prepieranie politiky“, pretože ak niečo nemôžeme presadiť na vnútroštátnej úrovni, pokúsime sa to dosiahnuť zadnými dvierkami EÚ. Som jednoznačne proeurópska, ale toto sa mi nepáči.

Komisia okrem toho navrhla decentralizovaný systém, aby bol európsky prínos ešte menej zreteľný, čím sa vytvára nerealizovateľná zmes pravidiel a systémov pre dopravcov a veľmi netransparentný systém pre občanov.

Účel, ktorý je uvedený v návrhu Komisie, je identifikovať osoby, ktoré sú alebo by mohli byť, zapojené do teroristických akcií alebo do akcií organizovaného zločinu, ako aj ich spolupracovníkov, vytvoriť a aktualizovať ukazovatele rizika, poskytovať spravodajské služby týkajúce sa spôsobu cestovania a iných trendov v súvislosti s teroristickými trestnými činmi, ktoré by sa využívali pri trestnoprávnom vyšetrovaní a stíhaní teroristických akcií a akcií organizovaného zločinu.

Komisia v návrhu tvrdí, že EÚ mohla posúdiť hodnotu údajov PNR a uvedomiť si ich potenciál za účelom presadzovania práva. Do dnešného dňa sme však nevideli žiadny konkrétny dôkaz na podloženie tohto tvrdenia. Všetky dôkazy, ktoré doposiaľ poskytli USA, sú len čiastkové a, úprimne povedané, informácie, ktoré sme dostali od rôznych vládnych orgánov USA zhruba počas posledného roka podľa všetkého len demonštrujú, že masový zber a spracovanie údajov PNR nie sú vôbec užitočné.

Existuje len jedno jediné vyhodnotenie systému PNR v USA, ktoré však nevyhodnotilo výsledky. Súčasná správa, ktorú financovalo Ministerstvo vnútornej bezpečnosti (DHS) USA, skutočne vyjadruje veľké pochybnosti o užitočnosti kontroly správania ako nástroja na identifikáciu potenciálnych teroristov. To je pochopiteľné, pretože ako sa majú vypracovať profily potenciálnych teroristov na základe údajov PNR? Je to zjavný nezmysel. Ako sa má určiť, či má niekto zlé úmysly na základe jeho telefónneho čísla alebo čísla kreditnej karty? Inými slovami, účel uvedený v návrhu Komisie je preukázateľne nesprávny a neodôvodnený. Napriek tomu je to východisko práce Rady.

Zdá sa, že Komisia a Rada nemajú jasno v tom, ako možno a ako nemožno použiť údaje PNR. Záznamy PNR obsahujú veľmi súhrnné údaje a priemerne ide o maximálne 10 oblastí s najzákladnejšími informáciami. Je preto úplne nejasné, ako majú tieto údaje poslúžiť na identifikáciu vysokorizikových osôb.

Orgány činné v trestnom konaní majú už potrebné právomoci, aby v konkrétnych prípadoch dostali údaje PNR v rámci vyšetrovania alebo stíhania známych podozrivých osôb a ich prípadných spolupracovníkov. Návrh Komisie by preto len odstránil povinnosť získať zatykač a podnet na začatie konania. Ak teda orgány činné v trestnom konaní potrebujú nové právomoci, musia uviesť, v akých prípadoch a prečo sú doterajšie právomoci nedostatočné. Doteraz sme na túto otázku nedostali odpoveď.

Už máme smernicu o povinnosti dopravcov poskytovať informácie o cestujúcich (údaje API), ktoré sa môžu využiť na identifikáciu osôb a tiež na porovnanie týchto osôb so zoznamom sledovaných osôb. Toto sa nedá urobiť s údajmi PNR. Ak teda máme smernicu o podrobných informáciách o cestujúcich (údaje API), načo potrebujeme viac? Toto nebolo vysvetlené.

Automatická systematická analýza údajov PNR o všetkých cestujúcich môže byť užitočná na iné účely, napríklad na boj proti obchodovaniu s drogami alebo proti nezákonnému prisťahovalectvu. Môžu mať veľmi opodstatnené a závažné účely, ale potom ich jednoznačne pomenujeme a nehovorme o prevencii teroristických útokov, pretože to je úplne iná záležitosť.

Ak Komisia a Rada plánujú rozšíriť rozsah návrhu aj na iné účely, ako som práve povedala, mali by pre každý uvedený účel podrobne vysvetliť, akým spôsobom sa údaje PNR využijú. Inými slovami: môžete využiť údaje PNR cieľovým spôsobom v súvislosti so špecifickým prebiehajúcim, konkrétnym vyšetrovaním. Môžete využiť údaje PNR na automatickú systematickú analýzu, napríklad proti obchodovaniu s drogami, ale v tom prípade nemusíte údaje ukladať. Musíme preto poznať presný účel.

Tak sa dostávam k problematike, povedzme, právneho základu, pretože ak si dôkladne prečítate všetko o údajoch PNR medzi EÚ a Austráliou – a to sa vzťahuje aj na údaje PNR medzi EÚ a USA – tak tu ide nielen o boj proti terorizmu a kriminalite, ale aj o prisťahovalectvo, riziká pre verejné zdravie, administratívne účely, clo, kontrolu a zodpovednosť verejnej správy. To nemá nič spoločné s bojom proti terorizmu.

Komisia a Rada si vybrali nástroj z tretieho piliera pre návrh o PNR, ako aj pre dohody s inými krajinami, ale tretí pilier sa týka spolupráce v oblasti polície a súdnictva v rámci Európskej únie. Netýka sa bezpečnosti v iných krajinách.

Komisia by mohla namietat, že ak poskytneme údaje napríklad Američanom, Austrálčanom a Juhokóreččanom, tak v oblasti bezpečnosti z toho budeme profitovať. To môže byť pravda, no potom by som sa chcela opýtať, ako sa tam dostáva verejné zdravie? Ako sa tam dostáva prisťahovalectvo? Ako sa tam dostáva kontrola a zodpovednosť verejnej správy? Tieto veci s tým nemajú nič spoločné.

Nebudem zachádzať do všetkých ostatných podrobností realizácie, ale otázku účelu a odôvodnenia treba zodpovedať úplne na začiatku, pretože tvrdenie, že to bolo také užitočné v boji proti terorizmu, doteraz

nebolo preukázané. Ešte stále čakáme na dôkazy a veľmi rada by som ich videla. A ak nebudú predložené dôkazy, mali by sme sa návrhom zaoberať ešte raz.

Jacques Barrot, *podpredseda Komisie*. – Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, vypočuli sme si živý príspevok. Nevieť, či mám odpovedať na všetky tieto otázky, ale chcel by som sa vám najprv poďakovať, pani in 't Veldová, za poskytnutú príležitosť prediskutovať dohodu o PNR uzatvorenú 30. júna medzi Austráliou a Európskou úniou.

Táto dohoda je výsledkom rokovaní, ktoré sa začali v marci tohto roku a ktoré viedlo slovinské predsedníctvo s pomocou Komisie. Táto dohoda platí sedem rokov. Jej účelom je poskytnúť právnu ochranu leteckým dopravcom a rezervačným systémom v rámci Európskej únie vzhľadom na prenos údajov PNR Austrálskej colnej služby a súčasne zachovať súlad s legislatívou EÚ o ochrane údajov.

Dohoda obsahuje dôležité opatrenia a zohľadňuje problematiku ochrany údajov, individuálne práva prístupu k osobným informáciám uloženým v dôsledku dohody a práva jednotlivcov bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť podať sťažnosť austrálskemu komisárovi pre ochranu súkromia týkajúcu sa spôsobu spracovania údajov.

Parlament vždy podporoval prenos údajov PNR na základe tzv. tlačného systému. Po prechodnom období sa budú údaje PNR prenášať austrálskej colnej správe len na základe tohto systému. Inými slovami: austrálska colná správa nebude mať autorizovaný prístup k týmto údajom priamo z databáz. Dohoda obsahuje aj dôležité ochranné opatrenia týkajúce sa ukladania údajov PNR, prenos takýchto údajov iným orgánom alebo tretím krajinám, ako aj jasný odkaz na účel, na ktorý možno údaje využiť.

Čo sa týka účelu údajov PNR, v návrhu odporúčania sa uvádza, že to nie je v súlade s článkom 8 Európskeho dohovoru o ľudských právach. Chcel by som reagovať tým, že dohoda stanovuje, že údaje PNR možno použiť na tri účely, ktoré sú uvedené. Sú to boj proti terorizmu a súvisiacej trestnej činnosti, boj proti inej závažnej trestnej činnosti vrátane organizovanej trestnej činnosti, ktoré majú nadnárodnú povahu, a po tretie zabránenie osobám, aby sa vyhýbali súdnym príkazom a vyšetrovacej väzbe za uvedené trestné činy. Myslím, že v tomto prípade možno povedať, že účely boli definované.

V záujme jasných pravidiel dohoda tiež stanovuje, že v prípade potreby možno údaje PNR v jednotlivých prípadoch spracúvať aj na ochranu životne dôležitých záujmov dotknutej osoby. S cieľom predísť nejasnostiam dohoda stanovuje, že údaje PNR možno v jednotlivých prípadoch spracúvať podľa potreby na základe súdneho príkazu, napríklad v prípade, keď sa má spracovanie vykonať, aby sa preverilo, že údaje PNR sú spracovávané v súlade s austrálskym zákonom o ľudských právach.

Chcel by som povedať, že v budúcnosti budem veľmi dbať na to, aby Parlament zohrával v týchto rokovaniach svoju úlohu. Som si veľmi dobre vedomý toho, že je potrebné riadne vás informovať. Vzhľadom na uvedené sa mi zdá, že boli poskytnuté určité záruky týkajúce sa účelu údajov, ich použitia a ukladania. V tejto súvislosti som sa snažil byť objektívny a napriek všetkému si myslím, že táto dohoda bola potrebná. Keďže máme ústretového partnera, partnera s inštitúciou poverenou ochranou údajov, naozaj si myslím, že máme dôvod dúfať, že táto dohoda sa bude uplatňovať s úplným zohľadňovaním ochrany údajov.

Teraz sa vrátim k tomu najdôležitejšiemu, ak to tak smiem povedať, teda k otázke na ústne zodpovedanie, ktorú ste položili a ktorá jednoznačne vyjadruje celý problém s údajmi PNR. Medzinárodný terorizmus a trestná činnosť predstavujú vážnu hrozbu a je pravda, že zber a analýza údajov PNR sa zdá byť efektívnym nástrojom boja proti terorizmu a kriminalite. Údaje PNR sú v podstate komerčné informácie, ktoré cestujúci dobrovoľne poskytujú dopravcom. Sú to informácie, ktoré dopravcovia zbierajú, aby mohli prevádzkovať svoje rezervačné systémy.

Prednedávnom niektoré krajiny začali od dopravcov vyžadovať predloženie týchto údajov PNR ako prostriedkov prevencie a boja proti terorizmu a závažnej trestnej činnosti, ako napríklad obchodovaniu s ľuďmi a obchodovaniu s drogami. Medzi tieto krajiny patria Spojené štáty, Kanada, Spojené kráľovstvo, Austrália, Nový Zéland a Južná Kórea. Je to určitý počet tretích krajín, nie Spojené kráľovstvo, ktoré začali od dopravcov požadovať predloženie týchto údajov PNR.

Niektoré členské štáty – Francúzsko, Dánsko, Švédsko a Belgicko – iniciovali legislatívne procesy s rovnakým cieľom alebo zvažujú možnosť iniciovania legislatívneho procesu. Viacero iných krajín začalo zvažovať možnosť využívania údajov PNR. Nachádzame sa však len v úvodných fázach tohto procesu.

Mali by sme zohľadniť skutočnosť, že údaje PNR sú jednoducho nástrojom, ktorý môžu využiť orgány činné v trestnom konaní spolu s inými nástrojmi a informáciami, pretože otázku, ktorú ste položili s cieľom zistiť,

do akej miery je takéto využitie skutočne užitočné, možno posúdiť len v kontexte, v ktorom policajné orgány využívajú údaje PNR spolu s inými nástrojmi.

Je pravdaže oveľa ťažšie presne pochopiť, v čom spočíva užitočnosť údajov PNR. Napriek tomu sa zdá, že v niektorých krajinách, ktoré využívali údaje PNR, sa tento postup prejavil ako skutočne užitočná zbraň v boji proti terorizmu a zločinu. Orgány v každej krajine vyhodnocovali údaje PNR. Výsledky tohto vyhodnotenia sú celkovo pozitívne a potvrdzujú, že návrat k systémom PNR bol účinný.

Komisia bola počas prípravy európskych údajov PNR v úzkom kontakte s policajnými orgánmi členských štátov. Komisia bola očividne v dostatočnej miere spokojná s dôkazmi, ktoré predložili členské štáty. Väčšina dôkazov sa zakladala na dôverných informáciách a nebolo možné zverejniť ich na širšom fóre. Parlament zorganizoval vypočutie o údajoch PNR, na ktorom štyri členské štáty a tri tretie krajiny dokumentovali, ako využívali údaje PNR, a potvrdili úspech tohto postupu. Vzhľadom na dôverný a citlivý charakter týchto informácií však vypočutie prebehlo za zatvorenými dverami.

Chcel by som povedať aj niekoľko slov o metódach automatickej analýzy, pretože to je veľmi dôležité. Je pravdou, že údaje PNR sa bežne automaticky analyzujú na základe rizikových faktorov, ale musím zdôrazniť, že Komisia si vyžaduje záruku, že tento typ automatickej analýzy nikdy nepovedie k rozhodnutiu, ktoré by malo priamy vplyv na jednotlivca. Výsledky automatickej analýzy by mal vždy opätovne manuálne analyzovať policajný špecialista.

Návrh Komisie odporúča, aby sa údaje PNR využili na prevenciu a boj proti terorizmu a organizovanému zločinu, najmä obchodovaniu s drogami a obchodovaniu s ľuďmi, čo ste isto boli pripravení akceptovať. Chcel by som dodať, že údaje PNR môžu byť užitočné v boji proti iným druhom závažnej trestnej činnosti, ktoré nemajú nič spoločné so svetom organizovaného zločinu. Napriek tomu sme z dôvodu proporcionality obmedzili tento návrh na organizovaný zločin.

Niektoré členské štáty zastávajú názor, že údaje PNR by sa mohli všeobecne využívať na boj proti nezákonnému prisťahovalectvu, pri zabezpečovaní verejného zdravia a bezpečnosti leteckej dopravy. V boji proti nezákonnému prisťahovalectvu by boli údaje PNR užitočné, pretože je pravdou, že údaje sú tak k dispozícii rýchlejšie než údaje API. V oblasti bezpečnosti leteckej dopravy by mohli byť údaje PNR užitočné, ak by systém PNR poskytol možnosť odmietnuť vstup zločincovi alebo potenciálnym teroristom na palubu lietadla, ale návrh Komisie neobsahuje tieto právomoci.

Čo sa týka otázok verejného zdravia, údaje PNR by mohli byť užitočné pri prevencii potenciálnych epidémií. Ak by sa zistilo, že nejaký cestujúci má chorobu, ktorá by potenciálne mohla vyvolať epidémiu, údaje PNR by sa mohli využiť na komunikáciu s ostatnými cestujúcimi v tom istom lietadle a na poskytnutie príslušných odporúčaní. Ani v tejto veci však návrh Komisie nejde tak ďaleko, keďže chýba dôkaz proporcionality. Je mi ľúto, že s vami nemôžem úplne súhlasiť, ale zdá sa mi, že účely špecifikované v návrhu sú dostatočne presné na to, aby poskytli právne záruky, ktoré si všetci želáme.

Spomenuli ste aj otázku subsidiarity a pýtali ste sa, či je potrebná európska iniciatíva. Komisia považuje tento návrh Európskej únie za nevyhnutný. Tri členské štáty sa už uzniesli na vnútroštátnych právnych predpisoch o údajoch PNR, viacero ďalších členských štátov už využíva údaje PNR iným spôsobom. Porovnanie týchto systémov odhaľuje mnoho rozdielov v súvislosti s povinnosťami dopravcov i účelmi.

Tieto rozdiely komplikujú cestujúcim život a určite spôsobujú problémy aj dopravcom. Cieľom návrhu je preto zosúladiť zodpovednosť dopravcov a poskytnúť jednotné pravidlá pre členské štáty využívajúce údaje PNR. Súčasne od nich vyžaduje, aby dodržiavali mechanizmy ochrany údajov.

Mimochodom, tento návrh umožní efektívnejšiu spoluprácu policajných orgánov. Komisia si navyše myslí, že medzinárodný terorizmus a zločin v súčasnosti predstavujú závažnú hrozbu a že je potrebné prijať takéto opatrenia na riešenie týchto problémov, pričom je nutné rešpektovať v plnom rozsahu ľudské a základné práva.

Položili ste aj otázku voľby decentralizovaného rámca zberu údajov, keď ste povedali: „Nie je pravda, že výberom decentralizovaného systému stratíme prehľad?“ Komisia preskúmala alternatívy centralizovaného systému ako protikladu k decentralizovanému rámcu a počas našich konzultácií s členskými štátmi sa ukázalo, že spracovanie údajov PNR si vyžaduje využívanie informácií, ktorých zdroj je mimoriadne citlivý. Z tohto dôvodu neboli členské štáty ochotné poskytnúť tieto informácie centralizovanému európskemu orgánu pre údaje PNR.

Je pravda, že centralizovaný systém by bol lacnejší a mal by určité výhody, ale z dôvodov praktickej politiky sme si zvolili alternatívu: decentralizovaný rámec. Z hľadiska ochrany údajov umožňuje decentralizovaný systém každému členskému štátu vytvoriť si vlastné ochranné opatrenia týkajúce sa prístupu k údajom a ich výmeny.

Na záver by som sa chcel, vážený pán predsedajúci, ospravedlniť za tento dlhý príspevok, ale ide o dôležitú vec, ktorá sa dotýka výkonu demokratickej kontroly Európskym parlamentom a národnými parlamentmi. Komisia si je určite vedomá toho, že jej návrh bude schválený v súlade s konzultačným procesom. Komisia chce byť s vami, s Parlamentom, v úzkom kontakte. Národné parlamenty budú rozsiahlym spôsobom zapojené do tohto procesu, pretože návrh posudzuje alebo bude posudzovať väčšina národných parlamentov. Orgány v oblasti ochrany údajov sa zapoja do systému údajov PNR a budú zodpovedné za nezávislý dohľad nad týmito systémami.

Z tohto dôvodu, pani in 't Veldová, uznávam, že vaše námietky boli závažné. Snažil som sa na ne odpovedať čo najúprimnejšie. Myslím si však, že tento európsky rámec je užitočný, ak nechceme, aby každý členský štát inicioval a schválil vlastné pravidlá o údajoch PNR, ktoré sa budú vzájomne odlišovať, pretože je s tým spojené veľké riziko, že sa nedodržia určité pravidlá ochrany údajov.

Čo sa týka užitočnosti, je pravdou, že musíme definovať využívanie a že musíme venovať pozornosť zodpovedajúcemu využívaniu týchto údajov, ale takisto je pravdou, že v boji proti organizovanému zločinu je veľmi potrebné dosiahnuť vyššiu účinnosť, a preto si myslím, že by sa nemal prehliadať žiadny nový nástroj. To je všetko, čo by som chcel povedať na adresu vašich námietok, ktoré som si veľmi starostlivo vypočul.

Predsedajúci. – Chcel by som sa poďakovať spravodajkyňi za jej úvod a podrobné vysvetlenie. Chcel by som tiež spravodajkyňu informovať o tom, že hoci o programe rozhoduje Európsky parlament, navrhuje ho konferencia predsedov. Rozhodnutie o tom, na ktorom mieste programu sa nachádza každý bod, určuje, či bude alebo nebude prítomný zástupca Rady. Na konferencii predsedov nebol predložený návrh, aby bol tento bod bol zaradený na iný deň než pondelok. Stalo sa pravidlom, že zástupcovia Rady sa nezúčastňujú na našich pondelňajších rozpravách. Preto navrhujem, aby spravodajkyňa smerovala prípadné pripomienky k tejto záležitosti predsedovi svojej skupiny, ktorý mohol zasiahnuť, ale neurobil tak. Preto tu dnes nie je zástupca Rady, čo však neznamená ignorovanie Európskeho parlamentu. Dôvody neprítomnosti sú procedurálneho charakteru.

Sophia in 't Veld (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, chcela by som len krátko reagovať, pretože si myslím, že je vecou zdvorilosti a politického záujmu Rady, aby bol jej zástupca prítomný. Som si tiež istá, že jeden z ministrov by mohol byť prítomný. Počas uplynulých dvoch mesiacov sme mali viaceré rozpravy, na ktorých sa Rada zúčastnila, no z ktorých predčasne odišla.

Považujem to za neprijateľné a o tom nemusím podávať správu svojej skupine. Ale predsedníctvo tohto Parlamentu by malo vyjadriť našu nespokojnosť a sprostredkovať ju predsedníctvu Rady Európskej únie.

Predsedajúci. – Ďakujem veľmi pekne. Beriem na vedomie vašu nespokojnosť, ale smerujte všetky sťažnosti predsedovi svojej skupiny, ktorý mohol konať, aby zabezpečil prerokovanie tohto bodu počas prítomnosti zástupcu Rady, ale ktorý to neurobil. Spravodajkyňi som nepoložil žiadnu otázku, ale chápem, že vyjadrila svoje námietky.

Philip Bradbourn, v mene skupiny PPE-DE. – Vážený pán predsedajúci, osobné záznamy cestujúcich, samozrejme, nie sú novou koncepciou v rámci bezpečnosti leteckej dopravy. Tento Parlament už pri viacerých príležitostiach diskutoval o nedostatkoch a výhodách tohto postupu.

Bez ohľadu na to, či tento systém bude zavedený medzi USA, Kanadou, Austráliou alebo všeobecne v rámci EÚ, ma vo všeobecnosti zaujíma, kto bude tieto údaje využívať, na čo sa budú využívať a ako budú chránené. Podľa môjho názoru sú systémy údajov PNR cenným nástrojom v rámci boja proti terorizmu, ale musíme zabezpečiť, aby sa tento systém nestal ďalším nástrojom na uchovávanie údajov o občanoch. Účelom údajov PNR by mal byť boj proti terorizmu a s veľkým poľutovaním musím povedať, že pán komisár ma svojím úvodným prejavom neubezpečil, že ide o obmedzenie účelu, ktoré chceme všetci dosiahnuť. Účel by sa mal obmedziť len na organizácie, ktorých úlohou je bojovať proti terorizmu. Protiteroristické opatrenia nesmú byť zámienkou na zhromažďovanie všetkých možných osobných údajov. Je dôležité, aby sme zabezpečili, že takéto systémy sa obmedzia na úlohy, pre ktoré boli vytvorené, to znamená, že budú slúžiť ako pomôcka pre bezpečnostné služby na identifikáciu osôb a zameranie sa na osoby, ktoré predstavujú najväčšiu hrozbu.

Vítam systémy údajov PNR ako jednu súčasť nášho prístupu k boju proti terorizmu, ale rovnako si myslím, že musíme byť flexibilní v prístupe, keď rokujeme s tretími krajinami. Musíme sa zaoberať dôležitou problematikou ochrany údajov európskych občanov a tým, či sa majú tieto údaje poskytnúť iným stranám a akým spôsobom.

Preto naliehavo žiadam tento Parlament, aby zobral PNR vážne ako súčasť globálneho nástroja, ktorý zvýši bezpečnosť leteckej dopravy. Ak túto záležitosť vyriešime primeraným spôsobom a znížime potenciál zneužitia, tak PNR by mohli poslúžiť ako dôležitý nástroj na ochranu nevinných cestujúcich a eliminovanie potenciálnych teroristov. Ako poznámku na záver by som rád uviedol, že som vždy hovoril, že tieto systémy by zvýšili môj pocit bezpečnosti vo výške 11 000 metrov.

Roselyne Lefrançois, v mene skupiny PSE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dnes diskutujeme o dvoch súvisiacich záležitostiach: dohode medzi Austráliou a Európskou úniou o prenose údajov zo záznamu o cestujúcom (PNR) a vytvorení európskeho systému PNR. Dohoda uzavretá s Austráliou sa nám zdá byť oveľa prijateľnejšia než iné dohody uzavreté s krajinami mimo EÚ. Veľmi preto vítame fakt, že sa údaje stali anonymnými a že boli zavedené obmedzenia na ich prenos a ďalšie využitie.

Obzvlášť nás teší, že austrálske orgány potvrdili, že nie je potrebné zbierať citlivé údaje ako preferencie týkajúce sa stravy. Stále však máme určité výhrady, pretože účel, na ktorý môžu byť údaje využité, nie je dobre definovaný. Okrem toho dĺžka obdobia, počas ktorého sa údaje uchovávajú, a počet jednotlivých položiek požadovaných údajov sa nám zdajú nadmerné.

Napokon si myslím, že je dôležité mať jasnejšiu definíciu ochrany údajov, ktorá sa bude vzťahovať na európskych občanov. Žiadame tiež Radu a členské štáty, aby posilnili demokratickú kontrolu zapojením Európskeho parlamentu ešte pred dokončením zmlúv.

Otázky, ktoré vyvolala dohoda s Austráliou, poukazujú na problémy, ktoré súvisia s vytvorením európskeho systému PNR. Nesmieme sa uspokojiť len s reagovaním na žiadosti krajín mimo EÚ. Európska únia by mala ísť príkladom a naďalej presadzovať tradičnú ochranu súkromného života občanov. Pre Európsku úniu odmietame prijať identickú kópiu dohody o PNR, ktorá sa uzatvorila so Spojenými štátmi. Musíme viesť otvorenú diskusiu, aby sme sa uistili, či je využívanie údajov PNR užitočné, a ak áno, tak za akých podmienok.

Sarah Ludford, v mene skupiny ALDE. – Vážený pán predsedajúci, zdá sa mi, že máme nové pravidlo, aspoň pre predsedníctvo Rady, keďže sem neprichádzajú v pondelok. Keďže do Štrasburgu prichádzam len s výhradami, chcela by som, aby sa toto pravidlo vzťahovalo aj na mňa.

Ako povedala spravodajkyňa, systémy využívania údajov PNR sú nejasné a právne neisté a vzniká riziko, že budú vyzeráť ako samoúčelný nástroj štátu, ktorý chce mať všetko pod kontrolou. Znepokojuje ma najmä metóda získavania údajov a vytváranie profilov správania a totožnosti. Popri otázkach legitímnosti a efektívnosti mám obavy v súvislosti s tým, čo sa stane, ak sa rozhodne, že nejakú osobu treba monitorovať.

Mohlo by sa to stať, pretože táto osoba mala známeho, o ktorého sa zaujíma polícia. Podpredseda Barrot hovorí, že policajný zásah sa nemôže uskutočniť len na základe automatického spracovania, ale čo sa stane s pôvodným označením osoby, ktorá bola identifikovaná ako potenciálne zaujímavá? Musíme mať absolútnu istotu, že sa táto stopa odstráni.

Ak sa údaje spoločne využívajú a uchovávajú, nemožno podceňovať nebezpečenstvo zlého osudu, ako sa to stalo Maherovi Arrarovi, ktorý bol po zadržaní na letisku JFK sedem mesiacov vystavený mučeniu.

Kathalijne Maria Buitenweg, v mene skupiny Verts/ALE. – (NL) Vážený pán predsedajúci, chcela by som reagovať na slová pána Bradbourna. Ani ja nie som proti záznamom o cestujúcich (PNR) *per se*, hoci sa to mohlo do určitej miery zdať. Dôležité je – a v tomto ohľade úplne súhlasím so spravodajkyňou – veľmi pozorne sledovať, ako možno tento nástroj čo najlepšie využiť a ako sa skutočne definuje užitočnosť a potreba.

V tejto súvislosti by som chcela predložiť Komisii ďalší návrh. Pán komisár Barrot uviedol, že by veľmi rád spolupracoval s Európskym parlamentom, to oceňujem, ale keď ide o užitočnosť a potrebu, musíme ešte doriešiť niektoré veci, ktoré sú podľa môjho názoru v samom centre diskusie medzi Komisiou, Radou a Parlamentom na túto tému.

Pán komisár, povedali ste, že máte množstvo hodnotení dokazujúcich vysokú úroveň užitočnosti. Podľa mojich informácií, na základe toho, čo som o tejto téme prečítala, tento postup poskytuje hlavne informácie o migrácii a rieši množstvo problémov, ale pokiaľ viem, nijako neprispel k boju proti terorizmu. Rada však tento problém s vami niekedy preskúvam.

Preto by som navrhovala, aby sa uskutočnil prieskum a aby sme si spolu sadli a stanovili predmet tohto prieskumu a po prieskume môžeme tento problém podrobne prediskutovať. V zásade nemáme nič proti PNR, ale chceme, aby sa so záznamami zaobchádzalo opatrne v súlade so zásadami našej politiky ochrany súkromia. Dúfam, že tento návrh podporíte. Mohli by ste na to reagovať?

Čo sa týka vašej dohody s Austráliou, môže byť o triedu lepšia než iné dohody, ako napríklad tá so Spojenými štátmi, ale moja otázka znie: aké ďalšie dohody sa ešte pripravujú? Pred chvíľou ste povedali, že nech sa stane čokoľvek, žiadne údaje by sa nemali dostať do rúk represívnych orgánov. V tejto súvislosti predpokladám, že nikdy nebudeme rokovať s Ruskom alebo Čínou. Mohli by ste to v každom prípade potvrdiť a poskytnúť nám aj zoznam krajín, s ktorými sa už začali rokovania? Inak totiž budeme informovaní až niekoľko mesiacov po ich začatí.

Giusto Catania, v mene skupiny GUE/NGL. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, vyjadrenie pána komisára Barrota ma nepresvedčilo o tom, že využitím údajov PNR možno získať skutočný prospech. Stále neexistujú jasné dôkazy, že tieto údaje môžu skutočne prispieť k boju proti terorizmu a organizovanému zločinu.

Je fakt, že v tejto poľovačke na údajných teroristov sa každý stáva podozrivým. Myslím si, že je potrebné objasniť niekoľko bodov v súvislosti s využívaním údajov, ktoré sa zozbierajú, a so spôsobom, ako sa s nimi má zaobchádzať. Vychádzajúc z informácií, ktoré máme k dispozícii, sme totiž často svedkami svojvoľného a nepremysleného postupu, keď údaje často prechádzajú z ruky do ruky a nie vždy sa prenášajú správne.

Podľa môjho názoru táto horlivá snaha získavať informácie neprispieje k našej osobnej ochrane. Neprimerané uprednostňovanie bezpečnosti pred slobodou často viedlo k eliminácii záruk našich práv.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, chcel by som hovoriť najmä o dohode s Austráliou a zablahoželať pani in 't Veldovej k jej vynikajúcej práci na tejto správe. Chcem tiež zablahoželať pánovi Barrotovi k úspešným rokovaniam, ktoré uskutočnila Európska komisia. Dohoda s Austráliou je vo všeobecnosti pozitívna. Je dobrým príkladom dlhej cesty od začiatku prvých diskusií o problematike PNR. Európsky parlament zastával názor, že nie je prijateľné, aby sa údaje PNR prenášali, ak nebudú poskytnuté záruky, že tieto informácie budú primerane chránené a že sa dodržia súčasné pravidlá Spoločenstva.

Táto dohoda rieši väčšinu problémov, ktoré sme predostreli, a zaručuje primeranú ochranu údajov. Po prvé, pretože austrálske právo ochráni súkromie občanov Únie. Po druhé, pretože je naplánovaný systém, ktorý zaručí, že jednotlivci bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť alebo krajinu pobytu môžu uplatňovať svoje práva a budú mať možnosť využiť mechanizmus na riešenie konfliktov, dokonca aj vrátane možnosti zablokovať toky údajov v prípade porušenia dohody zo strany orgánov na ochranu údajov. Po tretie, pretože existuje povinnosť spoločného preskúmania vrátane orgánov na ochranu údajov. Nakoniec po štvrté, pretože pokiaľ ide o citlivé údaje, som rád a vítam skutočnosť, že colná správa sa výslovne vyjadrila, že nechce a nepotrebuje citlivé údaje. Súhlasím s pani in 't Veldovou, že je to dobrý príklad pre ostatné krajiny.

Pán Barrot, je mi však ľúto, že ani Rada, ani Komisia nedodržali sľub, ktorý vyslovili v tejto miestnosti, že budú v tejto veci v každom prípade spolupracovať s Európskym parlamentom. Beriem na vedomie poznámku pána Barrota, že sa to v budúcnosti už nestane, ale je pravdou, že ďalšia dohoda sa uzavrela bez informovania Parlamentu, pričom Parlament nebol informovaný ani o prijatí mandátu, ani o uzavretí dohody. Je veľmi dôležité, aby sa zabezpečila demokratická legitimitas dohôd, ktoré sa tak priamo týkajú základných práv občanov. To sa nemôže dosiahnuť hodnotením predloženým *a posteriori* a schválením zo strany národných parlamentov, keď si uvedomíme, ako komisár isto vie, že tento národný dohľad sa uskutočňuje len v desiatich z 27 členských štátov.

Kým nevstúpi do platnosti Lisabonská zmluva a kým nebude Európsky parlament zapojený do procesu preskúmania dohôd o údajoch PNR, dúfame, že sa bude rešpektovať aspoň zásada partnerskej spolupráce medzi inštitúciami. Chcel by som o to požiadať.

Stavros Lambrinidis (PSE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pokiaľ ide o európske údaje PNR, tak ste vyslovili šokujúcu vec, pán komisár. Vo svojom návrhu ste povedali, že odmietate žiadať informácie o zahraničných cestujúcich, ktorí cestujú do Európy, informácie o nezákonnom prisťahovalectve alebo o chorobách, pretože si myslíte, že niečo také by nebolo primerané.

Prečo ste teda podpísali dohodu so Spojenými štátmi, ktorá umožňuje, aby presne také isté informácie o európskych občanoch boli poskytnuté administratíve USA? V podstate ste pripustili, že európsko-americká dohoda je dohodou, ktorá porušuje európsky právny predpis o proporionalite.

Povedali ste ešte niečo, čo nebolo presné. Vo svojom príhovore ste viackrát zopakovali, že údaje PNR sú užitočné, pričom ste nepreukázali, ako sú užitočné. Európske právne predpisy si však vyžadujú, aby tieto údaje boli potrebné, nielen užitočné. Ak sa európske právne predpisy zmenili, povedzte nám to prosím. Ak sa nezmenili, tak ste povinný dokázať, že údaje PNR sú potrebné, nielen užitočné.

Čo sa týka Austrálie, načo dnes diskutujeme o dohode o údajoch PNR s Austráliou, ak bola dohoda už podpísaná a uzavretá? Toto nie je teoretická otázka. Ako viete, v prípade Spojených štátov ešte ani poriadne nezaschol atrament na dohode o údajoch PNR a Spojené štáty začali na jednotlivé európske krajiny vyvíjať tlak a vyžadovať viac informácií, než by bolo primerané na základe dohody o PNR, pričom ako protihodnotu ponúkli zaradenie do ich slávneho programu zrušenia víz. Tieto informácie a osobné údaje boli vyžadované mimo rámca obmedzení stanovených v dohode o PNR, ktoré – aj keď sú veľmi slabé – aspoň existujú.

Prezident Bush zaradil šesť európskych krajín do programu počas veľkorysej ceremónie pred dvoma dňami, ale uviedol, že nezaradí ďalších šesť krajín, medzi nimi ani Grécko. Jasný nátlak, ktorý sa vyvíja na určité európske krajiny, aby prijali podmienky, ktoré sú v rozpore s ich ústavou a legislatívou alebo – čo je ešte horšie – aby prijali zahraničnú politiku na želanie tretej krajiny – ako sme počuli v prípade Grécka – si vyžaduje okamžité preskúmanie zo strany Komisie a zásah a odsúdenie zo strany Rady, ktorá tu žiaľ a na svoju hanbu dnes nie je prítomná.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Spôsob, akým sa vykonal pokus o zber osobných údajov s cieľom zabrániť potenciálnym problémom alebo osobným incidentom (ako povedal pán Barrot: „boj proti teroristom, závažnej kriminalite... veciam, ktoré sa stanú, nie veciam, ktoré sa už stali“) predstavuje hrubé porušenie ľudských práv, nehovoriac o porušení právnych predpisov v tejto oblasti týkajúcej sa ochrany osobných údajov a voľného pohybu týchto údajov.

Myslíme si, že ak niekto za niekoho prijme rozhodnutie, malo by sa to hneď od začiatku považovať za porušenie ľudských práv. Inak je potrebné dohodnúť sa na tom, že táto osoba musí vyjadriť svoj súhlas, a to len za predpokladu, že nebude ohrozená bezpečnosť ostatných ľudí. Táto stratégia stredovekého hradu, ktorá sa uplatňuje počas našej rozpravy, je v rozpore so stratégiou uplatňovanou na letiskách, kde sa aplikujú otvorené systémy bezpečnosti.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) V rozhodnutí o vytvorení registra údajov o cestujúcich sa uvádza, že sa tieto údaje poskytnú v prípade letov z EÚ do tretích krajín, s ktorými Európska únia podpísala dohody o ochrane osobných údajov. Pán komisár, uviedli ste skutočnosť, že niektoré členské štáty už zaviedli špecifické právne predpisy na vnútroštátnej úrovni. Je dôležité prijať tieto právne predpisy demokratickým spôsobom, to znamená so zapojením národných parlamentov.

Chcela by som vás upozorniť na skutočnosť, že právne predpisy v jednom členskom štáte majú v tejto súvislosti vplyv na občanov iného členského štátu. Ak napríklad rumunský občan, ktorý chce letieť do Austrálie, musí cestovať medzinárodnou trasou začínajúcou v inom členskom štáte, tento rumunský občan by mal byť oboznámený s právnymi predpismi v tomto členskom štáte a najmä vyjadriť svoj súhlas s tým, že jeho osobné údaje budú zaznamenané a spracované. Pokiaľ viem, Európsky parlament by mal byť zapojený v rámci komitologického postupu do dohôd, ktoré Spoločenstvo uzatvára s tretími krajinami v tejto oblasti.

Manfred Weber (PPE-DE). – (DE) Vážení pán predsedajúci, rád by som v krátkosti uviedol dve pripomienky. Po prvé, chcel by som požiadať pána komisára, aby sprostredkoval otázky, ktoré tu dnes odzneli, ministrom vnútra. Boli sme informovaní, že údaje PNR poskytujú možnosť bojovať proti kriminalite. Mnohí tu v Parlamente to aj potvrdili. Nás však zaujíma otázka, či je to primerané. Uchováваме milióny, ba priam miliardy údajov na 10 rokov pre zopár prípadov. Je to primerané? Toto je otázka, ktorú si všetci kladíme.

Druhá vec, ktorú by som chcel uviesť, je, že nerozumiem, prečo hovoríme o európskom systéme údajov PNR. V návrhu, ktorý máme pred sebou, sa uvádza vypracovanie 27 národných systémov PNR, a nie jedného európskeho. Ak členské štáty pociťujú takú naliehavú potrebu tohto nástroja na boj proti kriminalite, navrhovali by sme, aby ministri vnútra išli do svojich národných parlamentov a prediskutovali a implementovali ho tam. Diskusia o všeobecných normách týkajúcich sa údajov je jedna vec, ale urobiť z toho povinný cieľ pre Radu pre spravodlivosť a vnútorné veci je druhá vec. Osobne si myslím, že ministri vnútra nedokázali presadiť tento návrh doma, na národnej úrovni, a preto sa to teraz snažia dosiahnuť prostredníctvom Rady. Preto musíme povedať „nie“.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Pán komisár Barrot, som veľmi rád, že mám možnosť diskutovať s vami, aj keď už nie ste komisár zodpovedný za dopravu. Napriek tomu mám veľa dobrých spomienok na našu spoluprácu počas toho obdobia. Čo sa týka výmeny údajov, spomínam si na naše diskusie vo Výbore pre

dopravu a cestovný ruch, keď sme sa zaoberali otázkami, ako napr. bezpečnosť cestujúcich a ochrana osobných údajov, aby sa nedostali do nesprávnych rúk. Toto sú veľmi dôležité otázky. Preto si myslím, že by pre túto dohodu mali byť rozhodujúce všetky aspekty: prenos údajov, okolnosti a príjemcovia údajov, zásada prístupu a ciele.

Pri práci so Spojenými štátmi sme opatrní. Vieme, aká dôležitá je to krajina. Chcel by som vás však požiadať, aby ste mysleli na to, že my Európania sa na letiskách často cítime neprijemne. Na to nesmieme zabudnúť. Ďakujem.

Luis de Grandes Pascual (PPE-DE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, terorizmus a závažný organizovaný zločin sú globálne fenomény. Prostriedky na boj proti nim preto musia byť primerané a účinné.

Pozorne som si vypočul odpovede na otázky. Tieto odpovede boli celkom presné. Je pravda, že treba žiadať záruky a že je to citlivá otázka. Pravdou je však aj to, že je absolútne potrebné zabezpečiť globálnu a koordinovanú reakciu.

Ľudia, ktorí sú od terorizmu trochu viac vzdialení, majú obavy o individuálne záruky. Mojou obavou sú individuálne i kolektívne záruky. Je absolútne nevyhnutné, aby sme začali tam, kde môžeme. Ak máme začať s leteckou dopravou, vzhľadom na to, že leteckí dopravcovia už majú tieto údaje, tak potom musíme začať v tejto oblasti.

Budeme žiadať záruky, budeme vyhodnocovať rozsah a začneme s medzinárodnou dopravou. Treba si však uvedomiť, že sa potom zameriame na vnútroštátnu dopravu, pretože teroristi veľmi často neprichádzajú zvonka, ale vyrastajú medzi nami. Spýtajte sa Spojených štátov a kohokoľvek iného, pretože toto sú fakty a týmto spôsobom budeme musieť postupovať v budúcnosti.

Jacques Barrot, člen Komisie. – (FR) Vážený pán predsedajúci, chcel by som poďakovať všetkým poslancom EP, ktorí vystúpili. Môžem vás uistiť, že sa určite zúčastním zasadnutia Rady, ktoré sa má konať tento týždeň, kde podám správu o prednesených pripomienkach.

Chcel by som vám predovšetkým pripomenúť, že si myslíme, že v súvislosti s bojom proti terorizmu a organizovanému zločinu nemožno ignorovať užitočnosť systému PNR. Viacerí z vás to priamo uznali. Bez tohto systému PNR sa teda nezaobídeme a musím vám povedať, že komisár zodpovedný za boj proti organizovanému zločinu nie je ochotný vzdať sa užitočných zdrojov. Musíme však tento systém využívať primerane a v tomto s vami súhlasím. Účel a primeranosť sú veľmi dôležité. Musíme sa zamerať na účel. Ako už povedala pani in 't Veldová, účel musí byť uvedený presne a je potrebné zaručiť primeranosť. Musím reagovať na jednu konkrétnu pripomienku pána Lambrinidisa, ktorý vystúpil dosť rázne: „v dohode medzi Spojenými štátmi a Európou je ako účel uvedený terorizmus a kriminalita, bodka“. Predovšetkým musíme teda zabezpečiť primeranosť a účel.

Pani Ludfordová, s porozumením som počúval, čo mnohí z vás povedali o potrebe zabezpečiť, aby sa údaje neuchovávali, ak sa už raz použili na účel, na ktorý boli zozbierané. Máte pravdu, ak hovoríte, že musíme zamedziť akémukoľvek zachovávaní údajov, ktoré by mohlo viesť k použitiu neprijateľnému vzhľadom na základné práva.

Teraz by som sa chcel vyjadriť k demokratickej kontrole predovšetkým vzhľadom na rokovania s krajinami mimo EÚ. Musíme veľmi jasne povedať, že v článkoch 24 a 38 Zmluvy o Európskej únii sa uvádza, že medzinárodné rokovania vedie predsedníctvo, v prípade potreby aj za pomoci Komisie. Článok 24 neukladá predsedníctvu povinnosť informovať Parlament alebo konzultovať s ním tieto záležitosti, a preto je vecou predsedníctva informovať v prípade potreby Parlament o stave rokovaní. Vzhľadom na uvedené môže Komisia po konzultácii s predsedníctvom informovať Parlament o vývoji týchto záležitostí, ak sa naskytne vhodná príležitosť. Chcel by som vás ubezpečiť, že v súčasnosti nepožiadala žiadna iná krajina, ktorá nie je členským štátom EÚ, o rokovania o PNR, a preto je táto záležitosť vyjasnená. Ak by k tomu malo prísť, pri otvorení nových rokovaní by som ako nový komisár v tejto oblasti určite požiadal predsedníctvo, aby ma poverilo informovaním príslušného výboru Parlamentu o stave rokovaní. Chcel by som sa vám k tomu zaviazvať.

Po tretie – a pán Weber sa o tom práve zmienil – áno, existuje 27 národných systémov, ale tieto systémy sa od seba až tak veľmi neodlišujú. Prebehli tiež konzultácie s národnými parlamentmi o tejto otázke. Podľa mojich vedomostí mali národné parlamenty príležitosť vyjadriť svoje názory a zaslať nám svoje pripomienky. Vážený pán predsedajúci, som si vedomý toho, že som neodpovedal na všetky pripomienky, ale viacero odôvodnených poznámok zohľadníme. Myslím si, že sa nemôžeme pripraviť o zdroj, ak tento zdroj môže

byť užitočný – teraz verne interpretujem ducha rozpravy. Počuli sme, že táto účinnosť sa nepreukázala. To je pravda, no napriek tomu boli predložené určité dôkazy a ako som pred chvíľou povedal, pri rokovaní za zatvorenými dverami vystúpilo množstvo svedkov, ktorí prehlásili, že systém PNR môže byť užitočný. Som naďalej presvedčený o tom, že v boji proti organizovanému zločinu môže byť veľmi užitočný.

Vzhľadom na to je potrebné rešpektovať účely. Musíme zabrániť tomu, aby sa údaje uchovávali, a preto potrebujeme dosť vysokú úroveň kontroly. Preto podľa môjho názoru musíme zapojiť, ako som povedal na konci, všetky orgány v oblasti ochrany údajov. Vo štvrtok sa zúčastním na schôdzi o problematike ochrany údajov, ktorú organizuje väčšina orgánov zodpovedných za ochranu údajov v Európe a nadobudol som dojem, že v členských štátoch vzrastá snaha zveriť úlohu ochrany údajov nezávislým orgánom, ktorých hlas bude veľmi pravdepodobne vypočutý.

Toto som chcel povedať na konci rozpravy, ktorá bola pre mňa veľmi zaujímavá a užitočná a o ktorej podám správu členským štátom a ich ministrom. Zaväzujem sa tak urobiť.

Sophia in 't Veld, spravodajkyňa. – Vážení pán predsedajúci, chcela by som sa poďakovať pánovi komisárovi za jeho odpoveď a veľmi rada s ním prediskutujem všetky podrobnosti. Krátko sa vrátim k účelu, pretože existuje veľa nedorozumení v súvislosti s tým, čo možno a čo nemožno urobiť s údajmi PNR. Údaje PNR sú tu teraz, dnes, dostupné bez systému PNR EÚ jednoducho na základe súdneho príkazu a podnetu na začatie konania. No nebola preukázaná potreba ďalších, neobmedzených právomocí. Nespochybnujem užitočnosť údajov PNR ako takých, ale spochybňujem užitočnosť ich masového zhromažďovania a automatickej analýzy.

Nie som jediná, kto zastáva tento názor a som v dobrej spoločnosti. Orgány na ochranu údajov zastávajú rovnaký názor, ale sú ignorované. Leteckí dopravcovia nám hovoria to isté. Bezpečnostní experti z bezpečnostných služieb na letiskách nám hovoria to isté a odcitujem vám časť správy, ktorú si objednalo Ministerstvo vnútornej bezpečnosti USA, veľmi rada vám ju predložím. V správe sa píše: „automatická identifikácia teroristov prostredníctvom získavania údajov alebo akejkolvek inej metodológie je ako cieľ nerealizovateľná“. To som si nevymyslela. Boli to bezpečnostní experti, ktorých si objednalo ministerstvo vnútornej bezpečnosti.

Existujú dôkazy o užitočnosti, ako ste povedali, pán komisár, ale užitočnosti v rámci boja proti obchodovaniu s drogami alebo nezákonnému prisťahovalectvu, alebo iných účelov. Možno vás to prekvapí, ale v princípe nie som proti využívaniu údajov PNR na tieto účely. Musíme byť však veľmi presní pri definovaní účelov, aby sme zaručili primeranosť a adekvátne právne záruky.

Rada by som skončila veľmi osobnou poznámkou. Som veľmi znepokojená spôsobom, akým sme počas piatich rokov diskutovali o PNR a ako sa teraz Rada a Komisia zrazu rozbehli dopredu. Chcela by som povedať svojim írskym spoluobčanom, že ak sa stotožňujú s mojou túžbou ukončiť toto nedemokratické a netransparentné rozhodovanie, nech hlasujú za novú Zmluvu o EÚ.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v stredu.

16. Program Erasmus Mundus (2009 – 2013) (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je správa A6-0294/2008 pani De Sarnezovej v mene Výboru pre kultúru a vzdelávanie o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje akčný program na zvýšenie kvality vyššieho vzdelávania a na podporu porozumenia medzi kultúrami prostredníctvom spolupráce s tretími krajinami (Erasmus Mundus) (2009 – 2013). [KOM(2007)0395 – C6-0228/2007 – 2007/0145)COD]]

Marielle De Sarnez, spravodajkyňa. – (FR) Vážení pán predsedajúci, dnes večer vedíme rozpravu o programe Erasmus Mundus 2009 – 2013, na ktorom sme sa napokon dohodli s Radou. Tento program preto bude môcť vstúpiť do platnosti v januári 2009 a študenti ho budú môcť využívať od začiatku akademického roka v septembri. Chcela by som sa poďakovať všetkým kolegom v Parlamente, ktorí pracovali ako spravodajcovia stanovísk vo Výbore pre zamestnanosť a sociálne veci, Výbore pre práva žien a rodovú rovnosť, Výbore pre rozpočet, Výbore pre rozvoj, Výbore pre zahraničné veci a tiež kolegom vo Výbore pre kultúru a vzdelávanie. Chcela by som sa, samozrejme, poďakovať Európskej komisii. Chcela by som sa poďakovať aj predsedovi

združenia Erasmus Mundus a výkonným agentúram, ktoré nám pomohli svojimi odbornými vedomosťami a najmä skúsenosťami.

Som rada, že takmer na deň presne päť rokov po schválení programu Erasmus Mundus vám môžem predložiť tento program druhej generácie, ktorého cieľom je podporovať excelentnosť v rámci európskeho vyššieho vzdelávania a umožniť najtalentovanejším študentom z krajín mimo EÚ a z Európy, aby sa zúčastnili na spoločných programoch na vysokej úrovni aspoň na troch univerzitách a aby profitovali z kvalitného pobytu, prijatia a významných štipendií.

Čísla týkajúce sa predošlého programu hovoria za seba. Od roku 2004 do roku 2008 bolo vybraných a schválených 103 magisterských programov, viac než 6 000 študentov dostalo štipendiá z programu Erasmus Mundus, vyše tisíc učiteľov z krajín mimo EÚ prišlo na európske univerzity a do programu sa zapojilo vyše 400 inštitúcií vyššieho vzdelávania z európskych i mimoeurópskych krajín.

Nový program obsahuje tri iniciatívy. Prvá z nich otvára program doktorandského štúdia a umožní európskym študentom získať štipendiá, aj keď na nižšej úrovni. Druhá z nich sa venuje výlučne partnerstvám s vyššími vzdelávacími inštitúciami z krajín mimo EÚ a tretia sa vzťahuje na informačnú kampaň, ktorá sa má uskutočniť na medzinárodnej úrovni. Rozpočet je 950 miliónov EUR. Na porovnanie: prvý program mal rozpočet len vo výške 230 miliónov EUR.

Parlament zrealizoval niekoľko veľmi výrazných zlepšení programu a chcela by som na ne upozorniť, aby som vám tak v istom zmysle vyjadrila vďaka. Prvé zlepšenie spočíva v tom, že kritériá na výber študentov sú teraz kritériá akademickej excelentnosti, a to platí aj v súvislosti s partnerstvami. Po druhé, bude sa dodržiavať kritérium geografickej distribúcie, aby sa dosiahlo čo najvyváženejšie zastúpenie. Po tretie, bude sa dodržiavať zásada rovnosti mužov a žien a nediskriminácia. Po štvrté, administratívne prekážky a postupy, najmä v súvislosti s vízami, musia byť odstránené. Členské štáty budú musieť prijať nevyhnutné kroky na uľahčenie udeľovania víz študentom z krajín, ktoré nie sú členskými štátmi EÚ, cestujúcim po viacerých členských štátoch. Tomuto bodu prikladáme osobitný význam, hoci bolo trochu ťažké vyriešiť ho počas rokovaní v Rade.

Ďalej treba podporovať štúdium cudzích jazykov na hostiteľských univerzitách. Doktorandské programy zahrnú inštitúcie aspoň z troch rôznych európskych krajín. Tak sa vytvorí veľká rôznorodosť výskumných úloh a odborných prác a tiež oveľa pestrejšia ponuka mobility. Štipendiá budú lepšie prispôsobené a zohľadnia študijné poplatky, ako aj odhadovanú výšku výdavkov na štúdium študujúceho. Práca sa zrealizovala v úzkej spolupráci s dánskym stálym zastúpením a odborníkom na študijné poplatky z dánskeho ministerstva školstva a to nám umožnilo dosiahnuť kompromis prijateľný pre všetkých. Budú sa podporovať verejno-súkromné partnerstvá s univerzitami a osobitná pozornosť sa bude venovať otázke úniku mozgov. V rámci 2. iniciatívy sa finančné prostriedky zamerajú a využijú v súlade s cieľmi nástrojov rozvoja a vonkajších vzťahov. Informácie, ktoré sú k dispozícii na univerzitách, budú jasnejšie. Napokon, hodnotiaci správa, ktorá sa má vypracovať do dvoch rokov, bude podrobnejšia a zameria sa na jednotlivé iniciatívy a zemepisné oblasti.

Vážené dámy, vážení páni, poznámka na záver. Erasmus Mundus je veľmi dobrý program a v tomto ťažkom období vytvára pozitívny imidž Európy. Preto dúfam, že ho Parlament schváli a splní tak želania mnohých študentov, vysokoškolských a výskumných pracovníkov v Európe a vo svete.

Ján Figel', člen Komisie. – Vážený pán predseda, som rád, že tu môžem byť s vami a opäť by som chcel vyjadriť vďačnosť za veľmi výraznú politickú podporu oblasti vzdelávania, konkrétne druhému programu Erasmus Mundus na ďalších päť rokov. Myslím, si, že dosiahnutie dohody v prvom čítaní je veľmi dobrým potvrdením tejto podpory.

Chcel by som sa osobitne poďakovať spravodajkyňi pani Marielle De Sarnezovej, ale aj Výboru pre kultúru a vzdelávanie a ostatným výborom, najmä Výboru pre zahraničné veci a Výboru pre rozvoj ako partnerom v rámci intenzívnej spolupráce.

Ako povedala spravodajkyňa, toto je program svetovej kvality. Podporuje medzikultúrne porozumenie, ale aj kontakty medzi ľuďmi a od založenia programu máme viac než sto spoločných európskych magisterských programov. Udelilo sa viac než 7 000 štipendií študentom a vysokoškolským pracovníkom. Myslím si tiež, že pomocou väčšieho rozpočtu, ako bolo spomenuté – najmä vďaka Parlamentu a Rade – budeme môcť uspokojiť rastúci dopyt a nadšenie pre tento program. Druhá fáza programu poskytne pokračovanie existujúcich iniciatív, ale aj inováciu. Sú tu nové prvky, pretože to znamená rozšírenie rozsahu programu na doktorandskú úroveň, to znamená, že univerzity z tretích krajín sa môžu zapojiť do spoločných programov;

program poskytne v plnej výške študijné štipendia európskym študentom, aby mohli navštevovať spoločné magisterské a doktorandské študijné programy.

Ak sme už povedali, tzv. vonkajšie okná programu Erasmus Mundus alebo kooperačné okná sa sústreďia v jednom dome alebo pod jednou strechou. Budú pokračovať partnerstvá financované v rámci tejto iniciatívy. Umožnia prenos know-how a výmeny študentov a profesorov na všetkých úrovniach vyššieho vzdelávania. Budú, samozrejme, naďalej rešpektovať potreby a priority príslušných krajín, a tak prispejú k ich rozvoju.

Na záver by som chcel povedať, že ma naozaj teší, že Parlament a Rada dokázali podporiť štruktúru programu podľa návrhu, a vítam aj cenný prínos k problematike víz alebo znevýhodnených skupín alebo minimálnych požiadaviek nových doktorandských programov.

Chcel by som napokon zablahoželať Parlamentu za vykonanú prácu, pretože nebola ľahká. My ako Komisia sa stotožňujeme v plnej miere s dosiahnutou dohodou, čo sa odrazilo v kompromisných pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch, ktoré predložili pani De Sarnezová, pani Packová, pani Novaková, pani Pretsová a pani Trüpelová. Len čo sa ukončí formálny legislatívny proces, budeme iniciovať výzvu na návrhy, aby sme zabezpečili plynulé pokračovanie existujúcich a výber nových študijných programov.

Samuli Pohjamo, spravodajca Výboru pre zahraničné veci požiadaného o stanovisko. – (FI) Vážený pán predsedajúci, ako spravodajca Výboru pre zahraničné veci požiadaného o stanovisko by som sa chcel zamerať na dimenziu zahraničnej politiky tohto programu. Finančné prostriedky na tento program pochádzajú z nástroja európskeho susedstva a partnerstva a nástroja predvstupovej pomoci.

Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré predložil Výbor pre zahraničné veci, boli pokusom zabezpečiť, aby ciele programu odrážali tieto politické priority. Výbor takisto každému pripomenul právo Parlamentu kontrolovať vykonávanie spoločnej pomoci a vyzval na zlepšenie vízovej politiky. Mnohé pozmeňujúce a doplňujúce návrhy výboru boli prijaté, za čo by som sa chcel poďakovať spravodajkyňi pani De Sarnezovej a Výboru pre kultúru a vzdelávanie. Okrem toho by som chcel zdôrazniť dôležitosť medziinštitucionálnej dohody o riadnom finančnom hospodárení a rozhodnutia 1999/468/ES, najmä článku 8, na základe ktorého musí Komisia požiadať Európsky parlament o konzultáciu.

Na záver by som vám chcel opäť pripomenúť hodnoty EÚ a ciele jej zahraničnej politiky pri vykonávaní programu a potrebu lepšieho informovania s ohľadom na tretie krajiny.

Alessandro Battilocchio, spravodajca Výboru pre rozvoj požiadaného o stanovisko. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, chcel by som sa predovšetkým poďakovať pani spravodajkyňi De Sarnezovej, ktorá vypracovala vynikajúcu súhrnnú správu napriek tomu, že Komisia a najmä Rada často neprejavili ústretovosť voči pripomienkam tohto Parlamentu.

Výbor pre rozvoj jednomyselne schválil moju správu. Niektoré z našich pripomienok boli prijaté, v iných otázkach stále nie sme úplne spokojní. Na základe zmyslu pre zodpovednosť sme sa však rozhodli ustúpiť, pretože si myslíme, že najdôležitejšie je prijať celý balík v prvom čítaní, aby sa zaručilo, že program sa bude môcť začať 1. januára nasledujúceho roka.

Je vynikajúce, že finančné prostriedky pre študentov vzrástli na štvornásobok, ale chcel by som upozorniť na to, že značná časť pochádza zo zdrojov určených na rozvoj: z nástroja rozvojovej spolupráce (DCI) a dohody z Cotonou. Preto sa budeme snažiť dosiahnuť úplný súlad so všeobecným legislatívnym rámcom, najmä v súvislosti s DCI. Teraz by som chcel zaželať veľa šťastia mnohým mladým ľuďom z Európy a celého sveta, ktorí sa v duchu priateľstva a spolupatričnosti a túžby po vzdelaní a raste zúčastnia na tomto mimoriadnom vzdelávacom podujatí.

Teresa Riera Madurell, spravodajkyňa Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť požiadaného o stanovisko. – (ES) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, my vo Výbore pre práva žien a rodovú rovnosť si myslíme, že úspech prvej fázy programu nebol taký výrazný, čo sa týka účasti žien: študentky tvorili 44 %, ale účasť bola veľmi odlišná v závislosti od krajiny a vysokoškolské pracovníčky tvorili len 22 %, čo je podľa nášho názoru neprijateľné.

V tejto druhej fáze sme si preto stanovili dva ciele: po prvé, opäť brániť rovnaké právo na vzdelanie, aby sa zabezpečili spravodlivé a demokratické spoločnosti, a po druhé, zvýšiť účasť žien, aby sa zabránilo plytvaniu talentom v oblasti vedy a kultúry. To všetko možno dosiahnuť prostredníctvom výberových kritérií zohľadňujúcich rovnosť pohlaví, rodovo vyváženého zastúpenia vo výboroch programu a údajov podľa jednotlivých pohlaví v hodnotiacich správach.

Sme si vedomí toho, že situácia žien v mnohých krajinách neumožňuje dosiahnuť väčšiu rodovú rovnosť, ale myslíme si, že Komisia musí v tejto súvislosti vyvinúť viac úsilia.

Blahoželám spravodajkyňi.

Ljudmila Novak, *v mene skupiny PPE-DE.* – (SL) Do diskusie o programe Erasmus Mundus sa zapojili mnohé výbory, preto pre spravodajkyňu nebolo jednoduché nájsť kompromisné riešenia. V skupine Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov sme jednoznačne za to, aby sa program prijal čo najskôr, v prvom čítaní, aby sme mohli začať s jeho realizáciou v novom roku.

Globálny vývoj si vyžaduje výmenu rôznych odborných a vedeckých poznatkov, ako aj podporu mladých výskumných pracovníkov, ktorí by sa mali aktívne zapojiť. Tento program podporuje excelentnosť a rovnaké zastúpenie pohlaví a taktiež umožňuje ľuďom s osobitnými potrebami, aby sa rovnoprávne zapojili do programu.

Hoci si želáme prilákať mladých výskumných pracovníkov z tretích krajín, nemali by sme týmto spôsobom podporovať únik mozgov z krajín, ktoré už trpia nedostatkom odborných pracovníkov pre vlastné potreby v rámci boja proti chudobe. Veľmi často sa stáva, že jednou rukou poskytujeme pomoc a druhou rukou berieme oveľa viac, než sme dali tou prvou.

S týmto programom, ako aj v iných prípadoch, skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov jednoznačne podporuje zníženie administratívnych prekážok a zlepšenie systému udeľovania víz, aby sa najlepší študenti a výskumní pracovníci mohli venovať svojmu štúdiu a výskumu v danej oblasti a aby sa nemuseli znepokojovať administratívnymi prekážkami, ktoré by im bránili v začiatku štúdia.

Lissy Gröner, *v mene skupiny PSE.* – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, podporou programu Erasmus Mundus vysiela Európsky parlament správny signál v čase krízy. Tradičnými požiadavkami sociálnej demokracie je zblížovanie prostredníctvom vzdelávania a rozvíjanie EÚ ako centra excelentnosti v oblasti vzdelávania v celosvetovom kontexte.

Rozpočet 950 miliónov EUR sa zdá na toto obdobie skromný, najmä v porovnaní so stovkami miliárd, ktoré sa teraz vydávajú v dôsledku zlyhania bankových manažérov.

Je potrebné ďalej presadzovať cieľ excelentnosti, na ktorom je založená prvá fáza programu. Nový program sa tiež snaží podporovať porozumenie medzi kultúrami a spoluprácu s rozvojovými krajinami a urýchliť ich rozvoj v oblasti vyššieho vzdelávania. Najdôležitejšími novými bodmi v porovnaní s prvou iniciatívou je zahrnutie spoločných doktorandských programov, zvýšenie grantov a intenzívnejšia štruktúrna spolupráca s univerzitami v tretích krajinách.

Pokrok sa dosiahol vo všetkých troch oblastiach. Magisterské a doktorandské programy sa zameriavajú na podporu excelentnosti európskeho vyššieho vzdelávania vo svete. Aj v tejto oblasti sa dosiahol pokrok. Zohľadnili sa zvýšené výdavky na študentov z tretích krajín a vďaka schopnosti našej spravodajkyne rokovať sa zlepšili kritériá, ktoré chcel Parlament zaviesť do programu Erasmus Mundus III.

Naše ciele – zemepisná vyváženosť, rodová vyváženosť, odstránenie vízových prekážok – získali podporu Rady. Uspeli sme s tým v programe „Mládež“ a musíme s tým uspieť aj v programe Erasmus.

PRESEDÁ: PÁN BIELAN

podpredseda

Hannu Takkula, *v mene skupiny ALDE.* – (FI) Vážený pán predsedajúci, pán komisár Figel', chcel by som začať poďakovaním našej vynikajúcej spravodajkyňi pani De Sarnezovej za tento program Erasmus Mundus. Je skutočne pravda, ako povedal pán komisár, že ide o dôležitý program, ide o vzorový program. Je to jeden z úspechov, ktorý sme my v Európskej únii dokázali vytvoriť, presadiť a realizovať, a verím, že program v tomto novom formáte sa bude rozširovať a stane sa ešte väčším úspechom.

Študentom z tretích krajín teraz dávame príležitosť zapojiť sa do tohto programu, využívať ho na rozširovanie vedomostí a schopností a vrátiť sa do domovských krajín, aby aj tam mohli budovať prosperitu. Je dôležité, aby sa rozvojová spolupráca a sociálny aspekt stali dôležitou súčasťou, pretože európsky prístup musí byť založený na našej pripravenosti dať niečo iným kontinentom, čím prispejeme nielen k budovaniu Európy, ale aj celého sveta, v ktorom spoločne žijeme.

Mladí výskumní pracovníci, mladí študenti a učelia budú predvojom v procese nášho budovania Európy v súlade s cieľmi lisabonskej stratégie. Inovácie, výskum a vytváranie pridanej hodnoty – to všetko potrebujeme, ak chceme zabezpečiť trvalú udržateľnosť hospodárskeho vývoja v nadchádzajúcich desaťročiach.

Tento program venoval osobitnú pozornosť problematike rovnosti. Je dôležité, aby sme zabezpečili rovnosť, a rovnako dôležité je, aby sme zabezpečili účasť zdravotne postihnutých osôb na týchto programoch v plnom rozsahu. V mnohých príspevkoch bola vyjadrená obava týkajúca sa skorších problémov spojených s byrokraciou a vízovou politikou a dúfam, že budeme schopní eliminovať tieto problémy, čím zabezpečíme, aby tento program veľmi rýchlo priniesol výsledky. Týmto spôsobom budeme svedkami úspechov vyplývajúcich z tohto programu.

Ďakujem vám, vážený pán predsedajúci, vážená pani De Sarnezová. Je to vynikajúca práca, ktorá predstavuje dobré východisko.

Mikel Irujo Amezaga, *v mene skupiny Verts/ALE*. – (ES) Vážený pán komisár, vážená pani De Sarnezová, myslím si, že vaša ochota dosiahnuť kompromis získala takpovediac jednomyselné uznanie a vďaka vo výbore a to isté prejavil aj Parlament.

Ako ste povedali vo svojom príspevku, jedným z mnohých cieľov tohto programu je sprostredkovať pozitívny imidž. Podľa nášho názoru bol pozitívny výsledok tejto správy úspešným hľadaním rovnováhy medzi tým, čo pôvodný návrh označil ako excelentnosť, a tým, čo v skutočnosti znamená rozvojová spolupráca. Myslím, že potreba excelentnosti zabráňujúcej úniku mozgov sa jasne odzrkadlila v pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch. Dokázali sme dosiahnuť všeobecný konsenzus v tejto otázke, ktorý považujeme za zreteľne pozitívny výsledok tejto správy. Ďalším pozitívnym bodom bola podpora prísnejšej kontroly prostredníctvom článku o udeľovaní štipendií, čo bolo pôvodne tiež obsahom pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu našej skupiny, ktorý bol prijatý. Preto opakujem poďakovanie pani De Sarnezovej a blahoželám výboru k tejto správe.

Koenraad Dillen (NI). – (NL) Vážený pán predsedajúci, zajtra budem jednoznačne hlasovať proti tejto správe, pretože program Erasmus Mundus v terajšej podobe je pre mňa úplne neprijateľný. Je neprijateľný, pretože rozsah, v akom sa neprimerane uprednostňujú študenti z krajín mimo EÚ v porovnaní s európskymi študentmi, je príliš veľký.

Čísla hovoria v konečnom dôsledku samy za seba. Od začiatku programu v roku 2004 sa na ňom zúčastnilo asi 4 150 študentov z krajín mimo Európskej únie. Grant na jednoročný kurz predstavuje 21 000 EUR, na dva roky je to 42 000 EUR. To znamená, že celkové náklady na študentov z krajín mimo EÚ, ktorí sa zúčastnili programu, predstavovali 161 850 000 EUR.

Približne 200 študentov z EÚ, ktorí sa zúčastnili tohto programu, dostalo grant v priemernej výške len 3 100 EUR na štúdium mimo Európy. To predstavuje celkové náklady vo výške len 620 000 EUR.

Diskriminácia tohto druhu je pre mňa neprijateľná a rozširovanie tohto programu je preto celkovo nesprávne.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, rád by som začal blahoželaním spravodajkyňi k vynikajúcej práci a k úspešnej koordinácii práce ostatných výborov. V období od roku 2004 do roku 2008 bolo študentom z tretích krajín udelených 4 424 štipendií a do programu sa zapojilo 323 univerzít. Vďaka týmto číslam máme predstavu o jeho rozsahu.

Nový program Erasmus Mundus sa bude musieť prispôbiť zvýšeným nárokom na mobilitu a zároveň musí udržať svoju úroveň. Myslím si, že je veľmi dôležité, aby boli štipendiá udelené európskym postgraduálnym študentom a doktorandom, aby sa zvýšila mobilita v Európe a v tretích krajinách vzhľadom na to, že ich pohyb bol v minulosti časovo obmedzený.

Súhlasím tiež s pani spravodajkyňou, že výšku štipendií je potrebné stanoviť vzhľadom na úroveň študijných poplatkov, výdavky na štúdium vo všeobecnosti a náklady súvisiace s pobytom študenta v cieľovej krajine. Na záver by som chcel dodať, že Komisia by mala prediskutovať možnosť poskytnúť osobitné stimuly krajinám ako Grécko, Rakúsko, Slovensko a novým členským štátom Európskej únie vo všeobecnosti, ktoré sú v združeniach Erasmus Mundus zastúpené nedostatočne. Zabezpečiť to vyváženejšiu politiku na posilnenie mobility v oblasti vzdelávania v Európskej únii.

Christa Prets (PSE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, treba privítať, že po piatich rokoch trvania programu vidíme zlepšenie a môžeme program posunúť o úroveň vyššie z hľadiska obsahu i financií.

Parlament nie je zvyčajne taký ústretový, keď sa má nejaká správa prijať už v prvom čítaní, ale myslím si, že správa je dobre napísaná a môžeme jej obsah jednoznačne podporiť, a preto je dôležitejšie prijať ju v prvom čítaní a nezablokovať tento projekt. Nik zo študentov by nechápal, prečo sme ešte potrebovali druhé čítanie. Myslím si, že je veľmi dôležité, aby sme podporili medzikultúrne porozumenie a spoluprácu s tretími krajinami, a nie aby sme puntičkársky citovali čísla, čo nám priniesie to či ono, ako to urobili niektorí kolegovia v tomto Parlamente. Výmena vždy prinášala prospech a vždy sme z nej dokázali profitovať. Ide o prístup zohľadňujúci požiadavky všetkých zúčastnených strán. Ak by sme túto záležitosť vnímali inak, bolo by to úzkoprsé a trochu malicherné.

Je tiež dôležité, aby sme lepšie spopagovali tento program, aby sme mu urobili reklamu vo viacerých krajinách, ktoré sa doň zapájajú len málo, a aby sme rôzne veci zjednodušili. Dohoda o vízach je veľmi dôležitá a zásadná, ako aj jednotnosť zápisného vo všetkých krajinách. Ak chceme projekt ešte viac rozšíriť, je potrebné ešte viac porovnávacích ukazovateľov a ešte viac ho zjednodušiť. Zemepisné zastúpenie všetkých krajín by malo byť, samozrejme, čo najväčšie, aby bol projekt ešte úspešnejší.

Na týchto päť rokov môžeme byť veľmi hrdí a v každom prípade musíme v tomto programe v budúcnosti dosiahnuť ešte väčší pokrok. Je to v súlade so subjektmi výmeny a Európskeho roka medzikultúrneho dialógu 2008, ktorý sa nesmie obmedziť na rôzne diskusie, ale musí sa aj realizovať v praxi.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, chcela by som zablahoželať pani De Sarnezovej k tejto veľmi rozsiahlej správe a jej veľkorysým cieľom. Je veľmi dôležité, aby tento program pomohol študentom a vysokoškolským pracovníkom s najlepšimi predpokladmi získať kvalifikáciu a skúsenosti v rámci Európskej únie, aby mohli vyhovieť požiadavkám na trhu práce a aby ich v rámci špecifického kontextu partnerstva povzbudil k výmene skúseností a kvalifikácií po návrate do krajiny ich pôvodu.

Chcem zdôrazniť, že program Erasmus Mundus zabezpečí vďaka väčšej mobilite medzi Európskou úniou a tretími krajinami štruktúrovanejšiu medzinárodnú spoluprácu vyšších vzdelávacích inštitúcií a zlepši dostupnosť a viditeľnosť európskeho vyššieho vzdelávania vo svete. Zdôrazňujem skutočnosť, že tento program by sa mal realizovať v súlade s cieľmi akademickej excelentnosti a pri zohľadnení zemepisnej vyváženosti a mal by zabrániť tomu, aby boli niektoré európske krajiny nedostatočne zastúpené a aby boli nadpriemerne zastúpení študenti z Ázie, napríklad na úkor študentov zo stredomorskej oblasti alebo krajín AKT.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, úvodom by som vám rada zablahožela k vynaloženému úsiliu a novému programu, ktorý ste predložili. Chcela by som tiež zablahoželať pani spravodajkyňi De Sarnezovej a kolegom, ktorí pracovali na dosiahnutí lepšieho návrhu a dobrej dohody. Dovoľte mi zdôrazniť význam tohto programu pre mobilitu v Európe, čím sa Európanom umožní, aby sa oboznámili s vonkajším svetom, a zároveň program prispeje k zvýšeniu úlohy Európy pri rozvoji dialógu medzi kultúrami v modernom svete.

Chcela by som Parlamentu pripomenúť, že tento program môže fungovať ako doplnok k dvom novým nástrojom, ktoré máme k dispozícii (a my musíme využiť všetky možnosti programu bez prípadného prekryvania): Euro-stredomorskú univerzitu a Európsky inovačný a technologický inštitút.

Rada by som tiež zdôraznila, že musíme zohľadniť kvalitatívne hodnotenie a analýzu, ako aj čísla, ktoré sú niekedy pozitívne a niekedy negatívne. Musíme sa pozrieť na krajiny, ktoré sa do programu nezapájajú, a na to, z akých dôvodov, pretože metódy na uplatňovanie, realizáciu a vyhodnotenie programu Erasmus sa medzi jednotlivými univerzitami odlišujú.

Je preto škoda, že tieto príležitosti sa nevyužijú v dôsledku deformácií alebo nesprávneho prístupu vzdelávacích inštitúcií alebo byrokratických problémov v rôznych krajinách.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) V roku 2004 študovalo v iných krajinách 2,5 milióna študentov, ale 70 % z nich v skutočnosti študovalo len v šiestich krajinách. V roku 2007 sa 1,84 % HDP Európskej únie vynaložilo na výskum a inovácie. Chcela by som vám poskytnúť niekoľko ďalších čísel: 81 % prostriedkov vynaložených na výskum a vývoj sa využilo v priemyselnej oblasti, ale len 42 % priemyselných podnikov sa zapojilo do inovačnej činnosti. To znamená, že ak chceme dosiahnuť konkurencieschopnú ekonomiku, potrebujeme výskumných pracovníkov a ľudí s magisterskými a doktorandskými diplomami.

Musíme pokračovať v programe Erasmus. Musíme program rozšíriť, aby sa doň zapojili aj doktorandi. Musíme tiež vyčleniť viac finančných prostriedkov pre európskych účastníkov programu. Chcela by som

zdôrazniť význam, ktorý má štúdium cudzích jazykov v novom programe Erasmus Mundus. Napokon by som chcela povedať, že je potrebné prideliť viac prostriedkov aj tej časti programu Erasmus, ktorá je určená mladým podnikateľom.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Vážený pán komisár, pád železnej opony priniesol mladým ľuďom v Európe 27 štátov obrovské možnosti, hlavne v oblasti vzdelávania. Výmenné pobyty, doktorandské štúdium na renomovaných európskych univerzitách odstraňujú bariéry v komunikácii, preto som si so záujmom vypočula podrobné informácie pani spravodajkyne a pána komisára Figeľu.

Spomínam si na svoje študentské roky, keď som ako Slovenka dostala možnosť študovať na fakulte architektúry na budapeštianskej univerzite. So závisťou som hľadala na svojich spolužiakov, ktorí mali možnosť praxovať v Paríži. Ja som vtedy vízum do Francúzska nedostala. Chvalabohu, že naše deti už takéto problémy nepoznajú.

Pripájam sa ku všetkým kolegom, ktorí hovoria o nutnosti zjednodušenia vízového režimu pre študentov z tretích krajín. Prihovám sa za študentov Ukrajiny, Bieloruska, Gruzínska, Moldavska, ktorí chcú spoznať život svojich rovesníkov v EÚ. Bol by to jasný signál pre krajiny, ktoré chceme priblížiť k EÚ.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, je pre nás mimoriadne dôležité rozšíriť rozsah programu Erasmus Mundus a pokúsiť sa ho premeniť na účinný nástroj zlepšenia úrovne vyššieho vzdelávania v členských štátoch a iných krajinách v rámci jeho zemepisného záberu. Ak je pre pracovný trh veľmi dôležité zabezpečiť mobilitu ľudských zdrojov, musí jednotná vzdelávacia a hospodárska oblasť zabezpečiť mobilitu na získavanie kvalifikácie.

Rada by som zablahoželala Komisii a spravodajkyne k ich úsiliu pri dosahovaní výsledkov v rámci realizácie rozšíreného programu. Program je jedným z dôvodov a jednou z príležitostí vytvoriť vzdelávacie programy s podobným obsahom, ktoré nebudú len uľahčovať celý proces, ale prispejú aj k výchove absolventov a študentov PhD v budúcnosti a splnia požiadavky vzdelávania, ktoré bude v súlade s hospodárskymi prioritami EÚ. Integrácia vo vzdelávaní bude zárukou celkového rozvoja. Program je ešte aktuálnejší z dôvodu súčasného poklesu záujmu o doktorandské programy v mnohých krajinách a zmenené podmienky na získanie a poskytovanie vyššieho vzdelávania.

Ďakujem.

Mihaela Popa (PPE-DE). – (RO) Keď hovoríme o programe Erasmus Mundus, hovoríme o výmene paradigiem, výmene, ktorá sa dá dosiahnuť práve prostredníctvom mobility a výmeny názorov a prostredníctvom podpory viacjazyčnosti a, ako povedal pán komisár, prostredníctvom interpersonálnych vzťahov.

Program Erasmus Mundus je preto dôležitý pre študentov, doktorandských postgraduálnych študentov a vyučujúcich, pretože žijeme v mobilnej Európe, kde si každá krajina udržiava svoju vlastnú identitu, ale zároveň sa snaží spoznávať a chápať krajiny vo svojom okolí. Schopnosť získať informácie v pravý čas a primeraným a profesionálnym spôsobom je mimoriadne dôležitá, ak majú študenti profitovať zo všetkých príležitostí, ktoré majú k dispozícii v rámci Európskej únie.

Preto som predložila pozmeňujúci a doplňujúci návrh k návrhu správy a požiadala som, aby bola vytvorená schéma mobility pre magisterské programy a tiež európsky informačný portál programu Erasmus Mundus. Tento program je dôležitý predovšetkým kvôli verejnému presadzovaniu hodnôt, na ktorých je založená Európska únia. Tým odkazujem na rešpektovanie ľudských práv, sociálnej rôznorodosti, tolerance a v neposlednom rade mieru, ktorý na tejto planéte tak veľmi potrebujeme.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Čo sa týka mobility v rámci programu Erasmus, dnes ráno rozhlasové stanice v rumunskom meste Iași zverejnili správu, že v stredu sa uskutoční mimoriadne podujatie. Viac než 100 mladých ľudí z vyše 17 krajín sa zúčastní na oslavách v univerzitnej posluchárni, kde ich tradičným spôsobom, chlebom a soľou, privíta vedenie univerzity a všetci mladí ľudia tejto komunity. Čo viac by sme si mohli želať, než podujatia tohto druhu, na ktorých by sa zúčastnili mladí ľudia z celej Európy v mene multikulturalizmu a viacjazyčnosti. Myslím si, že rozšírenie programu pre najlepších študentov ovládajúcich väčšinu cudzích jazykov by bolo vítané a Európa by z toho profitovala.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Výmenné návštevy mladých ľudí sú jedným z príkladných projektov Únie. Sú najlepším spôsobom, ako môžeme využiť zdroje, pretože tieto výmeny majú neoceniteľný prínos k rozvoju skutočnej jednoty a spolupráce na celom svete.

Pri našej rozprave o druhej fáze programu Erasmus Mundus by som chcel predostrieť problematiku cieľových miest. Myslím pritom Európanov, ktorí cestujú do rozvojových krajín alebo štátov na Balkáne. Myslím, že popri navrhovanom zvýšení štipendií je potrebné vyvinúť úsilie, aby Európania cestovali do týchto krajín. Účastníci by sa v rámci výmen s týmito menej atraktívnymi krajinami naučili lepšie chápať miestne tradície, kultúru a politiku. Získali by pochopenie pre vzdialené krajiny a národy. Naše vedomosti o nich sú zväčša neúplné a sú často založené na negatívnych stereotypoch.

Podľa môjho názoru by sme mali podporovať výmeny mládeže s Bieloruskom, Ukrajinou a Gruzínskom. Návšteva našich inštitúcií vyššieho vzdelávania by bola vynikajúcou príležitosťou pre študentov z týchto krajín, aby sa rozvíjali v súlade so západnými normami. Mohli by absorbovať zásady, na ktorých je založené fungovanie našej demokracie. Tieto zásady by pre nich mohli slúžiť ako model.

Európska únia výrazne podporuje prozápadných politikov v týchto krajinách. Dnešní študenti sa môžu stať elitou zajtrajška. Pri ovplyvňovaní spoločenského hnutia za zmenu vo svojich krajinách môžu využiť to, čo sa naučili počas pobytu v našich inštitúciách vyššieho vzdelávania.

Tadeusz Zwiefka (PPE-DE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, Európa naliehavo potrebuje vynikajúcich remeselníkov, vedcov a vysokokvalifikovaných odborníkov. Preto veľmi vítam ďalšiu fázu programu Erasmus Mundus zameranú na výchovu takýchto jednotlivcov. Program prichádza vo veľmi vhodnom čase, ak zohľadníme súčasné umiestnenie európskych inštitúcií vyššieho vzdelávania vo svetovom rebríčku. V porovnaní so situáciou len spred niekoľkých desaťročí sa im, žiaľ, nedarí až tak dobre a nie sú na vyšších priečkach rebríčka.

Chcel by som však zdôrazniť určité právne aspekty týkajúce sa programu Erasmus Mundus. Duálne vysvedčenia nie sú právne uznávané vo všetkých členských štátoch. Preto je potrebné prispôbiť vnútroštátne právne predpisy, aby sme mohli realizovať tieto aktivity. Chcel by som spomenúť ďalší veľmi dôležitý aspekt: podľa môjho názoru by sme mali monitorovať účastníkov tohto programu. Študenti z tretích krajín k nám prichádzajú, no niektoré krajiny ich pôvodu sú, žiaľ, ešte stále nedemokratické. Bol som informovaný, že Bielorusko k nám neposiela svojich najlepších ľudí, ale len tých, ktorých podporuje diktatúra pána Lukašenka a miestna KGB.

Jamila Madeira (PSE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, musím sa ešte raz ospravedlniť za meškanie. Tento rok oslavujeme Európsky rok medzikultúrneho dialógu. Je uznávaným faktom, že je potrebné zapojiť každého a vnímať vzdelávanie, vedomosti a interakciu rôznych kultúr ako rozhodujúce aspekty. Práve z tohto dôvodu sa v rôznych oblastiach uskutočnili mnohé iniciatívy spojené s týmto rokom.

Program Erasmus Mundus zohráva v tejto súvislosti takisto svoju úlohu a v rámci tejto novej perspektívy je zahrnutý do nového nariadenia. Program Erasmus Mundus znamená dôležitý prínos k vytváraniu centier excelentnosti v EÚ, čo do určitej miery obmedzí únik mozgov z Európskej únie. Zohráva tiež dôležitú úlohu pri šírení európskych hodnôt medzi štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorí sem prichádzajú, aby tu študovali, a ktorí tu na starom kontinente nachádzajú jedinečnú kultúrnu a jazykovú rozmanitosť, ktorá predstavuje skutočný magnet a ktorá nás odlišuje od modelov existujúcich vo zvyšku sveta.

No dialóg a medzikultúrne porozumenie narazili aj na niekoľko problémov. Problematika víz pre študentov programu Erasmus Mundus a časté ťažkosti, na ktoré narážajú pri získavaní a obnovovaní týchto víz, často vedú k tomu, že študenti žijú v Európskej únii v podstate pololegálne, keďže sa zúčastňujú na rovnakých študijných programoch, ale na základe turistických víz, ktorých platnosť v niektorých prípadoch už skončila.

Podľa môjho názoru je absolútne nevyhnutné a naliehavé nájsť riešenie umožňujúce rýchlosť, transparentnosť a efektívnosť pri udeľovaní víz týmto študentom. Jazykové vedomosti sú tiež dôležité, pretože umožňujú porozumenie medzi kultúrami a vzájomné spolužitie mimo striktné akademickej oblasti. V dôsledku toho musíme bezpodmienečne zaručiť tento predpoklad. Napokon sa musím poďakovať pani De Sarnezovej za spôsob, akým viedla celý proces, a za vyváženú správu, ktorú vypracovala.

Ján Figel', člen Komisie. – (SK) Chcel by som poďakovať hlavne za veľmi živú diskusiu, ktorá len potvrdzuje takú konsenzuálnu pôdu pre viac a lepšiu mobilitu, to znamená pre Európu, ktorá osobitne vo vzdelávaní pripravuje svojich, ale aj medzinárodných študentov na otvorenejšie medzinárodné prostredia a na zodpovednosť. Uvediem len niekoľko poznámok na tému toho, čo odznelo.

Veľmi súhlasím s tým, že Erasmus Mundus je veľmi dôležitým nástrojom nielen pre mobilitu, ale napríklad aj pre proces zatriktívňovania európskych univerzít, pre formovanie európskeho priestoru vyššieho vzdelávania, teda Bolonský proces. Výsledky za pár rokov tohto procesu sú evidentné nielen tým, že sa doň

zapája celý kontinent, ale aj štáty mimo Európy sa hlásia do tohto procesu, že Európa sa podieľa najväčšou časťou medzinárodnej mobility v dnešnom svete. Napríklad aj vďaka programu Erasmus Mundus môžeme povedať na základe štatistík čínskych úradov, že viac študentov z Číny smeruje dnes do Európy než do Spojených štátov na univerzitnej úrovni.

75 % univerzít, ktoré sú najlepšie podľa šanghajskeho rebríčka (Shanghai Ranking), sa zúčastňuje na programe Erasmus Mundus. Po štyroch rokoch to je veľmi výrazný výsledok. Čo sa týka kvality výberu, už to, že napríklad na jedno miesto za posledné štyri roky, za ktoré funguje program, je osem uchádzačov, teda pomer 8 : 1, to je výrazný predpoklad pre výber, ale aj potvrdenie záujmu a kvality programu. Jedna univerzita alebo konzorcium dostáva možnosť spomedzi siedmich. Teda sedem súťaží a jedno konzorcium je vybraté. 15 % úroveň úspešnosti potvrdzuje znovu úroveň excelentnosti.

Čo sa týka informácií, veľmi sa budeme usilovať, aby sa dostali aj tam, kde nie sú, aby ten podiel a účasť na programe boli vyváženejšie. Osobitne to platí voči novým členským štátom, ale aj medzinárodnému priestoru. Ako viete, v týchto dňoch sme spustili veľmi dôležitú webovú stránku study-in-europe.org, ktorá posluží všetkým, ktorí majú záujem o presné informácie, ale okrem toho budú organizované špeciálne zamerané a usmerňované informačné kampane.

Program sa práve preto adaptuje, aby umožnil obojsmernú mobilitu, nielen do štátov EÚ, ale aj z týchto štátov, a to podľa mňa je veľmi dôležitá kvalitatívna zmena, ktorá prinesie ovocie. Náš záujem bol aj zostáva, aby napríklad spoločné diplomy, spoločné študijné programy napomáhali reformám, napomáhali zatraktívňovaniu štúdia v Európe. A tak ako dnes možno povedať, tu končím, že Erasmus Mundus po štyroch rokoch je jedným z najkvalitnejších medzinárodných programov alebo že dosahuje „top ranking“, tak po istom období verím, že sa to preniesie aj do porovnávania univerzít, že európske nebudú tradične takpovediac v druhej lige, ale sa posunú medzi svetovú špičku. Toto je jeden z cieľov našej spolupráce.

Ďakujem veľmi pekne, prajem všetko dobré pri aplikácii programu.

Marielle De Sarnez, *spravodajkyňa*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, chcela by som sa ešte raz poďakovať kolegom, ktorí vystúpili v rozprave. Súhlasím so všetkým, čo povedali o podstate veci, a veľmi ma teší mimoriadne široký konsenzus, ktorý nás dnes večer spája.

Ďakujem pekne aj Európskej komisii za všetku pomoc pri tejto práci. Ďakujem Výboru pre kultúru a vzdelávanie, jeho predsedovi, sekretariátu výboru, ktorý bol veľmi aktívny. Ďakujem všetkým členom Výboru pre kultúru. Ďakujem všetkým rečníkom z Výboru pre rozvoj, Výboru pre zahraničné veci a Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť.

Chcela by som krátko povedať, že úplne súhlasím s vašimi cieľmi. Musíme zlepšiť účasť žien na programe a musíme zabezpečiť, aby sa pridelené prostriedky využili v súlade s cieľmi nástrojov rozvoja a vonkajších vzťahov. V nadchádzajúcich rokoch musí Parlament v tejto súvislosti zostať a aj zostane veľmi pozorný.

Ak sa blížíme k dohode v prvom čítaní, čo sa, ako dúfam, stane zajtra predpoludním skutočnosťou, je to preto, lebo každý z nás zohral svoju úlohu v plnej miere a pozitívne. Naše kontakty s Európskou komisiou, pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy našich kolegov, naše diskusie vo Výbore pre kultúru, práca výborov, ktoré vypracovali stanoviská – to všetko viedlo v konečnom dôsledku k vysokej kvalite tohto programu. Čo najúprimnejšie vám za to ďakujem. Myslím, že týmto spôsobom završíme užitočnú úlohu a ukážeme, že Európa môže mať náročné hodnoty a zároveň dokáže byť veľkorysá.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Alessandro Battilocchio (PSE), *písomne*. – (IT) Ďakujem vám, vážený pán predsedajúci, ako som už uviedol v predošlom príspevku, Výbor pre rozvoj súhlasí s cieľmi programu Erasmus Mundus a podporuje tento návrh. Moja správa obsahovala návrhy, ktoré pani spravodajkyňa zohľadnila. Chcel by som však vyzvať Komisiu: neopakujme chyby minulosti. Len pred niekoľkými mesiacmi sme sa museli obrátiť na Európsky súdny dvor, aby sme zabezpečili súlad s legislatívnymi ustanoveniami, ktoré boli obsahom nástroja DCI. Zásada, ktorú chceme presadiť, je jednoduchá a priama: zdroje určené na rozvoj sa musia v plnom rozsahu využiť na rozvoj. Berieme na vedomie angažovanosť komisára Figel'a v tejto veci a budeme pozorne sledovať vývoj, aby sme zabezpečili dodržiavanie referenčného legislatívneho rámca v plnom rozsahu.

Genowefa Grabowska (PSE), písomne. – (PL) Ako poslankyňa Európskeho parlamentu a vysokoškolská učiteľka s dlhoročnou praxou som bola často svedkom toho, aký prospech prinášali kontakty medzi inštitúciami vyššieho vzdelávania a medzi študentmi. Preto plne podporujem správu, ktorú máme pred sebou, a súhlasím s návrhmi pani spravodajkyne. Výmeny študentov, ktoré iniciovala EÚ, sú teraz veľmi rozvinuté a stali sa svetlým príkladom nadnárodnej a mimoriadne efektívnej spolupráce. Vyše milióna študentov už profitovalo z možnosti študovať v inej európskej krajine. Erasmus Mundus je novší program študentskej mobility a akademickej spolupráce. Jednotlivcom z krajín mimo EÚ bude naďalej ponúkať možnosť študovať v európskych krajinách. Okrem toho vďaka tomuto programu budú môcť európski študenti profitovať zo skúseností partnerských inštitúcií z celého sveta.

Európsky parlament je jedinou demokraticky volenou inštitúciou EÚ. Myslím si, že jeho záväzok voči tomuto programu posilňuje postavenie programu a zabezpečí, aby program získal lepšie meno v členských štátoch, univerzitných mestách a príslušných inštitúciách vyššieho vzdelávania.

Preto podporujem všetky návrhy a myšlienky týkajúce sa odstránenia prekážok a administratívnych bariér, ktoré obmedzujú prístup k programu a môžu odstrašiť potenciálnych účastníkov. Osobitne vyzývam na maximálne uľahčenie získavania víz pre účastníkov programu. Som si istá, že sa to vyplatí. Umožnenie širokého zapojenia študentov do programu je najlepšou investíciou, ktorú môžeme realizovať. Jej výsledkom bude latentný intelektuálny kapitál, na ktorý sa Európa bude môcť kedykoľvek spoľahnúť.

Maria Petre (PPE-DE), písomne. – (RO) Mali by sme uznať úspech prvej fázy fungovania programu Erasmus. Pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy, ktoré boli predložené k druhej fáze fungovania, sú výborné a začlenenie tretích krajín je dobrou myšlienkou. Súčasne pozorujeme pokles podielu mladých žien, ktoré sa zapájajú do programu.

Myslím, že cieľ poskytovať vzdelávanie špičkovej kvality, podporovať osobný rozvoj vyučujúcich na európskych univerzitách, prispievať k sociálnej súdržnosti a podporovať aktívne občianstvo a rovnosť prostredníctvom odstraňovania spoločenských rodových stereotypov treba presadzovať ako súčasť kooperačného programu. Myslím si tiež, že program musí uľahčiť prístup mladým ženám žijúcim vo vidieckych oblastiach a hospodársky menej rozvinutých oblastiach, ako aj ženám, ktoré majú pri štúdiu ťažkosti.

Toto je jediný spôsob, ako môžeme z dlhodobého hľadiska bojovať proti každej forme diskriminácie a zvýšiť účasť mladých ľudí a žien na spoločenskom, hospodárskom a politickom živote v ich krajinách. To nám potom umožní poskytovať skutočný, užitočný obsah pre tento program zameraný na mladých ľudí zo škôl v Európe a tretích krajinách.

17. Viacročný program Spoločenstva na ochranu detí, ktoré používajú internet a iné komunikačné technológie (rozprava)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0404/2008) pani Angelilliovej v mene Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o viacročnom programe Spoločenstva na ochranu detí, ktoré používajú internet a iné komunikačné technológie (KOM(2008)0106 – C6-0092/2008 – 2008/0047(COD)).

Roberta Angelilli, spravodajkyňa. – (IT) Vážený pán predsedaajúci, dámy a páni, chcela by som sa poďakovať Komisii, francúzskemu predsedníctvu, kolegom poslancom, predovšetkým však spravodajcom stanovísk, za ich tvrdú prácu pri vypracovaní kompromisného textu v prvom čítaní, čo umožní, aby program „Bezpečnejší internet“ vstúpil do platnosti v plánovanom čase, teda od 1. januára 2009.

Nový program zameraný na deti, ktoré používajú internet a iné komunikačné technológie, sa bude zakladať, ako vieme, na štyroch hlavných činnostiach: zníženie nezákonného alebo škodlivého obsahu a boj proti škodlivému správaniu na internete, podpora bezpečnejšieho prostredia na internete aj prostredníctvom technologických nástrojov *ad hoc*, informovanie, účasť a prevencia na zvýšenie verejného povedomia o možnostiach a rizikách spojených s technológiami na internete a napokon vytvorenie vedomostnej základne na podporu spolupráce a výmeny osvedčených postupov a informácií na medzinárodnej úrovni.

Štatistika hovorí sama za seba, ako si uvedomuje aj komisárka Redingová: vek, v ktorom majú deti prístup na internet, sa výrazne znížil. Deti vo veku 9 alebo 10 rokov chodia na internet niekoľkokrát za týždeň a 75 % 12- až 15-ročných v Európe používa internet približne tri hodiny denne, komunikuje cez chatovacie služby, služby zasielania správ a stránky na nadväzovanie spoločenských kontaktov.

Cieľom programu, samozrejme, nie je kriminalizovať internet v katastrofickej vízii nových technológií, práve naopak. Naším cieľom je poskytnúť vhodné nástroje na lepšie pochopenie a navigovanie sveta nových technológií, na plné pochopenie ich pozitívneho potenciálu, príležitostí, ktoré ponúkajú v oblasti informácií, vzdelávania a socializácie, pritom sa zároveň naučiť chrániť sa proti zneužívaniu. Nemôžeme totiž ignorovať aktuálne čísla, ktoré hovoria o tom, že 30 % mladých ľudí malo aspoň jedno nepríjemné stretnutie na internete, aspoň jeden nepríjemný zážitok, pri ktorom dieťa narazilo na pornografický obsah, urážlivé alebo násilné posolstvá rôzneho druhu alebo sexuálne ponuky alebo obsah propagujúci násilie alebo sebaopoškodzovanie, samovraždy, anorexiu alebo bulímiu.

Nemôžeme ignorovať exponenciálny nárast stránok s detskou pornografiou. Musíme zohľadniť údaje, ktoré poskytol Interpol a v ktorých sa uvádza, že každoročne sa na internet dostáva aspoň 500 000 nových originálnych materiálov s detskou pornografiou. Výbor okrem iného takisto upozornil na tri nové trendy: tzv. „grooming“, to znamená, snaha o kontaktovanie detí prostredníctvom psychologickéj manipulácie s cieľom dohodnúť kontakt v reálnom živote. „Grooming“ je obzvlášť zákerný, pretože sa na začiatku nezdá taký nebezpečný. Na začiatku sa nerobia žiadne sexuálne návrhy. Dieťa sa získava srdečným a dôverným správaním, nevníma nebezpečenstvo a vytvára sa uzavretý vzťah, ktorý sa rozvíja, a dieťa o tom nehovorí s nikým, už vôbec nie s rodičmi. Ide o veľmi nebezpečnú situáciu, pretože sa tak nejaví a často sa končí osobným stretnutím a skutočným zneužitím.

Ďalšou prioritou je tzv. internetové šikanovanie, forma šikanovania s využitím nových technológií, pri ktorom sa zintenzívňuje prenasledovanie obete, pričom vzniká riziko, že obeť bude šikanovaná 24 hodín denne prostredníctvom internetu a mobilného telefónu. Existuje aj ďalší problém: technologická priepasť medzi generáciami. Máme generáciu detí narodených v digitálnej epoche, detí, ktoré vo veku piatich rokov suverénne používajú videohry a dokážu bez problémov surfovať na internete, a potom generáciu dospelých, ich rodičov a učiteľov, z ktorých mnohí nevedia ani zapnúť počítač, ani poslať textovú správu alebo ktorí používajú nové technológie opatrne a váhavo. Je preto absolútne nevyhnutné preklenúť túto priepasť.

Ciele programu sú ambiciózne, možno až príliš ambiciózne vzhľadom na dostupný rozpočet 55 miliónov EUR, ale napriek tomu je to dobré východisko. Parlament sa ako zvyčajne snaží vyslať impulz prostredníctvom priekopníckych návrhov, o ktorých nebudem podrobne rozprávať, pretože sú uvedené v mojej správe a môj čas takmer uplynul. Vážený pán predseda, na záver by som chcela zdôrazniť, že je našou povinnosťou, povinnosťou Parlamentu, a som tiež presvedčená, že aj povinnosťou Komisie, neustále sledovať túto záležitosť.

Viviane Reding, členka Komisie. – Vážený pán predseda, chcela by som najprv poďakovať Parlamentu za rýchlu reakciu na návrh Komisie, čo umožní začať program tak rýchlo, ako to bude možné.

Po druhé, chcela by som sa poďakovať pani spravodajkyňi, pretože zdôraznila veľmi dôležité otázky, ktorými sa tu musíme zaoberať. Využívanie a aplikácie internetu a mobilných telefónov sa od ich zavedenia výrazne rozrástli. Máme teraz interaktívne trhy a veľmi mladé deti, nielen mladí dospelí trávia množstvo svojho času na internete, niekedy dokonca viac ako pred televízorom. Nastáva situácia, keď rodičia nevedia, ako sa narába s týmito novými technológiami alebo aké sú ich funkcie.

Myslím, že by sme nemali byť negatívni. Internet a mobilné telefóny sú vynikajúcou, vzrušujúcou príležitosťou. No napriek tomu nesmieme ignorovať druhú stranu mince. V reálnom svete existujú riziká spojené s používaním internetu a mobilných telefónov, najmä pre zraniteľnejšiu časť nášho obyvateľstva – naše deti. Tieto nebezpečenstvá siahajú, ako pani spravodajkyňa správne zdôraznila, od pozerania škodlivého obsahu až po šikanovanie, pričom sa tieto nebezpečné praktiky stali ľahšie a bežnejšie. Čo je ešte horšie, internet sa stal kanálom sexuálneho zneužívania. Napriek spoločnému úsiliu v rámci boja proti výrobe a distribúcii týchto strašných materiálov ich objem narastá. Preto je naliehavo potrebné bojovať proti týmto negatívnym a neprijateľným praktikám.

Ochrana detí musí byť spoločnou zodpovednosťou. Začína sa, samozrejme, v rodine, ale musíme rodinám umožniť, aby dokázali pomôcť svojim deťom. Táto vec sa týka vlád, priemyslu, neziskových organizácií a škôl. Práve toto je cieľom nového programu bezpečnejšieho internetu. Program zachová výsledky dosiahnuté v predošlých rokoch v oblasti súčasnej ochrany na internete, ale tieto úspešné aktivity rozvinie a zlepši ochranu detí v súčasnom prostredí internetu. Vieme, že tieto spoločné iniciatívy vlád, súkromných organizácií a priemyslu sú veľmi dobrým príkladom, ako môže Európa priamo ovplyvniť každodenný život občanov. Čoraz viac detí využíva internet doma alebo v škole, ale rodičia a učitelia nie sú vždy dobre informovaní o možnostiach a rizikách. Preto budeme aktívne vyvíjať úsilie zamerané na vytvorenie bezpečnejšieho prostredia na internete pre deti prostredníctvom informovania rodičov, zaškolenia učiteľov a iniciovaním koordinovaných postupov zo strany národných vlád a vzdelávacích spoločností.

Samozrejme, zachováme podstatu návrhov Komisie, ale Parlament predložil celú sériu pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktoré poskytujú presnejší popis jedného alebo viacerých cieľov a ktoré podľa všetkého zohľadňujú široký konsenzus v rámci Parlamentu. Komisia preto môže podporiť pozmeňujúce a doplňujúce návrhy predložené v správe pani Angelilliovej. Pripraví tak cestu úspešnej dohode s Radou v prvom čítaní. Som si istá, že Parlament väčšinou hlasov podporí kompromisný text programu, ktorý vám bol dnes predložený, a dúfam, že to urobí aj druhý legislatívny orgán.

Christopher Heaton-Harris, spravodajca Výboru pre kultúru a vzdelávanie, požiadaného o stanovisko. – Vážení pán predsedajúci, na tomto dokumente som pracoval s radosťou. Po prvýkrát môžem úprimne povedať, že mi bolo potešením spolupracovať v tejto veci s každým, kto sa podieľal na tomto spise, najmä s pani spravodajkyňou Angelilliovou.

Dovolil som si uskutočniť konzultácie o tomto spise so svojimi voličmi prostredníctvom inzerátov v novinách, a preto niektoré poznámky, ktoré teraz uvediem, sú založené na názoroch mojich voličov.

Vo Výbore pre kultúru sme viedli naozaj plodnú rozpravu na vážnu tému, pričom niektoré príspevky obsahovali dosť kvalifikované informácie. Všetci sme si uvedomili, že nemusíme znovu vynájsť koleso. Čo sa týka samoregulácie, v praxi sa už uplatňuje množstvo dobrých postupov: mobilní operátori, ako napr. T-mobile, sú v tejto oblasti priekopníkmi s rôznymi kontrolnými mechanizmami, ktoré uplatňujú predtým, než dieťa získa prístup k obsahu na internete, nehovoriac už o pochybnom obsahu. Prevádzkovatelia internetových služieb a organizácie, ako napríklad nadácia Internet Watch Foundation v Spojenom kráľovstve a INHOPE na európskej báze, spolupracujú naozaj dobre v boji proti problémom, ktoré súvisia s určitým obsahom na internete a s prístupom maloletých v Európe k tomuto obsahu.

Existujú, samozrejme, problémy. Pani spravodajkyňa uviedla tzv. „grooming“. V Európe neexistuje spoločná definícia tohto javu a v žiadnom členskom štáte nie je nezákonné nadviazať kontakt s dieťaťom spôsobom, ktorý popísala pani Angelilliová. Na toto by sme sa mali bližšie pozrieť. Možno by to pani Redingová mohla niektorým krajinám, ktoré v tejto oblasti málo konajú, navrhnúť na niektorom zasadnutí Rady.

Na tejto téme som vo svojom výbore pracoval s radosťou, vymenili sme si zaujímavé skúsenosti a po prvýkrát vítam rozpočtové opatrenie v tomto Parlamente.

Titus Corlăţean, spravodajca Výboru pre právne veci požiadaného o stanovisko. – (RO) Vzhľadom na rýchle sa meniaci audiovizuálny sektor musíme nielen vychovávať deti, ale aj primerane informovať rodičov a pracovníkov v oblasti výchovy o rizikách hroziacich deťom a zapojiť ich do vytvárania situácií, keď sa informácie na internete môžu využívať v bezpečnom prostredí.

Na základe stanoviska Výboru pre právne veci je naším cieľom vypracovať európsku stratégiu boja proti javu nazvaného „grooming“ na internete a na ochranu fyzickej, duševnej a morálnej integrity detí, na ktoré môže mať negatívny vplyv prístup k nevhodnému obsahu prostredníctvom nových komunikačných médií. Požiadali sme o prijatie značky kvality pre poskytovateľov internetových služieb, aby mohli používatelia jednoducho skontrolovať, či určitý poskytovateľ dodržiava kódex správania, a tiež o vytvorenie filtrov a efektívnych systémov overovania veku.

Kriminalita v tejto oblasti sa šíri bez ohľadu na hranice štátov. Myslím, že potrebujeme koordinovaný postup vzhľadom na rôzne vnútroštátne databázy a musíme ich prepojiť s Europolom. V súčasnosti nemôžeme ignorovať ani hospodárske riziká spojené s používaním internetu deťmi, preto sme požiadali, aby aj služby mobilných telefónov boli výslovne uvedené ako oblasť, v ktorej musia byť deti chránené pred zneužívaním alebo škodlivým správaním. Na záver by som chcel povedať, že podporujeme prijatie správy a blahoželáme pani spravodajkyňi.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, spravodajkyňa Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť požiadaného o stanovisko. – (EL) Vážení pán predsedajúci, pani komisárka, myslím si, že viacročný program na ochranu detí pri používaní internetu a iných komunikačných technológií je v globálnom kontexte priekopníckou iniciatívou Európskej únie v oblasti ochrany detí. Preto je aj príležitosťou zablahoželať pani spravodajkyňi Európskeho parlamentu, pretože aj my sme súčasťou tohto procesu a dávame najavo, že si uvedomujeme závažnosť problematiky.

Ako Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť zdôrazňujeme vo svojom stanovisku najmä to, že je vždy potrebné zohľadniť osobitosti každého pohlavia, účasť každého pohlavia, znalosti a používanie nových technológií a osobitnú ochranu, ktorú potrebuje každé pohlavie osobitne, ako aj ochranu pred

nebezpečenstvom, ktoré sa odlišuje v závislosti od pohlavia, či ide o chlapcov alebo dievčatá, a čo sa musí uviesť a analyzovať osobitne.

Odkazujeme aj na ochranu zraniteľných skupín, zraniteľných detí vystavených nebezpečenstvu sexuálneho zneužívania, obťažovania a šikanovania.

Ďalšou oblasťou, ktorú zdôrazňujeme, je informovanie rodičov, opatrovateľov a vychovávateľov bez ohľadu na ich zaradenie. Zdôrazňujeme tiež, že je potrebný výskum ochrany detí. Samozrejme, vieme, že ste vykonali hodnotenie vplyvu a uskutočnili verejnú konzultáciu na túto tému. Výskum však musí pokračovať a musí najmä zohľadňovať rodové rozdiely.

Chceli by sme tiež zdôrazniť potrebu rozvinúť podnikanie, ktoré musí prekonať prekážky a nebezpečenstvá, reagovať na nebezpečenstvá a pokračovať v činnosti, aby sme mali Európu, ktorá bude silná v rozvoji a pri ochrane svojich občanov.

Csaba Sógor, *v mene skupiny PPE-DE. – (HU)* Ďakujem vám, pán predsedajúci. Táto správa je pre mňa vypracovaná na mieru, pretože všetky moje štyri deti surfujú na internete a každodenne musím čeliť týmto obavám. Členské štáty EÚ vynakladajú veľa úsilia, aby sa internet stal vhodnejším pre deti, a nesmieme zabudnúť, že už v roku 1999 Komisia iniciovala program „Bezpečnejší internet+“, ktorý je dnes ešte v platnosti. Ako sme si vypočuli, program sa zameriava na boj proti škodlivému a nezákonnému obsahu a kladie veľký dôraz na zvyšovanie povedomia o používaní internetu, ako aj na presadzovanie rozvoja bezpečného prostredia na internete. K tomu, čo sa tu už povedalo, by som chcel dodať už len to, že od roku 2001 do roku 2007 zmizlo 20 000 detí, pričom sa z nich našlo 500.

Spomedzi uvedených úloh by som chcel zdôrazniť boj proti nezákonnému obsahu a proti škodlivému správaniu na internete. V tejto oblasti existujú veľké nedostatky. Nie každý členský štát EÚ má tiesňovú linku, kde je možné okamžite nahlásiť akýkoľvek nezákonný obsah, na ktorý ste narazili, alebo ak objavíte stránky, ktoré sa snažia nálákať deti (tzv. „grooming“).

Nesmieme zabudnúť na ďalšiu dôležitú vec: vytvorenie vedomostnej základne si bude vyžadovať intenzívnejšiu a efektívnejšiu spoluprácu členských štátov. Nie je náhodné, že tento program vynakladá takmer polovicu z celkovej sumy 55 miliónov EUR na zvyšovanie povedomia verejnosti, pretože prevencia je najlepšou terapiou. V každom prípade orgány činné v trestnom konaní vynakladajú všetok svoj čas na vystopovanie zločincov, či už hovoríme o trestných činoch súvisiacich so softvérom alebo iných typoch trestnej činnosti. Práve z toho dôvodu by sme chceli upozorniť členské štáty na skutočnosť, že aj ony samy by mohli vyhradiť vlastné prostriedky – popri prostriedkoch Európskej únie vo výške 55 miliónov EUR – a mohli by spolupracovať efektívnejšie pri realizácii programu opísaného v tejto správe. Skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov podporuje prijatie tejto správy. Ďakujem veľmi pekne.

Iliana Malinova Iotova, *v mene skupiny PSE. – (BG)* Ďakujem vám, vážený pán predsedajúci, dámy a páni. Vážená pani Angelilliová, dovoľte mi, aby som pridala svoje poďakovanie a úprimne vám zablahoželala k vašej správe. Je správne, že v súčasnosti, keď je hlavnou témou svetová finančná kríza, jej venujeme všetku pozornosť. Problematika počítačovej kriminality voči deťom však uniká pozornosti, hoci sme si vedomí, že kedykoľvek môžeme čeliť závažnej hrozbe vo forme skutočnej pandémie nezákonného obsahu na internete. Práve dnes BBC vysiela štúdiu, prieskum, ktorý uskutočnila, a ten preukázal, že tri zo štyroch detí narazili na internetové stránky so škodlivým obsahom. Táto správa nebije len na poplach, ale predkladá aj veľké množstvo predstáv, ako bojovať proti nezákonnému obsahu na internete. Pracovala som na tejto veci ako tieňová spravodajkyňa. Minulý týždeň som zorganizovala okrúhly stôl u nás v Bulharsku. Zúčastnili sa na ňom zástupcovia policajného zboru, mimovládneho sektora, Agentúry na ochranu detí a mobilných operátorov a dodávateľov mobilných telefónov. Témou stretnutia bola táto správa.

Viedli sme závažnú, podrobnú diskusiu, ktorá dospela k viacerým záverom. Po prvé je potrebné vykonať veľa práce na zvýšenie povedomia o závažnosti a realite tohto problému v celej európskej spoločnosti. Je to, žiaľ, problém, ktorý často uniká našej pozornosti. Po druhé, výchova detí by sa mala začať v rodine a v škole, z čoho vyplýva, že sú potrebné špecializované pokyny pre rodičov a učiteľov. Individuálne snahy sú odsúdené na neúspech. Veľmi dôležitý je koordinovaný postup, výmena informácií, vytvorenie databázy a medzinárodná spolupráca. Mnohé z inštitúcií, ktoré som spomenula, naliehali na Európsku komisiu, aby členským štátom odporučila zvýšiť tresty v rámci vnútroštátnych právnych predpisov za distribúciu a vytváranie škodlivého a nezákonného obsahu a obchodovanie s ním. Odporúčali aj vytvorenie európskeho právneho rámca na iniciovanie trestného konania.

Európske inštitúcie a občania by mali byť odteraz lepšie informovaní o tomto programe. Vytváranie ďalších tiesňových liniek je tiež mimoriadne dôležité. Je tiež veľmi dôležité, aby sme spolupracovali s policajnými orgánmi a vytvorili túto databázu. Spoločná značka „vhodné pre deti“ je potrebná, aby sme rodičom a deťom pomohli identifikovať bezpečné stránky. Som presvedčená o tom, že tento program bude pokračovať aj po roku 2013 a že v Európskej únii sa budú iniciovať ďalšie programy.

Ewa Tomaszewska, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážený pán predsedajúci, sloboda využívania internetu, mobilných telefónov a iných druhov komunikačných technológií je veľmi hodnotná pre dospelých, ale môže byť škodlivá pre deti, pretože nie sú ešte dostatočne vyspelé a chýbajú im potrebné skúsenosti. Internet je mimoriadne užitočným nástrojom pre nás všetkých, i keď sa využíva na vytvorenie stránok na výmenu pedofilného a pornografického materiálu a využíva sa tiež na pokusy skontaktovať sa s neplnoletými. To isté sa týka mobilného telefonovania.

Aj iné, menej extrémne aktivity môžu byť škodlivé. Reklama nezdravých potravín v televízii a na internete zameraná na deti má negatívny vplyv na ich zdravie. Môže to viesť k rodinným hádkam a neprimeraným stravovacím návykom v rámci tejto skupiny. Parlament prednedávnom diskutoval o obezite a nadváhe detí. Trávenie mnohých hodín denne pred monitorom počítača alebo televíznou obrazovkou znižuje telesnú aktivitu detí a pôsobí negatívne na ich fyzický vývoj. Deti takto travia priemerne tri hodiny denne, ale niektoré v skutočnosti travia pred obrazovkou oveľa viac času. Agresívne správania prezentované v televíznych programoch má negatívny psychologický vplyv na deti.

Preto je veľmi dôležité realizovať program zameraný na zodpovedné využívanie nových technológií deťmi a mladými ľuďmi. Ďakujem pani spravodajkyni a Európskej komisii za to, že sa zaoberajú týmto problémom.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Ako jedna zo spoluautoriek správy o stratégii o právach dieťaťa som veľmi rada, že sa dostáva na rokovanie Európskeho parlamentu aj návrh rozhodnutia Parlamentu o ochrane detí, ktoré používajú internet a iné komunikačné technológie. Internet je klasickým príkladom, že vec, ktorá je pre ľudí mimoriadne prospešná, na druhej strane, ak ju používajú ľudia s kriminálnym správaním, môže pôsobiť proti spoločnosti.

Denne sme svedkami toho, že prostredníctvom internetu dochádza k lákaniu a zneužívaniu detí na prostitúciu, pedofiliu a pornografiu. Je preto povinnosťou celej spoločnosti, ale, samozrejme, v prvom rade rodičov, aby vysvetlili deťom pravidlá používania, ale aj zneužívania a riziká, ktoré internet so sebou nesie. Deti už od veľmi skorého veku láka počítač. Veľakrát my dospelí im závidíme ich technickú zručnosť a vo svojej detskej naivite môžu byť ľahko zneužiteľné.

Som vďačná za to, že aktivity takéhoto druhu sa presadzujú ako priorita v Európskom parlamente, a podporujem urýchlenie navrhovaného programu, aby mohla začať jeho realizácia do januára 2009.

Inger Segelström (PSE). – (SV) Vážený pán predsedajúci, chcela by som začať poďakovaním pani Angelillovej za konštruktívnu správu, v ktorej rozpracovala rozhodnutia zo stratégie týkajúcej sa detí. Minulý týždeň som predložila správu o mladých ľuďoch a médiách. Išlo o rozsiahly prieskum mediálneho správania mladých ľudí, v ktorom sme diskutovali aj o názoroch rodičov. Novým trendom je, že väčšina mladých ľudí vo Švédsku má vo svojich izbách vlastný počítač a televízory boli vyhodnené.

Je veľký rozdiel medzi tým, ako používajú internet dievčatá a chlapci. Dievčatá chatujú, nadväzujú spoločenské kontakty a posielajú textové správy, zatiaľ čo chlapci sa hrajú počítačové hry. Dievčatá sú oslobované kvôli sexuálnym kontaktom. S pornografickými stránkami prišlo do styku menej dievčat ako v minulosti a o pornografii na internete majú len hmlisté predstavy. V skutočnosti sa len málo z nich stretne s cudzím človekom mimo internetu.

Mladí ľudia majú v súčasnosti zdravý názor na médiá, ale vysoká miera používania médií niektorými z nich predstavuje problém pre rodičov i pre nás ako politikov. Táto osobitná skupina mladých ľudí musí byť zahrnutá do budúcich programov Spoločenstva. Ako intenzívneho používateľa sme definovali osobu, ktorá určité médium využíva viac než tri hodiny denne. To sa celkovo vzťahuje približne na osem až deväť percent mladých ľudí. V súčasnom Švédsku má však 96 % mladých ľudí a 70 % detí mobilný telefón, to znamená, že tieto veci sa vyvíjajú závažným tempom. Úloha nás ako poslancov Európskeho parlamentu je zamerať sa na negatívne stránky tohto procesu.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, chcel by som pani Angelillovej poďakovať za riešenie tohto veľmi dôležitého problému. Správa, ktorú máme pred sebou, je vynikajúca. Bolo by však oveľa lepšie, keby sme o tomto probléme nemuseli viesť rozpravu. Bolo by oveľa lepšie, keby

sme sa nemuseli zaoberať ľuďmi, ktorí sa snažia skaziť a zneužiť deti na účely hodné zavrhnutia. Bez zábran označujem takýchto ľudí ako zlých.

Zvykneme hovoriť, že deti sú našim pokladom. Každý poklad treba chrániť pred zlodejmi. Takto vnímam aktivity na ochranu detí, ktoré používajú moderné technológie, najmä internet. Existujú deti, ktoré trávajú niekoľko hodín denne surfovaním na internete. V súčasnom svete sú tieto technológie súčasťou každodenného života. Umožňujú jednotlivcom komunikovať efektívnejšie a veľmi nám pomáhajú v každodennom živote. Uľahčujú napríklad záležitosti v oblasti správy, vedy, prístupu ku kultúre a vedomostiam. To je pozitívna stránka, ktorú treba podporovať a rozvíjať. Je tu, žiaľ, aj negatívna stránka, keď sa internet a moderné komunikačné technológie zneužívajú na šírenie škodlivého obsahu, ako napríklad pornografie, zneužívania drog, satanizmu, hazardných hier a nevhodného životného štýlu.

Pedofili využívajú internet na vyhľadávanie svojich obetí. Internet možno prirovnať k nožu, ktorý je užitočný na krájanie chleba, ale môže byť použitý na spôsobenie závažnej psychologickej ujmy deťom kvôli nevhodnému obsahu. Podľa môjho názoru je potrebné prijať niekoľko dôležitých opatrení. Po prvé, je potrebné vytvoriť systém umožňujúci vystopovať páchatelov týchto aktivít a iniciovať proti nim trestné konanie. Po druhé, všetky zúčastnené strany si musia lepšie uvedomovať nebezpečenstvá, ktoré predstavuje internet, mobilné telefonovanie, televízia a videohry. Odkazujem pritom na deti, rodičov, vychovávateľov, učiteľov nedeľných škôl a organizácie mladých ľudí, ako napríklad hnutie skautov. Po tretie, je potrebná lepšia spolupráca dozorných a nadväzných orgánov v Európskej únii a na celom svete. Veď servery, ktoré umiestňujú škodlivý materiál na internet, možno vystopovať v ktorejkoľvek krajine. Na záver chcem povedať, že naša činnosť by mala mať preventívny a systematický charakter a páchatelia by mali byť trestnoprávne stíhaní.

Richard Howitt (PSE). – Vážení pán predsedajúci, chcel by som svoj príspevok využiť a vyzvať všetky členské štáty EÚ, aby nasledovali prax vo Veľkej Británii, pokiaľ ide o tiesňové linky na oznamovanie a prijatie opatrení, konkrétne ak sú na internete objavené a oznámené obrázky sexuálneho zneužívania detí, tiesňová linka môže okamžite nariadiť poskytovateľovi služby alebo spoločnosti poskytujúcej internetový priestor, aby bol obsah odstránený. Tento návrh presadila nadácia Internet Watch Foundation so sídlom v Oakingtone v grófstve Cambridgeshire v mojom volebnom obvode. Chcel by som sa úprimne poďakovať komisárke Redingovej za úlohu v rámci celej EÚ, ktorou ich poverila.

Náš parlamentný pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh č. 25 vyzývajúci na vytvorenie týchto tiesňových liniek a ich úzke prepojenie s políciou môže pomôcť dosiahnuť tento cieľ. Je potrebná rýchla reakcia policajných a súdnych orgánov, aby sa zabránilo tomu, že stránky budú jednoducho skákať zo servera na server v rôznych krajinách, aby sa vyhlí vystopovaniu, a tiež tomu, aby sa zabránilo ďalšiemu zneužívaniu detí, ku ktorému dochádza nielen pri výrobe týchto materiálov, ale aj pri každom ich prezeraní.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). – (EL) Vážení pán predsedajúci, pani komisárka, návrh na vytvorenie európskeho programu na ochranu detí pri používaní internetu bol predložený v súvislosti s európskou iniciatívou za väčšiu bezpečnosť neplnoletých využívajúcich nové technológie. Ide o dôležitý krok Komisie.

Nárast poznatkov v oblasti informačných technológií viedol k intenzívnejšiemu vystaveniu detí nebezpečenstvu nezákonného a škodlivého obsahu na internete. Aj ja preto vítam úsilie, ktoré každý vynaložil na dosiahnutie cieľov Komisie, to znamená maximálnej bezpečnosti pri využívaní internetu, najmä deťmi.

Podporujem tiež návrh pani spravodajkyne, ktorej blahoželám, na okamžité prijatie programu, aby mohol vstúpiť do platnosti od 1. januára 2009. Takisto dúfam, že sa vytvorí primeraný finančný rámec na obdobie od roku 2009 do roku 2013 vzhľadom na to, že nárast frekvencie detskej pornografie na internete je alarmujúci a predstavuje výzvu na okamžité konanie.

Anna Záborská (PPE-DE). – (SK) Blahoželám pani spravodajkyni. Voda je dobrá, ale ak nie je čistá, filtruje sa. To platí aj o internete. Filter Davide umožňuje prístup na internet prostredníctvom bezpečnej a kontrolovanej siete a chráni najmä mladistvých užívateľov pred nevhodnými web stránkami. Využíva najpokrokovejšie technológie a je neprestajne aktualizovaný. Jeho účinnosť je vysoká. Na stránky obsahujúce pornografiu, pedofíliu, násilie, satanizmus, mágie a ďalšie sa nedá vstúpiť. Zároveň je signalizovaný dôvod ich blokovania.

Filter je účinný aj proti dílerom, ktorí sa pripájajú na telefónne čísla za vysoké ceny. Davide sa obracia na všetkých, ktorí chcú chrániť svoje počítače pred nebezpečnými stránkami. Kódex, ku ktorému sa hlási, vyžaduje, aby bol pre mladistvých zaručený bezpečný prístup na internet. Na používanie filtra sa stačí zaregistrovať na stránke www.davide.it.

Pál Schmitt (PPE-DE). – (HU) Ďakujem vám, pán predsedajúci, pani komisárka. Internet, herné konzoly a počítačové hry obsahujú množstvo násilného, brutálneho a erotického obsahu a môžu viesť k závislosti, nespavosti, nepokoju a poruchám príjmu potravy. Väčšina detí ešte nie je pripravená na tento druh obsahu a existuje riziko, že z nich vyrastú psychicky narušení, úchylní dospelí ľudia. Moderné technológie nepochybne umožňujú odfiltrovať neželaný obsah pomocou softvérových aplikácií, podobne ako v prípade spamu, teda nevyžiadaných e-mailov, a zablokovať škodlivé internetové stránky na počítačoch, ktoré využívajú deti. Informácie o tejto možnosti by sa mali rozšíriť medzi rodičov a na výrobcov počítačov treba naliehať, aby takéto programy boli súčasťou povinného vybavenia nových počítačov. Potrebujeme určitú ochranu digitálneho prostredia. Je zrejmé, že niektorí ľudia to interpretujú ako pokus o obmedzenie slobody na internete, ale podľa môjho názoru je ochrana duševného zdravia a dôstojnosti našich detí vyššou hodnotou. Ďakujem.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Vážený pán predsedajúci, počet Európanov pripojených na internet rastie exponenciálnou rýchlosťou. Deti trávajú na internete čoraz viac času a podobne rýchlo rastú i kriminálne aktivity na internetových stránkach, ktoré sú ľahko dostupné mladým ľuďom. V súčasnej situácii je v databáze Interpolu evidovaných viac než päť tisíc fotografií s detskou pornografiou – polovica detí sa už niekedy dostala na stránky s pornografiou a len 4 % rodičov takú možnosť u svojich detí vôbec nepripúšťa, preto sa obávam, že rozpočet na bezpečnosť na internete je príliš nízky. Musíme investovať do vývoja počítačových systémov, ktoré budú účinne predchádzať podobným javom už v ich zárodkoch. Európska únia musí spojiť svoje sily v tejto oblasti s USA a Japonskom. Doterajšie izolované projekty sa musia nahradiť opatreniami zameranými na deti, rodičov, školy, telekomunikačných operátorov, štátne inštitúcie a mimovládne organizácie. Na druhej strane oceňujem vytvorenú sieť liniek tiesňového volania, kde môžu občania a rodičia nahlásiť škodlivý obsah na internete. V Českej republike je to napríklad tiesňová linka, ktorú prevádzkuje mimovládna organizácia Naše dítě.

Jim Allister (NI). – Vážený pán predsedajúci, je smutnou skutočnosťou, že vynikajúce možnosti, ktoré predstavuje internet pre nás všetkých, priamo úmerne zvýšili morálne, fyzické a sociálne nebezpečenstvo pre naše deti a mladých ľudí na celom svete.

Táto správa sa teda oprávnené zameriava na opatrenia, ktoré môžeme prijať v rámci boja proti zneužívaniu na internete, najmä vzhľadom na detskú pornografiu, tzv. „grooming“ na internete a navádzanie na sebaopoškodzovanie, pričom jednou z najstrašnejších vecí sú stránky navádzajúce na samovraždu.

Verím, že program „Bezpečnejší internet“ bude úspešne riešiť tieto problémy. Pre mňa sú kľúčové tri problémy. Po prvé, zlepšenie účinnej policajnej spolupráce a myslím si, že je potrebné vytvoriť európsku databázu týkajúcu sa detskej pornografie. Po druhé, lepšia vystopovateľnosť finančných pohybov, ktoré súvisia s detskou pornografiou, a po tretie, riadne vypracovaná spoločná bezpečnostná značka kvality, aby rodičia spoľahlivo vedeli, ktorý obsah je pre ich deti bezpečný.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Rád by som sa vyjadril k predkladanej správe. Správa hovorí o nebezpečenstvách ako zastrašovanie, detská pornografia, internetový „grooming“, šikanovanie, šírenie rasistického obsahu a navádzanie na sebaopoškodzovanie. Som si istý, že internet je jedným z najväčších technických výdobytkov 20. storočia, ale na druhej strane môže pripraviť naše deti o radosť zo spoznávania čistej a úprimnej lásky a vytvárania prirodzených vzťahov. Ten, kto v internetových debatách nepoužíva vulgárny slovník, ten, kto sa nevystatuje svojimi sexuálnymi úspechmi, ten je úplne „out“.

Nebudem dnes ale hovoriť o hroziacich štatistikách zneužívania detí prostredníctvom internetu. Ako poslanec, pre ktorého sú rodinné hodnoty tým najdôležitejším, chcem poukázať na to, že táto spoločnosť aj vďaka internetu môže kradnúť deťom ich nevinnosť. Vážené dámy, vážení páni, chcem poukázať na potrebu väčšej zodpovednosti, a to je kľúčové slovo, poskytovateľov internetových služieb, ale aj rodičov pred prístupom detí k obsahu, ktorý by mohol narušiť ich prirodzený vývoj.

Viviane Reding, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, plne súhlasím so všetkým, čo bolo povedané v Parlamente a ďakujem poslancom nielen za túto rozpravu, ale aj za zapojenie svojich voličov do tejto diskusie, zapojenie ľudí v oblastiach, kde pôsobia, pretože podľa mňa problém spočíva v tom, že dospelí o tom nevedia dosť.

Deti často vedia veľmi dobre, ako zaobchádzať s novými technológiami, a po prvý raz v histórii ľudstva vedia deti viac než rodičia, vychovávatelia a dospelí. Preto tu naozaj musíme poveriť rodičov, vychovávateľov a dospelých a myslím si, že je to spoločná zodpovednosť všetkých zložiek spoločnosti, nielen politikov, ale aj mimovládnych organizácií a najmä poskytovateľov internetových služieb. Som napríklad vďačná za to,

že priemysel mobilných telefónov podpísal memorandum o porozumení s cieľom informovať rodičov a zabrániť škodlivému obsahu, aby sa dostal do telefónov 3G.

Sieť tiesňových liniek, ktoré sme vytvorili prostredníctvom nášho programu „Bezpečnejší internet“, je veľmi dôležitá a funguje výborne vo väčšine členských štátoch. Chcem odpovedať na otázku maďarského poslanca: maďarská tiesňová linka bude opätovne spustená v roku 2009. Len dva členské štáty zatiaľ nemajú takúto tiesňovú linku a jeden členský štát prenecháva tieto problémy policajným zločkám. Preto už môžeme povedať, že program „Bezpečnejší internet“ mal dnes veľmi pozitívny účinok. Osobne by som si želala, aby tieto tiesňové linky boli známejšie. V niektorých krajinách sú dobre známe, no nie vo všetkých. Ako poslanci Parlamentu tak môžete pomôcť spropagovať tieto tiesňové linky prostredníctvom najrôznejších aktivít. Za to by som sa vám chcela veľmi poďakovať a myslím si, že rodičia i deti by sa vám za túto iniciatívu tiež poďakovali.

Bolo položených niekoľko otázok týkajúcich sa trestného stíhania v EÚ. Musím vám povedať, že by bolo veľmi dobré, keby Dohovor o počítačovej kriminalite ratifikovali všetky členské štáty. Môžem vám tiež povedať, že ministri vnútra a spravodlivosti pod vedením môjho priateľa komisára Barrota pracujú na všetkých týchto otázkach vrátane problematiky tzv. „groomingu“, ku ktorej pán Barrot onedlho predloží návrh. Môžem vás ubezpečiť, že medzinárodná spolupráca polície a orgánov činných v trestnom konaní napreduje dobre. V tejto oblasti sa veci hýbu správnym smerom.

Čo sa týka otázky filtrov na neželaný obsah, ide tu opäť o informovanie rodičov. Väčšina rodičov nevie, že filtre existujú a že ich môžu využívať. Preto som požiadala poskytovateľov internetových služieb, aby rodičov pri uzatváraní zmlúv skutočne informovali o možnostiach, ako tento obsah zablokovať pred ich deťmi.

Týka sa to malých detí. V prípade adolescentov musíme, samozrejme, informovať samotné deti, a preto si myslím, že informovať ich, ako sa môžu vyhnúť nastaveným pasciam, je najlepší spôsob, pretože nemôžeme postaviť policajta za každé dieťa, to naozaj nie je možné. Ale deti vedia veľmi dobre pochopiť, čo je pozitívny obsah a čo je negatívny obsah. Preto si myslím, že prostredníctvom programu „Bezpečnejší internet“ musíme popri zvýšení informovanosti rodičov a vychovávateľov poučiť samotné deti. To bude našou povinnosťou počas nadchádzajúcich mesiacov a rokov a ak sa do toho každý zapojí, znamenalo by to vyriešenie problému.

Ďakujem pani spravodajkyňi a všetkým poslancom, ktorí napomáhajú tomu, aby bol internet bezpečným miestom pre naše deti.

Roberta Angelilli, spravodajkyňa. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, chcela by som sa poďakovať pani komisárke, ktorá nám dala dôležité ubezpečenia vrátane skutočnosti, že Komisia a komisár Barrot chcú nájsť právne záväznú definíciu javu nazývaného „grooming“, ktorá bude spoločnou definíciou pre všetky členské štáty. Podľa môjho názoru ide bezpochyby o veľmi dôležitý cieľ.

Myslím si, že tento program, samozrejme, nemôže vyriešiť všetky problémy nielen preto, lebo je to len program. Má, samozrejme, právne i rozpočtové obmedzenia. Z rozpravy je tiež zrejmé, že Európsky parlament chce byť aktívny v rámci boja proti škodlivému obsahu na internete. Cieľom do budúcnosti je tiež zlepšiť koordináciu opatrení proti tomuto obsahu na európskej úrovni, sprostredkovať osvedčené postupy, opatrenia, ktoré dosiahli najväčší úspech a vymieňať si informácie a metódy. Podľa môjho názoru sa musí medzinárodná spolupráca v tejto oblasti zintenzívniť, keďže ide o oblasť – ako povedal jeden z kolegov – ktorá nepozná hranice. Preto musíme zabezpečiť výmenu údajov a informácií v reálnom čase.

Parlament chce v tejto oblasti zostať v popredí. Máme veľa návrhov, niektoré z nich uviedli moji kolegovia: myšlienka značky „vhodné pre deti“, úloha tiesňových liniek a policajných opatrení zameraných na prevenciu a boj proti zneužívaniu na internete, ale aj potreba realizovať iniciatívy v oblasti samoregulácie mobilných operátorov a poskytovateľov služieb. Okrem toho si myslím, že musíme pracovať na identifikácii finančných transakcií spojených s výmenou materiálov detskej pornografie.

Stotožňujem sa s názorom pani komisárky, že pre európske deti sú mimoriadne dôležité informačné a vzdelávacie kampane zamerané nielen na deti, ale aj na dospelých, rodičov a učiteľov, nie však s cieľom kriminalizovať nové technológie, pretože sú mimoriadne dôležité.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v stredu.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), písomne. – (RO) Víтам túto iniciatívu, ktorá sa zameriava na poučenie rodičov a detí, ako používať internet, aby sa zabezpečilo, že deti budú menej zraniteľné v súvislosti so zneužívaním na internete. Myslím si, že je dobrou myšlienkou vypracovať informačný materiál na školách, ale podľa môjho názoru by bolo užitočné poskytnúť programy prispôsobené rôznym vekovým skupinám. Nemožno predsa vysvetľovať veci rovnakým spôsobom šesť- alebo sedemročnému dieťaťu a šestnásťročnému teenagerovi.

Myslím si tiež, že je potrebné vypracovať účinnejšie filtrovacie technológie, pretože sa pomerne často stáva, že do e-mailovej schránky prichádzajú spamové správy obsahujúce pornografický materiál, ku ktorému majú deti s e-mailovou schránkou ľahký prístup. Je takisto potrebné vyvinúť ďalšie úsilie vzhľadom na overenie veku osôb navštevujúcich stránky s pornografickým materiálom, pretože pre mladistvých je veľmi jednoduché navštíviť tieto stránky.

Napokon tiež podporujem iniciatívu s cieľom dosiahnuť medzinárodnú spoluprácu v tejto oblasti. Bolo by však lepšie dosiahnuť globálnu dohodu, najmä vzhľadom na označovanie stránok informáciou „obsah vhodný pre deti“, pretože obrovské množstvo stránok, ktoré sú pre deti škodlivé, je umiestnených na doménach, ktoré nespravujú organizácie z EÚ.

Zita Gurmai (PSE), písomne. – (HU) Vytvorenie viacročného programu Spoločenstva na ochranu detí pri využívaní internetu a iných moderných komunikačných technológií má podľa môjho názoru rozhodujúci význam a je absolútne nevyhnutné, pretože je v našom spoločnom spoločenskom záujme využiť všetky dostupné prostriedky na ochranu našich detí pred škodlivým a nebezpečným obsahom.

Iniciatívy – odhliadnuc od skutočnosti, že ich zámerom je predovšetkým chrániť deti – budú mať viacnásobný účinok, pretože budú presadzovať väčšiu bezpečnosť na internete. Na dosiahnutie cieľov bude potrebná spolupráca rodičov, škôl, poskytovateľov služieb, verejných orgánov a združení, pretože len ak budeme spolupracovať, budeme môcť prijať účinné opatrenia na ochranu našich detí.

V boji proti škodlivému obsahu majú veľký význam aj opatrenia prijaté členskými štátmi, ako napríklad vytvorenie národných kontaktných miest a ich efektívna spolupráca. Považujem za dôležité vytvoriť účinné metódy a mechanizmy, ktoré budú zahŕňať informácie, pomoc prostredníctvom tiesňovej linky, okamžité opatrenia, prevenciu, vytvorenie databázy skúseností a osvedčených postupov, ako aj priebežné monitorovanie.

Edit Herczog (PSE), písomne. – (HU) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, máme prijať nové uznesenie o ochrane detí. Ako matka tiež víтам túto iniciatívu a súhlasím s tým, že deti musia byť chránené proti nezákonnému obsahu na internete a iných fórach, ktoré sa na ne zameriavajú, ako aj proti obsahu, ktorý iným spôsobom ohrozuje ich vývoj.

Odhliadnuc od cieľov uvedených vyššie, som presvedčená, že neuspějeme, ak sa budeme snažiť deti chrániť len tým, že sa pokúsime vylúčiť pornografický alebo nezákonný obsah z ich okolia. Hoci by bolo ideálne, keby sme to dokázali urobiť, ale je to nemožné. Preto popri prevencii považujem za dôležité poučiť deti o tom, ako sa majú správať, ak dostanú žiadosť tohto druhu alebo ak sú vystavené takémuto vplyvu.

Deti si musia uvedomovať, že môžu požiadať o pomoc a táto pomoc musí byť naozaj reálna a dostupná. Musíme každé dieťa pripraviť vopred na takéto prípady, podobne ako ich učíme, že nemajú nasadať do neznámeho auta alebo prijímať sladkosti od cudzích ľudí. Tento druh prípravy je prvotnou zodpovednosťou ich bezprostredného okolia: rodičov, rodiny, školy. Návrh, o ktorom máme teraz hlasovať, má osobitný význam, ale môže byť účinný len vtedy, ak sa spojí s úsilím chrániť prostredie dieťaťa.

Livia Járóka (PPE-DE), písomne. – (HU) Chcela by som zablahoželať kolegyni Roberte Angelillovej k jej správe o ochrane detí pri používaní internetu a iných komunikačných technológií, ktorá poukazuje na ďalšie závažné a zväčšujúce sa nebezpečenstvo. Prostredníctvom čoraz prístupnejších nových technológií a počítačových zručností sú naše deti v čoraz väčšej miere vystavované nebezpečenstvu obťažovania, detskej pornografie, šikanovania a podnecovania rasizmu. Počuli sme o rastúcom počte prípadov, keď zločinci využívajú internetové chatovacie portály na zvädzanie mladistvých obetí, ktoré nie sú chránené, získajú si ich dôveru s cieľom sexuálne ich zneužiť.

Alarmujúce údaje naznačujú, že na nové hrozby, ktoré prináša technologická revolúcia, treba reagovať zosúladeným akčným plánom EÚ, ktorý by sa zameriaval na riešenie tohto problému v celej jeho komplexnosti, pričom by sa doň zapojili deti, rodiny, školy a učitelia v spolupráci s operátormi v komunikačnom priemysle a orgánmi činnými v trestnom konaní. Viacročný program Spoločenstva iniciovaný Komisiou musí obsahovať

na jednej strane opatrenia na boj proti, bohužiaľ, čoraz rozšírejšiemu nezákonnému a škodlivému obsahu na internete zvyšovaním povedomia a na druhej strane musí účinnejšie a koordinovanejšie využívať nástroje trestného práva, ktoré sú k dispozícii v každom členskom štáte. Učitelia, vychovávatelia a predovšetkým rodičia musia byť informovaní o skrytom nebezpečenstve nových komunikačných technológií. Som presvedčená o tom, že Parlament v súlade so zámerom mojej kolegyne prijme tento návrh čo najskôr a že v januári sa program bude môcť začať.

Katalin Lévai (PSE), písomne. – (HU) Podľa Eurobarometra používa 74 % detí vo veku 12 až 15 rokov internet každý deň a mnohé z nich sú vystavené pornografickým materiálom. Podľa prieskumu nadácie Internet Watch Foundation sa prípady zneužitia detí na internete v posledných rokoch zvýšili o 16 %. Tieto údaje jasne naznačujú, že bezpečnosť detí na internete možno dosiahnuť len prístupom na viacerých úrovniach, do ktorého by sa zapojili deti, rodiny, školy, operátori v telekomunikačnom sektore a v rámci neho poskytovatelia internetových služieb a súdne orgány.

Podľa môjho názoru musí pri ochrane detí na internete zohrávať kľúčovú úlohu prevencia. Považujem za dôležité, aby na prevádzkovanie stránok s pornografickým, násilným a iným obsahom škodlivým pre vývoj detí a na prístup na tieto stránky bolo potrebné špeciálne povolenie. Vzhľadom na to, že v niektorých krajinách je zablokovanie internetových stránok s pedofilným materiálom na domácich a zahraničných serveroch so súhlasom justičných orgánov zavedenou praxou a keďže súčasné právne predpisy krajín vo všeobecnosti umožňujú odstrániť takýto obsah, vyzývam justičné orgány členských štátov, aby prijali potrebné kroky na zablokovanie týchto stránok. Malo by sa tiež zvážiť, či by sa za trestný čin nemalo pokladať nielen vytváranie takýchto internetových stránok, ale aj ich prezeranie.

Na prevenciu je potrebná vhodná osвета a rozsiahle informácie. Deti treba primeranými vedomosťami pripraviť, aby mohli využiť rôzne nástroje na identifikáciu potenciálnych násilníkov a na ochranu proti nim.

Roxana Plumb (PSE), písomne. – (RO) Internet v súčasnosti poskytuje množstvo informácií a zábavy, ale je aj prostredím, ktoré je mimoriadne nebezpečné pre deti. Preto považujem za absolútne nevyhnutné iniciovať program „Bezpečnejší internet“, aby sme chránili deti, ktoré využívajú internet a nové technológie.

Úspech tohto programu bude závisieť od využitia rozpočtu 55 miliónov EUR, ale závisí aj od toho, ako úspešne dokážeme skombinovať technické a osvetové aspekty. Štúdie preukázali, že používanie softvérových aplikácií na filtrovanie nebezpečenstva, ktorému sú vystavené deti, chráni 90 % detí, zatiaľ čo rodičia a bezprostrední opatrovatelia sú zodpovední za ochranu zvyšných 10 %. Musia týmto maloletým vysvetliť, že nesmú súhlasiť so stretnutím s cudzím človekom z internetu, že nesmú odpovedať na správy s obscénnym obsahom a že cudzím ľuďom nesmú poskytovať informácie a fotografie osobného charakteru.

Model, ktorý sa využíva v oblasti vizuálnych masmédií, kde televízne kanály uvádzajú minimálny vek, od ktorého je povolené pozeráť určitý film alebo program, je potrebné prispôsobiť aj internetovým médiám. Prvým krokom na ochranu detí pred nezákonným obsahom na internete by bolo zreteľné označovanie stránok ako vhodných pre deti.

Bogusław Rogalski (UEN), písomne. – (PL) Program na ochranu detí pri používaní internetu a nových technológií je jednou zo základných foriem ochrany detí z hľadiska rozšírenia technológie i z hľadiska väčšej zručnosti pri používaní počítačov. Výsledkom je, že deti sú v súčasnosti ohrozené rizikom nezákonného obsahu a neprimeraného správania, ako napríklad detskej pornografie, šikanovania, tzv. „groomingu“ a zvädzania prostredníctvom internetu.

Podľa štatistík využíva viac než 70 % mladých ľudí vo veku od 12 do 15 rokov internet približne tri hodiny denne. Väčšina z týchto mladých ľudí si, žiaľ, pozrela materiál pornografického charakteru. Rastúci počet internetových stránok obsahujúcich pornografiu a čoraz nižší priemerný vek detí, ktoré sa stávajú obeťou tohto procesu, je tiež alarmujúci.

Jediným spôsobom, ako zvýšiť bezpečnosť detí na internete, je prístup kombinujúci viaceré aspekty. Tento široko koncipovaný program musí zahŕňať deti, ich rodiny, školy, komunikačných operátorov, poskytovateľov internetových služieb a iné inštitúcie. Dôležitú úlohu v rámci boja proti škodlivému správaniu na internete by mali zohrávať tiesňové linky, ktoré by slúžili na zbieranie informácií o škodlivom obsahu. Deti treba naučiť, ako sa vyhnúť nebezpečnému správaniu na internete. Rodičia a učitelia by sa mali zapojiť do osvetových kampaní o používaní počítačov s cieľom preklenúť generačnú priepasť v oblasti nových technológií a zabezpečiť, aby sa proti nebezpečenstvu mohlo postupovať účinnejšie.

Katrin Saks (PSE), písomne. – (ET) Internet sa stáva čoraz viac súčasťou nášho každodenného života a dnešné deti sú vystavené väčšiemu riziku, že sa stanú v prostredí internetu obeťou zneužívania, kontaktovania na sexuálne účely alebo obťažovania atď.

Podľa nedávno zverejenej správy EÚ o deťoch na internete má 68 % detí v mojej krajine, Estónsku, prístup na internet z domu. Je to jeden z najvyšších podielov v Európe a je porovnateľný s Dánskom, Belgickom, Švédskom a Spojeným kráľovstvom.

Široká dostupnosť internetu by nemala automaticky znamenať, že existuje väčšia hrozba obťažovania alebo kontaktu s materiálmi nepríjemného obsahu, ale Estónsko je spomedzi krajín, ktoré boli skúmané, v skupine s najvyššou dostupnosťou internetu spolu s Holandskom a Spojeným kráľovstvom.

V celej Európe existuje viacero podobných javov – polovica detí prezradí informácie o sebe, štyri deti z desiatich prídu do kontaktu s pornografickým materiálom, jedna tretina narazí na materiály s násilnými prvkami, mnohé deti dostávajú nevyžiadané správy sexuálneho charakteru a celých deväť percent sa v reálnom živote stretne s ľuďmi, s ktorými sa zoznámili na internete. 15 – 20 % európskych mladých ľudí zažilo obťažovanie na internete. V Estónsku je toto číslo ešte vyššie, až 31 % (deti vo veku od 6 do 14 rokov).

Myslím, že by sme sa na tieto veci mali viac zamerať. Najmä v členských štátoch ako Estónsko, kde deti v čoraz väčšej miere používajú internet v každodennom živote. Používanie internetu má svoje kladné stránky. Musíme však venovať viac pozornosti nebezpečenstvám, ktoré tiež existujú.

Toomas Savi (ALDE), písomne. – Vážený pán predseda, správa pani Roberty Angelillovej sa výrazne zameriava na pornografiu na internete, ktorá je dostupná deťom, no existuje ďalší problém, ktorý je ešte závažnejší. Je to násilie. Zatiaľ čo pornografický materiál môže byť dosť nepríjemný, tak pozeranie veľmi realistických zobrazení násilia voči iným alebo dokonca sebaopoškodzovania naozaj môže mladých ľudí vyprovokovať k neuváženým činom. Myslím na všetku tú diskrimináciu a agresiu voči mladým ľuďom patriacim k menšinám alebo na strieľanie na školách.

Len prednedávnom sa vo Fínsku – teda blízko môjho volebného obvodu, Estónska – strieľalo na dvoch školách. Zistilo sa, že strelec si pred spáchaním tohto hrozného činu stiahol násilný materiál z internetu. Tento materiál bol dostupný aj ďalším problémovým mladým ľuďom a nevieme, čo bude nasledovať v budúcnosti.

Myslím si, že Európska únia by mala podniknúť vážne kroky, aby sa zastavilo obhajovanie násilia, pričom by sa nemala obmedzovať sloboda prejavu človeka. Každý ľudský život sa musí považovať za cenný a keď naša mládež potrebuje pomoc alebo podporu, mali by sme jej ju poskytnúť. Nemôžeme si dovoliť zničiť alebo premrhať životy mladých ľudí, ktorí sú budúcnosťou Európy.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), písomne. – (PL) Mladí ľudia sú v súčasnosti zväčša skúsenejší pri využívaní nových technológií než staršia generácia. Internet neskrýva tajomstvá pred deťmi a mladými ľuďmi, ktorí sú o jeho fungovaní vo všeobecnosti lepšie informovaní než ich rodičia. Deti a mladí ľudia sú však súčasne najväčšími vystavení riziku psychologického násilia na internete.

Na základe údajov získaných v rámci kampane o používaní internetu deťmi polovica všetkých Poliakov používajúcich internet uviedla, že boli obeťou urážok, ponižovania a vyhrážania na internete.

Situácia je ešte vážnejšia, pokiaľ ide o deti. Vyše 70 % mladých používateľov internetu si pozrelo pornografický alebo erotický materiál a viac než polovica z nich pozerala kruté a násilné scény.

Treba však zdôrazniť, že veľká väčšina týchto mladých ľudí narazila na tento materiál náhodne a nevyhľadávali ho úmyselne. Len 12 % detí priznalo, že vyhľadávali stránky tohto typu.

Citujem tieto štatistiky v Parlamente, aby som poslancom zdôraznil vážnosť nebezpečenstva, ktorému sú vystavení naši najmladší občania, pričom používam ako príklad svoju krajinu.

Preto si myslím, že plánovaný program na ochranu detí sa musí bezpodmienečne zrealizovať.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), písomne. – (RO) Deti v čoraz väčšej miere využívajú internet na komunikáciu, vyhľadávanie informácií, získavanie prístupu k vedomostiam a na trávenie voľného času. Deti a ich rodiny si musia uvedomovať riziká spojené s internetom a predovšetkým musia dodržiavať určité pravidlá, ktoré zabezpečia ich ochranu pri využívaní internetu.

Internet musí zostať otvoreným, ale zároveň bezpečným médiom. Program bezpečnejšieho internetu pokračuje a rozširuje predchádzajúce programy „Bezpečnejší internet“ a „Bezpečnejší internet plus“. Chcela by som vás však upozorniť na skutočnosť, že ich účinnosť závisí od zvyšovania povedomia verejnosti a od spôsobu, ako sa budú na národnej úrovni presadzovať konkrétne právne predpisy. Každý incident, pri ktorom sa dieťa alebo mladý človek stretne na internete s neželanými požiadavkami alebo dokonca so šikanovaním, je potrebné brať vážne, oznámiť ho a primerane naň reagovať.

Aktuálna správa uvádza, že dve tretiny mladých ľudí dostali neželané požiadavky pri používaní internetu a 25 % si pozeralo materiál s neslušným obsahom. Veľa rodičov a učiteľov sa, žiaľ, nevyzná v digitálnych médiách a neprijímajú potrebné opatrenia na ochranu detí na internete. Chcela by som vyzvať Komisiu, aby spolu s členskými štátmi iniciovala spoluprácu centier na oznamovanie a reagovanie na incidenty týkajúce sa bezpečnosti na internete.

18. Obnova zásob tresky (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0340/2008) pána Buska v mene Výboru pre rybné hospodárstvo o návrhu nariadenia Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 423/2004, pokiaľ ide o regeneráciu zásob tresky, a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 2847/93 (KOM(2008)0162 – C6-0183/2008 – 2008/0063(CNS)).

Niels Busk, spravodajca. – (DA) Vážený pán predseda júci, pán komisár, dámy a páni, Komisia predložila dobrý, konštruktívny návrh na zmenu a doplnenie existujúceho plánu regenerácie zásob tresky, napríklad v Severnom mori, Skagerraku a Kattegat. Napriek existencii súčasného plánu regenerácie sa naďalej vyloví oveľa viac tresky, než sa dokáže nahradiť reprodukciou. Keltské more bolo zahrnuté do plánu regenerácie, pretože nové hodnotenie naznačuje, že sa tam nadmerne lovia zásoby tresky a jej populácia je v zlom stave.

Cieľom týchto pozmeňujúcich a doplnujúcich návrhov je zabezpečiť regeneráciu zásob tresky počas nasledujúcich piatich až desiatich rokov. Tento cieľ sa má dosiahnuť znížením úhynu pri rybolove o 10 až 25 % v závislosti od stavu zásob. To sa má doplniť reguláciou rybolovného úsilia, ako aj ustanoveniami o monitorovaní a kontrole. Ciele sa musia preskúmať, aby sme získali čo najvyšší trvalo udržateľný výnos, aj keď sa podmienky v oceáne menia v dôsledku globálneho otepľovania. Riadenie rybolovného úsilia sa musí zjednodušiť. Tento systém sa postupne tak skomplikoval, že potrebujeme nový systém založený na obmedzení rybolovného úsilia, ktoré budú riadiť členské štáty, čo bude flexibilnejšie, a tým sa dosiahne účinnejšia realizácia.

Plán sa má prispôbiť rôznym úrovniám regenerácie, a preto zahŕňa modulovú stratégiu, v rámci ktorej je prispôbenie úhynu pri rybolove funkciou úrovne dosiahnutej regenerácie. Zavádzajú sa jasné pravidlá, ktoré sa uplatňujú, ak vedci nemôžu poskytnúť presné odhady stavu zásob. Je potrebné znížiť množstvo odpadu rýb zavedením mechanizmov, ktoré rybárov bude motivovať na zapojenie sa do programov na zamedzenie výlovu tresky. Komisia vo všeobecnosti chce pozmeniť a doplniť existujúci plán na regeneráciu zásob tresky s cieľom skompletizovať a aktualizovať ho vzhľadom na súčasné trendy, aby bolo jednoduchšie, účinnejšie a ľahšie tento plán realizovať, ako aj monitorovať a kontrolovať.

TAC: zavádzajú sa nové pravidlá na stanovenie celkového povoleného výlovu, pričom veľkosť zásob sa meria v pomere buď k minimálnemu množstvu, alebo k cieľovému množstvu. Pri stanovení TAC musí Rada odrátať aj množstvo tresky zodpovedajúce veľkosti očakávaného odpadu vypočítaného na základe celkového množstva vylovej tresky. Ďalšie faktory prispievajúce k úhynu pri rybolove povedú tiež k revolúcii v celkovom množstve výlovu tresky, keď sa zavedú TAC.

Každé tri roky bude Vedecký, technický a hospodársky výbor pre rybné hospodárstvo Komisie vyhodnocovať regeneráciu zásob tresky. Ak by trend vývoja zásob nebol uspokojivý, Rada stanoví nižšie TAC než TAC uvedené vo vyššie uvedených pravidlách spolu s nižším rybolovným úsilím.

Ako spravodajca som predložil množstvo pozmeňujúcich a doplnujúcich návrhov k návrhu Komisie a moji kolegovia takisto predložili niekoľko pozmeňujúcich a doplnujúcich návrhov. Najdôležitejší pozmeňujúci a doplnujúci návrh je zmeniť referenčné obdobie z rokov 2005 – 2007 na roky 2004 – 2006, pretože údaje za rok 2007 sú také nové, že si nemôžeme byť istí ich správnosťou, a preto je lepšie použiť údaje, ktorými si istí sme.

Zohľadňuje sa aj skutočnosť, že zásoby tresky sa v určitom momente obnovujú, preto nemôžeme jednoducho zaviesť obmedzenia, ale skôr sú potrebné zmeny. Systém zmeny jedného typu postupu na druhý je flexibilnejší,

a tak je možné reagovať na vonkajšie podmienky, ako napríklad zvyšujúce sa ceny pohonných látok, ktoré sú na mimoriadne vysokej úrovni napriek poklesu, ktorý nastal v uplynulých týždňoch. Je potrebné čo najviac zapájať regionálne poradné výbory. Treba motivovať rybárov aj členské štáty, aby zaviedli opatrenia na zníženie úhynu pri rybolove a odpadu.

Nakoniec by som chcel poďakovať francúzskemu predsedníctvu a Komisii za mimoriadne konštruktívnu spoluprácu.

Joe Borg, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, rád by som poďakoval Výboru pre rybné hospodárstvo a najmä jeho spravodajcovi pánovi Buskovi za jeho dôkladnú a vyváženú správu.

Teší ma, že Parlament sa stotožňuje s názorom Komisie na regeneráciu zásob tresky. Úhyn pri rybolove je príliš vysoký. Výskyt tresky je príliš nízky. Hoci v niektorých oblastiach mora sa nachádza viac mladých rýb ako v uplynulých rokoch, možno to považovať skôr za príslub do budúcnosti než za regeneráciu stavu.

Som tiež rád, že Parlament súhlasí s potrebou zahrnúť Keltské more, ako aj s potrebou významného zníženia úhynu pri rybolove prostredníctvom TAC a zníženia rybolovného úsilia. Súhlasím s mnohými pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi Parlamentu, ale nemôžem priamo súhlasiť s textami Parlamentu. A to len z toho dôvodu, že podobné právne texty už existujú alebo sa vypracúvajú v rámci konzultácií s členskými štátmi, a nechcem predbiehať výsledky prebiehajúcich odborných diskusií.

Teraz konkrétne. Prijímam pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 1, 4, 5, 6, 7, 9, 13, 14 a 16. V zásade súhlasím s pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom č. 2, ale právomoci Komisie a Rady sú už stanovené na základe Zmluvy o ES a úloha regionálnych poradných výborov je určená v článku 31 základného nariadenia.

Čo sa týka pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu č. 3 o znížení odpadu, pracoval som na osobitnej iniciatíve. Pamätáte si oznámenie Komisie z jari 2007 týkajúce sa odpadu. Onedlho bude nasledovať návrh nariadenia.

Čo sa týka pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu č. 7, súhlasím s tým, že v prípade stavov vo vysokorizikových situáciách by sa malo uplatňovať obmedzenie 15 % na zvýšenie TAC. Ale Rada by mala zachovať možnosť zníženia, ktoré je väčšie ako 15 %.

Čo sa týka pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu č. 8, súhlasím so zahrnutím odkazu na množstvo tresky zabitej tuleňmi ako príkladu spolu so zhodnotením vplyvu zmeny klímy na obnovu zásob tresky, keď bude vypracovaná revízia plánu.

Čo sa týka pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu č. 10, príslušná časť správne odkazuje na obmedzenie rybolovného úsilia. Odkaz na určenie by znamenal, že rybolovné úsilie by bolo len merané, ale nebolo by riadené. Preto tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh nemôžem prijať.

Čo sa týka pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu č. 11, môžem prehodnotiť východiskový údaj pre výpočet kW dní. Do tejto diskusie by sa však mali zapojiť aj členské štáty.

Čo sa týka pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu č. 12, text navrhovaného článku 8a, odsek 3, bol naozaj nejednoznačný a prepracujeme ho, aby bol jasnejší.

Čo sa týka pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu č. 15, návrh týkajúci sa obmedzenia kapacity bol príliš reštriktívny a mohol by zabrániť reorganizácii aktivít rybárskych flotíl. Diskutujem ešte s členskými štátmi, ako poskytovať primeraný stupeň flexibility a súčasne zabezpečiť, aby sa nezvyšovalo rybolovné úsilie. Uprednostňujem preto zlepšenie existujúceho textu a nie jeho vypustenie.

Čo sa týka pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu č. 17, môžem prijať zásadu prevodu úsilia na základe korelačného faktoru, ktorý by vyjadroval význam výlovu tresky v rôznych sektoroch. Tento problém je však komplikovaný a musí sa podrobnejšie preskúmať.

Čo sa týka pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu č. 18, nemôžem z právnych dôvodov prijať vypustenie odkazu na rozhodovací proces. Proces, na ktorý sa odkazuje, je potrebný podľa Zmluvy o ES.

Ďakujem vám za pozornosť a za konštruktívne návrhy k tomuto dokumentu.

Cornelis Visser, v mene skupiny PPE-DE. – (NL) Vážený pán predsedajúci, dnes večer vedíme rozpravu o správe pána Buska k návrhom Komisie na rýchlejšiu regeneráciu zásob tresky v európskych vodách. Chcel by som zažalovať pánovi spravodajcovi Buskovi k jeho správe.

Treska je dôležitý druh ryby pre EÚ. Zatiaľ čo v minulosti bola základnou súčasťou potravy ľudí a treska sa konzumovala ako náhrada za drahšie mäso, v súčasnosti je treska luxusným druhom ryby, ktorá je dostupná len za vysokú cenu. Od konca 80. a začiatku 90. rokov ponuka tresky neustále klesala. Popri najrôznejších prirodzených príčinách, ako napríklad otepľovanie Severného mora a skutočnosť, že zimy nie sú tuhé, je ďalším dôvodom intenzívneho výlovu tresky. Práve túto príčinu chce Komisia riešiť prostredníctvom nového plánu regenerácie tresky.

Vnímam želanie Komisie zjednodušiť nariadenia, ktorých cieľom je obmedziť výlov tresky. Súčasné nariadenie je príliš komplexné a vedie k mnohým rozdielom v interpretácii na strane rybárov a inšpektorov. Zjednodušenie by vyriešilo aspoň tento problém. Je nevyhnutné, aby sme aj v mene holandského rybného hospodárstva zabezpečili na európskej úrovni regeneráciu zásob tresky.

Navrhované opatrenia potrebovali čas, aby sa prejavil ich účinok. Počas 18 mesiacov sa zásoby tresky v Severnom mori pozoruhodne regenerovali. Parlament vrátane mňa by rád užšie zapojil rybné hospodárstvo a regionálne poradné výbory do prijímaných opatrení. Zlepší to podporu v rámci tohto odvetvia. Nové pravidlá sú podľa môjho názoru krokom správnym smerom. Členské štáty môžu regulovať výlov tresky účinnejšie a rybári budú vedieť oveľa lepšie, čo je a čo nie je dovolené.

Až po štyroch až šiestich rokoch bude zrejmé, či sú opatrenia, ktoré teraz prijímame, účinné. Preto by som chcel pána komisára požiadať, aby pred prípravou nových opatrení dôkladne vyhodnotil existujúce opatrenia. Ak sa tak nestane, rybári sa dostanú do neprijateľnej situácie.

Ole Christensen, v mene skupiny PSE. – (DA) Vážený pán predsedajúci, najprv by som chcel poďakovať pánovi spravodajcovi Buskovi za jeho konštruktívnu spoluprácu v súvislosti s vypracovaním tejto správy. Myslím, že sme dosiahli uspokojivý výsledok. V dôsledku našich pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov bude systém jednoduchší, flexibilnejší, účinnejší a menej byrokratický. V rámci revízie návrhu Komisie napríklad tvrdíme, že úspech plánu na regeneráciu zásob tresky vo veľkej miere závisí od toho, aby na trh neprichádzali ryby pochádzajúce z nezákonného, neoznámeného a neregulovaného výlovu. Monitorovanie a kontrola sú dôležitými nástrojmi na zabezpečenie dodržiavania nariadení o rybolove. Rybné hospodárstvo a príslušné regionálne poradné výbory v členských štátoch by mali byť okrem toho užšie zapojené do procesu vyhodnocovania a rozhodovania, aby sa zohľadnili osobitné regionálne charakteristiky a potreby v rámci budúceho rozvoja a rozširovania riadiacich mechanizmov. Účinná realizácia plánu regenerácie si vyžaduje zapojenie všetkých zúčastnených strán, aby sa zabezpečila legitímnosť a dodržiavanie nariadení na regionálnej úrovni. V správe tiež zdôrazňujeme skutočnosť, že plán regenerácie bude mať dôležité dôsledky pre rybné hospodárstvo, ako aj hospodársky a sociálny rozvoj miestnych komunít, a preto by Komisia mala ešte raz zvážiť systém rybolovného úsilia, keď sa významne zlepšia zásoby tresky.

Jim Allister (NI). – Vážený pán predsedajúci, neustály refrén Komisie a aj tejto správy je o pokračujúcom poklese zásob tresky. No tento rok vyhodíme v EÚ uhynuté tresky v hodnote 50 miliónov EUR späť do mora. Prečo? Na príčine je naša šialená politika týkajúca sa odpadu. TAC sa stlačili na takú nízku úroveň, že vzniká veľké množstvo odpadu. Predstavuje to možno jednu vyhodnenú rybu na každú, ktorá sa ponechá. Každoročne znižujeme TAC, v dôsledku čoho sa zvyšuje podiel odpadu, čím sa pokračuje v tejto šialenej deštruktívnej ekopolitike.

Či sa treska ponechá, alebo vyhodí, zníži sa množstvo biomasy. Zvýšte TAC a som presvedčený, že tým zodpovedajúco znížite odpad a zvýšite dodávky potravín bez vyčerpávania biomasy, ktoré by bolo väčšie než náš súčasný postup vo forme odpadu. Toto je podľa môjho názoru spôsob, ako postupovať v súlade s plánom na obmedzenie výlovu tresky, a potom táto politika dostane nejaký zmysel.

Struan Stevenson (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, musím pochváliť svojho dobrého priateľa Nielsa Buska za tento odvážny pokus vypracovať ďalší plán regenerácie tresky. Odkedy som bol zvolený za poslanca v roku 1999, predkladá sa plán regenerácie tresky každý rok.

Každý plán regenerácie tresky zavádza stále prísnejšie nariadenia a ešte tvrdšie opatrenia. Pretože sa zaoberáme zmiešaným výlovom, pri ktorom sa treska loví spolu s krevetami, treskou merlan a treskou jednoškvrnou, máme všetci problém s odpadom, o ktorom práve hovoril pán Jim Allister. Obávam sa, že v tomto prípade pán Busk napodobňuje svojho slávneho dánskeho predka kráľa Knuta, ktorý bol kráľom Dánska a Anglicka v 10. storočí a ktorý sedel na tróne na pobreží a prikázal prílivu, aby sa nepribližoval. Samozrejme, ako vieme z historických prameňov, kráľ sa poriadne zmočil a takmer sa utopil. Snaha o zavedenie plánu regenerácie tresky, plánu, ktorý má treske pomôcť, aby sa regenerovala, je v skutočnosti pokusom pôsobiť rovnakým spôsobom proti prírode. Vieme, že zmena klímy spôsobila oteplenie Severného mora o jeden a pol stupňa a planktón, ktorý je potravou mladých tresiek, sa presunul stovky kilometrov na sever, čo je aj

dôvodom, prečo väčšina veľkých dospelých tresiek, ktoré nakupujeme v obchodoch v celej Európe, pochádza z okolia Nórska, Faerských ostrov a Islandu. Kým sa teda Severné more neochladí, nezažijete regeneráciu tresky a žiadny prísny plán riadenia, ktorý chceme zaviesť, na tom nič nezmení.

V tejto súvislosti ma teší, čo povedal dnes večer pán komisár, a síce, že prijíma môj pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorý aspoň preskúma vplyv zmeny klímy na regeneráciu tresky a takisto predátorské útoky tuleňov na tresku. V súčasnosti máme v Severnom mori 170 000 tuleňov kuželozubých, pričom každý z nich skonzumuje dve tony rýb ročne – vrátane množstva tresiek – a v minulosti nebolo politicky správne hovoriť v akejkoľvek forme o tuleňoch. Myslím si teda, že preskúmanie vplyvu tuleňov na populáciu tresky je veľmi dôležitý krok dnešného večera. Odporúčam kráľa Knuta Parlamentu a dúfam, že táto správa bude prijatá.

Zdzisław Kazimierz Chmielewski (PPE-DE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, nariadenie Rady predstavuje ďalší pokus o dosiahnutie rovnováhy medzi súčasným stavom poznatkov týkajúcich sa aktuálneho stavu zdrojov a prirodzenou snahou zbaviť sa povinností týkajúcich sa dohliadania nad európskym rybolovom a jeho riadenia. Spravodajca jasne identifikoval nový prejav tejto prastarej dilemy. Poukázal na jasný rozpor medzi šlachetným zámerom chrániť zdroje a skutočnými možnosťami riadiť ich stav.

Autori nariadenia sa ako nikdy predtým pri tejto príležitosti zhodujú s Vedeckým, technickým a hospodárskym výborom pre rybné hospodárstvo v tom, že je stále nedostatok dostatočne spoľahlivých informácií, ktoré by sa mohli poskytnúť rybárom vo forme zrozumiteľných stanovísk k TAC. Inštitúcie Únie – bezpochyby preto, aby ich nepovažovali za pasívne – však zároveň odporúčajú vypracovať ustanovenia zabezpečujúce konzistentnú realizáciu TAC, aj keď je známe, ako bolo uvedené, že tieto údaje sú neprimerané. Rybári očakávajú overenie rybolovného úsilia vnímajú tento postup ako príliš opatrný a neprimeraný vzhľadom na racionálnu politiku rybného hospodárstva. Snažil som sa pochopiť zvláštnu metodiku, ktorú prijali orgány kompetentné v tejto oblasti. V každom prípade cítim potrebu varovať pána spravodajcu, pokiaľ ide o sociálne a hospodárske dôsledky rozširovania obmedzení rybolovu a byrokratických obmedzení aktivít rybárov, ktoré vzbudzujú hnev. Rybári čoraz viac podporujú vedcov v súvislosti so zistením skutočného stavu morskej biomasy. Poľskí rybári sa pridali k rastúcej kritike zastaranej databázy, ktorá sa v príliš veľkej miere zakladá na odhadoch. Prišiel hádam čas venovať väčšiu pozornosť názorom rybárov založeným na stáročných vedomostiach a skutočnosti, že rybári môžu prežiť len vtedy, ak budú rešpektovať záujmy morského prostredia.

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, plán regenerácie tresky by mal predovšetkým vytvoriť stimuly pre tie členské štáty a tých rybárov, ktorí prispievajú k zníženiu úhynu pri rybolove, a po druhé, ktorí znižujú sekundárny výlov a eliminujú odpad – eliminujú, nie redukujú odpad – plán regenerácie tresky nebude dôveryhodný, ak nezohľadní problematiku zmeny klímy v súvislosti s oblasťami, kde treska nachádza potravu a rozmnožuje sa, ako to pred chvíľou tak sugestívne formuloval môj kolega, pán Stevenson, a to musí zohrávať dôležitú úlohu v pláne regenerácie tresky, ak má byť v tomto čase dôveryhodný.

Súhlasím s tým, že zníženie sekundárneho výlovu prostredníctvom programov na zamedzenie výlovu tresky má mimoriadny význam. Mali by sme však spomenúť potrebu znížiť sekundárny výlov a eliminovať odpad. To znamená, že rozhodujúce je zníženie množstva v sieti ulovenej (sekundárny výlov) a nevyloženej (odpad) tresky. Ak to nedosiahneme, rybolov nebude trvalo udržateľný, a to ani ekologicky, ani hospodársky. Zatiaľ čo Írsko navrhlo pilotný projekt na rok 2009 s cieľom zredukovať odpad tresky v oblasti lovu homára nórskeho v časti Keltského mora, hádam aj so stimulmi pre rybárov, ktorí majú zohrávať dôležitú úlohu pri monitorovaní a kontrole, čo bude kľúčom k úspešnej realizácii projektu, musím pánovi komisárovi položiť otázku súvisiacu s tým, čo náš spravodajca označil ako „nové prieskumy, ktoré naznačujú, že Keltské more je vyčerpané a je potrebné zaviesť tu kontrolu“. Podľa ICES bol pre Keltské more odporúčaný TAC 2009, čo naznačuje, že zásoby sú v tejto oblasti väčšie než v iných oblastiach, na ktoré sa vzťahuje plán regenerácie. Má sa teda Keltské more zahrnúť do plánu regenerácie alebo nie? Je to potrebné alebo nie? Ktoré vedecké kapacity si máme vypočítať?

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Vážený pán predsedajúci, chcela by som pána komisára informovať, že treska bola kedysi jednou z najbežnejších rýb v írskych vodách a na írskych stoloch. Pre mojich rybárov nie je rybolov len prácou, ale aj spôsobom života, tradíciou, ba i poslaním. Mnohí z mojich rybárov vykonávajú zmiešaný rybolov a pre nich je vyhadzovanie rýb viac než odpad a rozpor – považujú to za odporné.

Musíme pomôcť vybaviť rybárov zariadením na selektívnejší výlov rýb, aby sa chránila treska a aby sme súčasne znížili aj odpad, musíme tento odpad využívať a zužitkovať, vyložiť a ošetriť ho. Musíme nielen ukončiť vyhadzovanie tresky a iných rýb, ale musíme ukončiť škandalózne vyhadzovanie tresky a iných rýb ako odpadu.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy pána Buska týkajúce sa tzv. plánu regenerácie zásob tresky sú podľa mňa veľmi dôležité pre obnovu zásob tohto druhu na úroveň spred mnohých rokov. Ochrana zásob tresky je najväčším problémom, ktorý musí vyriešiť naša spoločná politika rybného hospodárstva. Treba pripomenúť, že popri šprotach a makrelách sú tresky na rybárskych flotilách Európskej únie najčastejšie loveným druhom rýb. V celosvetovom meradle je treska druhým najobľúbenejším druhom.

Okrem toho, že treska je hlavným objektom výlovu, je veľmi dôležitá aj pre riadne fungovanie ekosystému. Tresky prirodzene regulujú rozširovanie rias, najmä v Baltskom mori. Spolu so zmenou klímy je preto zníženie zásob tohto dôležitého druhu významným faktorom zmien ovplyvňujúcim morské ekosystémy severného Atlantiku.

Na záver by som chcel predložiť stanovisko poľských rybárov, ktorí sa stali hlavnou obeťou chybnéj a nespravodlivej politiky v oblasti výlovu tresky. Kolegovia si budú pamätať, že obmedzenie výlovu sa pôvodne vzťahovalo na lode plaviace sa pod poľskou vlajkou. Po obmedzení nasledoval zákaz výlovu tresky. Nemalo to len negatívny vplyv na živobytie rybárov, ale viedlo to aj k vyvolaniu strašiaka bankrotov v poľskom spracujúcom priemysle. Preto by sa v predložených pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch mal klásť dôraz na výskum. Na jeho základe bude možné stanoviť skutočný stav zásob tresky, čo nám potom umožní vypracovať realistickú politiku rybného hospodárstva. Dámy a páni, ďakujem vám.

Joe Borg, člen Komisie. – Vážení páni predsedajúci, najprv by som sa chcel poďakovať poslancom za zaujímavú rozpravu, ktorá demonštruje záujem Parlamentu o problematiku regenerácie tresky.

Správa Parlamentu sa z veľkej časti zhoduje s návrhom Komisie a podporuje ho, pričom jeho cieľom je, aby sa súčasný plán stal flexibilnejší a účinnejší a súčasne komplexnejší. Ako mnohí z vás podotkli, objavili sa náznaky, že stavy tresky sa zlepšujú, a rybári vám povedia, že treska sa vrátila do našich morí.

Je však faktom, že za to vďačíme jednému konkrétnemu ročníku – ročníku 2005 – že treska dospela do veľkosti, keď sa chyť do našich sietí. Pri ďalšom postupe musíme byť preto opatrní, pretože ak tento mimoriadny ročník preceníme, môže dôjsť k tomu, že potenciálna regenerácia tresky nenastane. Za uplynulých 15 rokov sa to stalo už dvakrát, raz v Írskom mori a raz v Severnom mori. Vtedy sme prijali predčasné opatrenia, aby sme využili mimoriadne ročníky a spôsobili sme situáciu, že sme museli začínať úplne od začiatku. Je preto veľmi dôležité, aby sme postupovali opatrne a aby nám zodpovedné riadenie povedalo, že musíme urobiť maximum pre to, aby sme rôznymi prostriedkami znížili rybolovné úsilie a súčasne znížili aj množstvo odpadu tresky.

To možno dosiahnuť prostredníctvom riadenia na základe výsledkov, ktoré zavádza plán regenerácie, a rád by som vyzval členské štáty, aby s nami spolupracovali na dosiahnutí plánu regenerácie tresky, ktorý postupne umožní úplnú regeneráciu tresky.

Vychádzajúc z uvedeného by som chcel povedať niečo aj o odpade vo všeobecnosti, pretože tento problém sa netýka len tresky. Hovoríme, samozrejme, o treske, pretože má osobitný význam pre Severné more, ale máme rôzne iné druhy rýb, ktoré končia ako odpad, a toto je veľmi citlivý problém v celej Európskej únii, pretože verejná mienka má k tomu veľmi negatívny postoj. Som rozhodnutý riešiť to a mojím zámerom je preskúmať celú problematiku ešte raz, pretože bol dosiahnutý minimálny pokrok. Myslím, že celý problém musíme vnímať všeobecnejšie a že musíme okamžite iniciovať významné opatrenia na zníženie množstva odpadu. Neskôr vám predložím návrhy, ako môžeme účinne znížiť množstvo odpadu v Severnom mori. Diskutujeme o tomto probléme s partnermi, napríklad s Nórskom, aby sme našli účinné opatrenia na zníženie rybolovného úsilia zameraného na tresku, ale súčasne zaviedli opatrenia najmä na zníženie odpadu tresky, ako aj na riešenie problému odpadu ostatných druhov rýb.

Čo sa týka Keltského mora, na ktoré poukázala pani Doylová, je pravdou, že podľa ICES je stav zásob o niečo lepší než v iných moriach. Napriek uvedenému faktu však tvrdia, že zásoby sú v zlom stave a musia sa zregenerovať, a preto sme to zahrnuli do nového plánu regenerácie tresky. Zásoby sú napriek tomu vo veľmi zlom stave. Skutočnosť, že sa stanoví TAC, neznamená, že zásoby sú v dobrom stave, pretože prevláda názor, že v mnohých našich rybolovných oblastiach rybolov prekračuje úroveň trvalej udržateľnosti a vy stanovíte TAC s klesajúcou krivkou. Ak je situácia skutočne zlá, tak TAC by bol nula. V prípade Keltského mora je situácia o niečo lepšia, ale stav týchto zásob dobrý nie je.

Čo sa týka vyjadrení o treske v Baltskom mori, hoci to nie je súčasťou nášho plánu regenerácie tresky, v roku 2007 sme zaviedli plán regenerácie tresky v Baltskom mori. Na základe odporúčaní ICES, a pravdepodobne nie až tak vďaka výsledkom samotného plánu regenerácie tresky, ale vďaka významnému úsiliu Poľska

a poľských rybárov, sa situácia tresky na východe tento rok zlepšila, ale situácia tresky na západe, v západnom Baltiku, sa zhoršila. Budeme preto musieť zaviesť prísnejšie opatrenia pre tresku v západnom Baltiku, ale zrejme budeme môcť zaviesť menej prísne opatrenia pre tresku v jeho východnej časti.

Niels Busk, spravodajca. – (DA) Vážený pán predsedajúci, chcel by som sa poďakovať pánovi komisárovi a kolegom za enormné úsilie a mimoriadne konštruktívne pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré boli absolútne nevyhnutné na dopracovanie tohto plánu regenerácie.

Chcel by som zdôrazniť, že je teraz mimoriadne dôležité, aby plán regenerácie uspel. Sme to dlžní rybárom, ale zároveň je správne, ako už bolo dnes večer uvedené, že sme hovorili o regenerácii tresky a aj iných druhov. Hovorili sme o tom už v priebehu uplynulých desiatich rokov bez dosiahnutia cieľa. Je preto dôležité, aby sme ho dosiahli teraz.

Chcel by som povedať niečo o nezákonnom, nenahlásenom a neregulovanom rybolove. Nepoznáme, samozrejme, jeho rozsah, ale nepochybujem o tom, že má mimoriadne negatívny vplyv na plány regenerácie, ktoré sme uskutočňovali v uplynulých rokoch. Je to zahanbujúce vzhľadom na stavy rýb a zahanbujúce aj pre rybné hospodárstvo a spoločnosť ako takú a Európsky parlament na to opätovne upozorňoval. Je potrebné zaviesť lepšiu a účinnejšiu kontrolu, aby sme zastavili nezákonný rybolov. Chcel by som povedať, že musíme zohľadniť a zmerať množstvo rýb, ktoré ulovia tulene, kormorány a iné predátorské druhy vtákov, čo je, samozrejme, oblasť, kde nikto neberie ohľad na kvóty, a táto situácia má takmer rovnaké dôsledky ako nenahlásený rybolov.

Problematika odpadu rýb je ďalším problémom, o ktorom už hovoríme zhruba desať rokov. Odpad rýb je nevyhnutným dôsledkom politiky kvót, ale čo je rovnako dôležité, vyhadzujeme aj kvalitné vylovené ryby. Pán komisár, mám pravdaže radosť z toho, čo ste dnes večer povedali, teda že máte plán, ale je úplne nedostatočné, že sme o tejto záležitosti hovorili desať rokov a nedosiahli sme ani jeden z cieľov. To je smutný stav vecí a musíme s tým niečo urobiť, pretože inak bude tento plán regenerácie takisto odsúdený na neúspech.

Predsedaajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Bogdan Golik (PSE), písomne. – (PL) Je úplne pochopiteľné, že sa Európska komisia a vlády členských štátov zaoberajú kritickým stavom zásob tresky v moriach Európskej únie. Mám však obavy, že čo sa týka legislatívnych návrhov a rozhodnutí, inštitúcie Európskej únie vychádzajú z výskumu rôznych výskumných inštitútov financovaných Európskou komisiou. Výskum nezávislých vedcov sa uvádza len zriedka.

Existujú aj rozdielne názory v súvislosti s nariadeniami Rady (ES) č. 812/2004 a č. 2187/2005 zavádzajúcimi zákaz využívanía unášaných sietí v EÚ. Na stretnutí s Generálnym riaditeľstvom pre námorné záležitosti a rybne hospodárstvo (DG MARE), ktoré som zorganizoval pred mesiacom, sa ukázalo, že Európska komisia je odhodlaná vyhnúť sa všetkým otázkam, ktoré jej v súvislosti s týmto problémom budú predložené. Komisia nedokáže poskytnúť konkrétne odpovede a nesplňa svoje záväzky podľa ustanovení vyššie uvedených nariadení týkajúcich sa výskumu, aby potvrdila odôvodnenosť zavádzania zákazov.

Čo sa týka tresky, nie je napríklad dostatok podrobných štatistických údajov o výlove uskutočnenom loďami kratšími než osem metrov. Neuskutočnilo sa porovnanie množstva spracovaných rybích produktov vo vzťahu k veľkosti výlovu potvrdenému v jednotlivých členských štátoch Únie. Inštitúcie nedokázali predložiť konkrétne informácie a plány. Neprimerané zovšeobecňovanie v oblasti výskumu okrem toho prispelo k zostreniu rozdielných názorov.

Vzhľadom na sociálnu a hospodársku základňu sa rybne hospodárstvo čoraz častejšie stáva motívom demonštrácií a protestov rybárov v Poľsku a iných krajinách. Mnohé rodiny boli pripravené o živobytie napríklad v dôsledku zníženia kvót rybolovu a zákazu používania unášaných sietí.

19. Riadenie rybárskych flotíl zaregistrovaných v najvzdialenejších regiónoch Spoločenstva (rozprava)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0388/2008) pána Guerreira v mene Výboru pre rybne hospodárstvo o návrhu nariadenia Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 639/2004 o riadení

rybárskych flotíl zaregistrovaných v najvzdialenejších regiónoch Spoločenstva (KOM(2008)0444 – C6-0298/2008 – 2008/0138(CNS)).

Pedro Guerreiro, spravodajca. – (PT) Vzhľadom na trvalé štrukturálne obmedzenia a nevýhody, ktorým sú najvzdialenejšie regióny vystavené, je potrebné prijať konkrétne opatrenia na podporu ich sociálno-ekonomického rozvoja. Nemali by sa však zakladať na kritériách časového obmedzenia alebo vývoja bohatstva, ktorého príčinou by boli konjunkturálne alebo umelé podmienky.

Rybné hospodárstvo je pre tieto regióny strategické z hľadiska ponuky rýb pre ich obyvateľstvo a zabezpečenia zamestnanosti v ich rybárskych komunitách a tiež zabezpečenia ich hospodárskej udržateľnosti. Napriek pozorovaným zlepšeniam ich rybárske flotily pozostávajú zväčša zo starých plavidiel, ktoré majú v priemere viac ako 30 alebo 40 rokov, najmä flotily drobného rybolovu.

Nová finančná podpora na obnovu a modernizáciu rybárskych flotíl týchto regiónov je veľmi dôležitá a je nepochopiteľné, že Európska únia túto podporu blokuje. Ďalšie poskytovanie podpory na obnovu a modernizáciu flotíl je nevyhnutným predpokladom na zlepšenie pracovných a bezpečnostných podmienok rybárov a zachovanie populácie rýb.

Výbor Európskeho parlamentu pre rybné hospodárstvo navrhuje len rozšíriť verejnú pomoc na obnovu flotíl v najvzdialenejších regiónoch do roku 2009 a umožniť registráciu týchto lodí do roku 2011. Napriek tomu, že to prekračuje hranice návrhu Európskej komisie, myslíme si, že tieto návrhy sú stále nedostatočné, pretože nereagujú na skutočné potreby rybárov v týchto regiónoch, najmä flotíl drobného rybolovu. Preto sme predložili pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktorých cieľom je obnova a modernizácia rybárskych flotíl bez časového obmedzenia a v súlade s potrebami odvetvia v týchto regiónoch.

Hoci to nie je bezpodmienečne nevyhnutné, môžeme povedať, že toto opatrenie nespôsobí žiadne dodatočné náklady v rozpočte Spoločenstva a nezvýši kapacitu flotily. Tieto návrhy v skutočnosti prijal samotný Európsky parlament už skôr, keď v roku 2005 zopakoval potrebu podporiť v budúcnosti obnovu a modernizáciu rybárskych flotíl v záujme ziskovosti a konkurencieschopnosti tohto odvetvia v uvedených regiónoch. Tieto návrhy odsúhlasil aj Výbor Európskeho parlamentu pre rybné hospodárstvo, ktorý už na začiatku tohto roka naznačil potrebu novej podpory na obnovu a modernizáciu flotily v najvzdialenejších regiónoch, pretože zrušenie pomoci Spoločenstva na obnovu flotily by skomplikovalo riešenie tejto situácie, keďže tieto regióny zaostávajú za flotilami EÚ na európskom kontinente. Preto priamo vyzývame Parlament, aby postupoval v súlade so svojimi stanoviskami, keď nastane rozhodujúci moment prijímania rozhodnutia.

Joe Borg, člen Komisie. – Vážení pán predsedajúci, najprv by som rád poďakoval Výboru pre rybné hospodárstvo a najmä jeho spravodajcovi pánovi Guerreirovi za jeho správu.

Komisia chápe ťažkosti, ktorým sú vystavené najvzdialenejšie regióny pri vykonávaní rozhodnutí o modernizácii flotily, ktoré boli prijaté v roku 2006. Komisia však nemôže súhlasiť s pokračovaním poskytovania verejnej podpory obnove a modernizácii flotily, pretože to povedie k nadmernej kapacite flotily a nízkej hospodárskej účinnosti v strednodobom a dlhodobom horizonte. Chápeme však vyjadrenie pána spravodajcu, že v určitých prípadoch rozhodnutia, ktoré už boli prijaté, viedli k oneskoreniu prác v lodeniach, ktoré nedokázali zrealizovať prácu do stanoveného termínu. Preto sme pripravení prijať predĺženie termínu na začlenenie do flotily do roku 2011, ako navrhol pán spravodajca. Preto som ochotný prijať pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 2 a 7.

Komisia však zastáva aj názor, že sa musia dodržať základné pravidlá riadenia flotily, to znamená, že systém vstupu a výstupu zaručí, že sa nezvýši kapacita a že v prípade zvýšenia kapacity sa zrušia verejné dotácie. V opačnom prípade by vzniklo riziko, že najvzdialenejšie regióny budú generovať nadmernú kapacitu rybolovu, ako sa to stalo v prípade flotily na európskom kontinente, čo by v každom prípade podlomilo ich ekonomiku.

V tejto súvislosti by som chcel spomenúť aj balík opatrení týkajúci sa pohonných hmôt, ktorý bol prijatý v júli tohto roku v súvislosti s hospodárskou krízou, keďže vysoké ceny pohonných látok ju ešte prehĺbujú. Chcel by som vyzvať všetkých aktérov v najvzdialenejších regiónoch, ktorých sa to týka, aby čo najlepšie využili tento balík a zlepšili energetickú účinnosť svojich flotíl a zabezpečili ich vyššiu hospodársku rentabilitu prostredníctvom plánov predložených v rámci balíka, ako napr. reštrukturalizácia a čiastočné vyradenie starých lodí. Na základe toho, čo som povedal skôr, nie je preto Komisia pripravená prijať pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 1, 3, 4, 5, 6, 9, 10 a 11. Napokon, pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 8 by mohol byť prijatý za predpokladu, že správa Komisie bude odložená, kým nebudú predložené všetky potrebné informácie o využívaní výnimiek uvedených v nariadení.

Čo sa týka výzvy, aby Komisia prípadne navrhla nové opatrenia, chcel by som zdôrazniť, že Komisia má právo na zavedenie takejto iniciatívy a v každom prípade navrhne nové opatrenia, ak to bude na základe jej zváženia potrebné a primerané.

Emanuel Jardim Fernandes, v mene skupiny PSE. – (PT) Vážený pán predsedajúci, vážený pán komisár, dámy a páni, vzhľadom na túto správu musím najprv zdôrazniť nevyhnutnosť zohľadnenia potrieb rybného hospodárstva v najvzdialenejších regiónoch. Po druhé, musím zdôrazniť rozšírenie výnimky zo všeobecného režimu začlenenia a vyradenia flotily v prospech najvzdialenejších regiónov.

Toto rozšírenie odsúhlasené vo Výbore pre rybné hospodárstvo znamená, že rybárske lode, ktoré využili štátnu pomoc, môžu byť na základe príslušnej výnimky do roku 2011 začlenené do rybárskej flotily týchto regiónov, pričom začlenenie novej kapacity sa nemusí kompenzovať vyradením rovnocennej kapacity. Tento pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh predložený Výborom pre rybné hospodárstvo bol výsledkom dohody medzi skupinou socialistov a skupinou PPE-DE a zahŕňa poslancov z oboch týchto skupín, ktorí pochádzajú z najvzdialenejších regiónov, a pána spravodajcu Guerreira, ktorý, ako sme práve počuli, chcel ísť ešte ďalej. Ako tieňový spravodajca za skupinu PSE presadzujem tento cieľ, a preto nalieham na poslancov, aby zajtra hlasovali za túto správu. Vyzývam Komisiu, pána komisára a Radu, aby zohľadnili legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu, a dúfam, že bude zajtra prijaté.

Kathy Sinnott, v mene skupiny IND/DEM. – Vážený pán predsedajúci, závažné problémy, ktoré ovplyvňujú rybolov v najvzdialenejších regiónoch, sú podľa všetkého rovnaké ako problémy, ktorým čelia všetci rybári, sú len výraznejšie. Budúcnosť tohto odvetvia čelí veľmi reálnym hrozbám – pirátstvu, odpadu rýb, klesajúcim stavom rýb, starým plavidlám a flotilám atď. – ale pre nich sú tieto problémy ešte väčšou záťažou, pretože sú už aj tak veľmi zraniteľní.

Musíme našim najvzdialenejším rybolovným komunitám pomôcť zachovať nielen ich živobytie, ale aj ich zručnosť, ktorú nadobudli v priebehu generácií a ktorej hrozí, že bez ochrany sa stratí nielen im, ale aj nám.

My všetci musíme zohľadňovať meniace sa sociálno-ekonomické potreby týchto najvzdialenejších regiónov a aj vplyv, ktorému sú vystavené v tomto odvetví. Ak im chceme pomôcť prežiť, musíme im umožniť väčšiu účasť na riadení tohto odvetvia, ako aj prijať konkrétne opatrenia, ako napríklad predĺženie času na obnovu flotily.

Paulo Casaca (PSE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, myslím, že práca, ktorú vykonal Výbor pre rybné hospodárstvo vrátane nášho spravodajcu, rôznych politických skupín a Európskej komisie bola mimoriadne plodná. Vyústila do záverov, na ktorých sa zhodli takmer všetci vrátane Európskej komisie a v ktorých sa uvádza, že predĺženie termínu do roku 2011 spolu s prípravou správy hodnotiacej prípadnú potrebu ďalšieho predĺženia tohto opatrenia je najvhodnejším spôsobom riešenia tohto problému.

Musím sa poďakovať všetkým našim kolegom zo skupiny PPE-DE, ktorí sa s nami zhodli na tomto stanovisku, a tiež Európskej komisii za jej úsilie pri dosiahnutí týchto záverov. Teraz musíme len dúfať, že Rada bude tiež pristupovať citlivo k nášmu rozhodnutiu a že pochopí potrebu poskytnúť najvzdialenejším regiónom dlhší čas na splnenie tejto požiadavky.

Sérgio Marques (PPE-DE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, mala by sa štátna pomoc na obnovu a modernizáciu rybárskych flotíl v najvzdialenejších regiónoch povoliť len do konca roka 2009 alebo by mala pokračovať bez obmedzenia? Osobitný charakter rybného hospodárstva v týchto regiónoch odôvodňuje poskytovanie tejto pomoci aj po roku 2009, pričom morské prostredie nebude nijakým spôsobom poškodené.

Časovo neobmedzená štátna pomoc na obnovu a modernizáciu flotíl v najvzdialenejších regiónoch neznamena neustála a večná pomoc. Pomoc sa okamžite zastaví, ak to bude potrebné na základe štúdií a hodnotenia vedeckej rady a regionálnych poradných výborov. Toto je riešenie, ktoré je najvhodnejšie pre veľmi špecifickú situáciu rybného hospodárstva najvzdialenejších regiónov. Rovnaké dôvody, ktoré odôvodňujú udelenie exkluzívneho práva rybolovu do vzdialenosti 100 míľ rybárom z najvzdialenejších regiónov, takisto odôvodňujú iný prístup k pomoci na obnovu a modernizáciu flotily. Som rád, že Výbor pre rybné hospodárstvo našiel najlepšie riešenie vzhľadom na osobitné potreby odvetvia rybárstva v najvzdialenejších regiónoch.

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, chcela by som vyjadriť solidaritu, keďže pochádzam z ostrovného štátu, kde je v našich okrajových oblastiach rybárska komunita mimoriadne dôležitá – pre svoju kultúru, tradície a zručnosti – a do týchto regiónov je mimoriadne ťažké prilákať alternatívne odvetvia

a alternatívne spôsoby života alebo zamestnania. Ak môžeme prejsť solidaritu s okrajovými oblasťami Európy, čo musíme prejsť voči najvzdialenejším regiónom, ktoré sú na samom okraji periférie, ak to tak možno povedať? Chcela by som podporiť túto iniciatívu, podporiť zručnosti, tradície a kultúru rybárskych komunít v týchto najvzdialenejších regiónoch a veľmi izolovaných, často veľmi malých ostrovných komunít v okrajových oblastiach EÚ.

Chcela by som podporiť to, čo povedali kolegovia, a naliehavo žiadam pána komisára Borga, aby zabezpečil, že budeme čo najveľkorysejší v čomkoľvek, čo bude potrebné urobiť, pokiaľ ide o otázku predĺženia štátnej pomoci a termínu obnovy rybárskych flotíl.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Vážení páni predsedajúci, pán komisár hovoril o nadmernej rybolovnej kapacite alebo nadmernej kapacite flotily v najvzdialenejších regiónoch.

Súhlasím s ním. Moja otázka pre pána komisára znie takto: je si Komisia vedomá toho, že najvzdialenejšie regióny – Kanárske ostrovy, Azorské ostrovy a Madeira v strednom Atlantiku, Guadalupe, Martinik a Guyana v Karibiku a Reunion v Indickom oceáne – sú obklopené obrovskými morskými oblasťami, v ktorých sa postupne znižujú rybolovné zdroje v dôsledku nadmerného výlovu? Má o tomto jave Komisia nejaké údaje? Myslí si Komisia, že by mohla podporiť rybárske flotily v týchto regiónoch prostredníctvom pomoci s cieľom udržať populáciu rýb v týchto oblastiach?

Joe Borg, člen Komisie. – Srdečne vám ďakujem za vaše pripomienky. Môžem vás uistiť o svojom maximálnom úsilí pomôcť flotilám najvzdialenejších regiónov.

Chcel by som však zdôrazniť, že udržanie alebo dokonca zvýšenie kapacity týchto flotíl nie je riešením a môže byť v skutočnosti súčasťou problému. Ako som uviedol na začiatku, ak je potrebné opatrenie na reštrukturalizáciu týchto flotíl, chcel by som vás požiadať, aby ste zohľadnili energetický balík, ktorý bol nedávno prijatý a ktorý poskytuje veľa možností potenciálne prospešných pre flotily v najvzdialenejších regiónoch. Ako som povedal, môžem opäť prijať predĺženie termínu na začlenenie do registra flotíl vzhľadom na problémy týkajúce sa oneskorenia prác v lodeniciach, ale nemôžem prijať ďalšie predĺženie poskytovania štátnej pomoci na konštrukciu a systém registrácie vstupu/výstupu nad rámec toho, čo bolo poskytnuté z Európskeho fondu rybného hospodárstva, v ktorom boli najvzdialenejšie regióny osobitne zohľadnené, pretože to nevyrieši žiadny z problémov, ale vyvolá to ďalšie problémy.

Pripúšťame, že existuje nadmerný výlov, a uznávame, že je to v dôsledku nadmernej kapacity. Komisia nechce ani prispieť k nadmernej kapacite v okrajových regiónoch, pretože to len spôsobí problémy v budúcnosti. Čo sa týka možnosti nadmerného výlovu v okolí okrajových regiónov, skúmali sme tento problém a Rada práve prijala nariadenie o rybolove IUU so súhlasom Európskeho parlamentu. Od 1. januára 2010 sa nemôžu ryby bez osvedčenia o zákonnom ulovení dostať na európsky trh. Preberáme iniciatívu aj v regionálnych organizáciách rybolovu, aby sme navrhli trvalo udržateľný rybolov v oceánoch všade tam, kde to môžeme ovplyvniť, a to znamená v podstate vo všetkých regionálnych organizáciách rybolovu. Chceme v tomto úsilí vytrvať, aby sme tak zaručili trvalo udržateľný rybolov, a to nielen v našich vodách, ale aj v medzinárodných vodách, ktoré sú rozhodujúce pre naše najvzdialenejšie regióny.

Pedro Guerreiro, spravodajca. – (PT) Ďakujem za vaše slová a chcel by som zároveň poukázať na to, že na základe ustanovení zmlúv sú opatrenia na podporu najvzdialenejších regiónov možné a želateľné. Táto možnosť preto musí vyústiť do konkrétnych opatrení. Odvetvie rybárstva je pre tieto regióny strategické. Potrebuje podporu pri obnove a modernizácii, a preto je to úplne prirodzená záležitosť. Finančné prostriedky Spoločenstva existujú a ako preukázala táto rozprava, neexistuje žiadny pádny argument na ďalšie blokovanie poskytovania verejnej podpory obnovy a modernizácie rybárskych flotíl v týchto regiónoch. Na rozdiel od toho, čo sa tu povedalo, obnova a modernizácia týchto flotíl nepovedie nevyhnutne k nadmernej kapacite alebo k jej zvýšeniu.

Preto treba položiť otázku, prečo sa neprijímajú opatrenia na podporu tohto odvetvia. Na základe tejto rozpravy sme ešte viac presvedčení o tom, že je nielen nevyhnutné predĺžiť termín na registráciu lodí, na ktoré bola poskytnutá štátna pomoc na modernizáciu, ako navrhli Európska komisia a Výbor pre rybné hospodárstvo, ale je aj nevyhnutné zabezpečiť možnosť verejnej pomoci na obnovu a modernizáciu flotíl v týchto regiónoch, najmä flotíl drobného rybolovu, bez stanovenia časového obmedzenia, ako sme opäť zhodne odôvodnili.

Preto chceme, aby pozmeňujúce a doplnujúce návrhy, ktoré sme v tejto súvislosti predložili, boli zajtra prijaté. Situácia si to vyžaduje a čas nám dá za pravdu.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Margie Sudre (PPE-DE), písomne. – (FR) Som rada, že Európsky parlament povolil výrobu rybárskych plavidiel do 31. decembra 2011 v prípade flotíl registrovaných v najvzdialenejších regiónoch a v súvislosti s poskytovaním štátnej pomoci na obnovu.

Chcela by som sa poďakovať kolegom poslancom, ktorí sa spolu so mnou zapojili do náročných rokovaní s Komisiou s cieľom získať dva ďalšie roky nad rámec pôvodného návrhu. Neskoré prijatie právneho predpisu umožňujúceho členským štátom poskytovať túto pomoc a obmedzená kapacita lodeníc by zabránili výrobe týchto nových plavidiel v stanovenom termíne. Som rada, že si Európska komisia vypočula požiadavky rybárov, hoci ľutujem, že skupina komunistov sa nás rozhodla nepodporiť.

Táto dohoda dokazuje, že Európska únia naďalej zohľadňuje špecifické podmienky najvzdialenejších regiónov a že v skutočnosti robí oveľa viac ako predtým, keďže súhlasila s rozšírením systému výnimiek. Nemali by sme zabúdať na to, že štátna pomoc na výrobu nových plavidiel je od roku 2005 vo zvyšnej časti Európskej únie zakázaná.

Vyzývam ministrov rybného hospodárstva, aby toto rozhodnutie vydali veľmi rýchlo, aby rybári v najvzdialenejších regiónoch mohli získať moderné plavidlá, ktoré poskytnú optimálne bezpečnostné podmienky.

20. Vytvorenie globálnej aliancie proti zmene klímy medzi EÚ a chudobnými rozvojovými krajinami, ktoré sú najviac ohrozené zmenou klímy (krátke prednesenie)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je krátke prednesenie správy (A6-0366/2008) pána Wijkmana v mene Výboru pre rozvoj o vytvorení globálnej aliancie proti zmene klímy medzi Európskou úniou a chudobnými rozvojovými krajinami, ktoré sú najviac ohrozené zmenou klímy (2008/2131 (INI)).

Anders Wijkman, spravodajca. – Vážení páni predsedajúci, táto správa je reakciou na globálnu alianciu proti zmene klímy, ktorú iniciovala Európska komisia koncom minulého roka. Globálna aliancia proti zmene klímy je v zásade veľmi dobrou iniciatívou. V prvom rade sa ňou uznáva, že zmena klímy predstavuje vážne riziko pre krajiny s nízkymi príjmami.

Je iróniou, že len pred ôsmimi rokmi boli v New Yorku dohodnuté rozvojové ciele tisícročia. Zmena klímy bola sotva spomenutá, hoci už vtedy bolo zrejmé, že mnohé krajiny s nízkymi príjmami budú veľmi trpieť v dôsledku negatívnych účinkov zmeny klímy.

Ale spôsob, akým sme organizovaní v národných organizáciách, vo vládach atď. – zmena klímy je jedna oblasť, rozvojová spolupráca je druhá oblasť – bola už skutočnou prekážkou alebo bariérou, ktorá nám bránila v plnom rozsahu uznať hrozbu zmeny klímy pre rozvoj a znižovanie chudoby.

Tento problém je, samozrejme, veľký. Ak chceme pomôcť krajinám s nízkymi príjmami pri adaptácii a znížení rizík a pri opatreniach na zmiernenie dôsledkov, ako aj pri hľadaní synergie medzi oboma oblasťami, je potrebné osobitne sa zamerať na odlesňovanie a potom, čo je najdôležitejšie, realizovať všetky tieto opatrenia v rámci plánovania rozvoja a znižovania chudoby.

Je veľmi dôležité, aby sme neskončili so sériou izolovaných projektov na prispôbenie. Prispôbenie a znižovanie rizika skôr musíme dávať do popredia v rámci rozvojovej spolupráce.

Keď sme o tom diskutovali vo Výbore pre rozvoj, hlavnou otázkou bolo financovanie. Návrh Komisie predstavuje len 60 miliónov EUR: to je kvapka vody v oceáne. Nikto nevie, koľko bude stáť znižovanie rizika prispôbenia sa, nikto nevie, koľko bude stáť technologická spolupráca vzhľadom na zmiernenie dôsledkov. Svetová banka, Oxfam, UNDP a iné organizácie uviedli odhady pohybujúce sa od 10 miliárd USD a, povedal by som, 100 miliárd USD ročne. Niektoré opatrenia nemusia stáť viac. Ak sa stratégie plánovania rozvoja a znižovania chudoby realizujú už od začiatku s ohľadom na negatívne dôsledky zmeny klímy, nemusia to spôsobiť vyššie náklady. Ale vieme, že v mnohých oblastiach vzniknú dodatočné náklady. Poľnohospodárske

postupy, znižovanie rizika pre prípad extrémnych poveternostných udalostí, zvyšovanie hladiny morí, opatrenia v oblasti zdravotníctva: to všetko sem patrí.

Otázka znie, odkiaľ budú pochádzať ďalšie finančné prostriedky. V správe uvádzame niekoľko návrhov. Jeden z nich je celkom prirodzený ten, aby sa využila časť z príjmov z dražieb emisných povoleniek očakávaných v budúcnosti. V tejto súvislosti je veľmi dôležité vyčleniť nejakým spôsobom finančné prostriedky pre rozvojové krajiny.

Ďalší návrh sa zameriava na to, že členské štáty by mali podporiť iniciatívu Komisie a nepresadzovať vlastné iniciatívy. Toto je nová oblasť, v ktorej je zmysluplné sústrediť zdroje.

Napokon všetko, čo v tejto oblasti podnikneme, treba vnímať v súvislosti s rokovaniami o zmene klímy, ktoré sa uskutočnia budúci rok v Kodani. V tejto oblasti je na dosiahnutie globálnej dohody rozhodujúci aktívny prístup zo strany krajín uvedených v prílohe 1, najmä štátov EÚ.

Správa o rozvoji sa zaoberá uvedenými, ako aj mnohými ďalšími záležitosťami, v duchu podpory iniciatívy Európskej komisie a s primárnym cieľom posilniť ju z hľadiska obsahu i finančných prostriedkov.

Joe Borg, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, vítam správu pána Wijkmana a ďakujem mu za jeho trvalú podporu globálnej aliancie proti zmene klímy. Vo všeobecnosti si myslíme, že správa zdôrazňuje správne priority a identifikuje hlavné úlohy, ktorým v súčasnosti čelí medzinárodné spoločenstvo v súvislosti s poskytovaním podpory na zmiernenie dôsledkov zmeny klímy a prispôbenie sa v rozvojových krajinách. Osobitne oceňujeme návrhy správy. Po prvé, rozvinúť globálnu alianciu proti zmene klímy na centrum iniciatív členských štátov. Súhlasíme s tým, že súčasné úsilie pomôcť rozvojovým krajinám v tejto dôležitej oblasti je roztrieštené a nezodpovedá parížskym zásadám o účinnosti pomoci, ku ktorým sa zaviazali všetky členské štáty EÚ.

Po druhé, návrh stanoviť dlhodobý cieľ financovania globálnej aliancie proti zmene klímy (GCCA). Je však veľmi dôležité, aby sa členské štáty v plnej miere zapojili do tejto iniciatívy a zvýšili svoje záväzky v rámci ODA a aby sprístupnili inovačné zdroje financovania pre alianciu GCCA. Finančný cieľ stanovený len Európskou komisiou by nemal význam.

Napokon návrh použiť časť očakávaných výnosov z dražieb emisných práv v rámci systému EÚ na obchodovanie s emisnými kvótami na financovanie aliancie GCCA a iné opatrenia proti zmene klímy v rozvojových krajinách. Najmä v súčasnej situácii potrebujeme trvalú podporu Európskeho parlamentu pri realizácii týchto návrhov, najmä prostredníctvom zapojenia rozhodovacích grémií na úrovni členských štátov.

Správa zdôrazňuje množstvo bodov, ktoré musí Komisia ďalej rozpracovať, pričom Komisia by osobitne poukázala na jednoznačný prínos aliancie GCCA. Aliancia GCCA má byť vo všeobecnosti kľúčovým prvkom politiky EÚ v oblasti boja proti zmene klímy. Táto politika sa tradične zameriavala na zmiernenie dôsledkov v rámci Únie, ako aj mimo nej. Proces zelenej/bielej knihy sa teraz primárne zaoberá prispôbením sa v rámci Únie. GCCA predstavuje vonkajšiu dimenziu nášho adaptačného úsilia. Okrem toho je dôležité zdôrazniť skutočnosť, že medzinárodné spoločenstvo musí dospieť k uzatvoreniu globálnej dohody o zmene klímy v Kodani v decembri 2009 s cieľom zabrániť rozdielu medzi Kjótskym protokolom a nadväzujúcou dohodou. Rozvojové krajiny k tejto dohode pristúpia len vtedy, ak sa bude osobitne zohľadňovať prispôbenie. Európska únia sa preto musí v tejto súvislosti ujať svojej vedúcej úlohy a aliancia GCCA je nástrojom, ako demonštrovať naše odhodlanie.

Správa pána Wijkmana sa mohla výraznejšie zmieniť o tomto politickom imperatíve. Európska únia je naďalej najväčším poskytovateľom rozvojovej pomoci. Zmena klímy je však hrozbou pre rozvoj. Zámerom aliancie GCCA je začleniť prispôbenie sa zmene klímy pevne do rozvojovej politiky EÚ.

GCCA by napokon chcela využiť iné prostriedky pri rozvíjaní pomoci v súvislosti so zmenou klímy: upúšťať od financovania projektov a prikloniť sa k postupom na základe programov. Myslíme si, že len takto možno účinne vybudovať odolnosť voči zmene klímy. Komisia už vstúpila do počiatočnej realizačnej fázy globálnej aliancie proti zmene klímy. Týmto venuje primeranú pozornosť návrhom správy, najmä s ohľadom na úzke zapojenie zástupcov partnerských krajín a úzku koordináciu s inými súvisiacimi dvoj- a viacročnými multilaterálnymi iniciatívami.

Na záver, Komisia uznáva potrebu lepšieho začlenenia zmeny klímy do vlastných programov pomoci v úzkej koordinácii s partnerskými krajinami a partnermi pre rozvoj na úrovni krajín. V tomto úsilí nás podporí práca, ktorá prebieha v OECD na rozvoji usmernení pre začlenenie prispôbenia sa do rozvojovej spolupráce.

Predseda júci. – Týmto uzatváram tento bod rokovania.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Mihaela Popa (PPE-DE), písomne. – (RO) Táto iniciatíva je odôvodnená v súvislosti so zodpovednosťou, ktorú Európska únia prijala voči rozvojovým krajinám, a so skutočnosťou, že Európska únia je najväčším poskytovateľom humanitárnej pomoci na svete.

V tejto súvislosti je dôležité, aby sme zabránili duplicite iniciatív zameraných na rozvojové krajiny a iniciovaných na úrovni Spoločenstva a členských štátov.

Myslím si, že keď sa zaoberáme zmenou klímy, je veľmi dôležité, aby sme neprijali len jednorazový záväzok, ale aby sme zohľadnili dôležitosť preventívneho postupu vo všetkých opatreniach prijatých v EÚ, najmä v opatreniach týkajúcich sa rozvojovej pomoci.

Na záver by som chcela dodať, že je rovnako dôležité, aby sa preventívne opatrenia stali dôležitejšou prioritou ako opatrenia spojené s humanitárnymi krízami, pretože si musíme uvedomiť, že náklady na rekonštrukciu sú oveľa vyššie v prípade katastrof.

Európska únia musí prejsť solidaritu, ale aj zodpovednosť voči iným regiónom sveta, čím sa globálna aliancia proti zmene klímy stáva dôležitým krokom týmto smerom.

Pierre Schapira (PSE), písomne. – (FR) Globálna aliancia proti zmene klímy sa musí stať účinným nástrojom, ktorý najchudobnejším krajinám umožní prispôsobiť sa dôsledkom zmeny klímy, pretože sú ich prvou obeťou.

Prostredníctvom pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktoré predložila Socialistická skupina v Európskom parlamente, je možné zlepšiť výbornú prácu, ktorú odviedol pán spravodajca.

Vzhľadom na financovanie aliance sa PSE pripája k pánovi spravodajcovi a vyslovuje poľutovanie nad nízkou úrovňou ročného objemu prostriedkov poskytovaných Európskou komisiou.

Vyslovujeme poľutovanie aj nad takpovediac systematickým návratom k ERF na financovanie nových iniciatív, ako napríklad aliance. Toto využívanie by sa malo prísne kontrolovať, aby sa zabezpečilo, že bude financovať skutočne rozvojové operácie a že sa obmedzí na prvý rok činnosti aliance. Komisia musí preto dodržať svoj záväzok a nájsť ďalšie prostriedky pre alianciu.

PSE vyjadrila aj svoju podporu vytvoreniu úzkeho prepojenia medzi zmenou klímy a súčasnou potravinovou krízou. Aliancia by mala predložiť konkrétne iniciatívy v tejto oblasti, ako napríklad vytvorenie zelených pásov okolo miest na južnej pologuli na podporu poľnohospodárstva zameraného na výrobu potravín.

Napokon sme vyzvali na vypracovanie environmentálnych, sociálnych a hospodárskych kritérií v súvislosti s výrobou biopalív a na zabezpečenie potravinovej bezpečnosti uprednostnenej pred podporou poľnohospodárstva zameraného na export.

21. Riadenie a partnerstvo na národnej a regionálnej úrovni a o základe pre projekty v oblasti regionálnej politiky (krátke prednesenie)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je krátke prednesenie správy (A6-0356/2008) pána Beaupuyho v mene Výboru pre regionálny rozvoj o správe vecí verejných a partnerstve na vnútroštátnej a na regionálnej úrovni a o základe pre projekty v oblasti regionálnej politiky.

Jean Marie Beaupuy, spravodajca. – (FR) Vážený pán predseda júci, pán komisár, dámy a páni, musím vám povedať, že som s veľkým potešením uplatňoval zásady správy vecí verejných počas prípravy tejto správy s rôznymi zainteresovanými stranami.

Táto pracovná metóda okrem toho demonštrovala svoju hodnotu pri príprave správy, pretože mi umožnila zohľadniť takmer všetky návrhy, ktoré predložili moji kolegovia, a 9. septembra sa to prejavilo v jednomyselnom hlasovaní v rámci Výboru pre regionálny rozvoj.

Tento konsenzus by bol však bezcenný, ak by sa nepremenil na konkrétny text, ktorý je špecifický a ucelený, čo vám o chvíľu dokážem. Chcel by som sa preto veľmi srdečne poďakovať všetkým kolegom, ktorí sa

zapojili do vypracovania tejto správy, najmä však tieňovým spravodajcom, ktorí si tu dnes večer veľmi želali byť prítomní, aby prejavili svoju angažovanosť.

Pán komisár, srdečne ďakujem, samozrejme, aj všetkým útvarom Komisie a bol by som vám vďačný, keby ste im mohli odovzdať moje poďakovanie, pretože táto spolupráca bola konštruktívna a príjemná.

Ďakujem aj Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a jeho spravodajcovi pánovi van Ierselovi, Výboru regiónov, pánovi Kisyovovi a mnohým ďalším orgánom, ktoré zohrali svoju úlohu.

O čo teda ide pri správe vecí verejných a partnerstve? Musíme vypracovať správu z vlastnej iniciatívy na túto tému, pretože správa vecí verejných a partnerstvo sú pojmy používané každodenne. Stačí, ak si zoberiete noviny alebo správy a vždy narazíte na tieto slová.

Pán komisár, sú momenty, keď sú potrebné slová, a sú momenty, keď sú potrebné činy. Sú momenty, keď je potrebné stanoviť ciele, a potom momenty pridelenia prostriedkov na ich dosiahnutie. Už niekoľko rokov počujeme neustály refrén, že je potrebné zlepšiť správu vecí verejných. Táto téma je zahrnutá do našich nariadení, diskutujeme o nej v rozpravách, ale nedosiahli sme veľký pokrok. Čo sa v skutočnosti deje, ak vidíme, že integrovaný prístup sa uplatňuje v mnohých správach predložených Komisiou a Parlamentom?

Zohľadňujú sa navzájom v skutočnosti naše európske politiky v oblasti dopravy, životného prostredia a regionálneho rozvoja? Kde je integrovaný prístup, ktorý chceme vidieť? Každá politika má vlastný rozpočet, vlastného ministra, vlastného komisára a vlastný harmonogram. Vidíme tiež, že čo sa týka štrukturálnych fondov, ERDF, ESF a EAFRD, v praxi sa uplatňujú každý osobitne.

Pán komisár, viete, že všetci považujeme dosiahnutie lisabonských cieľov pri výkone vašich povinností spolu s vašimi kolegami za veľmi dôležité. Ak však budeme pokračovať takto, takýmto roztriešteným postupom v praxi, myslíte si, že to bude možné? Myslíte si, že organizácia, bez ohľadu na to, aká mocná a odhodlaná je, môže uspieť, ak umožní, aby sa v praxi uplatňoval takýto prístup „každý za seba“?

Dnes dozrel čas na to, aby rôzni súkromní a verejní aktéri sústredili schopnosti a aby sa naše rozpočty a harmonogramy skoorinovali, ak vyvíjame činnosť v rovnakej oblasti a v rovnakom zemepisnom regióne. Moja správa predkladá 37 konkrétnych opatrení, ktorých zámerom je dosiahnuť tento cieľ, ale nebudem ich všetky uvádzať. Naznačím len tri kľúčové body.

Prvý kľúčový bod je poskytnúť rôznym aktérom, bez ohľadu na to, či sú to súkromní, alebo verejní aktéri, jednotlivci alebo organizácie, prostriedky na uplatňovanie tejto správy vecí verejných. Prvý bod, a zdôraznil som to vašej kolegyni pani Danute Hübnerovej, je vypracovať praktický návod k správe vecí verejných. Už nehovoríme o abstraktných posolstvách, musí to byť praktický návod.

Druhý bod je zaškolenie vybraných zástupcov v rámci programu Erasmus. Naši volení miestni a regionálni zástupcovia by mali byť skutočným motorom zmien pri tejto novej správe vecí verejných v daných územiach. Okrem toho, a toto je druhý kľúčový bod, musia európske a národné inštitúcie ísť príkladom. Preto vo svojej správe vyzývam na uskutočnenie každoročného stretnutia ministrov zodpovedných za kohéznú politiku v rámci Rady. Pán komisár, ako viete, aj medzi jednotlivými komisármi a rôznymi generálnymi riaditeľstvami sú rozdiely. Potrebujeme účinnejšiu spoluprácu jednotlivých oddelení. Výbor regiónov očakával moju žiadosť, pretože pred dvoma týždňami odpovedal na naše návrhy.

Po tretie, pán komisár, bude, samozrejme, potrebné zaviesť záväzné postupy. Keďže môj čas uplynul, nebudem môcť uviesť viac podrobností, ale zoberte, prosím, na vedomie, že od Komisie očakávame, že bude teraz konať ako priekopníčka tejto revolúcie v súčasnej praxi. Musíme prejsť od slov k činom. Ja a moji kolegovia, ktorí pracovali na týchto textoch, očakávame, že Komisia prijme rozhodnutia, ktoré budú rýchle a účinné.

Joe Borg, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, chcel by som sa v mene Komisie poďakovať pánovi Beaupuyemu za jeho správu o správe vecí verejných a partnerstve v oblasti regionálnej politiky, keďže partnerstvo a správa vecí verejných sú skutočne kľúčovými zásadami kohéznej politiky.

Správa pána Beaupuyho predkladá množstvo odporúčaní a obhajuje najmä potrebu posilniť integrovaný prístup, potrebu väčšej decentralizácie kohéznej politiky a potrebu plného uznania a zapojenia rôznych partnerov do programov regionálnej politiky, najmä miestnych a mestských orgánov.

Správa navrhuje aj vypracovanie nástrojov na posilnenie partnerstva a novej správy vecí verejných. Môžem pána Beaupuyho uistiť, že hlavné posolstvá jeho správy sú v súlade s tým, čo obhajuje a presadzuje Komisia.

Prax ukázala, že schopnosť vytvoriť skutočné partnerstvo je často podmienkou úspechu a účinnosti programov podporovaných štrukturálnymi a kohéznymi fondmi.

Preto sa tento princíp zachovával a posilňoval v každom programovacom období prostredníctvom rozšírenia zloženia tohto partnerstva a rozšírenia jeho rozsahu.

Vďaka spoločnému úsiliu Komisie a Parlamentu a tlaku občianskej spoločnosti išli nariadenia z roku 2006 pre súčasné obdobie o krok ďalej a výslovne a po prvýkrát zahrnuli nových partnerov z občianskej spoločnosti.

Počas rokovaní o každom národnom strategickom referenčnom rámci a operačnom programe na obdobie rokov 2007 – 2013 sa prediskutovali mechanizmy plnenia a Komisia sa ich pokúsila zlepšiť s cieľom menej ich inštitucionalizovať. Medzi členskými štátmi a regiónmi naďalej existujú dôležité rozdiely, ale vo všeobecnosti sa pri uplatňovaní zásady partnerstva dosiahlo skutočné zlepšenie. Napríklad v Poľsku zaznamenal dialóg s občianskou spoločnosťou a najmä s mimovládnyimi organizáciami pokrok vďaka požiadavkám kohéznej politiky.

Kohézna politika sa postupne vyvinula na dôležitý multilaterálny systém správy vecí verejných zapájajúci veľké množstvo partnerov na vertikálnej a horizontálnej úrovni. Keďže neexistuje univerzálny recept platný pre všetkých, pre úspech politiky je nevyhnutné zapojenie regionálnych a miestnych orgánov, ako aj všetkých príslušných zainteresovaných subjektov do vypracovania, realizácie a vyhodnotenia zásahov podľa schémy prispôbenej danej skupine a, samozrejme, danému regiónu. Treba však uznať, že ešte stále je potrebné veľa vykonať, aby sme dosiahli skutočné a aktívne partnerstvo a správu vecí verejných, a to nielen v procese príprav a rokovaní, ale aj v ostatných fázach života operačných programov, to znamená pri realizácii, monitorovaní a vyhodnocovaní. Môžem pána Beaupuyho informovať, že rezort komisárky Hübnerovej momentálne pracuje na štúdiu o regionálnej správe vecí verejných v súvislosti s globalizáciou, aby získal jasnejší pohľad na súčasnú situáciu a prax. Mala by nám poskytnúť podstatné informácie o tom, či by bol v tejto súvislosti nápomocný návod, ktorý žiadal pán Beaupuy vo svojej správe.

Komisia je tiež presvedčená o tom, že kohézna politika sa musí zjednodušiť, musí znamenať prínos pre regionálny rozvoj a súčasne sa musí ešte viac priblížiť k európskym občanom. Komisia súhlasí s tým, že na dosiahnutie lepších výsledkov je potrebné poskytnúť integrovaný prístup rôznych odvetvových politík na príslušnom území. Mali by sme prehĺbiť úvahy o spôsobe, akým sa v súčasnosti realizujú a koordinujú kohézne fondy na jednej strane, a o spôsobe, ako by sa mohli uplatňovať v nasledujúcom programovom období po roku 2013 na strane druhej, aby sa na regionálnej úrovni zachoval skutočný koherentný strategický rozvoj. Toto je v skutočnosti hlavným bodom mnohých príspevkov, ktoré sme dostali v rámci našich verejných konzultácií o budúcnosti politiky.

Medzi nástrojmi uvedenými v správe na zlepšenie novej správy vecí verejných je návrh vytvoriť miestnych predstaviteľov projekt Erasmus. Komisia urobí všetko, čo bude v jej silách, aby zrealizovala túto zaujímavú myšlienku, hoci to môže byť ťažké, ak to rozpočtový orgán schváli ako pilotný projekt.

Okrem hlavného zámeru kohéznej politiky, ktorá je a mala by zostať hlavným pilierom pri dosahovaní cieľov nového trvalo udržateľného rozvoja a nástrojom pomoci regiónom, ktoré čelia postupujúcim globálnym problémom, ktoré budú mať čoraz väčší vplyv na ich rozvoj, si Komisia myslí, že všetci by sme mali ďalej posilňovať mechanizmy plnenia kohéznej politiky založenej na zásadách integrovaného prístupu, partnerstva a multilaterálnej správy vecí verejných.

Komisia je presvedčená, že správa pána Beaupuyho a podpora Parlamentu výrazne pomôžu zlepšiť túto situáciu.

Predseda júci. – Týmto uzatváram rozpravu.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Bairbre de Brún (GUE/NGL), písomne. – (GA) Srdečne vítam túto vynikajúcu správu pána Beaupuyho o správe vecí verejných a partnerstve.

Je poľutovaniahodné, že pri využívaní štrukturálnych fondov sa nie vždy dodržiava zásada partnerstva. Napriek tomu sme boli v Severnom Írsku svedkami veľmi dobrých príkladov toho, ako by malo partnerstvo fungovať, a videla som výhody partnerstva, ak sa realizuje správne.

Vítam tiež výzvu v tejto správe na užšiu spoluprácu a kontakty miestnych a regionálnych orgánov a iných úrovní správy vecí verejných, najmä s Európskou komisiou. Zhromaždenie Severného Írska musí stavať na vzťahoch, ktoré už vytvorila Európska komisia. To platí predovšetkým pre pracovnú skupinu, ktorú vytvoril predseda Európskej komisie pán Barroso.

Zhromaždenie Severného Írska a naše miestne komunity sú pripravené zohrávať výraznejšiu úlohu pri realizácii programov EÚ na miestnej úrovni. Táto správa stanovuje, ako to môžu dosiahnuť.

Rumiana Jeleva (PPE-DE), písomne. – (BG) Predovšetkým mi dovoľte zablahoželať pánu Beaupuyovi k jeho vynikajúcej správe. Ako tieňová spravodajkyňa za skupinu PPE-DE som hlasovala za túto správu, aby som podporila dobrú správu vecí verejných a partnerstvo v regionálnej politike.

Chcela by som využiť túto príležitosť a pripomenúť vám, že v júli, po kritickej správe Komisie o Bulharsku, bolo zastavené financovanie v rámci troch predvstupových programov PHARE, ISPA a SAPARD. Zároveň sa začali postupy, aby sa umožnil začiatok operačných programov na využitie prostriedkov zo štrukturálnych a kohéznych fondov. To moju krajinu dostalo do veľmi ťažkej situácie. Chcela by som využiť prijatie tejto správy a vyjadriť nádej, že zmrazené finančné prostriedky pre Bulharsko sa uvoľnia a bulharskí občania budú môcť v plnej miere využiť výhody členstva svojej krajiny v EÚ.

V súlade s výzvou, s ktorou sa správa obracia na členské štáty, by som chcela vyzvať na posilnenie procesu decentralizácie na účely realizácie regionálnej politiky v Bulharsku, aby sa zabezpečilo to, že systém viacúrovňovej správy vecí verejných bude fungovať najúčinnším spôsobom na základe zásad partnerstva a subsidiarity.

Ďakujem za vašu pozornosť.

Grażyna Staniszevska (ALDE), písomne. – (PL) Je dôležité dodržiavať zásadu partnerstva na všetkých úrovniach riadenia pri vykonávaní regionálnej politiky. Mimoriadny význam to má vo vzťahu k účinnosti. Ak chcú národné a regionálne orgány v plnej miere mobilizovať spoločnosť, musia sa zamerať na začlenenie miestnych obyvateľov do plánovania zmien a následne aj do monitorovania využívania štrukturálnych fondov. Neschopnosť identifikovať regionálne ciele vyvoláva vždy rozdielne názory a brzdí celý proces, čím vyvoláva značné spomalenie.

Skutočné, nie povrchné partnerstvo je tiež veľmi dôležité v rámci Európskeho spoločenstva, pretože je jediným spôsobom, ako zabezpečiť, že občania dostanú informácie o charaktere činnosti Európskej únie. Partnerstvo je veľmi dôležité, ale stojí tiež peniaze. Preto je potrebné vyhradiť 2 – 3 % prostriedkov zo štrukturálnych fondov na tento účel. Súčasná zásada dobrovoľnosti nefunguje. Ak regióny nie sú povinné použiť prostriedky na organizovanie stretnutí, workshopov a hodnotenia vykonávania, tak ich na to jednoducho nepoužijú. Zásada partnerstva sa dosť často redukuje na zaslanie plánu poštou, pričom v niektorých prípadoch je možné predložiť pripomienky len do jedného týždňa.

Myslím, že by bolo rozumné venovať oveľa viac pozornosti tomuto problému, ak chceme zabezpečiť, aby sa Európa stala spoločenstvom aktívnych, uvedomelých a spolupracujúcich občanov.

22. Kvalitnejšia legislatíva v roku 2006 podľa článku 9 Protokolu o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality (krátke prednesenie)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je krátke prednesenie správy (A6-0355/2008) pána Medina Ortegu v mene Výboru pre právne veci o kvalitnejšej legislatíve v roku 2006 podľa článku 9 Protokolu o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality (2008/2045(INI)).

Manuel Medina Ortega, spravodajca. – (ES) Vážený pán predsedajúci, predkladám správu z vlastnej iniciatívy o kvalitnejšej legislatíve v roku 2006 podľa článku 9 Protokolu o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality.

Správa je dosť rozsiahla, preto sa zameriam na dva alebo tri aspekty. Prvým aspektom je význam legislatívneho procesu v Európskej únii. Zdá sa, že prebieha postupný prechod smerom k prijímaniu tzv. „mäkkých právnych predpisov“, pričom určité oznámenia, správy alebo dokumenty sa považujú za záväzné právne pravidlá. V správe sa vyjadruje potreba jasne rozlišovať medzi jednoduchými usmerneniami vydanými správnymi inštitúciami a legislatívnym procesom.

Legislatívny proces zahŕňajúci nariadenia a smernice je v súčasnosti v plnej miere zabezpečený na základe Zmlúv o Európskej únii a vyžaduje si iniciatívu Komisie, ktorú musí schváliť buď samotná Rada, alebo Rada v spolurozhodovacom postupe s Parlamentom.

Myslím si, že v tejto súvislosti je dôležité zdôrazniť význam tohto legislatívneho charakteru, pretože zohľadňuje verejný záujem prostredníctvom predkladania petícií orgánom s legislatívnymi právomocami.

Existuje nebezpečenstvo a potenciálna odchýlka, ak sa určitým orgánom alebo určitým oblastiam umožní samoregulácia. Napríklad pre určité združenia, odborné orgány, podnikové orgány a podobne to môže byť primerané, ale povoliť danej oblasti samoreguláciu je podľa môjho názoru veľmi vážna chyba. Nedávno sme boli svedkami dôsledkov deregulácie v Spojených štátoch, ktoré umožnili finančnému sektoru, aby sa sám reguloval, čo malo mimoriadne závažné dôsledky pre hospodárstvo celého sveta. Inými slovami, regulácia sa nemôže prenechať tým subjektom, ktoré regulácii podliehajú. Samoregulácia je termín, ktorý si protirečí a je vhodný len vtedy, ak sa samoreguluje vnútorné orgány. Nemožno sa domnievať, že dané odvetvie sa môže samoregulovať prostredníctvom systému samoregulácie, a to isté je možné povedať o spoločnej regulácii.

Čo sa týka Európskeho parlamentu, podstatnou požiadavkou je vytvoriť jasné legislatívne postupy. Inými slovami, návrhy Komisie sa musia prediskutovať v Parlamente a v Rade a musia sa prijať legislatívne uznesenia.

Druhým aspektom je narastajúca komplexnosť právnych predpisov EÚ a ťažkosti bežných občanov vrátane expertov na právo EÚ porozumieť tomu, čo sa vlastne deje. Musíme uľahčiť porozumenie právnym predpisom EÚ a jediným spôsobom, ako to dosiahnuť, je kodifikácia, prepracovanie alebo podobný postup. Nemôžeme pokračovať vo vypracúvaní právnych pravidiel vtedy, keď je to potrebné, a potom zabudnúť, čo sme prijali.

Je pravda, že v uplynulých rokoch sa v tomto ohľade dosiahlo zlepšenie, keďže na základe spolupráce Parlamentu, Komisie a Rady sa zmenili a doplnili napríklad komitologické postupy. V tejto epoche IT by sme však v ideálnom prípade mali mať automatický kodifikačný postup, v rámci ktorého sa každý nový prijatý právny predpis okamžite identifikuje a skonsoliduje prostredníctvom kodifikačného postupu.

Správa trvá na pravidelnej kodifikácii. Podľa môjho názoru by to malo byť skutočne automatické a keď prijmeme právne predpisy, mali by sa začleniť medzi právne predpisy EÚ a mal by sa tak vytvoriť nový súbor právnych predpisov EÚ. Čo sa týka práva EÚ, nenavrhum niečo ako Napoleonov zákonník, ale skôr stálu kodifikáciu, ktorá podľa môjho názoru v súčasnej ére informačných technológií nebude náročná.

Joe Borg, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, lepšia regulácia nie je samoučelná. Má byť na prospech občanom a podnikom prostredníctvom zjednodušenia a zlepšenia regulačného prostredia v Európe.

Komisia preto víta súčasnú správu pána Medina Ortegu o kvalitnejších právnych predpisoch. Zameriava sa na program lepšej tvorby právnych predpisov v súlade s predošlými podobnými iniciatívami, ktoré minulý rok prijal Európsky parlament. Všimol som si aj veľmi prínosné pripomienky, ktoré práve predniesol pán Medina Ortega.

Chcel by som teraz pripomenúť dôležité kroky, ktoré boli prijaté, a prácu, ktorá prebieha v súvislosti s reakciou na požiadavky a pripomienky vyjadrené Európskym parlamentom v súvislosti s lepšou reguláciou.

Lepšia regulácia je preto hlavnou prioritou a dosiahli sme významný pokrok v rokoch hodnotenia vplyvu, zjednodušenia a zníženia administratívnej záťaže. Orgán na hodnotenie vplyvu, ktorý založil predseda Barroso koncom roka 2006, má skutočný vplyv na kvalitu našej práce. Napriek tomu sme si vedomí toho, že sa musíme neustále snažiť zlepšiť systém.

Mnohé zo zlepšení, ktoré chceme zrealizovať, sa uskutočnia na základe našich revidovaných usmernení týkajúcich sa hodnotenia vplyvu. Táto revízia sa zakladá na skúsenostiach IAB, externom hodnotení a potom na konzultácii s inštitúciami, zúčastnenými a zainteresovanými stranami.

Posilňujeme usmernenie v otázkach, ako napríklad subsidiarita, národné a regionálne vplyvy a špecifické vplyvy napríklad na MSP a spotrebiteľov. Spolu s Radou a Parlamentom tiež skúmame spoločný prístup k hodnoteniu vplyvu s cieľom zistiť, kde sa môže dosiahnuť pokrok. Začala sa práca na odbornej úrovni a dúfame, že dosiahneme konkrétne výsledky aspoň pri využívaní spoločných skúseností v rámci troch inštitúcií koncom roka.

Od začatia programov na obdobie rokov 2005 – 2009 prijala Komisia 119 zo 162 návrhov týkajúcich sa zjednodušenia. Hlavnou úlohou je zabezpečiť, aby návrhy na zjednodušenie, ktoré čakajú na schválenie v Rade a Parlamente, boli rýchlo prijaté. Čo sa týka administratívnej záťaže, prieskum hlavných informačných

povinností EÚ, ktorý vykonáva pre Komisiu externé konzorcium, bol dokončený a kalkulácia nákladov týchto povinností sa dokončí do konca roka.

V januárovom strategickom prieskume chceme predložiť správu o pokroku a stanoviť jasný plán, ako sa má dosiahnuť ambiciózný plán zníženia o 25 % do rokov 2010 – 2012.

Napokon vzhľadom na medziinštitucionálnu spoluprácu pri lepšej tvorbe právnych predpisov uznávame, že nie je ľahké uplatňovať medziinštitucionálnu dohodu o lepšej tvorbe právnych predpisov, ktorá je v platnosti od decembra 2003. To by nás nemalo odradiť od pokračovania dialógu. Naopak, Komisia nedávno vyjadrila názor, že dozrel čas, aby diskusia o lepšej tvorbe právnych predpisov vo všeobecnosti nadobudli väčšiu politickú váhu. Vyzval som Parlament, aby v blízkej budúcnosti inicioval medziinštitucionálnu výmenu názorov o lepšej tvorbe právnych predpisov na najvyššej politickej úrovni, ktorá by sa mohla uskutočniť v rámci odbornej skupiny na vysokej úrovni pre medziinštitucionálnu spoluprácu, konferencie predsedov alebo konferencie predsedov výborov.

Na záver by som chcel zdôrazniť, že lepšia tvorba právnych predpisov je spoločnou zodpovednosťou všetkých európskych inštitúcií a vlastne aj členských štátov. Všetci môžeme urobiť viac pri zlepšovaní kvality našich legislatívnych návrhov a nášho celkového regulačného rámca.

Predsedajúci. – Týmto uzatváram tento bod rokovania.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Bert Doorn (PPE-DE), písomne. – (NL) Prijatie správy z Mediny je istým znakom, že právne predpisy sa majú zlepšiť. Správa obsahuje najdôležitejšie názory, ktoré zastáva skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov vrátane:

nezávislého dohľadu nad realizáciou hodnotenia vplyvu zo strany Európskej komisie,

časovo koordinovaných a rozsiahlych konzultácií zainteresovaných strán.

Cieľ znížiť administratívnu záťaž o 25 % musí byť čistým cieľom. Zníženie záťaže vyplývajúcej z právnych predpisov existujúcich v určitých oblastiach by sa nemalo znehodnotiť ďalšou administratívnou záťažou vyplývajúcou z nových právnych predpisov.

Žiaľ, nasledujúce body nezískali dostatočnú podporu ostatných skupín:

podpora Komisie pri preskúmaní samoregulácie a spoločnej regulácie ako dôležitých možností strategickej politiky,

širšie uplatňovanie hodnotenia vplyvu okrem iného aj na komitologické nariadenia a dôležité pozmenujúce a doplňujúce návrhy Rady a Parlamentu k legislatívnym návrhom.

Skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov považuje tiež za dôležité, aby Komisia dôkladne zvažila odporúčania skupiny na vysokej úrovni o administratívnej záťaži (Stoiberova skupina). Sľubný náznak v tejto súvislosti je skutočnosť, že Generálne riaditeľstvo pre vnútorný trh a služby vyjadrilo svoju ochotu udeliť malým podnikom výnimku, ktoré by tak nemuseli vypracovať účtovnú závierku, a v tomto zmysle pozmeniť a doplniť 4. a 7. smernicu.

23. 24. výročná správa Komisie o monitorovaní uplatňovania práva Spoločenstva (krátke prednesenie)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je krátke prednesenie správy (A6-0363/2008) pani Geringer de Oedenbergovej v mene Výboru pre právne veci o 24. výročnej správe Komisie o monitorovaní uplatňovania práva Spoločenstva (2008/2046(INI)).

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, spravodajkyňa. – (PL) Vážený pán predsedajúci, účinnosť politik Európskej únie vo veľkej miere závisí od ich realizácie na národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Dodržiavanie práva Spoločenstva členskými štátmi sa preto musí prísne monitorovať. Ako spravodajkyňa 24. výročnej správy Parlamentu na túto tému môžem povedať, že nastal mierny pokles počtu prípadov konaní o porušení práva, ktoré iniciovala Komisia. Napriek tomu je týchto prípadov viac než 2 500.

Treba tiež uviesť pokles počtu konaní súvisiacich s nedodržaním povinnosti informovať Komisiu o postupe transpozície v rozšírenej Únii 25 členských štátov, a to o 16 %. Naznačuje to lepšiu disciplínu členských štátov, čo sa týka oznamovania. V uplynulých rokoch sa drvivá väčšina pokút týkala neprimeraného uplatňovania jednotného trhu, najmä realizácie zásady voľného pohybu osôb, tovaru a služieb. Veľa pokút súviselo aj s porušením práv vyplývajúcich z občianstva Európskej únie, ktoré zaručuje zásadu rovnakých práv a príležitostí pre všetkých občanov. Komisia 5. septembra 2007 navrhla pozmeniť a doplniť dovtedy využívané pracovné metódy. Cieľom návrhu bolo zabezpečiť efektívnejšie riadenie konaní a podporila ho väčšina poslancov tohto Parlamentu. Boli však vyjadrené obavy, že nový postup môže viesť k strate inštitucionálnej zodpovednosti Komisie ako strážkyne zmlúv, keďže tento postup umožňuje vrátiť pokutu, ktorú Komisia dostala, členskému štátu zodpovednému *in primis* za nesprávne uplatňovanie právnych predpisov Spoločenstva. Je preto veľmi dôležité, aby Komisia predložila Parlamentu úvodnú správu o výsledkoch dosiahnutých počas prvých šiestich mesiacov pilotného projektu, ktorý sa začal 15. apríla tohto roku a do ktorého sa zapojilo 15 členských štátov. Komisia je často najvyššou inštitúciou, ktorej môžu občania oznámiť prípady neprimeraného uplatňovania právnych predpisov. Komisia by preto mala archivovať všetku korešpondenciu, ktorá by mohla obsahovať informácie o prípadoch porušenie právnych predpisov Spoločenstva.

Vzhľadom na prebiehajúce konanie o porušení práva je naďalej hlavným problémom neprimerane dlhý čas na posúdenie sťažností. Priemerná dĺžka je 20,5 mesiaca, čo je príliš veľa. Komisia by mala urobiť maximum pre to, aby skrátila tieto veľmi dlhé postupy a našla praktické riešenia. Takýmto riešením by mohol byť návrat k systémom, ako napríklad SOLVIT, ktorý ešte stále nie je dostatočne spropagovaný. V roku 2006 bol zaznamenaný podstatný nárast prípadov porušenia práva vyplývajúceho z nedodržania rozsudkov Európskeho súdneho dvora. Prispieva k tomu skutočnosť, že spolupráca národných súdov a Európskeho súdneho dvora je často nedostatočná. Okrem toho sa nevyužíva mechanizmus predbežných otázok na základe článku 234 Zmluvy. Dôvodom je stále nedostatočná znalosť práva Spoločenstva na úrovni niektorých členských štátov.

Ak sa teraz vrátíme k medziinštitucionálnej spolupráci, dohody o monitorovaní uplatňovania právnych predpisov Spoločenstva a úzkej spolupráce medzi Radou, Komisiou a Európskym ombudsmanom spolu s príslušnými výbormi Parlamentu by mali stanoviť normu na zabezpečenie účinnej intervencie do tých prípadov, v ktorých sťažovateľ predloží odôvodnenú sťažnosť týkajúcu sa porušenia právnych predpisov Spoločenstva. Počet sťažností, ktoré boli podané neprimerane, je už niekoľko rokov vysoký. Niektoré sťažnosti sú podávané nesprávne na Výbor pre petície a iné sú mimo právomoci inštitúcií. Takéto sťažnosti predstavujú až 75 % celkového počtu sťažností, ktoré v roku 2006 dostal ombudsman. Je preto naliehavo potrebné vynaložiť viac úsilia a zlepšiť informácie poskytované občanom, poskytnúť sťažovateľom lepšie poradenstvo, aby mohli osloviť orgán, ktorý bude najlepšie schopný riešiť ich špecifický prípad na národnej alebo európskej úrovni. Sťažnosti občanov sú neoceniteľným zdrojom ich najnaliehavších potrieb. Komisia by mala zobrať túto informáciu na vedomie, keď bude iniciovať legislatívne návrhy.

V súvislosti s analýzou uplatňovania práva Spoločenstva v roku 2006 by som chcela vyzvať najmä tie členské štáty, ktoré by mohli využiť štrukturálne fondy v rámci finančného rámca na obdobie rokov 2007 – 2013, aby rýchlo a primerane prispôsobili svoje vnútroštátne právo európskemu právu. Mám na mysli predovšetkým oblasť životného prostredia, aby sa dali efektívne využiť dostupné štrukturálne zdroje a aby sa urýchlil spoločenský a hospodársky rozvoj regiónov.

Na záver by som chcela vyjadriť poľutovanie nad tým, že skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov, členovia Výboru pre právne veci sa podieľali na odstránení dôležitých ustanovení z mojej správy. Tieto ustanovenia sa týkali rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, vzdelanie, postup v zamestnaní a sociálne poistenie. Rovnaké zaobchádzanie stále nie je pravidlom v mnohých členských štátoch, čo je v jasnom rozpore s rovnosťou, ktorá by mala byť prioritou pre nás všetkých.

Joe Borg, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, Komisia veľmi víta všeobecnú podporu Parlamentu, ktorú vyjadril postupu Komisie stanovenému v oznámení z roku 2007 pod názvom „Európa výsledkov: Uplatňovanie práva Spoločenstva“ a ďakuje pani Geringerovej za jej informatívnu správu.

Komisia prisudzuje správne uplatňovaniu práva Spoločenstva veľký význam. Patrí to medzi priority Komisie pod vedením pána Barossa a Komisia svedomito vykonáva svoju úlohu ako strážkyňa zmlúv. Komisia preto vynaložila veľké úsilie na zlepšenie vlastných pracovných metód v prospech občanov a podnikov, ako bolo vysvetlené v oznámení z roku 2007.

K tomuto zlepšeniu patrí tohtoročné zavedenie rýchlejšieho rozhodovania v prípade konaní o porušení právnych predpisov, aby sa zabránilo prieťahom pri spracovaní prípadov, a zavedenie pilotného projektu

EÚ v apríli tohto roka. V rámci 15 členských štátov otestuje tento pilotný projekt zlepšenú metódu riešenia problémov a poskytovania informácií, aby sa zabezpečili rýchlejšie a lepšie výsledky pre občanov a podniky. Aktuálne faktické informácie o fungovaní tohto pilotného projektu EÚ sa zašlú pani spravodajkyňi, ale celá správa bude možná až o rok, ako sme už sľúbili, keď sa nazbiera dostatok skúseností z prvých vyvođených záverov. Testujeme aj využitie úradníkov v niektorých zastúpeniach v členských štátoch s cieľom preskúmať otázky súvisiace s uplatňovaním práva Spoločenstva a zistiť, ako to zlepši efektívnosť. Zohľadňuje to skutočnosť, že všetky otázky týkajúce sa uplatňovania práva Spoločenstva zahŕňajú opatrenia prijaté členskými štátmi. Táto práca si preto vyžaduje, aby Komisia úzko spolupracovala s orgánmi členských štátov a pokúsila sa nájsť správne a rýchle riešenia. Spoločné medziinštitucionálne porozumenie môže takisto zohrávať významnú úlohu v tejto dôležitej časti programu lepšej tvorby právnych predpisov.

V tejto súvislosti som navrhol, že spolu s pani spravodajkyňou skordinujeme budúce prieskumy uplatňovania *acquis* v rôznych oblastiach s cieľom zabezpečiť aktuálne informácie. Pracujeme na zavedení iniciatív vyhlásených v oznámení o zvýšení transparentnosti z roku 2007. Dokončujeme tohtoročnú výročnú správu vo forme strategického vyhodnotenia súčasného stavu, stanovenia priorít jednotlivých úloh a programu opatrení s cieľom prispieť do medziinštitucionálnej diskusie.

Na záver by som chcel uviesť, že správa pani Geringerovej takisto podporuje spoločné kontaktné miesta poradenstva pre občanov. Môžem potvrdiť, že Komisia už na tom pracuje. Hodnotenie a návrhy predložíme čo najskôr.

Pani Geringerová, osobitný význam prikladáte monitorovaniu uplatňovania smerníc o rovnakom zaobchádzaní. Môžem vás opätovne uistiť, že hodnotenie transpozície v členských štátoch sa vykonalo v plnom rozsahu. Začalo sa vyše 40 konaní o porušení práva, na ktorých sa intenzívne pracuje s cieľom dosiahnuť výsledky v čo najkratšom čase.

Predseda júci. – Týmto uzatváram tento bod rokovania.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok.

24. Stratégia budúceho zavádzania inštitucionálnych aspektov regulačných agentúr (krátke prednesenie)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je krátke prednesenie správy (A6-0354/2008) pána Papastamkosa v mene Výboru pre ústavné veci o stratégii budúceho zavádzania inštitucionálnych aspektov regulačných agentúr (2008/2103(INI)).

Georgios Papastamkos, spravodajca. – (EL) Vážený pán predseda júci, 29 európskych regulačných agentúr je síce možné na prvý pohľad považovať za akési mikroiinštitúcie, majú však v skutočnosti zrejme makroúčinky a stali sa poloinštitucionálnou súčasťou Európskej únie.

Prílišné zvýšenie množstva regulačných agentúr viedlo k prehnanému rozšíreniu európskych regulačných zásahov, rozptýleniu európskych politík, ich znejasneniu a sprostredkovane aj k sťaženiu funkčnej koordinácie.

V súvislosti so všetkými európskymi agentúrami vzniká naliehavá potreba predbežného preskúmania ich práce a výkonnosti. Je potrebné vytvoriť minimálny súbor jednotných pravidiel a zásad týkajúcich sa štruktúry, fungovania a kontroly regulačných agentúr, aby agentúry mohli harmonickým spôsobom do svojho fungovania začleniť základné zásady vyplývajúce zo zmlúv.

Na základe skutočnosti, že Rada odmietla akceptovať právne záväzný nástroj a zamietla návrh na uzatvorenie medziinštitucionálnej dohody, Komisia sa rozhodla navrhnúť vytvorenie medziinštitucionálnej pracovnej skupiny, ktorá vypracuje spoločný rámec regulačných inštitúcií a vymedzí právomoci každej európskej inštitúcie voči týmto agentúram.

Tento návrh podľa môjho názoru nespĺňa očakávania Európskeho parlamentu dosiahnuť medziinštitucionálnu dohodu. Spoločný prístup je v skutočnosti predbežným krokom smerom k prijatiu právne záväzného textu. Oceňujem, samozrejme, želanie Komisie nájsť východisko zo situácie pretrvávajúcej medziinštitucionálnej nečinnosti. Uvítame vytvorenie medziinštitucionálnej pracovnej skupiny, ktorá kolektívne preskúma politiku na základe skúseností z aktivít regulačných agentúr a ktorá bude mať za úlohu presne stanoviť ich miesto v rámci viacúrovňového európskeho riadenia.

Cieľom navrhnutého, podľa možnosti spoločného, prístupu v oblasti štruktúry a fungovania predmetných agentúr je obmedziť byrokratické prekážky tak, aby mohli agentúry správne a účinne zohrávať svoju regulačnú úlohu a takisto aby bolo možné dohliadať na ne a aspoň čiastočne splniť súčasné požiadavky na kontrolu a plnenie zodpovednosti. Priorita hľadania jednotného rámca v oblasti medziinštitucionálnej dohody a prístupu sa zakladá na maximalizácii pridanej hodnoty regulačných agentúr v rámci európskych riadiacich štruktúr, čo možno vo všeobecnosti dosiahnuť vyššou transparentnosťou, viditeľnou demokratickou kontrolou a zvýšením účinnosti.

Na záver by som rád zdôraznil, že uplatňovanie parlamentnej kontroly na štruktúru a aktivity regulačných agentúr je v súlade s klasickou zásadou demokracie, ktorá vyžaduje politickú zodpovednosť všetkých inštitúcií s výkonnými kompetenciami. Možnosť Európskeho parlamentu udeliť politickú zodpovednosť uvedeným agentúram je spätá s ústrednou zásadou zastupiteľskej demokracie, ktorá spočíva v skúmaní legálnosti a opodstatnenosti rozhodnutí výkonnej moci.

Joe Borg, člen Komisie. – Vážený pán predseda, Komisia víta kladný postoj pána spravodajcu Papastamkosa a príslušných a súvisiacich výborov ku kľúčovým prvkom predloženým v marcovom oznámení: „Európske agentúry – ďalší postup“. Tieto prvky predstavujú moratórium na navrhovanie nových agentúr, nadchádzajúce hodnotenie systému agentúr a vytvorenie medziinštitucionálnej pracovnej skupiny.

Ako viete, veľký význam prikladáme obnoveniu medziinštitucionálneho dialógu o úlohe a mieste agentúr v rámci európskeho riadenia, dialógu zameranému na vypracovanie spoločnej vízie a spoločného prístupu k regulačným agentúram.

Komisia verí, že Parlament teraz bude môcť rýchlo vymenovať svojich zástupcov do medziinštitucionálnej pracovnej skupiny.

Spoliehame sa na kladnú odpoveď Rady, aby sme mohli zabezpečiť ďalší pokrok v nadväznosti na oznámenie Komisie.

Sme si istí, že medziinštitucionálna pracovná skupina bude vytvorená do konca roka. Táto skupina bude úzko spojená s hodnotiacim procesom, ktorý má Komisia začať.

Na záver by som chcel povedať, že Komisia nechala otvorenú otázku o forme, ktorú bude mať záverečný výsledok medziinštitucionálneho dialógu, aby nepredbiehala diskusie. Medziinštitucionálna pracovná skupina rozhodne, v akej forme chce predložiť svoje závery. Závery sa na druhej strane môžu realizovať rôznym spôsobom: niekedy postačuje šírenie osvedčených postupov, niekedy môže byť potrebné pozmeniť a doplniť základné akty agentúr.

Spolupráca medzi Parlamentom a Komisiou v tejto oblasti je exemplárna a som si istý, že budeme v práci pokračovať na tomto základe.

Predsedaajúci. – Týmto uzatváram tento bod rokovania.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok.

25. Program nasledujúceho rokovania: pozri zápisnicu

26. Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 11.55 hod.)